

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Základní školy Přerov, Velká Dlážka 5

ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

Platnost od 1. 9. 2016

.....
ředitel školy

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy	6
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	7
2.4	Charakteristika žáků	7
2.5	Dlouhodobé projekty	8
2.6	Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery školy	8
2.7	Vlastní hodnocení školy	9
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	10
3.1	Zaměření školy	10
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	11
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.3.1	<i>PLPP</i>	13
3.3.2	<i>IVP</i>	13
3.4	Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných	13
3.5	Začlenění průřezových témat	14
3.6	Začlenění projektů, pobytové akce	20
4	UČEBNÍ PLÁN	25
4.1	Poznámky k učebnímu plánu	25
5	UČEBNÍ OSNOVY	27
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	27
5.1.1	<i>Český jazyk a literatura</i>	27
5.1.2	<i>Anglický jazyk</i>	40
5.1.3	<i>Německý jazyk</i>	53
5.1.4	<i>Ruský jazyk</i>	62
5.2	Matematika a její aplikace	67
5.2.1	<i>Matematika</i>	67
5.3	Informační a komunikační technologie	82
5.3.1	<i>Práce s počítačem</i>	82
5.4	Člověk a jeho svět	86
5.4.1	<i>Prvouka</i>	88
5.4.2	<i>Vlastivěda</i>	95
5.4.3	<i>Přírodověda</i>	97
5.5	Člověk a společnost	100
5.5.1	<i>Dějepis</i>	100
5.5.2	<i>Výchova k občanství</i>	105
5.6	Člověk a příroda	113
5.6.1	<i>Fyzika</i>	113
5.6.2	<i>Chemie</i>	120
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	125
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	130

5.7 Umění a kultura	137
5.7.1 Hudební výchova	137
5.7.2 Výtvarná výchova	147
5.8 Člověk a zdraví	160
5.8.1 Výchova ke zdraví	160
5.8.2 Tělesná výchova	167
5.9 Člověk a svět práce	181
5.9.1 Pracovní činnosti	181
5.10 Volitelné předměty	193
5.10.1 Plavání	193
5.10.2 Volejbal	197
5.10.3 Ekologická výchova	201
5.10.4 Konverzace v anglickém jazyce	203
5.10.5 Informatika	206
5.10.6 Domácnost	210
5.10.7 Technické činnosti	213
5.10.8 Fyzikální a chemický seminář	216
5.11 Nepovinné předměty	220
5.11.1 Plavání	220
5.11.2 Volejbal	224
6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	229
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků	229

DODATKY – dodatky k tomuto ŠVP jsou číslovány a jsou jeho nedílnou součástí

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

○ **Název školního vzdělávacího programu**

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
Základní školy Přerov, Velká Dlážka 5

○ **Vzdělávací program**

Devítiletý vzdělávací program vytvořený podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) 2016

○ **Studijní obor vzdělávání**

Základní škola – KKOV 79-01-C/01

○ **Údaje o škole**

Název školy: ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5

Adresa školy: Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5
Přerov, Přerov I – Město
Velká Dlážka 5
750 02

Ředitel školy: Mgr. Martin Černý

Zástupce ředitele: Mgr. Jaroslav Matěj

Kontakty: telefon: +420 / 581 225 111
fax: +420 / 581 203 125

e-mail: skola@zsvd.cz
web: www.zsvd.cz
datová schránka ID: s8hu3di

Rezortní identifikátor zařízení RED-IZO: 600146405

Identifikační znak organizace IZO: 047858354

Identifikační číslo organizace IČ: 47858354

○ **Zřizovatel**

Název: Statutární město Přerov

Adresa: Bratrská 34, 750 11 PŘEROV I - Město
IČ: 00301 825

Kontakty: telefon: +420 / 581 268 111
web: www.prerov.eu

○ **Platnost dokumentu**

Původní dokument č.j.: ZŠVD/0353/2013 upraven v souvislosti s
Opatřením ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání - č.j.: MSMT-28603/2016

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2016
č.j.: ZŠVD/0302/2016

Dokument projednán a schválen pedagogickou radou dne: 25. 8. 2016
Dokument projednán a schválen školskou radou dne: 1. 9. 2016

Úprava dokumentu v souvislosti s Opatřením ministryně školství, mládeže a
tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání -
č.j.: MSMT-7019/2017

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2017

Dokument projednán a schválen pedagogickou radou dne: 29. 8. 2017
Dokument projednán a schválen školskou radou dne: 11. 9. 2017

Razítko
podpis ředitele školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5 (ZŠVD) je součástí výchovně vzdělávací soustavy a je zařazena do rejstříku škol. V právních vztazích vystupuje svým jménem a má odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Poskytuje základní vzdělání, zabezpečuje rozumovou, mravní, estetickou, pracovní a tělesnou výchovu. Snaží se o naplnění vize školy -

učinit děti ve škole šťastné, spokojené a připravené pro další život.

1. září 2016 uplynulo 45 let od založení školy. První školní rok na ZŠ Velká Dlážka zahájil pan ředitel Miroslav Hudeček 1. září 1971. Škola byla postavena jako 18 třídní a v prvním roce ji navštěvovalo přes 700 žáků. Výuka probíhala na směny a pracovalo zde přes 40 učitelů a vychovatelů. Přesná čísla bohužel nelze doložit, protože veškerou dokumentaci zcela zničily záplavy v roce 1997.

Sportovní třídy se zaměřením na plavání byly založeny na ZŠVD k 1. září 1979. Hlavním trenérem v té době byl pan Mirko Milý a učitelka-trenérka Eva Milá. Na tréninku se podíleli i další trenéři z TJ Spartak Přerovské strojírně, a to Josef Pazdera, Jindřich Andres a Marta Tšponová. Nejlepší plavci se pravidelně zúčastňovali tuzemských i mezinárodních závodů, např. na Kubě, v Koreji, Španělsku, Polsku, Německu, Maďarsku. Po skončení základní školy se někteří žáci dále věnovali a věnují plavání ve střediscích vrcholového plavání, jiní se prosazují v jiných sportech, např. ve vodním pólu, ploutvovém plavání, dálkovém plavání, triatlону, kanoistice, veslování a dalších, ve všech však zužitkovali své plavecké dovednosti získané během školní docházky. V současnosti funguje plavecká sportovní příprava od 4. ročníku, hlavním trenérem je pan Jaroslav Hýzl. Spolupráce s TJ Spartak probíhá dodnes. Na plaveckou přípravu ve škole navazují specializované tréninky v oddíle a sezónní plavecké závody.

V září roku 1998 zasedly do lavic sportovních tříd kromě plavců i první volejbalistky. Tímto školním rokem byla tedy oficiálně zahájena výuka volejbalu dívek. Hlavním trenérem se stal pan Jaroslav Matěj. V roce 2011 se dále výuka rozšířila i o sportovní přípravu chlapců. Škola při realizaci volejbalu spolupracuje s oddíly volejbalu VK Přerov a SK Přerov. Díky výbornému zázemí, kvalitní přípravě i dosaženým výsledkům počty volejbalistek i volejbalistů rychle rostou. Žáci začínají s volejbalem ve 4. ročníku, kdy základní volejbalové přípravě předchází tzv. volejbalová příprava. V ní žáci postupně zdokonalují obratnost, rychlost a jiné základní dovednosti, které později ve volejbale využijí. V 6. až 9. ročníku mají žáci v rozvrhu 3 - 5 vyučovacích hodin volejbalu týdně, ať už jako nepovinný nebo povinně volitelný předmět. Jedna hodina týdně je vždy věnována plavání a protahovacím cvikům. Na výuku volejbalu ve škole navazují tréninky v oddílech VK a SK Přerov, a to podle věku a výkonnosti třikrát až čtyřikrát týdně. Za oddíly navíc naši žáci hrají i mistrovská utkání a turnaje.

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Přerov, Velká Dlážka 5 je úplná škola s devíti postupnými ročníky a s vymezenou spádovou oblastí. Školní areál je situován spíše v okrajové oblasti města, ale má velmi dobrou dostupnost od městské i příměstské hromadné dopravy. Na 1. i 2. stupni je zpravidla po dvou paralelních třídách v ročníku. V současné době je škola tvořena 20 třídami, které navštěvuje cca 540 žáků, což je maximální kapacita školy. Kvůli zvýšenému zájmu rodičů a naplněné kapacitě je škola v poslední době nucena děti mimo spádový obvod spíše odmítat. I z tohoto důvodu byla v roce 2015 ve spolupráci se zřizovatelem navýšena kapacita školy na 562 žáků. Vzhledem k demografickému vývoji počítáme v dlouhodobém výhledu s 18 třídami, při celkovém počtu kolem 450 žáků – tento stav považujeme vzhledem k podmínkám školy za ideální. Součástí školy je také školní družina s maximální kapacitou 180 dětí, převážně z 1. – 3. ročníků, dále moderní sportovní areál, který slouží k výuce žáků i ke sportovnímu vyžití veřejnosti. Zařízení školního stravování sídlící v areálu školy je samostatný subjekt. Celková rekonstrukce školy proběhla ve 2 hlavních etapách - rekonstrukce hřiště v roce 2004 a rekonstrukce budov v roce 2010.

2.2 Vybavení školy

Vybavení školy je v současnosti na úrovni, která umožňuje plnit výchovné a vzdělávací cíle, jak jsou definovány v RVP ZV. Stav lze označit jako dobrý. Limitujícím faktorem je však množství finančních prostředků, kterých je rok od roku méně, což se projevuje na postupném stárnutí materiálního vybavení, údržbě a investicích. Situaci je nutno řešit v součinnosti se zřizovatelem. Různé výzvy, dotační a rozvojové programy se zatím nejeví jako koncepční. Vybavení, které má škola k dispozici pro výuku a další činnosti žáků a učitelů:

- A) materiální** - Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami a výukovým SW, které jsou pravidelně a dle možností doplňovány o nové. Disponujeme kvalitním kopírovacím zařízením pro přípravu učebních textů a pracovních listů. Počítačová síť je rozvedena do všech tříd, kabinetů a školní družiny. Výpočetní technika je na slušné - funkční úrovni. Ve výuce používáme 4 interaktivní tabule a také prezentační techniku, kterou postupně vybavujeme jednotlivé třídy. Projekci je možné uskutečňovat také prostřednictvím vlastní Wi-Fi sítě a tabletů. Školní akce ozvučujeme vlastní aparaturou. Vše je využíváno pro vzdělávání žáků, učitelů a pro další akce školy. Ve všech třídách máme stavitelný žakovský nábytek a postupně obnovujeme původní školní tabule za moderní keramické pylonové. Knižní fond učitelské i žakovské knihovny je systematicky rozšiřován.
- B) prostorové** - Areál školy je možno rozdělit na 4 propojené části – hlavní budovu, školní jídelnu, školní družinu, tělocvičnu a školní hřiště. Do hlavní budovy se nám postupně podařilo umístit všechny kmenové třídy 1. i 2. stupně, dvě sborovny, odborné učebny (fyzika, chemie, výpočetní technika, tři jazykové učebny, výtvarná výchova, školní kuchyňka, dílna, učebna pěstitelských prací) a kabinety se sbírkami. V současnosti plánujeme vybudovat multimediální učebnu odborných předmětů propojením skladu a kabinetů v 1. patře. Technický stav budovy je díky rekonstrukci velmi dobrý, zbývá postupně vyměnit osvětlení a předláždít chodby. Školní jídelna je samostatný právní subjekt, který mohou žáci i dospělí pracovníci školy využívat ke stravování. Družina má čtyři až šest oddělení, které fungují podle počtu přihlášených dětí. Každé oddělení má svou třídu vybavenou funkčním nábytkem, hračkami a prostorem na hraní a aktivity. Tělocvična má umělý povrch a nářadovnu s veškerým náradím a pomůckami, které jsou předepsány učebními osnovami. Vybavení sportovním materiálem je na velmi dobré úrovni. Součástí jsou rovněž 2 šatny a umyvárna se sprchami. Učitelé mají k dispozici kabinet. Školní hřiště s umělým povrchem a umělou trávou bylo vybudováno v roce 2004 a je využíváno nejen pro výuku (atletika, volejbal, plážový volejbal, házená, košíková, kopaná a další kolektivní sporty), ale i pro další činnosti žáků, rodičů i veřejnosti. Součástí hřiště je i dětský koutek s houpačkami, prolézačkami a lavičkami, který slouží převážně pro aktivity družiny.
- C) technické** - Jednou z priorit školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i neustálé zlepšování vybavenosti školy touto technikou. Pro výuku je využívána počítačová učebna se 17 stanicemi, další tři jsou ve školní družině. Učitelé mají k dispozici počítače ve sborovnách a ve všech kabinetech. Všechny počítače v síti jsou propojeny strukturovanou kabeláží, k vysokorychlostnímu internetu přistupují přes server. Server dále slouží jako souborový server, jsou na něm výukové programy a žáci zde mají prostor pro ukládání dat, vše je rovněž propojeno školní Wi-Fi sítí. Všichni učitelé a žáci od 5. ročníku mají svou emailovou schránku a cloudové úložiště. Veškerý software je díky multilicencím vždy aktuální a přístupný všem žákům i zaměstnancům školy. Pro přenos informací slouží vnitřní informační systém a pro prezentaci školy a informovanost veřejnosti má škola moderní a neustále aktualizované webové stránky pod doménou www.zsvd.cz.
- D) hygienické** – V rámci rekonstrukce byla provedena generální oprava rozvodů a odpadů a modernizace sociálních zařízení v celém areálu školy. Pro žáky čtvrtých a vyšších ročníků byly instalovány šatní skříňky, což zvýšilo bezpečnost a pořádek v šatnách. Dodržování pitného

režimu žáků zajišťujeme ve spolupráci se školní jídelnou, žáci na 1. stupni jsou zapojeni do akce „Školní mléko“ a „Ovoce do škol“. Pro aktivní odpočinek o přestávkách je na chodbách šest stolů na stolní tenis a od jara do podzimu mohou žáci trávit pod dozorem velkou přestávku na školním hřišti.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠVD tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně 35 učitelů včetně výchovného poradce a metodika prevence a 5 vychovatelek školní družiny. Dle možností působí na škole školní psycholog. Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je vyvážený od začínajících až po zkušené učitele. Odborná a pedagogická způsobilost učitelů je téměř stoprocentní. Kvalita a schopnosti učitelů jsou na vysoké úrovni. Motivovaní učitelé si navíc rozšiřují svoji kvalifikaci i v jiných oborech. Na 1. stupni je několik pedagogů s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky. Sportovní přípravu v plaveckých a volejbalových třídách zajišťují kvalifikovaní trenéři, kteří jsou většinou i učiteli na naší škole. Vztahy v kolektivu pedagogů jsou velmi dobré, přátelské a kolegiální, upevňované zájmem o společnou věc. Tyto vztahy mezi učiteli se odrážejí také ve vztazích učitelů k žákům i žáků k učitelům.

Škola podporuje další vzdělávání svých učitelů a dbá na něj. Prioritními oblastmi dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) jsou vedle odborného rozvoje v pedagogice, psychologii a didaktice rovněž rozvoj jazykové přípravy a práce s výpočetní a komunikační technikou. Nové výzvy a příležitosti přináší i inkluze. Vše je nasměrováno k maximálnímu využití ve výuce a výchově žáků. Škola má vypracovaný plán DVPP, který je průběžně aktualizován.

2.4 Charakteristika žáků

ZŠVD navštěvují žáci nejen ze spádového obvodu školy, ale i z dalších částí města a okolních vesnic. Ctíme právo rodičů na výběr školy. Škola je také otevřena pro přijetí talentovaných žáků z celého regionu, kteří mají zájem o sportovní přípravu ve sportovních třídách. Dlouholeté zkušenosti máme se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Každému žákovi, jemuž jsou přiznána podpůrná opatření, je vypracován vlastní plán podpory, popřípadě individuální vzdělávací plán, který je pravidelně aktualizován a vyhodnocován.

Absolvent naší školy získává kvalitní základní vzdělání prohloubené o specifické požadavky dnešního světa. Systematicky se seznamuje s kulturním a přírodním bohatstvím lidstva, naší země i našeho regionu, cítí zodpovědnost jej chránit a dále rozvíjet. Je schopen orientovat se v běžném životě, aktivně se zapojovat do celospolečenského dění ve svém regionu, zná svá práva a povinnosti a ctí principy demokratické společnosti. Absolvent disponuje takovými vědomostmi, dovednostmi a postoji, že je schopen a ochoten žít v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, je zodpovědný za své fyzické, duševní i sociální zdraví. Ve sportovní přípravě dosáhne výkonnostní úrovně pro oficiální soutěže dané věkové kategorie.

Absolvent naší školy je motivovaný k dalšímu studiu na střední škole, zná své možnosti a na ZŠVD vzpomíná v dobrém a rád se na ni vrací.

2.5 Dlouhodobé projekty

Projekty realizované na škole jsou třídní, ročníkové, případně celoškolské a vycházejí z nabídky ostatních místních organizací. Projekty zvyšují motivaci žáků a zlepšují jejich spolupráci mezi sebou i s vyučujícími. Příprava, realizace a výstupy zvyšují efektivitu vyučovacího procesu. Témata dílčích projektů volí vyučující podle věku žáků a učební náplně (viz kap. 3.5 a 3.6).

Naše škola se dlouhodobě podílí na projektu MŠMT a sportovních svazů na rozvoji talentované mládeže v oblasti plavání a volejbalu. Zvláště ve volejbalu dosahujeme významných úspěchů.

Projekt „*Adaptační program*“ je určen pro žáky šestých tříd, bývá realizován vždy na začátku školního roku jako třídní pobyt žáků s třídním učitelem a proškoleným pedagogem. Náplní jsou společenské hry a aktivity, které vedou k vytváření vztahů v kolektivu a k sebepoznání.

Od roku 2009 byla škola zapojena do projektu „*Tvořivá škola*“, který byl financován z prostředků ESF EU. Již ukončený projekt byl zaměřen na nové metody výuky na prvním stupni – tzv. činnostní učení. Do projektu byla aktivně zapojena většina učitelek I. stupně. Hlavní principy Tvořivé školy využíváme neustále. Nové poznatky o činnostním učení a o moderních metodách získáváme díky školení v rámci udržitelnosti projektu.

Dalším projektem je „*EVVO*“ (Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta). Environmentální výchova je průřezovým tématem rámcového vzdělávacího programu. Je jedním z pilířů vzdělávání pro udržitelný rozvoj. Dochází k propojování poznatků a zkušeností z různých studijních oborů a tyto zkušenosti a poznatky jsou následně využívány pro konkrétní řešení ekologických problémů v praxi. Máme zpracovaný školní EVVO program, který je průběžně doplňován podle okamžitých možností, nabídek a výzev. Slouží jako harmonogram EVVO vždy během celého školního roku. Nejvíce se zaměřujeme na třídění odpadu, na škole fungují tzv. plastové hlídky.

Projekty ve školní družině jsou většinou dlouhodobé (půlroční, roční) a tematicky zaměřené. Oblíbený je hlavně projekt Cesta kolem světa (viz ŠVP ŠD).

Rodičům našich budoucích prvňáčků nabízíme projekt edukativních skupin „*Hrajeme si na školu*“. Děti, popř. i rodiče, docházejí do školy a zvykají si na školní prostředí i školní povinnosti. Vše probíhá pod dohledem učitelek, které se navíc snaží nenápadně a nenásilně odstranit u dětí případné problémy spojené se školní zralostí.

Na zahraničních projektech a spolupráci se prozatím nepodílíme. K projektům typu „*Comenius*“, které jsou podporovány fondy EU, máme vzhledem k celkovému pojetí, náročné administraci a efektivitě svoje výhrady. Jako vhodnější se nám jeví navázání a vybudování dlouhodobého partnerství s podobně zaměřenou školou v zahraničí. Snad v nejbližší době vhodného partnera nalezneme.

2.6 Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci) a dalšími partnery školy

Jedním z hlavních úkolů školy je zajistit efektivní spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci žáků. Rodiče jsou na pravidelných konzultacích a třídních schůzkách informováni o průběhu vzdělávání a o výchově svých dětí, využívají také možnosti kdykoliv navštívit školu za účelem získání informací nebo řešení problémů. K dalším možným způsobům komunikace se zákonnými zástupci žáků slouží také aktualizované webové stránky, internetová žákovská knížka, e-mail, telefon nebo informační nástěnky v prostorách naší školy.

Důležitým prvkem vzájemné komunikace a spolupráce zákonných zástupců a školy je Spolek rodičů a přátel školy (SRPŠ), který je tvořen voleným výborem a zástupci z řad zákonných zástupců jednotlivých tříd. Výbor se schází obvykle 2x ročně a vždy, když je potřeba. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o jejích potřebách, záměrech, výsledcích a dalším rozvoji. Zákonní zástupci mají možnost vyjadřovat se prostřednictvím SRPŠ k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí a z příspěvků finančně dotovat náročnější akce, případně nákup nadstandardního vybavení školy.

V roce 2000 se stala dalším spolupracovníkem školy Rada školy, která byla později dle nového školského zákona přejmenovaná na Školskou radu. Jejím prostřednictvím se na správě školy podílejí zákonní zástupci nezletilých žáků, pedagogičtí pracovníci, zřizovatel a další osoby.

Pro žáky, rodiče a ostatní zákonné zástupce, ale i pro pedagogy je významná spolupráce se školním psychologem, který na škole působí již několik let. Původně v rámci projektu VIP III, později přes různé rozvojové programy a snad nastane i doba, kdy se školní psycholog stane pevnou součástí pedagogického sboru. Velmi je oceňována možnost řešit – kromě pedagogických a výchovných problémů – i soukromé, intimní záležitosti. Základem vzdělávání a výchovy žáků se

speciálními vzdělávacími potřebami je úzká spolupráce s pracovníky ŠPZ, jedná se zejména o pedagogicko-psychologickou poradnu v Přerově.

V oblasti sportovního zaměření školy máme smluvně ustanovenou spolupráci v rovině personální, materiální i metodické s extraligovým klubem VK Přerov a SK Přerov (volejbal) a TJ Spartak Přerov (plavání). Tato spolupráce je funkční a pro obě strany výhodná.

Škola také úzce spolupracuje se svým zřizovatelem a jeho odbory (OSPOD, životní prostředí...).

V rámci výchovného a vzdělávacího procesu spolupracuje škola s místními organizacemi a složkami (policie ČR, městská policie, knihovna, Městský dům a jiné), dále s Muzeem J. A. Komenského v Přerově a se Střediskem volného času Atlas a BIOS v Přerově. Spolupracujeme také s neziskovými organizacemi na charitativních akcích (Červená stužka, Bílá pastelka, Srdíčkový den...).

Pro okolní mateřské školky pořádáme Den otevřených dveří a pro okolní školy především sportovní soutěže.

Škola se často účastní národních i mezinárodních výzkumů a šetření, které se týkají školství, prevence, životního stylu, pohybové aktivity dětí atd. Hlavními partnery při těchto výzkumech jsou MŠMT, EU, OECD nebo české VŠ – hlavně UP v Olomouci.

2.7 Vlastní hodnocení školy

Povinnost provádět vlastní hodnocení školy podle vyhlášky MŠMT ČR č.15/2005 Sb. bylo zrušeno novelou školského zákona v roce 2012. Škola si přesto uvědomuje nutnost získávat relevantní informace a zpětnou vazbu o kvalitě svého výchovně vzdělávacího procesu, o celkovém klimatu školy i o spokojenosti žáků, rodičů a široké veřejnosti s tím, jak škola funguje, jestli je nabídka aktivit aktuální nebo zda jsou všechna přijatá opatření funkční.

V každém školním roce se škola zaměří na evaluaci jedné konkrétní oblasti. Škola si zvolí cíle a kritéria evaluace a také evaluační nástroj. S výsledky evaluace se dále pracuje, údaje se analyzují v pracovních skupinách a vytváří se následná opatření. Závěry z evaluace jsou součástí každoroční výroční zprávy o činnosti školy.

Mezi hlavní evaluační nástroje, které škola pro tuto činnost používá, patří interní dotazníková šetření, standardizovaná dotazníková a testová šetření specializovaných institucí nebo projekty s účastí státu, např. NIQES atd.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vzdělání na Základní škole Přerov, Velká Dlážka 5 je poskytováno zcela v souladu s cíli základního vzdělávání, jak jsou definovány v RVP ZV z roku 2016. Naši absolventi jsou vybaveni odpovídajícími kompetencemi, které jim umožní bezproblémový vstup do dalšího života (studijního, pracovního, sportovního). Kromě komplexního a kvalitního základního vzdělávání nabízí naše škola i sportovní výkonnostní přípravu vedoucí až k vrcholovému pojetí sportu – v plavání a volejbalu. Zaměření naší školy není ničím výjimečné ani unikátní, přesto si myslíme, že je nutné vyzdvihnout některé priority, které naše zaměření nejlépe vystihují.

1. Vytvořil jsem si vztah ke své škole – naučil jsem se nejen říkat, ale i cítit:

MOJE ŠKOLA, MOJI KAMARÁDI A MOJI UČITELÉ...

„Chovejme se ke svým přátelům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.“ (Aristoteles)

- Kultura prostředí
- Vztahy k lidem (etika, slušnost, ohleduplnost, tolerance, vnímavost...)
- Pocit bezpečí
- Řešení konfliktů
- Prezentace školy na veřejnosti

2. Moje škola mne naučila zdravě žít

„Když je někdo zdravý a chce se mu pracovat, nemusí se na světě ničeho bát. (Lessing)

- Zdravý životní styl
- Pohybové aktivity – nezbytná součást života každého dítěte
- Sport jako životní program
- Předcházení jevům, které nás v životních situacích ohrožují
- Zodpovědnost za své zdraví

3. Moje škola mne naučila komunikovat s okolím

„Zeptáš-li se, budeš pět minut vypadat jako hlupák, nezeptáš-li se, budeš hlupákem po celý život“ (čínské přísloví)

- Jazykové dovednosti
- Komunikace s okolím
- Práce v týmu

4. Vím, že jediným zdrojem poznání, ale i zábavy, není internet

„S pomocí knih se mnozí stávají učenými i mimo školu. Bez knih pak nebývá učený nikdo ani ve škole.“ (Komenský)

- Volnočasové aktivity
- Čtenářské dovednosti
- Kulturní divák
- Další informační zdroje
- Příroda a život kolem nás

5. Odcházím ze školy s cílem uplatnit co nejvíce poznatků ve svém životě

„Nemůžeme moudrost stále jenom sbírat, musíme ji také uplatňovat.“ (Cicero)

- Příprava a motivace k dalšímu vzdělávání
- Praktická zručnost
- Umění využít svých poznatků, vědomostí a dovedností
- Organizace práce

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Klíčové kompetence pak představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti (RVP ZV, 2016).

Získávání klíčových kompetencí je složitý a dlouhodobý proces. Dosažená úroveň jejich osvojení v etapě základního vzdělávání není konečná, tvoří však neopomenutelný základ žáka pro celoživotní učení, vstup do života a pracovního procesu.

Společné výchovné a vzdělávací postupy, které vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

učitelé

- zadávají takové úkoly, které žáci mohou využít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění, propojování informací
- využívají rozmanité metody a formy učení
- zadávají takové úlohy a činnosti, ve kterých žák sám může porovnávat a posuzovat pokrok

Kompetence k řešení problémů:

učitelé

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promyšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní:

učitelé

- podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě (dodržovat konvence a vžitá pravidla)
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální:

učitelé

- zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vyžadují dodržování pravidel chování a dodržování zásad práce v týmu
- dbají na zařazení všech žáků bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská:

učitelé

- podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

učitelé

- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- vedou žáky k organizaci své práce a k plánování

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je na naší škole realizováno v souladu s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením **školského poradenského zařízení (ŠPZ)**. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s priznanými podpurnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpurných opatření. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s priznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s priznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. PLPP a IVP zpracovává škola.

Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlédne k jejich individuálním možnostem a schopnostem na základě stanovených podpurných opatření, upraví se podmínky a kritéria pro případ ústního a písemného zkoušení.

Škola v této oblasti uplatňuje následující postup, který je podobný i pro posouzení potřeb žáků nadaných a mimořádně nadaných, a to vždy ve spolupráci a se souhlasem zákonných zástupců:

1. identifikace žáka vyžadujícího podpurná opatření – většinou ve spolupráci třídní učitel, výchovný poradce, školní psycholog, učitel konkrétního předmětu a člen školského poradenského pracoviště (ŠPP) – a navržení vhodných opatření
2. navázání kontaktu s rodiči (zákonnými zástupci) a projednání navržených opatření
3. vytvoření, realizace, vyhodnocení PLPP (viz 3.3.1)
4. při nenaplnění cílů PLPP konzultace dalšího postupu, popř. vyšetření na odborném pracovišti ŠPZ
5. závěry vyšetření v ŠPZ – konzultovány se zodpovědnými pracovníky
6. vytvoření IVP (viz 3.3.2) dle doporučení ŠPZ a podmínek školy
7. v případě podpurného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s lehkým mozkovým postižením (LMP) od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpurných opatření stanovená v RVP ZV
8. průběžné hodnocení a případná aktualizace IVP během realizace
9. kontrolní vyšetření na odborném pracovišti

Za dodržování zásad uvedených v PLPP a IVP odpovídá třídní učitel a jednotliví vyučující odborných předmětů. Odpovědnost za kvalitu PLPP a IVP má ředitel školy. Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se ŠPZ v souvislosti s doporučením podpurných opatření žákovi se SVP – výchovný poradce.

Předměty speciálně pedagogické péče a zajištění pedagogické intervence bude řešit škola na základě doporučení ŠPZ a podle aktuálních možností školy.

3.3.1 Plán pedagogické podpory – pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu a členem ŠPP. PLPP má písemnou podobu (viz doporučený formulář). Před jeho zpracováním budou probíhat konzultace s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. S obsahem PLPP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, učitelé vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a ŠPZ.

Plán realizují daní vyučující. Doba realizace je minimálně 3 měsíce, poté probíhá hodnocení účinnosti poskytnutých podpůrných opatření. Závěrečné vyhodnocení provádí třídní učitel sám, popřípadě ve spolupráci se ŠPP. S výsledky jsou prokazatelně seznámeni žák a jeho zákonný zástupce.

3.3.2 Individuální vzdělávací plán – pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a se ŠPP. IVP žáka má písemnou podobu (viz doporučený formulář). Po obdržení doporučení ŠPZ výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. S obsahem IVP je prokazatelně seznámen zákonný zástupce žáka, učitelé vyučovacích předmětů, kterých se týkají přiznaná podpůrná opatření žáka, a ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po sestavení IVP vše zaznamená do školní matriky.

IVP realizují vyučující ve spolupráci s ŠPP. Doba realizace je většinou jeden školní rok. Závěrečné vyhodnocení provádí třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétních předmětů, popř. se ŠPP. S výsledky jsou prokazatelně seznámeni žák a jeho zákonný zástupce.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Přístup k nadaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy a po dohodě s rodiči (zákonnými zástupci) a příslušným školským poradenským zařízením, přičemž jsou zohledněny specifické dovednosti žáka. Výchova a vzdělávání nadaných žáků vyžaduje schopnost pedagoga identifikovat takového

žáka a motivovat ho k rozšiřování základního učiva do hloubky především tam, kde se projevuje jeho nadání.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je podřízeno jejich nejlepšímu zájmu. Systém péče o tyto žáky je stejný jako péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními. Jako hlavní podpůrná opatření jsou po projednání se ŠPP, po dohodě s žákem a jeho rodiči (zákonnými zástupci), popřípadě po doporučení ŠPZ, zaváděny plány pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP). Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP popřípadě IVP, jsou uvedeny v kapitolách 3.3.1 a 3.3.2.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Představují důležitý formativní prvek při rozvoji osobnosti žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení vzdělávacích oborů a tím pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí (RVP ZV, 2016).

V průběhu nižšího vzdělávacího cyklu realizujeme všechna průřezová témata nejčastěji formou integrace do vyučovacích předmětů, dále formou projektů, besed a exkurzí – viz tabulky.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	PR / Moje tělo				
Poznávání lidí					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					
Sebepoznání a sebepojetí					
Seberegulace a sebeorganizace					
Psychohygiena					
Kreativita					
Mezilidské vztahy	PR / Z pohádky do pohádky				
Komunikace				PR / Umíme komunikovat?	
Kooperace a kompetice					
Hodnoty a praktická etika					

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola					PR / Žákovský parlament
Občan, občanská společnost a stát					
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá					PR / Evropa a my
Objevujeme Evropu a svět					
Jsme Evropané					

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference					
Lidské vztahy				PR / Pohádky celého světa	
Etnický původ					
Multikulturalita					
PRINCIP SOCIÁLNÍHO SMÍRU A SOLIDARITY					

Environmentální výchova					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy		PR / Za tajemstvím lesa			
Základní podmínky života			PR / Voda		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					
Vztah člověka a prostředí			PR / Místo, kde bydlím		

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení					PR / Ovlivňuje tě reklama?
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality					
Stavba mediálního sdělení					
Vnímání autora mediálního sdělení					
Fungování a vliv médií ve společnosti					
Tvorba mediálního sdělení					
Práce v realizačním týmu					

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopnosti poznávání	INT/ČJL, PŘP, TEV, VoV	INT/ČJL, TEV, PSP, VKO, VoV	INT/ČJL, NEJ, VKO, TEV, HUV, VYV, VKZ, VoV	INT/ČJL, HUV, TEV, NEJ, VoV

Poznávání lidí	INT/PŘP, TEV, VoV	INT/TEV, VKO, NEJ, VoV	INT/VKO, PŘP, TEV, NEJ, VoV	INT/ČJL, TEV, NEJ, VoV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/VKO, VKZ, TV, PRČ, EkoV, VoV	INT/VKO, PŘP, TEV, PRČ, EkoV, PIV, VoV	INT/VKO, VKZ, TEV, PRČ, PIV, VoV	INT/PRČ, TEV, PIV, VoV
Sebepoznání a sebepojetí		INT/ČJL, NEJ, VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, VoV	INT/HUV, PRČ, VoV
Seberegulace a sebeorganizace	INT/PIV, VoV	INT/PIV, VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, PIV, VoV	INT/PRČ, PIV, VoV
Psychohygiena	INT/ANJ, PIV, VoV	INT/ANJ, PIV, VoV	INT/ANJ, PIV, VoV	INT/VKZ, PIV, VoV
Kreativita	INT/ČJL, ANJ, HUV, EkoV, VoV	INT/ČJL, ANJ, HUV, EkoV, VoV	INT/ČJL, ANJ, HUV, VYV, DoV, VoV	INT/ANJ, HV, DoV, VoV
Mezilidské vztahy	INT/VKZ, EkoV, VoV	INT/NJ, EkoV, VoV	INT/ČJL, VKZ, VoV	INT/VKZ, VoV
Komunikace	INT/ANJ, VoV	INT/ANJ, NEJ, VoV	INT/ANJ, VKZ, PRČ, VoV	INT/ANJ, VKZ, VoV
Kooperace a kompetice	INT/ VoV	INT/ VoV	INT/DoV, VoV	INT/DoV, ANJ, VKZ, VoV
Hodnoty a praktická etika	INT/VKZ, EkoV, VoV	INT/VKO, EkoV, VoV	INT/VKZ, TčV, VoV	INT/VKZ, PRČ, TčV, VoV

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	INT/VKO			INT/ANJ
Občan, občanská společnost a stát	INT/VKO	INT/ZEM	INT/VKO	INT/VKO, ČJL, PRČ
Formy participace občanů v politickém životě	INT/VKO			INT/VKO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		INT/VKO	INT/DoV	INT/VKO, DoV

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diferenciacce	INT/ANJ, HUV, PIV, VoV	INT/ANJ, NEJ, ZEM, PIV, VoV	INT/ANJ, PŘP, HUV, PIV, VoV	INT/ANJ, ZEM, TEV, PIV, VoV

Lidské vztahy	INT/ČJL, TEV, VoV	INT/NEJ, TEV, VoV	INT/VKO, TEV, VoV, DEJ	INT/TEV, VoV
Etnický původ	INT/VKO, ZEM	INT/VKO, ZEM	INT/PŘP, ZEM	INT/ DEJ
Multikulturalita	INT/ANJ, VKO	INT/ANJ, NEJ	INT/ANJ, ZEM, Dom	INT/ČJL, ANJ, NEJ
Princip sociálního smíru a solidarity	INT/ZEM, TEV, VoV	INT/VKO, TEV, VoV	INT/TEV, VoV	INT/TEV, VoV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	INT/ČJL, VKO	INT/ČJL, ANJ, NEJ, ZEM	INT/HUV, NEJ, DoV	INT/ČJL, HUV
Objevujeme Evropu a svět	INT/ANJ, VKO, TEV, VoV	INT/ANJ, NEJ, PRČ, TEV, PIV, VoV	INT/ANJ, NEJ, PIV, VoV	INT/ANJ, PIV, VoV
Jsme Evropané		INT/ZEM, DEJ	INT/VYV, NEJ	INT/VKO, ZEM, DEJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	INT/PŘP, ZEM, EkoV	INT/PŘP, ZEM	INT/ZEM	INT/PŘP
Základní podmínky života	INT/PRČ, ZEM, EkoV	INT/PRČ	INT/FYZ, CHE, ZEM	INT/FYZ, CHE
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/PŘP, ZEM, PRČ	INT/PRČ, VKO, PRČ, EkoV	INT/FYZ, CHE, ZEM, TčV, DoV, VKZ	INT/FYZ, CHE, ZEM, DoV
Vztah člověka a prostředí	INT/VKO, PIV	INT/ČJL, VKO, PŘP, PIV, EkoV	INT/ČJL, FYZ, ZEM, VYV, VKZ, PIV	INT/ČJL, VKZ, ZEM, TEV, PIV, DoV

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		INT/PSP	INT/ZEM, PRČ	INT/ČJL, VKO

Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality			INT/PRČ	INT/VKO
Stavba mediálního sdělení	INT/VKO	INT/ČJL		INT/VKO
Vnímání autora mediálního sdělení			INT/VKZ	INT/VKO, ČJL
Fungování a vliv médií ve společnosti			INT/VYV, VKZ, DoV	INT/VKO, DoV
Tvorba mediálního sdělení		INT/ČJL, PSP		INT/VKO
Práce v realizačním týmu		INT/ČJL		

Vysvětlivky k průřezovým tématům:

INT – průřezové téma je realizováno integrací obsahu tematických okruhů do vzdělávacího obsahu předmětu

PR - průřezové téma je realizováno projektem

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – OSV (tematické oblasti):

- Rozvoj schopnosti poznávání – RSP
- Sebepoznání a sebepojetí – SaS
- Seberegulace a sebeorganizace – SRaSO
- Psychohygienu – P
- Kreativita – K
- Poznávání lidí – PL
- Mezilidské vztahy – MV
- Komunikace – Ko
- Kooperace a kompetice – KK
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – ŘPRD
- Hodnoty, postoje, praktická etika – HPPE

Výchova demokratického občana – VDO (tematické oblasti):

- Občanská společnost a škola – OSŠ
- Občan, občanská společnost a stát – OOSS
- Formy participace občanů v politickém životě – FPOPŽ
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - PD

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS (tematické oblasti):

- Evropa a svět nás zajímá – ES
- Objevujeme Evropu a svět – OES
- Jsme Evropané - JE

Multikulturní výchova – MuV (tematické oblasti):

- Kulturní diferenciaci – KD
- Lidské vztahy – LV
- Etnický původ – EP
- Multikulturalita - M

Environmentální výchova – EV (tematické oblasti):

- Ekosystémy – E
- Základní podmínky života – ZPŽ
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ŽP
- Vztah člověka k prostředí – VČP

Mediální výchova – MeV (tematické oblasti):

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení - KČVMS
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality - IVMSR
- Stavba mediálního sdělení – SMS
- Vnímání autora mediálního sdělení – VAMS
- Fungování a vliv médií ve společnosti – FVMS
- Tvorba mediálního sdělení – TMS
- Práce v realizačním týmu – PRT

3.6 Začlenění projektů, pobytové akce

1. ročník

1. Z pohádky do pohádky

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopnosti poznávání, Sebepoznání a sebepojetí
Sociální rozvoj - Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace
Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika
- **Přínos projektu:**
Vnímání světa pěti smysly, lidské smysly jako základní stavební kameny každé komunikace s druhými lidmi. Čím více a čím přesněji dokážeme vnímat svými smysly, tím je naše poznání bohatší. Zaměření projektu je v souladu se strategií školy, zejména v oblastech rozvoje poznání, budování pozitivní komunikace ve škole a zdravých vztahů v třídním kolektivu založených na spolupráci.
- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt probíhá ve všech předmětech po celý první školní týden.
- **Charakteristika projektu:**
Na základě seznámení se s charakterem různých pohádkových postav žák posuzuje jejich kladné a záporné vlastnosti a správné či nesprávné chování.
Rozvoj smyslového vnímání pomocí praktických činností, pěstování kultivovaného projevu.

2. Moje tělo

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Osobnostní a sociální výchova:
Osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita
Sociální rozvoj - Komunikace, Kooperace a kompetice
- **Přínos projektu:**
Okolní svět vnímáme prostřednictvím těla. Tělo je pro nás příjemcem informací a výrazem naší identity. Svými smysly přijímáme podněty, na které určitým způsobem reagujeme. Důsledkem toho jsou určité emoce a myšlenky, které člověk vnějšmu světu rovněž sděluje pomocí těla – řečí, gesty, mimikou a pohyby. Abychom na ně mohli správně reagovat, musíme je nejdříve dobře poznat a porozumět jim. Zaměření projektu je v souladu se strategií školy – má přispět k rozvoji sebepoznání, sebeuvědomění a k budování pozitivního sociálního klimatu třídy, školy.

- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt je realizován v předmětu prvouka v rozsahu dvou hodin. Vztahuje se k tématu Člověk a zdraví.
- **Charakteristika projektu:**
Základem celého projektu je spolupráce ve skupinách. Žáci na základě kresby poznávají části lidského těla. Práce s kostkou zase učí poznávat a napodobovat různé emoce vyjádřené obrázkem nalepeným na kostce a reagovat na ně.

2. ročník

1. Za tajemstvím lesa

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Environmentální výchova – Ekosystémy – Les
Osobnostní a sociální výchova
- **Přínos projektu:**
Zaměření projektu je v souladu se strategií školy. Učí žáky správné komunikaci se svým okolím, seznamuje je s různými zdroji poučení o přírodě. Práce v týmech zase ovlivňuje vzájemnou komunikaci a spolupráci, posiluje vztahy v třídním kolektivu.
- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt je realizován v době týdenního pobytu žáků na škole v přírodě.
- **Charakteristika projektu:**
Cílem projektu je seznámit žáky s ekosystémem lesa. Děti si lépe uvědomí, že les je domovem mnoha rostlin a živočichů, i když je zrovna nevidíme. Je proto zajímavé tento ekosystém pozorovat, učit se o něm, chránit ho. Projekt je veden hrou, žáci se stávají detektivy a hledají různé stopy, které jim odhalí tajemství lesa.

3. ročník

1. Voda

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Environmentální výchova – Základní podmínky života – Voda
- **Přínos projektu:**
Celý projekt vychází ze strategie školy. Základem je získávání informací a práce s nimi. Žáci na základě vlastního pozorování, hlubšího seznámení se s tématem a vyhledaných informací naleznou odpovědi na otázky, proč je voda tak důležitá pro život, jak člověk může vodu využívat ve svůj prospěch a jak se má k vodě chovat.
- **Časové rozvržení projektu:**
Jedná se o týdenní projekt, který prostupuje všemi vyučovacími předměty. Součástí je zařazení exkurze do Henčlova (čistička odpadních vod) a výletu do skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm (dřevěné městečko – poznávání řemesel).
- **Charakteristika projektu:**
Cílem je seznámit podrobněji žáky s ekosystémem voda. Na základě plnění různých úkolů se učí třídit a propojovat informace, promýšlet pracovní postupy a organizovat si práci. Zároveň musí spolupracovat, dodržovat pravidla vzájemné komunikace a spolupráce.

2. Místo, kde bydlím

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí – Naše obec
Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

- **Přínos projektu:**
Projekt vychází ze strategie školy. Cílem je seznámit žáky s okolním prostředím a pomoci jim orientovat se v něm. Poznají také historii a současnost své obce.
- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt probíhá průběžně po dobu jednoho měsíce a prolíná všemi předměty.
- **Charakteristika projektu:**
Žáci se seznamují s rozdíly mezi městským a venkovským prostředím, orientují se ve svém městě, hledají informace o svém bydlišti a vzájemně si je sdělují. Projekt je realizován formou skupinové práce. Zařazeny jsou vycházky do okolí (např. naučná stezka Předmostím až do pravěku) a exkurze do muzea (Muzeum Komenského v Přerově).

4. ročník

1. Umíme komunikovat?

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Osobnostní a sociální výchova:
Sociální rozvoj - Mezilidské vztahy, Komunikace
- **Přínos projektu:**
Projekt je určen k upevňování vztahů uvnitř třídního kolektivu, k rozvoji týmové spolupráce a k nácviku komunikace.
Cílem je rozvoj žáka v oblasti sociálních kontaktů, podpora poznávání sebe sama, své role ve skupině a vzájemných interakcí ve skupině, zdokonalování verbální a neverbální komunikace, empatického a aktivního naslouchání.
- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt se uskuteční na týdenním pobytu v rámci školy v přírodě.
- **Charakteristika projektu:**
Vše se uskutečňuje na základě zážitkové pedagogiky za aktivní účasti všech žáků. V jednotlivých aktivitách je prostor pro uplatnění pocitů žáků, pro komunikaci a pro vyzkoušení si různých rolí. Jde o velké množství aktivit, které nahrazují reálné situace a při kterých žáci postupně poznávají sebe a své spolužáky.

2. Pohádky celého světa

- **Vztah k průřezovým tématům:**
Multikulturní výchova – Lidské vztahy
Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
- **Přínos projektu:**
Žáci poznávají různé kultury, rozdílnosti lidí, tradic a zvyklostí v odlišných zemích. Cílem je připravit žáky na skutečnost setkávání se s lidmi různých kultur či názorů, učit je respektovat rozmanitost světa, vštěpovat jim důležitost tolerance k ostatním národům, přijímat kulturu jiných národů a způsob života a tím rozvíjet smysl pro toleranci a solidaritu. Nesmíme ale opomenout poznání a pochopení vlastní kultury.
- **Časové rozvržení projektu:**
Projekt je dvouhodinový a týká se předmětu českého jazyka.
- **Charakteristika projektu:**
Na základě metod kritického myšlení pracujeme s pohádkami různých zemí. Hledáme společné i odlišné znaky našich a cizích pohádek. Pomocí rozhovoru provádíme rozbor příběhů z jiných zemí, tím se postupně seznamujeme s jejich kulturními zvyklostmi. Ke shrnutí používáme rozhovor a dramatizaci.

5. ročník

1. Ovlivňuje tě reklama?

- **Vztah k průřezovým tématům:**

Mediální výchova – Receptivní činnosti – Vnímání mediálních sdělení, Vliv médií ve společnosti

- **Přínos projektu:**

Tento krátkodobý projekt vychází ze strategie školy. Žáci poznávají různé informační zdroje a orientují se v nich. Uvědomují si, jak nás média ovlivňují v každodenním životě.

- **Časové rozvržení projektu:**

Jedná se o jednodenní projekt, který se zpracovává v hodinách českého jazyka a výtvarné výchovy.

- **Charakteristika projektu:**

Na základě dramatizace a ukázek diskutujeme o vlivu reklamy na postoje a hodnoty jedince. Žáky učíme kriticky vnímat její vliv. Žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory týkající se reklamy. Práce pokračuje ve skupinách, kde žáci navrhnou vlastní reklamu, a to pomocí kresby či dramatizace.

2. Evropa a my

- **Vztah k průřezovým tématům:**

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

- **Přínos projektu:**

Projekt vede žáky k uvědomění si postavení ČR v Evropě, vede je k vnímání propojení okolních států. Žáci se seznamují s výhodami a nevýhodami vzájemné spolupráce, s úkoly Evropské unie. Vnímají dění v Evropě, seznamují se s různými kulturami.

- **Časové rozvržení projektu:**

Projekt se uskutečňuje v hodinách vlastivědy na konci školního roku, přibližně v červnu.

- **Charakteristika projektu:**

Žáci se seznamují se zeměpisem Evropy, se způsobem života okolních států a s jejich kulturami a zvláštnostmi. Přitom využívají různé zdroje informací, zpracovávají malou prezentaci o státech. Učí se zpracovávat, získávat a předávat informace.

3. Žákovský parlament

- **Vztah k průřezovým tématům:**

Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola

- **Přínos projektu:**

Žák si uvědomuje základní práva a povinnosti demokratického občana, orientuje se ve společnosti i ve škole. Vnímá problémy, hledá řešení, navrhuje různé způsoby změn. Aktivně se snaží zapojovat do dění školy a stává se tím její součástí.

- **Časové rozvržení projektu:**

Projekt je jednodenní, probíhá v hodinách českého jazyka, výtvarné a pracovní výchovy.

- **Charakteristika projektu:**

Základem je práce ve skupinách a rozhovory. Žáci se seznámí s významem voleb a s tím, jak správně volit zástupce do žákovského parlamentu, jaké úkoly a povinnosti mají všichni zvolení, jak může každý jednotlivec ovlivňovat práci parlamentu.

Na závěr žáci sami hovoří o ideální škole, o svých představách a následně je uskutečňují a výtvarně zpracovávají.

Pobytové akce

Zimní pobyt v přírodě (ZPP) / Škola v přírodě (ŠvP)

Cíle, náplň a program ZPP/ŠvP vychází z RVP ZV, převážně ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (oboru Tělesná výchova) a Člověk a jeho svět (Člověk a jeho zdraví).

- Cíle:*
- podpora zdravého životního stylu
(aktivní zapojení se do činností podporujících zdraví)
 - ozdravný aspekt
(příznivý vliv pobytu a pohybu v čistém horském prostředí na zdraví)
 - sebepoznání a mezilidské vztahy
 - získání nových pohybových dovedností a návyků
 - podpora ochrany přírody a krajiny

- Náplň:*
- pohybové hry s různým zaměřením
 - turistika a pobyt v přírodě
 - lyžování – hry na sněhu / koupání, plavání – hry ve vodě
 - bezpečnost a hygiena při pohybových činnostech a pobytu mimo domov
 - zásady jednání a chování ve skupině
 - význam pohybu na zdraví

- Podmínky:*
- pobyt v lokalitě v čistém horském prostředí
 - 4 až 6 dnů v období leden až březen / květen až červen
 - přihlášení žáci 4. ročníku / 2. ročníku

ZPP / ŠvP bude realizován na základě pověření ředitele školy. Vedoucí akce odpovídá za zdárnou přípravu, průběh a vyhodnocení. Akce bude probíhat v souladu s vnitřními směrnici školy a metodickým pokynem MŠMT k zajištění BOZ č.j.: 37014/2005-25.

Zotavovací/ozdravné pobyty (OzP)

Součástí tohoto školního vzdělávacího programu jsou převážně pro žáky prvního stupně i vícedenní pobytové akce, jejichž hlavním cílem je ozdravný aspekt, podpora zdravého životního stylu a environmentální výchova. Tyto OzP se konají nepravidelně a závisí na finanční podpoře třetích stran (projekty, dotace).

Program těchto pobytů vychází ze Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5. Cíle, náplň a podmínky pobytů dále upravují příslušné projekty a výzvy poskytovatelů dotací.

Každý jednotlivý pobyt bude realizován na základě pověření ředitele školy. Vedoucí akce odpovídá za zdárnou přípravu, průběh a vyhodnocení. Akce bude probíhat v souladu s vnitřními směrnici školy a metodickým pokynem MŠMT k zajištění BOZ č.j.: 37014/2005-25.

4 UČEBNÍ PLÁN

Učební plán ZŠ PŘEROV, Velká Dlážka 5 vychází z RVP ZV 2016 - Tabulka. Plán obsahuje výčet povinných i volitelných předmětů, jejich časové dotace pro jednotlivé ročníky, celkové počty hodin a druh hodin.

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

Cizí jazyky

- Jako hlavní cizí jazyk s časovou dotací 3 hodiny týdně se od 3. ročníku vyučuje angličtina. Pro posílení důrazu na kvalitu výuky a po opakovaných žádostech rodičů byla z disponibilních hodin s dotací 1 hodiny týdně zavedena výuka angličtiny již ve 2. ročníku. Cílem výuky - tohoto „přípravného období“ je především seznámit žáky s cizím jazykem a srovnat jejich rozdílnou úroveň vzniklou návštěvou různých kroužků. Další cizí jazyk s časovou dotací 2 hodiny týdně se vyučuje od 7. ročníku. Další cizí jazyk si žáci zvolí němčinu nebo ruštinu.

Práce s počítačem

- Obsahem předmětu je výuka na počítačích. Žáci jsou děleni do 2 skupin a ve výuce se pravidelně střídají ve 14 denních cyklech po 2 vyučovacích hodinách.

Prvouka, Přírodověda, Vlastivěda

- Jde o samostatné předměty, které jsou si obsahově blízké a navzájem se prolínají, proto mají v oblasti Člověk a jeho svět společnou charakteristiku.

Pracovní činnosti

- Na 2. stupni jsou zařazeny okruhy Pěstitelské práce a chovatelství, Práce s technickým materiálem, Svět práce. Třída se dělí na 2 skupiny, které se pravidelně střídají ve 14 denních cyklech. Výuka probíhá po 2 vyučovacích hodinách.

Volitelné předměty

- Žáci od 7. ročníku vybírají z nabídky 1 volitelný předmět, který se stává v příslušném školním roce předmětem povinným.
- Žáci se sportovním zaměřením volí povinně jeden ze sportů (plavání, volejbal).

Využití disponibilní časové dotace

	Předmět / Ročník	1	2	3	4	5	Σ 1. st	6	7	8	9	Σ 2. st	Σ škola
1.	Český jazyk a literatura	2	3	2	2	1	10	-	1	1	1	3	13
2.	Další cizí jazyk	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	0	1
3.	Matematika	-	1	1	1	-	3	1	-	1	1	3	6
4.	Práce s počítačem	-	-	-	-	-	0	-	1	-	-	1	1
5.	Prvouka	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	0	1
6.	Vlastivěda	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	0	1
7.	Dějepis	-	-	-	-	-	0	-	1	-	-	1	1
8.	Fyzika	-	-	-	-	-	0	-	-	1	1	2	2
9.	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	0	1	-	-	-	1	1
10.	Pracovní činnosti	-	-	-	-	-	0	-	-	-	1	1	1
11.	Volitelné předměty	-	-	-	-	-	0	-	2	2	2	6	6
	Celkem	2	5	4	3	2	16	2	5	5	6	18	34

UČEBNÍ PLÁN ZŠVD		I. STUPEŇ						II. STUPEŇ						
						53	42					36	33	
	Český jazyk a literatura	9	9	8	9	8	43	33	5	4	4	5	18	15
	Cizí jazyk	x	1	3	3	3	10	9	3	3	3	3	12	12
	Další cizí jazyk	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	6
						23	20					18	15	
	Matematika	4	5	5	5	4	23	20	4	5	5	4	18	15
						1	1	1					2	1
	Práce s počítačem	x	x	x	x	1	1	1	1	1	x	x	2	1
						14	12							
	Prvouka	2	2	3	x	x	7							
	Přírodověda	x	x	x	1	2	3		x	x	x	x		
	Vlastivěda	x	x	x	2	2	4		x	x	x	x		
													12	11
	Dějepis	x	x	x	x	x			2	2	2	2	8	
	Výchova k občanství	x	x	x	x	x			1	1	1	1	4	
													23	21
	Fyzika	x	x	x	x	x			1	1	2	2	6	
	Chemie	x	x	x	x	x			x	x	2	2	4	
	Přírodopis	x	x	x	x	x			2	1	1	2	6	
	Zeměpis	x	x	x	x	x			2	2	2	1	7	
						12	12					10	10	
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
						10	10					11	10	
	Výchova ke zdraví	x	x	x	x	x	0		1		1	1	3	
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10		2	2	2	2	8	
						5	5					4	3	
	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
													6	X
	Plavání	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	
	Volejbal	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	
	Ekologie	x	x	x	x	x			x	2	x	x	2	
	Konverzace v ANJ	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	
	Informatika	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	
	Domácnost	x	x	x	x	x			x	x	2	2	4	
	Technické činnosti	x	x	x	x	x			x	2	2	2	6	
	FCHV	x	x	x	x	x			x	x	x	2	2	
	Celkem základní						102						98	
	Celkem disponibilní						16						18	
	Celkem v ročníku	20	22	24	26	26	118		28	30	32	32	122	

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Vzdělávací obsah tohoto předmětu má komplexní charakter, ale je rozdělen do tří složek, jejichž obsah se vzájemně prolíná:

- Komunikační a slohová výchova
- Jazyková výchova
- Literární výchova

Výuka probíhá v nedělených třídách a jsou do ní zařazovány různé metody práce uplatňující prvky činnostního učení. Využíváme spojitosti a možnosti prolínání témat všemi vyučovacími předměty. Do hodin jsou začleňovány miniprojekty i větší projekty, převážně ročníkové a jednodenní.

Předmět byl posílen celkem o 8 hodin. Ve 3. a 5. ročníku o jednu disponibilní hodinu, v ostatních ročnících o 2 disponibilní hodiny.

Začlenění průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Výchova demokratického občana (projektem 5. tříd – Žákovský parlament)
- Environmentální výchova (projektem 3. třídy – Voda, Místo kde bydlím)
- Mediální výchova (projektem 5. třídy – Ovlivňuje tě reklama?)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. třídy – Evropa a my)
- Multikulturní výchova (projektem 4. třídy – Pohádky celého světa)
- Ve výuce převládá tradiční výuka ve třídách, ale vyučování má činnostní charakter.

V hodinách českého jazyka nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Všechny složky jsou vzájemně propojeny.

Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy divadelních představení a knihoven, besedy a přednášky. V hodinách využíváme audiovizuální techniku, nástěnné obrazy a učebnu informatiky.

1. vzdělávací období (1. – 3. roč.)

Komunikační a slohová výchova

V Komunikační výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná) a srozumitelně se vyjadřovat. Jsou vedeni k výstižnému formulování a sdělování svých myšlenek, prožitků a pocitů. Učí se rozumět různým typům textů.

Při výuce čtení se učí nejen správné technice čtení, ale i chápat texty obsahově vhodné jejich věku.

Při výuce psaní získávají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu. Piší slova a texty vhodného a žákům přiměřeného obsahu.

Jazyková výchova

V Jazykové výchově se žáci učí správnému vyjadřování a používání spisovného jazyka, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku. Zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

Literární výchova

V Literární výchově se žáci seznamují s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. Učí se naslouchat čteným textům, předčítat, přednášet, vyprávět, někdy i ilustrovat, jindy text drammatizovat. Pokouší se reprodukovat příběh podle obrázků nebo pomocí návodných otázek učitele.

2. vzdělávací období (4. – 5. roč.)

Komunikační a slohová výchova

Základem komunikační a slohové výchovy je zvládnutí techniky hlasitého a tichého čtení. Zde se žáci také seznamují s různými druhy sdělení, učí se naslouchat, reprodukovat čtený text a také vyjadřovat své myšlenky a pocity.

Jazyková výchova

V jazykové výchově klademe důraz na procvičení a upevnění pravopisných jevů z 1. období a zvládnutí základu pravopisu. Vedeme žáky ke stylisticky a gramaticky správnému vyjadřování jak v mluvené, tak v písemné formě.

Literární výchova

V Literární výchově se zaměřujeme na čtení s porozuměním a práci s textem. Prostřednictvím četby se žáci seznamují s různými literárními útvary a jejich znaky, poznávají autory, ilustrátory a jejich díla. V čítankách se vyskytují texty přírodovědné a historické navazující na učivo naukových předmětů, které jsou využívány k tvořivé práci žáků.

Výchovně vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé:

- kladou důraz na pozitivní motivaci žáka
- používají vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů), audiovizuální techniku
- předkládají dostatek informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- zařazují práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnují se dovednosti autokorekce chyb
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praxi
- předkládají takové úkoly a činnosti, ve kterých žák může pozorovat svůj pokrok
- vedou žáky ke třídění a propojování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitelé:

- motivují žáky k samostatnému řešení daného problému, napomáhají v hledání dalších řešení
- zadávají úkoly k posílení schopností žáků využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- předkládají modelové situace a vedou žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- kladou důraz na analýzu přečteného textu a kritické posouzení jeho obsahu, porovnávání jevů, zjišťování shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění
- učí žáky rozumět symbolům a značkám a řídit se jimi

Kompetence komunikativní

Učitelé :

- zařazují řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- zařazují diskusní kroužky a besedy
- nabízejí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitelé :

- zařazují práci ve skupině a kladou důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňují individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnášejí přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilují sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanská

Učitelé :

- respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- podporují u žáků budování a projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojují žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, soutěžích
- vedou žáky k respektování názoru ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé :

- rozvíjejí u žáka smysl pro povinnost a pravidelnou přípravu na výuku
- vedou žáky k sebeobsluze a k samostatnosti
- zdůrazňují bezpečnost při všech činnostech
- kladou důraz na šetrné zacházení s pomůckami
- obohacují výuku různými exkurzemi a tematicky zaměřenými výlety
- vedou žáky k plánování a organizaci své práce
- vyžadují plnění předem dohodnutých postupů, termínů a pravidel

2. STUPEŇ

Předmět Český jazyk a literatura je rozdělen do tří složek: Jazyková výchova, Literární výchova a Komunikační a slohová výchova. Jedná se však o tři vzájemně provázané části jednoho předmětu.

Předmět navazuje na vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor: Český jazyk a literatura a na vyučovací předmět: Český jazyk a literatura na I. Stupni, kde se také dělí na tři složky.

Hodinová dotace předmětu byla posílena v 7. - 9. ročníku o jednu hodinu z disponibilní časové dotace.

Výuka je realizována ve třídách, využívá se také učebna informatiky, kde je možno věnovat se výukovým programům. Výuka je zpestřena audiovizuálními nahrávkami, k dispozici jsou nástěnné tabule. Žáci mohou navštěvovat školní knihovnu a vybrané ročníky se účastní divadelních nebo filmových představení. Škola se také každoročně účastní Olympiády v českém jazyce, vítězové školu reprezentují v okresním kole.

- V **Jazykové výchově** je kladen důraz na zvládnutí základních vědomostí a dovedností potřebných k osvojení spisovné podoby jazyka. Cílem je naučit žáka vyjadřovat se gramaticky a stylisticky správně, a to jak v mluvené, tak i v písemné formě.
- V **Literární výchově** je hlavním cílem poznávání základních literárních druhů a jejich znaků. Důraz je kladen na práci s primárním textem. Žáci se učí formulovat své názory na přečtená díla. Rozvíjejí základní čtenářské návyky. Prostřednictvím četby se setkávají s novými životními situacemi, které přispívají k jejich životní orientaci a které obohacují jejich duchovní život.
- V **Komunikační a slohové výchově** se žáci setkávají s různými druhy sdělení, učí se kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Posuzují užité jazykové prostředky výstavby textu a jeho kompozici.

Vyučovací předmět je spjat s předmětem výtvarná výchova (zejména literatura) a předmětem dějepis (historické souvislosti v literatuře).

Do předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena průřezová témata: Mediální výchova (Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu, Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení). Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Multikulturalita), Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí), Osobnostní a sociální výchova (Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Poznávání lidí, Komunikace) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá), Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé:

- umožňují proniknout žákům do problematiky mluvnice, literatury i slohové výchovy prostřednictvím dostatečného množství předkládaných informací
- zadávají takové úlohy, činnosti, ve kterých žák sám může pozorovat svůj pokrok
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění, propojování informací
- využívají rozmanité metody a formy učení

Kompetence k řešení problémů

Učitelé:

- předkládají různé druhy textů, u kterých vyžadují analýzu a kritické posouzení jejich obsahu
- uvádějí situace, na které mají žáci reagovat a vyjádřit svůj názor
- motivují žáky k řešení nejrůznějších problémů, k obhajobě a zdůvodnění jejich postojů a názorů
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promyšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Učitelé:

- zařazují cvičení zaměřená na formulování myšlenek a názorů žáků
- vyjadřují se spisovně a vhodně a jsou žákům vzorem správného vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní a písemné podobě (dodržovat vžitá konvence a pravidla)
- vedou žáky k výstižné argumentaci
- vytvářejí prostor pro diskusi
- nabízejí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
- podporují samostatné vyjadřování
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé:

- zařazují práci ve skupině
- vedou žáky k respektování pravidel práce v týmu
- zvyšují přátelským přístupem sebedůvěru žáků
- podporují samostatnost žáků
- zadávají úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- vyžadují dodržování pravidel vzájemného chování, dodržování pravidel práce v týmu
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanské

Učitelé:

- vedou žáky k pozitivním postojům k umění, ke kulturnímu dědictví a k úctě k tradicím
- zapojují žáky do aktivního kulturního dění účastí na kulturních akcích a soutěžích

- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění svou účastí
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

Učitelé:

- vedou žáky k soustavné a pravidelné přípravě na výuku
- motivují žáky k využívání jejich znalostí v běžné praxi
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- vedou žáky k organizaci své práce, plánování
- používají učebnice a texty věkově přiměřené a další učební pomůcky, které žáky učí aktivně se zapojit do výuky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie...)
- při pracovní činnosti vedou žáky ke koncentraci, soustředění

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
Jazyková výchova		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu hlásek (písmen) a slov ➤ odlišuje krátké a dlouhé samohlásky ➤ rozezná větu, slovo, hlásku z hlediska potřeb čtení a psaní ➤ rozezná v textu začátek a konec věty ➤ seznamuje se s zákl. orientací a členěním v textu ➤ pozná větu ➤ píše na začátku věty velké písmeno ➤ seznamuje se s pravopisem velkých písmen u vlastních jmen ➤ pozná různá interpunkční znaménka ➤ vysvětlí význam některých slov 	Zvuková stránka jazyka Stavba slova Pravopis	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte a přednáší z paměti krátké texty ➤ reprodukuje přečtený text, doplňuje ho ilustrací ➤ vyjadřuje své pocity a myšlenky ➤ beseduje o přečteném textu ➤ seznamuje se se základními literárními žánry 	Tvořivé činnosti s liter. Textem, zážitkové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Práce s literárním textem	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ naslouchá, vnímá texty a reaguje na otázky k textu ➤ čte jednoduchá slova a věty ➤ orientuje se v textu ➤ naslouchá pokynům učitele ➤ dbá na správnou výslovnost ➤ učí se základním komunikačním pravidlům ➤ seznamuje se se základními komunikačními žánry ➤ dramatizuje a vypráví příběhy a pohádky ➤ hovoří podle obrázkové osnovy ➤ osvojuje si a získává základní hygienická pravidla ➤ správně zachází s grafickým materiálem 	Čtení Naslouchání Mluvený projev Psaný projev	

2. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dělí slova na slabiky, hlásky ➤ třídí hlásky ➤ rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky ➤ seznamuje se s abecedou ➤ vyhledává a prakticky užívá znalosti abecedy ➤ připravuje se na poznávání podstatných jmen podle ukazovacích zájmen ➤ rozděluje je na osobu, zvíře a věc ➤ seznamuje se s předložkami ➤ seznamuje se se slovesy ➤ rozlišuje druhy vět ➤ odůvodňuje a píše i/y po souhláskách měkkých a tvrdých ➤ odůvodňuje pravopis znělých a neznělých souhlásek na konci slova ➤ rozlišuje pravopis obecných a vlastních jmen 	Zvuková stavba slova Slovní zásoba Abeceda Tvarosloví Skladba Pravopis	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ literární texty se učí nazpaměť, vypravuje je a dramatizuje ➤ snaží se vnímat a porozumět předčítanému textu ➤ přednesený text dokončuje, mění nebo výtvarně ztvárňuje ➤ v rámci svých schopností reprodukuje text slyšený i přečtený ➤ seznamuje se s literárními pojmy 	Poslech literárních textů Práce s liter. textem Práce s liter. pojmy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reaguje na písemné a mluvené pokyny ➤ zlepšuje techniku čtení ➤ uplatňuje správný přízvuk a intonaci ➤ orientuje se v textu ➤ pečlivě vyslovuje a opravuje nesprávnou a nedbalou výslovnost ➤ zdokonaluje techniku mluveného projevu ➤ usiluje o dodržování komunikačních pravidel ➤ seznamuje se s dalšími komunikačními žánry ➤ vypravuje podle psaného a přečteného textu ➤ dokáže dějově seřadit ilustrace a vypráví podle nich ➤ upevňuje si naučené tvary písmen a číslic ➤ dodržuje hygienické návyky při psaní ➤ dbá na celkovou úpravu písemného projevu ve všech sešitech ➤ provádí kontrolu svého písemného projevu 	Čtení a naslouchání Mluvený projev Písemný projev	
3. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata

<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí slova podle významu ➤ vyhledává slova protikladná a slova podobného významu ➤ rozlišuje počet slabik, hlásek ➤ klade správně slovní přízvuk ➤ vyhledává a tvoří slova příbuzná na základě slovního kořene ➤ seznamuje se se slovními druhy v základním tvaru a poznává je ➤ snaží se v mluveném projevu používat správné tvary pod. a příd. jmen, sloves ➤ třídí slova podle významu (děj, vlastnost...) ➤ pracuje s mluv. kategoriemi pod. jmen: rod, číslo ➤ třídí slovesa podle osoby a času ➤ spojuje věty do jednoduchých souvětí, mění spojovací výrazy ➤ využívá znalostí vyjmenovaných slov při pravopisu i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova ➤ snaží se o správný pravopis i ve slovech příbuzných, odvozených od základních řad vyjmenovaných slov ➤ zvládá pravopis vlastních jmen 	<p>Slovní zásoba Tvarosloví Podstatná jména Slovesa Skladba Pravopis</p>	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s tichým čtením ➤ vyjadřuje své pocity z článku, ke knize ➤ pozorně naslouchá literárním textům ➤ vyhledává v textu potřebné informace ➤ přednáší z paměti krátké básně ➤ seznamuje se s neznámými slovy a vysvětluje je ➤ seznamuje se s lidovou slovesností ➤ vyhledává v textu a samostatně vytváří jednoduché rýmy ➤ upevňuje si poznávání základních lit. žánrů ➤ seznamuje se s novými lit. žánry ➤ opakuje si a rozšiřuje si znalosti o dalších liter. pojmech 	<p>Čtení literárních textů Práce s literárním textem</p>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ neustále zlepšuje techniku čtení ➤ snaží se o plynulé čtení s porozuměním ➤ vyhledává informace v textu ➤ seznamuje se s čtením jako způsobem získávání dalších informací ➤ reprodukuje obsah přiměřeně náročného textu, vybírá a zapamatuje si z něj podstatné informace ➤ vypravuje krátce vlastní zážitky ➤ sestavuje obrázkovou osnovu vypravování nebo přečteného textu ➤ vypravuje krátký příběh podle obrázkové osnovy ➤ mluvené projevy doplňuje různými výrazovými prostředky (gesta, mimika) ➤ popisuje jedn. známé předměty, zvířata, osoby ➤ vytváří charakteristiku hlavní postavy 	<p>Čtení a naslouchání Mluvený projev Písemný projev</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ plynule mluví, vypravuje, snaží se správně dýchat ➤ dokončuje správnou techniku psaní ➤ správně píše písmena, slova, věty ➤ snaží se dodržovat sklon písma, čitelnost a úhlednost ve všech písemných projevech ➤ automatizuje si hygienické návyky psaní ➤ kontroluje si svůj vlastní písemný projev ➤ píše krátké pozdravy, blahopřání, včetně adresy 		
4. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává a rozlišuje významy slov ➤ seznamuje se stavbou slova ➤ třídí slova na ohebná a neohebná ➤ snaží se zařadit slova ke slovním druhům ➤ zná zásady práce s Pravidly českého pravopisu ➤ skloňuje podst.jména podle pádových otázek ➤ přiřazuje podst.jména ke vzorům ➤ určuje mluv.kategorie podstatných jmen ➤ seznamuje se se psaním i/y v koncovkách podst. jmen ➤ určuje mluv.kategorie sloves (mimo slovesný způsob) ➤ časuje slovesa ➤ ve větách vyhledává a vyznačuje základní skladební dvojici ➤ rozlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ píše i/y ve slovech vyjmenovaných a příbuzných 	<p>Slovní zásoba Tvarosloví Podstatná jména Slovesa Skladba Pravopis</p>	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hovoří o přečteném textu, vyjadřuje své myšlenky, dojmy ➤ odlišuje umělecký text od naučného ➤ dramatizuje přečtený text ➤ doplňuje text vlastním obrázkem ➤ seznamuje se s dalšími knihami své věkové kategorie ➤ rozlišuje zákl. lit. druhy a žánry ➤ seznamuje se s dalšími lit. pojmy 	<p>Poslech literárních textů Práce s literárním textem Práce s literárními pojmy</p>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokračuje ve výcviku hlasitého i tichého čtení ➤ vyhledává v textu základní informace ➤ aplikuje pravidla komunikace ➤ vede dialog, rozhovor, tel. rozhovor ➤ užívá spisovné vyjadřování v ústním i písemném projevu ➤ plynule vypráví vlastním tempem ➤ dodržuje správnou techniku psaní i zákl. hyg. požadavky ➤ vyhledává a zkouší vypisovat základní informace ➤ píše další jednoduchá sdělení 	<p>Čtenářské dovednosti Mluvený projev Písemný projev</p>	

➤ sestavuje osnovu vyprávění a podle ní vypráví		
5. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoří další slova příbuzná ➤ rozčlení slova na jednotlivé části ➤ zařadí všechny slovní druhy ➤ správně určí mluvnické kategorie podst.jmen ➤ zařadí a skloňuje podst. jména podle vzorů ➤ třídí příd.jména na měkká, tvrdá a přivlastňovací ➤ používá správné koncovky přídavných jmen ➤ určí osobu, číslo, čas sloves ➤ seznamuje se a vyhledává slovesné způsoby ➤ vyznačuje a vyhledává základní skladební dvojice ➤ určí základní druhy podmětů ➤ osvojí si pravidla shody podmětu s přísudkem ➤ spojuje věty do souvětí, doplňuje vhodné spojovací výrazy ➤ prohlubuje pravopis vyjm.slov ➤ používá správné koncovky podst.jmen ➤ píše správně koncovky příd. jm. tvrdých a měkkých ➤ osvojuje si základy morfologického pravopisu 	Stavba slova Tvarosloví Podstatná jména Přídavná jména Slovesa Skladba Pravopis	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje své dojmy z četby, poslechu nebo ze zhlédnutých tel pořadů, divadelních představení ➤ bezpečně rozezná odlišnosti uměleckého a naučného textu ➤ vyhledává informace v učebnicích a encyklopediích ➤ dokáže sdělit své dojmy z přečtené knihy ➤ propojuje čtení s dalšími předměty ➤ snaží se vytvářet vlastní literární texty a doplňuje je ilustracemi ➤ rozpozná základní literární druhy a žánry ➤ dokáže vysvětlit základní literární pojmy 	Poslech lit.textů Práce s literárním textem Práce s literárními pojmy	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte plynule s porozuměním ➤ využívá čtení k získávání informací a zapisuje informace získané čtením ➤ učí se dodržovat zásady mluveného projevu ➤ sestavuje osnovu a vypráví podle ní ➤ reprodukuje krátké texty, rozpozná základní myšlenku ➤ telefonuje, umí nechat vzkaz ➤ sestavuje různá sdělení a posuzuje jejich úplnost ➤ seznamuje se s vlivem reklamy ➤ píše jednoduché slohové útvary (inzerát, popis, vyprávění) ➤ vyplňuje jednoduché tiskopisy (přihláška dotazník, složenka, podací lístek) 	Čtenářské dovednosti Mluvený projev Písemný projev	

6. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje pojem jazyk a národní jazyk ➤ rozpozná základní rozdíly mezi spisovným a nespisovným jazykem a využívá ho v běžné komunikaci ➤ seznamuje se a začíná pracovat s jazykovými příručkami ➤ rozlišuje psanou a mluvenou podobu slov, čte texty s náležitou melodií vět, vhodně volí tempo, pauzy a důraz ➤ používá a aplikuje jednoduchá pravopisná pravidla a pokračuje v dalším výcviku ➤ zvládá základní syntaktické pojmy a jejich pravopis ➤ rozpozná větu jednoduchou a souvětí ➤ doplňuje čárky ve větě po vybraných spojkách ➤ seznámí se se správným zápisem přímé řeči ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ seznamuje se s druhy podstat. jmen, určuje podst. jm. konkrétní a abstraktní; pomnožná, hromadná, látková, správně skloňuje běžná vlastní jména a orientačně se seznamuje s pravidly pravopisu vlastních jmen ➤ rozlišuje př. jm. měkká, tvrdá a přivlastňovací a s odůvodňováním doplňuje jejich koncovky, rozpozná jmenné tvary, rozlišuje tvary př. jm. přivlastňovacích od tvarů podst. jm., učí se vytvářet 2. a 3. stupeň př. jm. ➤ rozlišuje druhy zájmen, využívá správné tvary zájmen ➤ rozlišuje druhy číslovek, používá spisovné tvary číslovek dva, oba, tři, čtyři ➤ určuje mluvnické kategorie, rozlišuje slovesný způsob a tvoří spisovné tvary podmiňovacího způsobu, rozpozná rozdíly mezi tvary přítomného a minulého času a používá v nich správné koncovky 	<p>Úvod o českém jazyce Rozvrstvení národního jazyka Nářečí, obecná čeština Jazykové příručky Zvuková stránka jazyka Spisovná a nespisovná výslovnost Výcvik v pravopise (opakování) Skladba Základní a rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Interpunkce v souvětí Přímá řeč Tvarosloví Slovní druhy Druhy podstatných jmen podstatná jména obecná a vlastní Druhy přídavných jmen jmenné tvary př. jmen stupňování př. jmen Zájmena a jejich druhy Číslovky a jejich skloňování Slovesa</p>	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní znaky pohádek a pověstí ➤ uvádí a vyhledává (knihovna, internet) příklady různých druhů pověstí, využívá znalostí z regionu ➤ seznámí se s nejznámějšími autory, sběrateli a ilustrátory českých pohádek ➤ definuje pojem mýtus a báje 	<p>Pohádky klasické a moderní Pověsti národní a místní Autoři pohádek a pověstí</p> <p>Mýty a báje</p>	<p>OSV K</p> <p>VMEGS ES</p> <p>MuV M</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyvozuje poučení z bajek ➤ objasní základní rozdíl mezi prózou a poezií ➤ seznamuje se s jazykem básně a pokusí se napsat jednoduchou báseň ➤ dokáže se vlastními slovy stručně vyjádřit k autorům a k obsahu přečtených textů, formuluje dojmy z četby ➤ vyhledává informace k tématům v knihovně či využitím jiných informačních zdrojů ➤ navštíví filmové nebo divadelní představení 	<p>Bajky Próza a poezie</p> <p>Próza s dětským hrdinou Dobrodružná literatura Umělecko-naučná literatura</p>	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně zpracuje osnovu vypravování ➤ vypravuje příběh podle osnovy, vypravování ožívuje přímou řečí, dějovými slovesy, případně i hovorovými slovy ➤ snaží se převádět své myšlenky do písemné podoby ➤ uplatňuje jazykové prostředky typické pro popis ➤ uspořádává text přehledně a souvisle ➤ sestaví ústně i písemně jednoduchou zprávu a oznámení ➤ učí se zachytit hlavní myšlenky textu ➤ zpracuje jednoduchý výtah kratšího výkladu z učebnice ➤ vyhledává odborné názvy (encyklopedie) ➤ seznamuje se se správnou stylizací dopisu podle vztahu pisatele k adresátovi ➤ rozlišuje mezi osobním a úředním dopisem ➤ používá vlastní tvořivé psaní 	<p>Vypravování osnova a jazykové prostředky Popis a jeho funkce popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu Zpráva a oznámení Výpisky a výtah Dopis osobní, úřední</p>	<p>MuV LV OSV RSP</p>
7. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná větu jednočlennou a dvojčlennou ➤ používá vhodné jazykové prostředky podle záměru mluvčího ➤ rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ➤ procvičuje si pravopis ohebných slov ➤ seznámí se se slovesným rodem a jeho užíváním ➤ rozšiřuje si vědomosti o slovech neohebných ➤ uvádí příklady slov jednoznačných, mnohoznačných, synonym, antonym, homonym ➤ pracuje s jazykovými příručkami, hledá věcný význam slov ➤ chápe přenašení pojmenování u metafory, metonymie ➤ seznamuje se se způsoby obohacování slovní zásoby 	<p>Skladba – větná stavba Věty jednočlenné, dvojčlenné Druh vět podle postoje mluvčího Větné členy Druhy vedlejších vět Tvarosloví Podst. jm., příd. jm., zájmena, číslovky Slovesa Neohebné slovní druhy Význam slov Jednoznačná, mnohoznačná slova, synonyma, antonyma, homonyma Přenesená pojmenování Tvoření slov Obhacování slovní zásoby</p>	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává a rozlišuje základní rysy jazyka poezie ➤ rozlišuje texty lyrické a epické ➤ rozpoznává rozdíly mezi povídkou a románem ➤ seznámí se s náměty nejstarších literárních textů ➤ formuluje vlastní názor na přečtený text ➤ objasní základní rozdíl mezi prózou, poezií a dramatem ➤ orientuje se v základních literárních pojmech ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního nebo filmového představení 	<p>Poezie Lyrika a epika Próza Kroniky, biblické mýty a legendy Drama</p> <p>Životopisná literatura Cestopisy</p>	<p>VMEGS ES</p> <p>MuV KD, M</p>
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ výstižně popíše člověka, jeho vzhled i vlastnosti ➤ vhodně používá rčení, přirovnání, přísloví ➤ seznámí se s formou životopisu ➤ formuluje hlavní myšlenky textu ➤ vytváří výpisky, výtah z textu ➤ hovoří na dané téma ve skupině i samostatně ➤ seznámí se s různými typy sdělení a jejich jazykovou podobou ➤ vyhledává různé typy článků v novinách a časopisech ➤ podílí se na přípravě a tvorbě školního časopisu formou příspěvku podle individuálních schopností a možností ➤ rozpoznává manipulativní komunikace v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<p>Charakteristika Životopis Výtah, výpisky Konverzace na dané téma Mediální sdělení</p>	<p>MeV SMS , TMS , PRT OSV RSP , SaS , K</p>
8. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje a rozšiřuje si znalosti větných členů ➤ rozlišuje druhy vět vedlejších ➤ seznámí se s významovými poměry a spojovacími výrazy ➤ upevňuje si znalost interpunkce v souvětí ➤ dokládá způsoby obohacování slovní zásoby ➤ seznámí se se zvláštnostmi skloňování ➤ pracuje s jazykovými příručkami ➤ rozumí slovům cizího původu a nahrazuje je slovy domácími ➤ rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá ➤ zařazuje slovesa do tříd a vzorů 	<p>Skladba větné členy věty vedlejší významový poměr mezi souřadně spojenými větami interpunkce v souvětí Tvoření slov obohacování slovní zásoby Slova přejatá Tvarosloví slovní druhy obecná a vlastní jména přejatá slovesný vid, třídy a vzory</p>	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje druhy lyrických textů 	<p>Lyrika</p>	<p>EV</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí základním literárním pojmům ➤ objasní rozdíl mezi povídkou a románem ➤ rozumí základním literárním pojmům ➤ seznámí se s významnými autory ➤ srovnává filmovou a literární podobu díla ➤ rozumí základní divadelní terminologii ➤ rozlišuje základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<p>druhy lyriky literární terminologie autoři lyriky a jejich dílo</p> <p>Epika epické žánry (povídka, román)</p> <p>literární terminologie významní autoři povídek a romanopisci</p> <p>Lyrickoepická tvorba Drama a film literární terminologie dramatici a jejich dílo</p>	VČP
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ využívá rčení, přísloví, přirovnání atd. ➤ popisuje výstižně vybranou postavu ➤ vyjádří citový vztah ke svému oblíbenému místu či předmětu ➤ volí rozmanité jazykové prostředky (personifikace, kontrast) 	<p>Charakteristika literárních postav Líčení Výklad Úvaha</p>	OSV RSP , K , MV EV VČP
9. ročník		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí slovanské jazyky do tří skupin ➤ chápe pojmy archaismus, neologismus ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ procvičuje si a upevňuje znalosti českého pravopisu a výslovnost přejatých slov ➤ definuje pojmy slovo a sousloví, synonyma, homonyma, antonyma ➤ upevňuje si znalosti o způsobech tvoření slov a jejich stavbě ➤ procvičuje, shrnuje a upevňuje si znalosti o jednotlivých slovních druzích ➤ procvičuje, shrnuje a upevňuje si znalosti o větě jednoduché a souvětí ➤ doplňuje a zdůvodňuje interpunkci v souvětí ➤ seznámí se s některými zvláštnostmi při stavbě věty a s jejich interpunkcí 	<p>Obecné výklady o jazyce slovanské jazyky vývoj jazyka útvary českého jazyka Hláskosloví, spisovná výslovnost a pravopis Význam slov odborné názvy Tvoření slov Tvarosloví Skladba složitá souvětí samostatný větný člen oslovení, vsuvka</p>	MuV M
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zobecní hlavní znaky literárních žánrů ➤ poznává kompozici a jazyk básně ➤ seznámí se s autory a jejich tvorbou ➤ seznámí se s vývojem divadelní tvorby ➤ poznává divadelní autory a písničkáře a jejich dílo 	<p>Próza typy povídek, fejeton, novela, vědecko-fantastický román</p> <p>Poezie</p>	VDO OOSS OSV PL VMEGS

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ➤ porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	lyrika, epika Hudebně-divadelní tvorba	ES EV VČP
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analyzuje jazykovou stránku, volbu slov ➤ uspořádává popisované jevy podle důležitosti ➤ využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova ➤ zpracuje osnovu výkladu a jednoduchý výklad ➤ samostatně se vyjadřuje k danému problému ústně i písemně ➤ vypravuje zajímavý složitější příběh ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. 	Popis uměleckých děl Jednoduchý výklad a výtah Úvaha Vypravování Diskuse, proslov Publicistické útvary (zpráva, rozhovor)	MeV KČPPMS , VAMS OSV RSP EV VČP

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Tato vzdělávací oblast zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

1. STUPEŇ

Dobrá úroveň základních znalostí cizího jazyka a probuzení zájmu o něj je hlavním úkolem tohoto období. Vzdělávací obsah anglického jazyka na 1. stupni tvoří řečové dovednosti v přípravném a prvním období, ve druhém období pak poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

Ve výuce převládají tradiční metody a formy práce, obohacené o prvky činnosti učení a miniprojekty.

Ve 2. ročníku 1- hodinová týdenní časová dotace.

Ve 3. až 5. ročníku je 3 – hodinová týdenní časová dotace.

V 5. ročníku je začleněno průřezové téma „Multikulturní výchova“ zaměřené na význam užívání cizích jazyků jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání.

Přípravné období (2. ročník)

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytvoření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom toho dosáhli, musí být vyučovací hodiny angličtiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavostmi a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Při výuce je potřeba pracovat s vhodnými učebnicemi a pomůckami zpracovanými přiměřeně k věku dítěte.

V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, popřípadě nakreslit obrázek.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí z paměti.

1. vzdělávací období (3. ročník + 1. pololetí 4. ročníku)

Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Slova jsou vázána do vzájemných souvislostí. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi s konkrétním předmětem, obrázkem – s tzv. názorem. To je základem toho, aby se anglickému jazyku učil každý žák s chutí a věřil, že bude mít úspěch.

V tomto období:

- žáci se seznamují s anglickými hláskami na základě názvů barev, hraček a čísel
- nacvičují správnou výslovnost a čtení celých vět na krátkých příbězích
- učí se mluvit ve vzorových větách, jejichž smysl je dán dramatizací, činnostmi s předměty nebo s obrázky
- dovede zapsat a přečíst jednoduchá slovní spojení a věty
- naučí se rozumět jednoduchým větám a pokynům ve třídě
- radost z uměleckého prožitku s použitím anglického jazyka je poskytován nácvikem velmi jednoduchých básniček a říkadel
- žáci postupně nacvičují čtení fonetického přepisu angličtiny
- používají abecední slovník v učebnici

2. vzdělávací období (2. pololetí 4. ročníku a 5. ročník)

Výuka anglického jazyka ve druhém období vede žáky ke schopnosti komunikovat v angličtině na základní úrovni.

V učivu postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům. Opakované procvičování látky mohou vést žáci, kteří probíranou látku rychle zvládnou, např. žáci jazykově nadaní. Jazykovým nadáním rozumíme schopnost zapamatovat si nové cizí slovo ve všech jeho podobách: zvukové, písemné, ve spojení s jinými slovy ve větách, a schopnost okamžitě rozlišit jeho mluvenou podobu.

Výchovně vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé:

- zadávají úkoly, při kterých žák dokáže posoudit vlastní pokrok a vytváří si kladný vztah k učení se cizímu jazyku
- zadávají takové úkoly, které mohou žáci použít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění a propojování informací
- využívají rozmanité metody a formy učení
- umožňují, aby žáci v hodině vyhledávali potřebné informace ve slovnících, encyklopediích
- případně v jazykových programech na PC

Kompetence k řešení problémů

Učitelé:

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Učitelé:

- předkládají žákům jednoduché typy textů a záznamů v cizím jazyce
- dávají pokyny přiměřenou formou a učí pravidlům komunikace a dbají na jejich dodržování
- podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě

Kompetence sociální a personální

Učitelé:

- zadávají úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- zařazují práci ve skupině a kladou důraz na dodržování pravidel práce v týmu
- uplatňují individuální přístup k talentovaným žákům i k žákům s poruchami učení
- vnášejí přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posilují sebedůvěru žáků a jejich samostatný rozvoj
- dbají na zařazení všech žáků bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská

Učitelé:

- vedou žáky prostřednictvím modelových situací k chápání základních společenských norem (pozdravy, poděkování, rozloučení)
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

Učitelé:

- zařazují činnosti, při kterých žáci manipulují s různými pomůckami a vedou žáky k šetrnému zacházení s nimi
- zdůrazňují bezpečnost při všech činnostech
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- vedou žáky k organizaci jejich práce

2. STUPEŇ

Výuka anglického jazyka na druhém stupni navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, na vzdělávací obor Cizí jazyk a na vyučovací předmět Anglický jazyk na prvním stupni.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. – 9. ročníku 3 hodiny týdně. V 7., 8. a 9. ročníku je předmět posílen o dvě hodiny volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce týdně.

Výuka anglického jazyka probíhá cyklicky, znamená to, že znalosti získané v jednotlivých ročnících na sebe navazují a postupně se prohlubují.

Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Tzn. že žáci rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají. Komunikují prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíší jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jejich nejnáléhavějších potřeb.

Dovednosti, které žáci na druhém stupni postupně v jednotlivých ročnících získávají, se dělí na: poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.

- V rámci dovednosti **POSLECH S POROZUMĚNÍM** žáci rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně, a rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.
- V rámci dovednosti **MLUVENÍ** se žáci zeptají na základní informace a adekvátně reagují v běžných formálních i neformálních situacích. Žáci mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

- V rámci dovednosti ČTENÍ S POROZUMĚNÍM žáci vyhledají požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledají v nich potřebné informace.
- V rámci dovednosti PSANÍ žáci vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Napíší jednoduché texty týkající se jejich samotných, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Reagují na jednoduché písemné sdělení.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, které jsou vybaveny moderní technikou (CD přehrávač, DVD, video), nástěnnými tabulemi a mapami doprovázejícími výuku, mono i bilingvními slovníky. V průběhu roku je využívána učebna informatiky, kde jsou k dispozici výukové programy a kde také probíhá on-line výuka na internetu. Každoročně je organizováno školní kolo olympiády v AJ a vítězové reprezentují školu v okresním kole.

Hlavním cílem AJ je získávání a rozvíjení komunikačních schopností žáků v AJ (zvládnutí gramatických struktur, slovní zásoby a schopnost domluvit se v běžných každodenních situacích) a poznání kulturních tradic anglicky mluvících zemí.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (Psychohygiena, Kreativita, Komunikace Sebepoznání a sebepečení, Seberegulace a sebeorganizace), Multikulturní výchova (Kulturní diferenciaci, Multikulturalita), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu), Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola).

Výchovně vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou k samostatnému pozorování, objevování, zapisování výsledků
- využívají rozmanité metody a formy učení
- uvádějí věci do souvislostí
- zadávají takové úlohy, činnosti, ve kterých žák sám může pozorovat svůj pokrok
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění, propojování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- vedou žáky k orientaci v cizím jazykovém prostředí a k uplatnění znalosti jazyka
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Učitelé

- podporují žáky ve vyjádření myšlenek a názorů v anglickém jazyce v písemné i mluvené formě
- rozšiřují znalost slovní zásoby
- vytváří minisituace, na které musí žáci reagovat
- předkládají různé typy textů a promluv, na které žáci reagují
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- používají audio nahrávky s promluvami rodilých mluvčích, ve kterých žáci vyhledávají informace, reagují na otázky vztahující se k ukázkám
- podporují žáky k vyjadřování názorů a postojů v cizím jazyce
- předkládají vzorové situace, promluvy, na základě kterých žáci vytvářejí své promluvy

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- rozdělují žáky do pracovních skupin

- podněcují talentovanější žáky k pomoci méně nadaným žákům
- oceňují snahu, pokrok a výkon všech žáků
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- zadávají úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- vyžadují dodržování pravidel vzájemného chování, dodržování pravidel práce v týmu
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáka k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění svou účastí
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- používají odborné termíny, symboly, vhodné učební pomůcky (slovníky, nástěnné mapy a gramatické tabule) a audiovizuální techniku

Vzdělávací obsah předmětu:

Přípravné období a 1. období		
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
výstupy	učivo	průřezová témata
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně ➤ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ➤ používá vhodné pozdravy, poděkování, jednoduché představování, rozloučení ➤ osvojuje si čtení jednoduchých slov a ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ vyjmenuje anglickou abecedu ➤ dokáže hláskovat vybraná jednoduchá slova ➤ pamětně si osvojí slova významových okruhů ze slovníku v učebnici ➤ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ➤ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy ➤ rozpozná známá slova a slovní spojení ➤ je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) • základní výslovnostní návyky • vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • slovní zásoba – osvojení základní slovní zásoby • tematické okruhy-rodina, škola, lidské tělo, oblékání, dny v týdnu, číselné a časové údaje, volný čas, zvířata • svátky, oslavy 	

2. období		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu (obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah) ➤ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) ➤ rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 	<ul style="list-style-type: none"> ○ orientace v textu • tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, svátky, dny v týdnu, číselné a časové údaje, zvířata, činnosti • zvuková podoba jazyka, základní výslovnostní návyky 	
MLUVENÍ		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (jméno, věk, souhlas, nesouhlas) ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ pokouší se obměňovat krátké texty se zachováním obsahu ➤ reaguje na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá (zejména pokud má k dispozici vizuální kontrolu) ➤ pamětně si osvojí slova významových okruhů ze slovníku v učebnici ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ➤ použije základní zdvořilostní obraty (pozdraví, poděkuje) 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) • slovní zásoba – osvojení a používání základní slovní zásoby v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů 	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům 	<ul style="list-style-type: none"> • zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky, vztah 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména pokud má k dispozici vizuální kontrolu) 	<p>mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se slovníkem 	
PSANÍ		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života (představí sebe, členy své rodiny, kamarády, uvede věk, sdělí, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí) ➤ pokouší se zpracovat jednoduchý projekt s využitím probrané slovní zásoby ➤ vyplní osobní údaje do formuláře ➤ napíše krátký pozdrav ➤ je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> ○ základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) ○ grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně) 	<p>multikulturní výchova</p>
6. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostatečující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům 	
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně v běžných formálních i neformálních situacích ➤ při jednoduché promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ přiřazuje k obrázkům člověka a zvířete vhodná slovní spojení týkající se jejich popisu ➤ popíše člověka a zvíře s použitím základních frází ➤ jednoduše srovná člověka a zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace 	<p>MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ představí se, vyjádří svůj věk, datum narození, adresu, telefonní číslo ➤ jednoduše podá informaci o svých zájmech, povinnostech ➤ popíše s použitím základních frází členy své rodiny ➤ ptá se na základní informace týkající se jiných lidí ➤ seznámí se s podobou průběhu roku ve VB, tzn. školní prázdniny, oslavy narození, svátků ➤ přiřazuje k obrázkům nemoci ➤ podá informaci o tom, že je někdo nemocný ➤ učí se omluvit svou absenci a důvod absence ➤ vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života ➤ používá oba přítomné časy ➤ používá minulý čas prostý pro vyjádření děje z minulosti ➤ používá neurčitá, předmětná a ukazovací zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím: Popis člověka Popis zvířete Vyjádření základních informací o sobě; volný čas, záliby, sport, domácí práce Vyjádření základních informací o rodině Rok ve VB Nemoci, péče o zdraví ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): přítomný čas prostý přítomný čas průběhový minulý čas prostý řadové číslovky předmětná zájmena, some, any; ukazovací zájmena 	
---	---	--

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím ➤ práce se slovníkem 	VMEGS,OES MuV,KD

PSANÍ

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché věty týkající se jeho samotného, jeho domova, rodiny, školy, volného času, domácích prací, popíše člověka, zvíře, rok ve VB ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům 	MuV,KD, MU OSV,PH,K,Ko VMEGS,OES

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grafická podoba jazyka, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání gramatických jevů 	
7. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům 	
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ při jednoduché promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ mluví o svých stravovacích návycích, zná potraviny a nápoje ➤ objedná si jednoduše jídlo ➤ mluví o počasí ➤ popíše přírodu a město ➤ popíše a srovnává jednoduše geografické podmínky ➤ mluví o reáliích USA ➤ hovoří o tom, jak tráví svůj volný čas ➤ vyjadřuje své povinnosti, navrhne činnost ➤ vyjadřuje budoucí čas pomocí této vazby ➤ rozlišuje několik počitatelných a nepočitatelných podstatných jmen, používá různé vazby podle počitatelnosti ➤ stupňuje přídavná jména ➤ vkládá správně do vět příslovce ➤ vyjadřuje své povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím: Jídlo, stravování Příroda Reálie USA Sv. Valentýn Zábava, druhy zábavy Volný čas, záliby ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, 	MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES

	<p>které nenarušují smysl sdělení a porozumění): vazba „going to“ zájmena some, any počitatelná a nepočitatelná podstatná jména stupňování přídavných jmen příslovce vazba „have to, has to, don't have to, doesn't have to“ vazba „let's, shall we, why don't we“</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím ➤ práce se slovníkem 	<p>MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES</p>
PSANÍ		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduché gramaticky správné věty týkající se jeho stravovacích návyků ➤ sestaví kuchařský recept ➤ píše o počasí ➤ popíše přírodu a město ➤ popíše a srovnává jednoduše geografické podmínky ➤ vytvoří přání ke svátku sv. Valentýna ➤ mluví o reáliích USA ➤ popíše svůj volný čas, své povinnosti a činnosti ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům ➤ Grafická podoba jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání probíraných gramatických jevů 	<p>MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES</p>
8. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace 	

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům 	
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ při jednoduché promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ vyjádří jednoduchým způsobem důležité okamžiky ze svého života nebo ze života jiných lidí ➤ popíše své pocity a nálady ➤ popíše činnosti, kterým se věnuje ve svém volném čase ➤ podá základní informace o členech rodiny (věk, povolání, národnost...) ➤ orientuje se v rodinných vztazích a pojmenuje jednotlivé členy rodiny ➤ popíše jednoduše pravidla určitého sportu, potřebné vybavení, pojmenuje druhy sportů ➤ vyjádří svůj vztah ke sportu ➤ vyjádří důvody, proč je sport v životě člověka důležitý ➤ popíše styl bydlení, zvyky lidí ve VB a porovná je se situací v ČR ➤ popíše svůj životní styl ➤ popíše problémy ve společnosti a vyjádří svůj názor na ně ➤ vypráví o prázdninách a cestování ➤ mluví o svých plánech do budoucna, budoucích událostech ➤ získává jistotu ve vyjadřování času ➤ popíše dům, pojmenuje nábytek, jednotlivé části domu ➤ získává informace o Kanadě a jednoduše text reprodukuje ➤ seznámí se s časy ➤ procvičuje si a upevňuje si použití časů ➤ naučí se je vhodně používat v každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím: <ul style="list-style-type: none"> Rodina Bydlení Pocity a nálady Sport Sport jako trávení volného času Zdravý životní styl Společnost a její problémy Prázdniny a cestování Budoucnost Život ve VB (styl bydlení, zvyky a tradice) Kanada ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): <ul style="list-style-type: none"> minulý čas prostý přítomný čas prostý a průběhový budoucí s použitím „going to“ minulý čas průběhový, budoucí čas s použitím „will“ 	<p>MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ</p>

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím ➤ práce se slovníkem 	MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ

PSANÍ

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduché gramaticky správné věty týkající se důležitých okamžiků ze svého života nebo ze života jiných lidí ➤ popíše činnosti, kterým se věnuje ve svém volném čase ➤ podá základní informace o členech rodiny (věk, povolání, národnost...) ➤ popíše rodinné vztahy a jednotlivé členy rodiny ➤ sestaví jednoduchý rodokmen ➤ popíše jednoduše pravidla určitého sportu, potřebné vybavení, pojmenuje druhy sportů ➤ vyjádří svůj vztah ke sportu ➤ vyjádří důvody, proč je sport v životě člověka důležitý ➤ popíše styl bydlení, zvyky lidí ve VB a porovná je se situací v ČR ➤ píše o svých plánech do budoucnosti, budoucích událostech ➤ popíše dům, pojmenuje nábytek, jednotlivé části domu ➤ shrne text o Kanadě na jednoduché písemné sdělení ➤ procvičuje si a upevňuje si použití časů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům ➤ Grafická podoba jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání probíraných gramatických jevů 	MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ

9. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující 	

	se k osvojovaným tematickým okruhům	
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích ➤ při jednoduché promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ seznámí se s památkami a historií Londýna a vypráví o nich ➤ mluví o svém městě, vesnici ➤ zeptá se na cestu ➤ popíše jednoduše, jak se dostat na určité místo ➤ popíše zboží v obchodech, používá fráze běžné při nakupování ➤ rozlišuje filmové žánry ➤ popíše moderní technologie a média ➤ získává informace o New Yorku a jednoduše text reprodukuje ➤ seznámí se se školním řádem ve VB a srovná ho se školním řádem naší školy ➤ mluví o svém budoucím povolání a o práci obecně ➤ chápe význam příkazových a zákazových značek a vysvětlí ho ➤ jednoduše reprodukuje přečtený text ➤ vyhledá zajímavý rekord a seznámí s ním ostatní ➤ vyjádří svůj názor na sny ➤ popíše svůj sen a diskutuje s ostatními ➤ seznámí se s významnými osobnostmi VB, jejich činy a díly ➤ rozlišuje použití určitých a neurčitých členů ve vzorových příkladech ➤ seznámí se s novým použitím času budoucího ➤ podle situace zvolí správný budoucí čas ➤ naučí se tvary příčestí minulého vybraných nepravidelných sloves ➤ chápe, kdy se předpřítomný čas používá ➤ vytváří správné tvary ➤ vhodně předpřítomný čas používá ➤ procvičí si použití jemu již známých sloves ➤ seznámí se s dalšími slovesy ➤ procvičuje si jejich použití ➤ procvičí si použití číslovek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti slovní a větný přízvuk, intonace ➤ Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní komunikaci vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím: <ul style="list-style-type: none"> Londýn Popis cesty, směry Město, obchody Nákupy a móda Film Moderní technologie a média New York Školní řád, příkazy a zákazy Volba povolání Rekordy Sny Významné osobnosti VB ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): <ul style="list-style-type: none"> členy přítomný čas průběhový ve vyjádření budoucnosti předpřítomný čas, „ever, never“ modální slovesa číslovky 	<p>MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ</p>

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí krátkým jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům a komunikačním situacím ➤ práce se slovníkem 	MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ
PSANÍ		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduché gramaticky správné věty týkající se památek a historie Londýna, významných osobností VB a jejich děl a činů ➤ získává informace o NY a jednoduše text shrne ➤ na základě přečtených recenzí vytvoří vlastní recenzi zhlédnutého filmu ➤ popíše své město nebo vesnici ➤ popíše moderní technologie a média ➤ popíše školní řád a vytvoří si „svůj“ školní řád ➤ napíše esej o svém budoucím povolání a škole, kde chce studovat ➤ popíše svůj sen ➤ vyhledá informace o významné osobnosti VB a shrne je do krátkého textu ➤ rozlišuje použití určitých a neurčitých členů ve vzorových příkladech ➤ seznámí se s novým použitím času budoucího ➤ podle situace zvolí správný budoucí čas ➤ naučí se tvary přičestí minulého vybraných nepravidelných sloves ➤ chápe, kdy se předpřítomný čas používá ➤ vytváří správné tvary ➤ vhodně předpřítomný čas používá ➤ procvičí si použití jemu již známých sloves ➤ seznámí se s dalšími slovesy ➤ procvičuje si jejich použití ➤ procvičí si použití číslovek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjení dostačující slovní zásoby vztahující se k osvojovaným tematickým okruhům ➤ Grafická podoba jazyka, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby ➤ Mluvnice – rozvíjení a používání probíraných gramatických jevů 	MuV, KD, MU OSV, PH, K, Ko VMEGS, OES VDO, OSŠ

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení:

Cizí jazyky přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat

bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá u žáka po absolvování 9. ročníku dosažení úrovně A1, tzn. že žák:

- rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám a tyto výrazy a fráze používá
- představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá
- jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci

Do vyučovacího předmětu německý jazyk jsou zařazena tato průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)

Osobnostní a sociální výchova (Sociální rozvoj-Komunikace, Osobnostní rozvoj-Seberegulace a sebeorganizace, Sebepoznání, sebepojetí)

Multikulturní výchova (lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)

Mediální výchova (Produktivní činnosti – Tvorba mediálního sdělení)

Časové a organizační vymezení:

Německý jazyk se vyučuje v 7., 8. a 9. ročníku jako další cizí jazyk 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, ve třídě, případně v učebně informatiky. Žáci jsou rozděleni do skupin v rámci ročníku. Žáci se SPU postupují podle individuálních vzdělávacích plánů.

Cílové zaměření:

Vzdělávání v jazykové oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Výchovné a vzdělávací strategie:

Metody a formy práce používané ve výuce:

Práce ve dvojicích, skupinová práce, práce s texty, časopisy, práce se slovníkem, využití interaktivní tabule, využití počítačů, miniprojekty, práce s obrazovým materiálem, audionahrávky, písničky, rapy, hry, soutěže

Kompetence k učení

Učitelé

- kladou důraz na pozitivní motivaci žáka
- vedou žáka k ověřování výsledků, k autokorekci chyb
- vedou žáka k vyhledávání potřebných informací, jejich třídění a propojování
- využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- zadávají takové úkoly, které žák může použít v praktickém životě
- vybírají úkoly, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- motivují žáka k samostatnému řešení daného problému

- pomáhají žákovi hledat optimální řešení problému
- zadávají úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, propojují získané poznatky do širších celků (zařazují situační hry, zpracování projektů, ...)
- vedou žáka k využívání jeho vlastních zkušeností a k vlastnímu úsudku
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem

Kompetence komunikativní

Učitelé

- vedou žáka k rozšiřování slovní zásoby
- kladou žákovi vhodné otázky a tím podněcují žáka k formulaci odpovědí, ke komunikaci na odpovídající úrovni
- zařazují dialogy a tím vytvářejí příležitosti ke komunikaci mezi žáky
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování
- vyžadují slušné vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- využívají skupinové vyučování
- vedou žáky k dodržování pravidel práce ve skupině (spolupráce, rozdělení rolí, ohleduplnost, pomoc)
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- hodnotí žáka tak, aby vnímal vlastní pokrok, posilují u něj sebedůvěru
- dbá na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění
- vedou žáka k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vyžadují plnění dohodnutých postupů a pravidel

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
žák <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu 	Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky Abeceda, internacionalismy Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Já *Rodina	

	*Přátelé *Škola *Koničky, záliby *Počítač *Zvířata	
MLUVENÍ		
Žák ➤ říká abecedu, hláskuje slova ➤ osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace, týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, koníčků ➤ představí sebe, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, odkud pochází, co rád dělá, co má rád, co vlastní ➤ představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk, sdělí, kde bydlí, odkud pochází, co rádi dělají, co mají rádi, co vlastní ➤ popíše rodinnou fotografii ➤ pojmenuje předměty, školní potřeby ➤ jednoduše popíše věci, osoby, zvířata ➤ popíše, co kdo dělá na počítači ➤ popíše své činnosti během týdne ➤ použije základní zdvořilostní obraty (pozdrav, rozloučení) ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, koníčků, zvířat a podobné otázky pokládá ➤ zeptá se na jméno, věk, bydliště, telefonní číslo ➤ zeptá se, kdy někdo přijde a jak dlouho zůstane ➤ zeptá se, jak se předměty nazývají německy ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se probíraných reálií ➤ domluví si telefonicky odpolední program ➤ procvičuje probíranou mluvnici a uplatňuje ji při tvorbě jednoduchých vět ➤ řekne několik jednoduchých vět o Německu a orientuje se na mapě	Abeceda Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Já *Rodina *Přátelé *Škola *Koničky, záliby *Počítač *Zvířata Mluvnice -základní gramatické struktury a typy vět *číslovky 0-100 *časování pravidelných sloves v přítomném čase *časování sein a haben v přít.čase *časování mögen v přít.čase,j.č. *slovosled ve větě oznamovací a tázací (W-otázky, zjišťovací otázky) *přivlastňovací zájmena (mein, dein, sein, ihr) *vazba „von“, Pamelas Mutter *předložky um a am v časových údajích *užití gern-am liebsten *nepřímý pořádek slov v oznamovací větě *určitý a neurčitý člen *zápor nein, nicht, kein *4.p.podstatných jmen s neurčitým členem *zápor kein ve 4.pádě Reálie: základní seznámení s Německem, Rakouskem, Švýcarskem – pozdravy, hlavní města, některá velká města Německa, orientace na mapě. Vídeň – zajímavosti	MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ používá dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření slovní zásoby 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, intonace, přízvuk, fonetické znaky (pasivně), vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Abeceda, internacionalismy</p> <p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Já *Rodina *Přátelé *Škola *Koníčky, záliby *Počítač *Zvířata</p> <p>Práce se slovníkem Práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům</p>	<p>MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES</p>
PSANÍ		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, koníčků ➤ napíše jednoduchý e-mail o sobě ➤ procvičuje probíranou gramatiku a uplatňuje ji při tvorbě jednoduchých vět 	<p>Grafická podoba jazyka – nácvik písmen odlišných od češtiny Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Já *Rodina *Přátelé *Škola *Koníčky, záliby *Počítač</p>	<p>MuV KD, LV OSV VMEGS ESZ, OES MV</p>

8. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně 	<p>Zvuková podoba jazyka – základní výslovnostní návyky – zdokonalování</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Roční období, svátky, měsíce, hodiny *Prázdniny – cestování, *Domov *Ve městě – jak se dostanu..? *Můj den *Jídlo</p>	
---	--	--

MLUVENÍ

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů ➤ sdělí jednoduchým základní informace týkající se osvojovaných témat ➤ sdělí cíl cesty, koupí si jízdenku, zajistí si ubytování ➤ sdělí, co dělá během roku ➤ vypráví o průběhu svého dne ➤ mluví o svém jídelníčku ➤ vyjádří své povinnosti ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat ➤ pokládá jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ vyžádá jednoduchou informaci ➤ zeptá se na přesný čas a odpoví na takovou otázku ➤ zeptá se na směr cesty ➤ jednoduše popíše cestu ➤ procvičuje probíranou mluvnici, tvoří a obměňuje jednoduché věty ➤ sdělí základní informace a zajímavosti o Rakousku (Vídeň, Salcburk, Mozart) 	<p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Roční období, svátky, měsíce, hodiny *Prázdniny – cestování, *Domov *Ve městě – jak se dostanu..? *Můj den *Jídlo</p> <p>Osvojení slovní zásoby a její použití v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů</p> <p>Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět *určování času *množné číslo podstatných jmen *předložky im, um v časových údajích *vazba ich möchte *předložky nach, in, aus +názvy zemí *přivlastňovací zájmena unser, *4.p.podstatných jmen s urč.členem *3.p.podstatných jmen *předložky se 3.a4.p. *časování sloves s odluč.předponou *časování nepravidelných sloves v přítomném čase – fahren *přímý a nepřímý pořádek slov ve větě *tvoření otázek</p>	<p>MuV KD, M, VMEGS ES, OES, OSV, MV</p>
---	---	---

	<p>*předložka für *způsobové sloveso müssen *číslovky Reálie: Rakousko- Vídeň, Salzburg, Mozart Evropské země, EU</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ používá dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření slovní zásoby 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – zdokonalování výslovnosti, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Roční období, svátky, měsíce, hodiny *Prázdniny – cestování, *Domov *Ve městě – jak se dostanu..? *Můj den *Jídlo Práce se slovníkem Práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům</p>	<p>MuV KD, M, VMEGS ES , OES, OSV, MV</p>
PSANÍ		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných tematických okruhů a reálií ➤ napíše jednoduchou pozvánku ➤ napíše jednoduchý pozdrav z dovolené ➤ vyplní údaje o sobě v dotazníku ➤ popíše svůj pokoj a dům, kde bydlí, popíše vysněný pokoj (vyjádří přání) ➤ procvičuje probíranou gramatiku a uplatňuje ji při tvorbě jednoduchých vět 	<p>Grafická podoba jazyka – nácvik písmen odlišných od češtiny Základní gramatické struktury a typy vět Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Roční období, svátky, měsíce, hodiny *Prázdniny – cestování, *Domov *Ve městě – jak se dostanu.? *Můj den *Jídlo</p>	<p>MuV KD, M, VMEGS ES , OES, OSV, MV</p>

9. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

výstupy	učivo	průřezová témata
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat 	<p>Zvuková podoba jazyka Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Můj týden, volný čas *Lidské tělo, zdraví *Ve městě, na venkově *Dopravní prostředky *Počasí, příroda, oblékání *Roční období, svátky *Prázdniny, dovolená *Povolání</p>	

MLUVENÍ

<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojí si slovní zásobu a používá ji v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů ➤ vypráví krátký jednoduchý příběh podle obrázku ➤ vyžádá jednoduchou informaci ➤ procvičuje probíranou gramatiku, tvoří a obměňuje jednoduché věty ➤ sdělí základní informace a zajímavosti o Berlíně ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se osvojovaných témat ➤ popíše svůj týdenní program ➤ podá informace o své škole, o rozvrhu hodin ➤ sdělí, co se ve škole smí a co ne ➤ popíše lidské tělo ➤ vyjádří, co koho bolí ➤ jednoduše sdělí, kde byl, co dělal ➤ vyjádří čím a kam chce cestovat ➤ mluví o počasí, o svých plánech na dovolenou ➤ popíše svoje oblečení ➤ stručně popíše události v minulém čase ➤ vyjádří, co se mu líbí ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkajících se osvojovaných témat ➤ pokládá otázky týkající se osvojovaných témat ➤ odpovídá na jednoduché otázky, týkající se německy mluvících zemí, ostatních evropských zemí, EU, ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se svátků, zvyků a obyčejů u nás a v německy mluvících zemích 	<p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Můj týden, volný čas *Lidské tělo, zdraví *Ve městě, na venkově *Dopravní prostředky *Počasí, příroda, oblékání *Roční období, svátky *Prázdniny, dovolená *Povolání Osvojení slovní zásoby a její použití v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem Mluvnice-základní gramatické struktury a typy vět *způsobová slovesa können, dürfen, wollen *časové údaje *podmět man *3.p.osobních zájmen *rozkazovací způsob *préteritum sloves sein a haben *sloveso tun ve spojení „weh tun“ *předložky se 3.p. *souvětí se spojkou deshalb</p>	<p>MuV OSV VMEGS MV</p>
--	--	--

	<p>*nepravidelná slovesa v prítomnom čase</p> <p>*perfektum pravidelných sloves</p> <p>*perfektum nepravidelných sloves</p> <p>*stupňovanie prídavných jmen a príslovcí</p> <p>Reálie: Berlín Svátky, zvyky, obyčaje u nás a v nemecky mluvících zemích</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k osvojovaným tématům ➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ používá dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření slovní zásoby 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – zdokonalování výslovnosti, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</p> <p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Můj týden, volný čas *Lidské tělo, zdraví *Ve městě, na venkově *Dopravní prostředky *Počasí, příroda, oblékání *Roční období, svátky *Prázdniny, dovolená *Povolání</p> <p>Práce se slovníkem Práce s texty vztahujícími se k osvojovaným tematickým okruhům</p>	<p>MuV OSV VMEGS MV</p>
PSANÍ		
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, koníčků a osvojovaných témat ➤ napíše blahopřání ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ procvičuje probíranou gramatiku a uplatňuje ji při tvorbě jednoduchých vět 	<p>Grafická podoba jazyka Základní gramatické struktury a typy vět</p> <p>Slovní zásoba k tematickým okruhům: *Můj týden, volný čas *Lidské tělo, zdraví *Ve městě, na venkově *Dopravní prostředky *Počasí, příroda, oblékání *Roční období, svátky *Prázdniny, dovolená *Povolání</p> <p>Práce se slovníkem</p>	<p>MuV OSV VMEGS MV</p>

5.1.4 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení:

Hlavním cílem vyučovacího předmětu ruský jazyk je osvojení řečových dovedností na takové úrovni, aby žák po absolvování 9. ročníku dosáhl jazykové úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky), to znamená:

- Žák rozumí známým výrazům z každodenního života a úplně základním frázím
- Žák používá tyto výrazy a fráze
- Představí sebe a ostatní
- Tvoří jednoduché otázky o místě, kde žije, o lidech, které zná, o věcech, které má k dispozici
- Na tyto jednoduché otázky odpovídá
- Jednoduchým způsobem se dorozumí za předpokladu, že partner s ním mluví pomalu a jasně a pokud je ochoten mu pomoci

Cílové zaměření dané oblasti vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje, který je důležitý pro sjednocování národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého prostředku celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání jazyka jako prostředku ke komunikaci
- zvládnutí pravidel komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a kultivovanému projevu

Časové a organizační vymezení:

Ruský jazyk se vyučuje v 7., 8. a 9. ročníku jako další cizí jazyk 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně, kmenové třídě, případně v učebně informatiky. Žáci jsou rozděleni do skupin v rámci ročníku. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními se vzdělávají podle doporučení ŠPZ.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všechny formy a metody práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu, samostatná práce, práce se slovníkem, hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC, projekty.

Kompetence k učení

Učitelé

- kladou důraz na pozitivní motivaci žáka
- vedou žáky k ověřování výsledků, k autokorekci chyb
- vedou žáky k vyhledávání potřebných informací, jejich třídění a propojování
- využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- vybírají úkoly, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- motivují žáky k samostatnému řešení daného problému

- pomáhají žákům hledat optimální řešení problému
- zadávají úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace, propojují získané poznatky do širších celků (zařazují situační hry, zpracování projektů, ...)
- vedou žáky k využívání jejich vlastních zkušeností a k vlastnímu úsudku
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem

Kompetence komunikativní

Učitelé

- vedou žáky k rozšiřování slovní zásoby
- kladou žákům vhodné otázky a tím je podněcují k formulaci odpovědí, ke komunikaci na odpovídající úrovni
- zařazují dialogy a tím vytvářejí příležitosti ke komunikaci mezi žáky
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování
- vyžadují slušné vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- využívají skupinové vyučování
- vedou žáky k dodržování pravidel práce ve skupině (spolupráce, rozdělení rolí, ohleduplnost, pomoc)
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- hodnotí žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok, posilují u nich sebedůvěru
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- podněcují žáky k aktivnímu zapojování do dění
- vedou žáky k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k tomu, aby dokázali efektivně zorganizovat svou práci
- vyžadují plnění dohodnutých postupů a pravidel

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele vyslovovaným pomalu, s pečlivou výslovností a zřetelně na ně reaguje ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám pronášených pomalu týkajících se osvojovaných témat a s pomocí vizuálního obrázku ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech z oblasti každodenních témat 	<p>V rámci každého učiva Slovní zásoba k jednotlivým tématům</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření ➤ slovní zásoby 		
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do všech rozhovorů ➤ vyjádří jednoduchým způsobem základní údaje o své osobě, rodině, škole, volném čase a o ostatních osvojovaných tématech ➤ odpovídá na jednoduché otázky o své osobě, škole, volném čase a o dalších osvojovaných tématech 	<p>Já se jmenuji..., bydlím....</p> <p>Rodina Domácí zvířata Svátky Škola Jídlo Příroda Gramatika Oslovení v češtině a ruštině Věty typu: 1 брат, 2,3,4 брата Časování slovesa жить, хотеть, читать</p>	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým krátkým nápisům a orientačním sdělením ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se běžných témat ➤ porozumí krátkému jednoduchému textu za předpokladu, že má k dispozici obrázek nebo jinou vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	<p>Azbuka – psací i tiskací Dovednosti jsou rozvíjeny na všech tématech</p>	
PSANÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplní ve formuláři základní informace o sobě ➤ napíše jednoduché texty o sobě, rodině, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>Azbuka – všechna písmena V rámci každého učiva Texty v učebnici k jednotlivým tématům Slovní zásoba k jednotlivým tématům</p>	

8. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele vyslovovaným pomalu, s pečlivou výslovností a zřetelně na ně reaguje 	<p>V rámci každého učiva Slovní zásoba k jednotlivým tématům</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám pronášených pomalu týkajících se osvojovaných témat a s pomocí vizuálního obrázku ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech z oblasti každodenních témat ➤ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření ➤ slovní zásoby 		
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do všech rozhovorů ➤ vyjádří jednoduchým způsobem základní údaje o své osobě, rodině, škole, volném čase a o ostatních osvojovaných tématech ➤ odpovídá na jednoduché otázky o své osobě, škole, volném čase a o dalších osvojovaných tématech 	Reálie Ruska Jídlo Sport Volný čas Kalendářní rok (názvy dnů, měsíců, hodiny) Škola Gramatika Minulý čas sloves Sloveso нравиться Číslovky Datum Hodiny Zvratná slovesa Tázací zájmena - Кто? Что?	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým krátkým nápisům a orientačním sdělením ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se běžných témat ➤ porozumí krátkému jednoduchému textu za předpokladu, že má k dispozici obrázek nebo jinou vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	Azbuka – psací i tiskací Dovednosti jsou rozvíjeny na všech tématech	
PSANÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplní ve formuláři základní informace o sobě ➤ napíše jednoduché texty o jídle, volném čase, škole, kalendářním roce a dalších osvojovaných tématech ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	Azbuka – všechna písmena V rámci každého učiva Texty v učebnici k jednotlivým tématům Slovní zásoba k jednotlivým tématům	

9. ročník		
POSLECH S POROZUMĚNÍM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům učitele vyslovovaným pomalu, s pečlivou výslovností a zřetelně na ně reaguje ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám pronášených pomalu týkajících se osvojovaných témat a s pomocí vizuálního obrázku ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech z oblasti každodenních témat ➤ používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník při vyhledávání nových slov pro rozšíření ➤ slovní zásoby 	<p>V rámci každého učiva Slovní zásoba k jednotlivým tématům</p>	
MLUVENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do všech rozhovorů ➤ vyjádří jednoduchým způsobem základní údaje o své osobě, rodině, škole, volném čase a o ostatních osvojovaných tématech ➤ odpovídá na jednoduché otázky o své osobě, škole, volném čase a o dalších osvojovaných tématech 	<p>Povolání Obec Kalendářní rok – svátky Život v rodině Nákupy, oblékání Jídlo Lidské tělo Zdraví Hodiny Dopravní prostředky Počasí a příroda Gramatika Slovesa хотеть, ехать, знать, писать, мочь, платить, узнать, Budoucí čas – sloveso быть Skloňování podstatných jmen Skloňování přídavných jmen Zvratná slovesa Skloňování osobních zájmen Slovesa I. a II. časování</p>	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým krátkým nápisům a orientačním sdělením ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám týkajících se běžných témat ➤ porozumí krátkému jednoduchému textu za předpokladu, že má k dispozici obrázek nebo jinou vizuální oporu a vyhledá v něm požadovanou informaci 	Azbuka – psací i tiskací Dovednosti jsou rozvíjeny na všech tématech	
PSANÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ doplní ve formuláři základní informace o sobě ➤ napíše jednoduché texty o jídle, volném čase, škole, kalendářním roce a dalších osvojovaných tématech ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	Azbuka – všechna písmena V rámci každého učiva Texty v učebnici k jednotlivým tématům Slovní zásoba k jednotlivým tématům	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

1. STUPEŇ

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace a je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Číslo a početní operace (1. – 5. roč.)
- Závislosti, vztahy a práce s daty (1. – 5. roč.)
- Geometrie v rovině a v prostoru (1. – 5. roč.)
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy (4. – 5. roč.)

V obsahu tohoto předmětu je zahrnuto nové téma – Finanční gramotnost.

Ve výuce převládá tradiční výuka ve třídách, ale vyučování má činnostní charakter. I tento předmět je posílen o jednu disponibilní hodinu, a to ve 2. - 4. ročníku.

Do vzdělávacího obsahu tohoto předmětu jsou začleněna průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. tříd – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)

Environmentální výchova (projektem 3. tříd – Voda, Místo, kde bydlím)

1. vzdělávací období (1. – 3. roč.)

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí jejich pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace.

Tato vzdělávací oblast je tvořena těmito tematickými okruhy:

a) Číslo a početní operace:

V tomto tematickém okruhu se zaměřujeme na pochopení pojmu přirozeného čísla na základě konkrétních činností s různými předměty a postupně docházíme k abstrakci.

Žáci si postupně osvojují aritmetické operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení, zaokrouhlování), které následně využívají při řešení jednoduchých slovních úloh z reálného života. Pomocí konkrétního názoru situace modelují, následně řeší a formulují odpověď.

Po celé první období se v matematice kladou základy pamětného počítání.

b) Závislosti a vztahy:

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami.

c) Geometrie v rovině a v prostoru:

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Modelují reálné situace, vyhledávají geometrické útvary ve svém okolí, a pojmenovávají je a zobrazují ve čtvercové síti. Učí se měřit délku, poznávají jejich základní jednotky. Seznamují se se základy rýsování.

2. vzdělávací období (4. – 5. roč.)

Matematika se v tomto období zaměřuje na rozvíjení paměti žáků, jejich představivosti, tvořivosti a klade základy logickému úsudku. Při vyučování je důležitá názornost spojená s činnostním učením. V celém 2. období jsou žáci podněcováni k sebedůvěře, učí se různými způsoby kontrolovat výpočty, uvažovat o možnostech výsledků, odhadovat. Jsou tak soustavně vedeni k sebekontrolě a sebehodnocení, a to jak v aritmetice, tak v geometrii.

I zde tvoří oblast čtyři tematické okruhy:

a) Číslo a početní operace:

V tomto tematickém okruhu si žáci 4. a 5. ročníku prohlubují dovednosti základních početních operací s přirozenými čísly. Navazují na manipulativní činnosti z 1. období a postupně přechází k požadované abstrakci – vytvoření pojmu přirozeného čísla vyšších řádů. Početní operace využívají k řešení slovních úloh, což výrazně přispívá k rozvoji myšlení žáků. Novou látkou, se kterou se setkávají, jsou zlomky a desetinná čísla.

Výuka matematiky je spojena i s rozvíjením finanční gramotnosti. Do učiva jsou zařazeny úlohy na téma peníze, finance. Žáci se seznamují se způsobem placení, s úsporami, s hospodařením v domácnostech, s příjmy a rodinnými výdaji. Dají se přitom dobře využít mezipředmětové vztahy.

b) Závislosti, vztahy a práce s daty

Úkolem stanoveným v tomto okruhu je vyhledávat, sbírat a třídit různé údaje a data, se kterými se v životě žáci setkávají. Orientují se v jednoduchých tabulkách, vyhledávají v nich údaje, využívají je k porovnávání i výpočtům a učí se též vyhledané údaje do tabulek zapisovat.

Žáci dále poznávají různé diagramy a grafy.

c) Geometrie v rovině a prostoru

Geometrie se ve 4. a 5. ročníku vyučuje již pravidelně, obvykle v samostatné vyučovací hodině, zařazované do rozvrhu každý týden.

Činnostní učení vytváří jasné představy o útvarech v rovině a jejich vzájemné poloze, podporuje rovněž rozvoj správné prostorové představivosti.

Klademe důraz na manipulativní činnosti při objevování vlastností geometrických útvarů. V početní geometrii se věnujeme zejména výpočtům obvodů a obsahů, využíváme konkrétní příklady z běžného života.

Prostorová geometrie navazuje na znalosti žáků z prvního období, opět vycházíme z praktických činností (modelování, skládání, ...).

d) Nestandardní úlohy a problémy

Zde zase zařazujeme úlohy a problémy, jejich řešení je částečně nezávislé na postupech školské matematiky, ale při jejich řešení je důležité logické myšlení.

Úlohy prolínají všemi tematickými okruhy a mají zvyšovat zájem žáků o matematiku. S některými úlohami se setkáváme i mimo školu, formou zábavných her a soutěží (Klokán, Pythagoriáda, sudoku, kvízy,...).

Výchovně vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- předkládají žákům úkoly a problémy, vycházející z praxe, z reálného života
- zdůrazňují potřebu pamětného počítání pro život
- v hodinách užívají různé formy hodnocení, které mají žáky povzbudit a motivovat do další práce,
- žáci pozorují svůj pokrok
- vedou žáky k pochopení spojitosti matematiky a reálného života
- učivo předkládají názorně, opírají se o pomůcky, volí různé metody a formy práce
- nechávají žáky samostatně pozorovat, objevovat, třídit a propojovat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- podporují u žáků rozvoj logického a abstraktního myšlení
- nabízejí úlohy vedoucí k rozvoji samostatného myšlení, uvažování
- podporují a poukazují na různé varianty při řešení problémů
- postupují od jednoduchého k složitějšímu
- podporují účast v soutěžích
- umožňují žákům vyhledávat informace a propojovat je s učivem
- předkládají žákům zajímavé úkoly, tvořivé hry, při kterých žáci dojdou k řešení problému
- nechávají žáky hovořit o způsobech řešení
- nechávají žáky samostatně vymýšlet úlohy, otázky

Kompetence komunikativní

Učitelé

- dávají možnost žákům obhajovat vlastní řešení
- učí žáky poradit svým spolužákům, vysvětlit si učivo, problém navzájem
- podporují vzájemnou spolupráci při plnění úkolů a tím se snaží o zlepšení, upevnění, vybudování vzájemných vztahů
- požadují od žáků samostatně vyjadřovat a obhajovat vlastní názory
- zdůrazňují nutnost správně a spisovně hovořit
- učí pravidlům komunikace, vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- vedou žáky k dodržování pravidel při společné práci ve skupině
- vedou žáky k vzájemné toleranci a odpovědnosti za plnění úkolů
- zadávají úkoly, které umožní zapojení všech žáků

Kompetence občanská

Učitelé

- vedou žáky ke společné práci a k vzájemnému slušnému chování, respektování názoru jiných
- žákům zdůrazňují uvědomění si svých práv a povinností
- do výuky zařazují úkoly s ekologickou tematikou
- volí úkoly tak, aby podněcovali aktivní zapojení všech žáků

Kompetence pracovní

Učitelé

- nechávají žáky samostatně pracovat, manipulovat s pomůckami
- vhodnými činnostmi vedou žáky k větší zručnosti a zlepšení manipulace s pomůckami
- zdůrazňují a dbají na dodržování zásad bezpečnosti při práci s pomůckami
- vedou žáky k udržování pořádku na pracovním stole-lavici, plánování a organizaci činnosti
- nechávají žáky samostatně si vyrábět vlastní pomůcky
- přibližují žákům poznávání i jiných oborů lidské činnosti a jejich významu pro celou společnost
- nabízejí žákům vytváření a zpracovávání různých projektů
- vyžadují od žáků zodpovědný přístup k práci
- důsledně dbají na dodržení pracovního postupu, dokončení započaté práce a splnění zadaných úkolů

2. STUPEŇ

Vzdělávací obsah tohoto předmětu navazuje na vzdělávací oblast prvního stupně Matematika a její aplikace, je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. a 9. ročníku 4 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně.

Využili jsme možnosti posílení o disponibilní časovou dotaci v 7. a 8. ročníku.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- **Číslo a proměnná** – žáci si osvojují aritmetické operace, dále se učí získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
- **Závislosti, vztahy a práce s daty** – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi.
- **Geometrie v rovině a v prostoru** – žáci určují a znázorňují geometrické útvary, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev.
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** – žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logické a kritické usuzování.

Do vyučovacího předmětu Matematika není zařazeno žádné průřezové téma.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitelé:

- podporují u žáka rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů
- vedou žáky k plánování postupů
- zařazují metody, při kterých docházejí k řešením a závěrům žáci sami
- zadávají úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vedou žáky k aplikaci dovedností v ostatních předmětech a v reálném životě
- věnují pozornost čtení s porozuměním, učí žáky pracovat s matematickou literaturou
- motivují žáky k učení zadáváním zajímavých činností (soutěží, her, testů)

Kompetence k řešení problémů:

Učitelé:

- s chybami žáků pracují jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dávají žákům možnost volit různé způsoby a metody řešení
- vedou žáky k nacházení příkladů matematických závislostí z praxe
- kladou důraz na aplikaci poznatků v praxi
- nabízí žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému myšlení a řešení problémů
- nabízí nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení

Kompetence komunikativní:

Učitelé:

- vedou žáky ke správné komunikaci pomocí matematických termínů, symbolů, zápisů a značek
- vedou žáky k vyjadřování se v logických souvislostech zadáváním rozličných úloh
- nabízejí žákům využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů
- podněcují žáky k argumentaci
- pracují s grafy, tabulkami, diagramy

Kompetence sociální a personální:

Učitelé:

- zadávají úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podporují žáky ve vzájemné pomoci při objasňování učiva
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- dbají na zařazování všech bez rozdílu

Kompetence občanské:

Učitelé:

- vedou žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňují žákům na základě jasných kritérií, aby hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zařazují úlohy s ekologickou problematikou
- podporují žáky v aktivní reprezentaci školy na různých matematických soutěžích
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování

Kompetence pracovní:

Učitelé:

- vedou žáky k ověřování výsledků
- vyžadují od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dodržování dohodnuté kvality, termínů a úplné dokončení práce
- nabízejí žákům další činnosti (např. modelování těles, výroba pomůcek), ve kterých se budou učit zvládat základní pracovní činnosti (práce s různými materiály)

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
➤ vidí správný počet prvků ➤ rozkládá čísla na desítky na jednotky ➤ porovnává čísla	Přirozená čísla do Početní operace Slovní úlohy	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazuje čísla na číselnou osu ➤ zapisuje čísla ➤ sčítá a odčítá s názorem ➤ snaží se pamětně sčítat a odčítat ➤ řeší slovní úlohy s názorem ➤ snaží se řešit slov. úlohy s log. úsudkem ➤ pozná české mince a bankovky a počítá s nimi ➤ uvede příklad využití platební karty ➤ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
➤ doplňuje číselné řady do 20	Posloupnost čísel	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
➤ poznává a rozeznává zákl. tvary	Rovinné útvary	
2. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapisuje a čte čísla do 100 ➤ porovnává čísla do 100 ➤ pracuje s číselnou osou ➤ rozkládá čísla do 100 na desítky ➤ sčítá a odčítá čísla do 100 ➤ násobí a dělí čísla v oboru násobitek 2,3,4,5 ➤ seznamuje se s algoritmy písemného sčítání a odčítání do 100 ➤ řeší jednoduché slovní úlohy s využitím zautomatizovaných početních spojení ➤ řeší slovní úlohy s logickým úsudkem ➤ pozná české mince a bankovky a počítá s nimi ➤ uvede příklad využití platební karty ➤ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu 	Přirozená čísla v oboru do 100 Pamětné početní operace Písemné početní operace Slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase ➤ pozná čas na hodinkách ➤ seznamuje se se základními jednotkami délky ➤ doplňuje tabulky závislostí ➤ údaje z praktického života zaznamenává do tab. ➤ doplňuje neúplné řady čísel 	Jednotky času Přirozená čísla v oboru do 100	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí geom. tvary rovinné i prostorové ➤ vyhledává geom. tvary a tělesa ve svém okolí ➤ modeluje tělesa a geom. tvary a manipuluje s nimi ➤ vytváří stavby z krychlí a pracuje s nimi ➤ chápe rozdíl mezi kreslením a rýsováním ➤ pozná a nakreslí křivou čáru, pozná a narýsuje přímou čáru podle pravítka ➤ správně označuje body na úsečce i mimo ni 	Geometrické tvary rovinné a prostorové Rozvíjení prostorové představivosti Rovné a křivé čáry Bod, úsečka Jednotky délky	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ změří úsečku a zapíše její délku ➤ seznamuje se se základními jednotkami délky 		
3. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ počítá po stovkách, desítkách a jednotkách ➤ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti ➤ rozloží číslo v desítkové soustavě ➤ znázorní trojciferné číslo na číselné ose ➤ sčítá a odčítá násobky sta ➤ automaticky užívá všech spojů násobílek ➤ automaticky užívá dělení v oboru násobílek ➤ pamětně násobí dvouciferné číslo jednociferným ➤ pamětně sčítá a odčítá čísla bez přechodu, s přechodem násobků sta ➤ seznamuje se s písemným sčítáním, odčítáním a násobením ➤ řeší a tvoří slovní úlohy na osvojené početní operace ➤ řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více a n-krát méně ➤ řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů o n-více, o n-méně ➤ umí zacházet s penězi, zkontroluje si, kolik peněz je vráceno při placení ➤ chápe, že banka je správce peněz 	Práce s přirozenými čísly Početní operace Slovní úlohy	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte údaje na různých typech hodin, převádí běžné jednotky času ➤ popíše jednoduché závislosti různých činností v průběhu dne, týdne, měsíce a roku ➤ sám nebo s dopomocí doplňuje tabulky, grafická znázornění 	Závislosti a její vztahy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek ➤ rozlišuje přímé a křivé čáry, lomenou čáru ➤ vyznačuje body náležící (nenáležící) přímce, polopřímce a úsečce ➤ rýsuje, pojmenuje a označí přímku, polopřímku a úsečku ➤ sestrojuje úsečku dané délky s přesností na mm ➤ pojmenuje základní rovinné geometrické útvary ➤ seznamuje se se základními geometrickými útvary v prostoru, pojmenuje je a vyhledá v běžném životě ➤ modeluje jednoduché stavby dle daného plánu ➤ měří, porovnává úsečky a odhaduje jejich délky ➤ pozná a dokončuje jednoduché obrazce souměrné podle osy souměrnosti 	Základní útvary v rovině Základní útvary v prostoru Délka úsečky Osově souměrné útvary	

--	--	--

4. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje čtení, zapisování přirozených čísel ➤ dokáže čísla porovnávat a přiřazovat na číselnou osu ➤ zaokrouhluje přirozená čísla ➤ zapisuje číslo v desítkové soustavě ➤ bezchybně provádí +,- do 1000 ➤ upevňuje znalosti malé násobilky ➤ procvičuje násobení, dělení mimo obor násobilky ➤ vyvozuje násobení a dělení čísel ukončených nulami ➤ používá početní algoritmy +,- ➤ seznamuje se s postupem pís. násobení dvojciferným činitelem ➤ nacvičuje pís. dělení jednociferným dělitelem ➤ provádí odhad výsledků a následnou kontrolu ➤ při počítání využívá komutativnosti ➤ své mat. znalosti aplikuje při řešení slovních úloh ➤ řeší slovní úlohy s jednou i více početními operacemi ➤ při praktický činnostech se seznamuje s pojmem zlomek ➤ rozděluje celek na různý počet částí ➤ dokáže přečíst a zapsat zlomek ➤ porovnává zlomky se stejným jmenovatelem ➤ řeší slovní úlohy k určování poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny.....desetiny z celku 	Přirozená čísla v oboru do milionu Pamětné početní operace Písemné početní operace Slovní úlohy Zlomky	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává a zapisuje informace ➤ sbírá a třídí data ➤ pracuje se závislostmi z běžného života ➤ sestavuje si svůj domácí rozpočet s jeho příjmy, výdaji ➤ vyhledané údaje zaznamenává do tabulek, schémat a diagramů 	Práce s daty	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje, dodržuje základní požadavky na rýsování ➤ rozlišuje, pojmenovává a ztvárňuje zákl. rovinné útvary ➤ upevňuje si základní geometrické pojmy ➤ při popisu používá matematické symboliky ➤ dokáže načrtnout a narýsovat základní rovinné útvary 	Rovinné útvary Prostorové útvary	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s postupem rýsování kolmic ➤ rozeznává a zapisuje vzáj. polohu přímek v rovině ➤ dokáže graficky sečíst a odečíst úsečky ➤ poznává a měří lomené čáry ➤ měří různé délky a převádí jednotky ➤ pomocí čtvercové sítě určuje obvody obrazců ➤ dokáže vysvětlit vzorec výpočtu obvodu čtverce, obdélníka, trojúhelníka, mnohoúhelníka ➤ vyhledává osově souměrné útvary ➤ poznává, pojmenovává a modeluje tělesa 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ snaží se řešit nestandardní slovní úlohy ➤ řeší úlohy z reálného života financí (úspory) ➤ sestavuje tabulky a grafy ze zjištěných údajů ➤ doplňuje číselné řady ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost 	Finanční gramotnost	
5. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje si práci s čísly ➤ zvládá početní operace s většími čísly ➤ užívá komutativnost a asociativnost ➤ dokáže písemně násobit trojcif. činitelem ➤ osvojuje si postup pís. dělení dvojcif. dělitelem ➤ provádí odhady a kontrolu výsledků ➤ pracuje s kalkulátorem ➤ řeší slovní úlohy s dvěma a více početními výkony ➤ snaží se tvořit vlastní slovní úlohy na základě běžného života ➤ opakuje znalosti zlomků z předchozího ročníku ➤ vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny..... ➤ sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem pomocí názorných pomůcek a obrázků ➤ převádí desetín. zlomek na desetín. číslo a naopak ➤ za pomoci názorných pomůcek se seznamuje s desetín. čísly ➤ přečte, zapíše, znázorní desetinné číslo v řádu desetín, setin ➤ přečte, zapíše, znázorní čísla od – 100 do + 100 ➤ uvádí příklady z praxe se zápornými čísly 	Práce s přirozenými čísly v oboru přes milion Početní operace Slovní úlohy Zlomky a desetinná čísla Kladná a záporná čísla	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte v tabulkách, prezentuje informace získané z tabulek a diagramů ➤ samostatně na základě informací sestavuje tabulku ➤ orientuje se v jízdnicích řádech 	Práce s daty	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje dovednosti rýsování a znalost geom. pojmů ➤ zná jednotky délky a jejich převody ➤ odhaduje a určuje střed úsečky ➤ poznává a rýsuje kolmice a rovnoběžky ➤ zjišťuje a znázorňuje osu souměrnosti ➤ pomocí čtvercové sítě určuje obsahy a obvody obrazců ➤ seznamuje se s jednotkami obsahu bez vzájemného převádění ➤ opakuje a upevňuje pojmenovávání těles ➤ do čtvercové sítě načrtne krychli, kvádr 	Rovinné útvary Prostorové útvary	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zamýšlí se nad úkoly z mat. soutěží ➤ vymýšlí magické čtverce ➤ doplňuje číselné a obrázkové řady ➤ řeší úlohy na prostorovou představivost 		

6. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ znázorní des. č. na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje des. čísla ➤ sčítá, odčítá, násobí a dělí des. č. (z paměti i písemně) ➤ násobí a dělí 10, 100, 1000 ➤ násobí des. čísel přirozeným a desetinným číslem ➤ dělí des. čísel přirozeným číslem a desetinným číslem ➤ užívá kalkulátor ➤ řeší slovní úlohy s využitím sčítání, odčítání, násobení a dělení d. č. ➤ řeší slovní úlohy z praxe ➤ provádí odhad a kontrolu výsledků ➤ najde dělitele čísla, určí jeho násobky ➤ na základě znaků dělitelnosti určuje dělitele čísla ➤ pozná prvočíslo a složené číslo ➤ rozloží číslo na součin prvočísel ➤ najde nejmenší společný násobek a největší společný dělitel dvou i více čísel ➤ rozlišuje mezi soudělnými a nesoudělnými čísly ➤ s pomocí znaků dělitelnosti řeší slovní úlohy 	Porovnávání, zaokrouhlování Sčítání, odčítání, násobení, dělení des. čísel Užití kalkulátoru Slovní úlohy Násobek, dělitel Znaky dělitelnosti Prvočísla, složená čísla Rozklad na součin prvočísel Společný dělitel, D a společný násobek, n Čísla soudělná, nesoudělná Slovní úlohy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá známá písmena řecké abecedy ➤ přenáší a porovnává úhly ➤ používá úhломěr 	Pojem úhel Přenášení úhlů Velikost, měření, jednotky úhlů	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ narýsuje, popíše a změří úhel dané velikosti úhломěrem ➤ odhadne velikost úhlů ➤ narýsuje úhly 60°, 90°, 180° bez úhlooměru ➤ zná a používá jednotky °, ′ ➤ sčítá, odčítá úhly početně i graficky ➤ sestrojí osu úhlu ➤ pozná úhel ostrý, tupý, pravý přímý ➤ rozpozná vedlejší, vrcholové úhly, využívá jejich vlastností ➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar ➤ určí vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku ➤ dopočítá třetí úhel v trojúhelníku ➤ rozliší typy trojúhelníků podle velikosti stran (rovnostranný, rovnoramenný, různoramenný) ➤ rozliší typy trojúhelníků podle úhlů (ostroúhlý, tupouhlý, pravouhlý) ➤ zná věty o shodnosti trojúhelníku ➤ pozná shodné trojúhelníky ➤ sestrojí trojúhelník podle věty sss, sus, usu ➤ pomocí mat.symbolů zapíše postup konstrukce ➤ sestrojí výšku, těžnici, osu strany a úhlu ➤ najde střed kružnice opsané a vepsané ➤ narýsuje kružnici opsanou a vepsanou ➤ využívá výpočtů k řešení slovních úloh 	<p>Sčítání a odčítání úhlů Osa úhlu Úhel - ostrý, tupý, pravý přímý Úhly – vedlejší, vrcholové Vnitřní a vnější úhly Výpočet velikosti úhlů</p> <p>Osová souměrnost Osově souměrné útvary</p> <p>Dělení trojúhelníka podle velikosti stran Dělení trojúhelníka podle velikosti úhlů Věty o shodnosti trojúhelníka Konstrukce podle sss, sus, usu Výšky, těžnice trojúhelníka osa úhlu, osa strany Kružnice opsaná a vepsaná</p>	
--	---	--

7. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe pojem kladné a záporné číslo, opačná čísla, zakreslí je na číselné ose ➤ chápe pojem absolutní hodnota čísla, určí ji ➤ na základě matematických pravidel sečte, odečte, vynásobí a vydělí celá čísla ➤ řeší jednoduché slovní úlohy s využitím celých čísel ➤ chápe pojem zlomek a znázorní ho graficky ➤ rozšíří a zkrátí zlomek, porovná zlomky podle velikost, zobrazí zlomek na číselné ose ➤ sečte, odečte, vynásobí a vydělí zlomky ➤ převede desetinné číslo na zlomek a zpět, pracuje se smíšenými čísly ➤ řeší slovní úlohy a používá kalkulačku ➤ zná periodické číslo, racionální číslo, počítá s racionálními čísly ➤ rozlišuje a užívá pojmy procento, promile, základ, procentová část, počet procent ➤ provádí výpočty několika způsoby (např. přes 1%, pomocí úměrnosti, pomocí deset.číslo) ➤ s využitím znalosti procent řeší jednoduché slovní úlohy z praxe, vypočítá úrok z vkladu, orientuje se 	<p>Celá čísla Čísla kladná, záporná, vztah kladných a záporných čísel a jejich využití v praxi Početní operace s celými čísly Slovní úlohy na užití celých čísel Zlomek Základní tvar, krácení a rozšiřování, porovnávání zlomků, zobrazení na číselné ose Sčítání a odčítání, násobení a dělení zlomků Převádění zlomků na desetinná čísla a zpět Smíšená čísla, převádění na zlomek Řešení slovních úloh Racionální čísla</p>	

<p>v jednoduchém úrokování, účelně používá kalkulátor</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří poměr zlomkem i dělením, zapíše převrácený a postupný poměr, zkrátí a rozšíří poměr ➤ rozdělí číslo i úsečku v poměru ➤ změní číslo i úsečku v daném poměru ➤ vysvětlí pojem a vyjádří měřítko mapy a plánu a prakticky zjistí vzdálenosti na mapě i ve skutečnosti, narýsuje jednoduché plány 	<p>Procento, promile - základní pojmy Výpočet přes 1%, pomocí úměrnosti, pomocí deset.čísla Řešení slovních úloh, úrok Poměr Rozdělení, krácení Změna, rozdělení úsečky v poměru Měřítko mapy a plánu Slovní úlohy s využitím měřítka mapy</p>	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s využitím znalosti procent řeší jednoduché slovní úlohy z praxe, vypočítá úrok z vkladu, orientuje se v jednoduchém úrokování, účelně používá kalkulátor ➤ rozpozná a chápe princip přímé a nepřímé úměrnosti ➤ zakreslí soustavu souřadnic, popíše osy, zakreslí graf přímé a nepřímé úměrnosti, zapíše údaje do tabulky a rovnice ➤ sestaví trojčlenku, vypočítá neznámou a řeší jednoduché slovní úlohy z praxe pomocí trojčlenky 	<p>Řešení slovních úloh, úrok Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Soustava souřadnic, osy x, y, graf přímé a nepřímé úměrnosti Trojčlenka Slovní úlohy</p>	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí pojmu povrch, objem ➤ zná, rozpozná a převádí jednotky délky, obsahu, objemu a povrchu ➤ počítá jejich povrch a objem, umí z paměti vzorce, užívá znalosti o hranolech při řešení úloh z praxe ➤ charakterizuje jednotlivé hranoly, načrtne obraz jednoduchých těles v rovině ➤ načrtne a narýsuje síť jednotlivých hranolů ➤ načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar ➤ charakterizuje jednotlivé čtyřúhelníky, zná jejich vlastnosti, využívá vlastností čtyřúhelníka pro řešení úloh z praxe ➤ umí z paměti vzorce pro obvod a obsah, počítá obvod a obsah daných rovinných obrazců, řeší slovní úlohy na obvod a obsah trojúhelníka a čtyřúhelníka ➤ sestrojí trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, provede diskusi k počtu řešení ➤ pozná podobné geometrické útvary, vypočítá jejich poměr podobnosti 	<p>Hranol s podstavou trojúhelníka, rovnoběžníka a lichoběžníka Objem a povrch hranolů úlohy z praxe Síť hranolů Rovnoběžník a jeho vlastnosti, výšky, úhlopříčky Středová souměrnost Středově souměrné útvary Obdélník, čtverec, kosodélník, kosočtverec, obvod a obsah obsah trojúhelníka lichoběžník, vlastnosti, obvod a obsah Konstrukce rovnoběžníka konstrukce lichoběžníka Podobnost, poměr podobnosti</p>	

8. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina ➤ orientuje se v MF tabulkách při určování druhé mocniny a odmocniny, třetí mocniny ➤ užívá dovednosti v určení mocnin a odmocnin při řešení úloh z praxe ➤ určí druhou mocninu i odmocninu, třetí mocninu s pomocí kalkulačky ➤ zná pojmy základ, mocnitel ➤ chápe pravidla pro sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin a počítá s nimi ➤ umocní mocninu ➤ zapíše číslo pomocí rozšířeného zápisu ➤ chápe pojmy proměnná, výraz, hodnota výrazu, mnohočlen ➤ určí hodnotu výrazu ➤ zapíše pomocí výrazů slovní text ➤ zná pravidla pro sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů ➤ počítá s mnohočleny ➤ provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním ➤ ví, co znamenají pojmy rovnost, kořen, zkouška, pravá a levá strana rovnice a používá je ➤ pomocí ekvivalentních úprav řeší jednoduché rovnice a provádí zkoušku ➤ řeší slovní úlohy na základě sestavené rovnice ➤ ze vzorce vyjádří neznámou 	<p>Druhá mocnina a odmocnina Řešení slovních úloh z praxe (výpočet strany čtverce, z obsahu) Mocniny s přirozeným mocnitelem Sčítání a odčítání mocnin Násobení a dělení mocnin Mocnina součinu, zlomek součinu Mocnina mocniny Rozšířený zápis čísla Výrazy, mnohočleny Hodnota číselného výrazu Výrazy s proměnnou Dosazování do výrazu, zápis slovního textu Sčítání a odčítání mnohočlenu Násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem Vytýkání Užití vzorců Lineární rovnice Rovnost Pojmy (kořen, zkouška, L, P) Ekvivalentní úpravy, řešení lin.rovnic a zkoušky Řešení slovních úloh – o něco méně, o něco více, několikrát více, méně, úlohy dvojího typu Slovní úlohy s procenty Výpočet neznámé ze vzorce</p>	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě znalosti pravoúhlého trojúhelníka používá termíny odvěsna, přepona ➤ vysvětlí geometrický význam Pyth.věty ➤ umí zpaměti vzorec pro výpočet přepony v pravoúhlém trojúhelníku ➤ vypočítá strany pravoúhlého trojúhelníku ➤ s využitím znalosti Pythagorovy věty řeší slovní úlohy z praxe ➤ zapíše kruh, kružnici 	<p>Pythagorova věta Pythagorova věta – algebr. a geom. význam Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty</p> <p>Kruh, kružnice zápis, průměr, poloměr</p>	
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná vzájemnou polohu dvou kružnic, kružnice a přímky ➤ sestrojí tečny ke kružnici, využívá k tomu Thaletovu kružnici ➤ Thaletovu kružnici používá i při řešení jednoduchých úloh z praxe ➤ počítá obsah a obvod kruhu ➤ na základě znalostí vzorců řeší praktické slovní úlohy ➤ popíše válec, načrtne a sestrojí síť ➤ vypočítá objem a povrch válce ➤ užívá znalosti o válci při řešení úloh z praxe ➤ rýsuje jedn. konstrukční úlohy ➤ poznává různé typy množin bodů daných vlastností ➤ sestrojí trojúhelník podle sss, sus, usu, při zadání výšky nebo těžnice ➤ pomocí matematických symbolů zapíše postup konstrukce ➤ provádí konstrukci rovnoběžníka i lichoběžníka 	<p>Vzájemná poloha kružnice a přímky, konstrukce tečen</p> <p>Vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>Obsah a obvod kruhu</p> <p>Slovní úlohy s využitím obsahu a obvodu</p> <p>Válec, síť válce</p> <p>Objem a povrch válce</p> <p>Slovní úlohy s využitím objemu a povrchu válce</p> <p>Množiny bodů daných vlastností</p> <p>Konstrukce trojúhelníka podle vět sss, sus, usu, při zadání výšky, těžnice,</p> <p>Konstrukce čtyřúhelníka</p>	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami ➤ méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku 	<p>Matematické soutěže</p> <p>Rébusy, logické hádanky</p>	

9. ročník		
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ví co znamená pojem lomený výraz ➤ určí definiční obor ➤ krátí a rozšiřuje lomené výrazy ➤ počítá s lomenými výrazy, tzn.sečte, odečte, násobí a dělí ➤ upraví složený lomený výraz ➤ počítá jednod.rovnice a provádí zkoušku ➤ řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, porovná kořen rovnice s podmínkou řešitelnosti s využitím dovednosti řešit rovnice zvládá slovní úlohy z praxe ➤ rozlišuje mezi dvěma metodami při řešení soustavy rovnic ➤ vybere si vhodnější metodu ➤ při řešení sl.úloh využívá soustavy rovnic ➤ zvládá vyřešit slovní úlohy na pohyb, společnou práci nebo směsi ➤ orientuje se v základních pojmech z oboru finanční matematiky ➤ chápe rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokováním 	<p>Lomené výrazy</p> <p>Lomený výraz, definiční obor</p> <p>Krácení, rozšiřování lomených výrazů</p> <p>Sčítání a odčítání lomených výrazů, násobení a dělení lomených výrazů</p> <p>Složený lomený výraz</p> <p>Rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Opakování jednoduchých rovnic, se závorkami, zlomky, slovní úlohy</p> <p>Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>Slovní úlohy</p> <p>Soustava dvou lineárních rovnic se 2 neznámými</p> <p>Metoda sčítací, dosazovací</p> <p>Slovní úlohy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ úrokování používá při řešení praktických úloh ➤ využívá MF tabulek a kalkulačky k určení hodnot \sin, \cos, tg 	<p>Slovní úlohy na pohyb, společnou práci, směsi Finanční matematika Zákl. pojmy, jednoduché a složené úrokování Úlohy z praxe</p>	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojí grafy funkcí $\sin x$, $\operatorname{tg} x$ ➤ chápe pojem funkce, pozná rozdíl mezi závislou a nezávislou proměnnou ➤ určí definiční obor a obor hodnot ➤ rozlišuje mezi rostoucí, klesající a konstantní funkcí ➤ vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem ➤ sestaví rovnici lin.funkce, doplní tabulku, sestrojí její graf ➤ graficky řeší soustavu lin.rovnic a využívá to i v praktických slovních úlohách ➤ určí funkční vztahy přímé úměrnosti, nepřímé úměrnosti, kvadratické funkce, sestrojí grafy těchto funkcí ➤ pomocí funkčních vztahů řeší sl.úlohy ➤ zpracuje soubory dat ➤ používá termíny jednotka, znak, četnost, modus, medián ➤ vypočítá aritmetický průměr ➤ porovná soubory dat, zakreslí je do diagramů ➤ hledá vhodné možnosti ke statistickému šetření 	<p>Funkce \sin, \cos, tg, sestrojování grafu \sin, tg Funkce – závislá, nezávislá proměnná. Definiční obor, množina hodnot Druhy funkcí, rostoucí, klesající, konstantní Graf funkce, sestrojení grafu. Lineární funkce, její vlastnosti, graf Grafické řešení soustavy lin.rovnic (úlohy z praxe) Přímá úměrnost Kvadratická funkce, graf Nepřímá úměrnost, graf Řešení úloh z praxe Základy statistiky Statistický soubor, šetření Jednotka, znak, četnost Modus, medián Aritmetický průměr – jednoduché a složitější úlohy. Diagramy</p>	
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyvodí goniom.funkce z pravoúhlého trojúhelníka ➤ dopočítá strany a úhly v pravoúhlém trojúhelníku ➤ řeší úlohy z praxe s využitím znalostí goniom.funkcí ➤ popíše jehlan, kužel, kouli ➤ načrtne a narýsuje síť jedn. těles ➤ vypočítá objem a povrch daných těles ➤ naučené vzorce vhodně aplikuje ve slovních úlohách z praxe 	<p>Goniometrické funkce Odvození goniom.funkce, užití tabulek Užití \sin, tg, úlohy z praxe Jehlan, kužel, koule Jehlan – síť, objem, povrch Kužel - síť, objem, povrch Koule - síť, objem, povrch Řešení úloh z praxe</p>	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nadanější žáci rozvíjejí svůj talent, srovnávají se s ostatními školami ➤ méně nadaní si zkusí „jinou“ matematiku 	<p>Matematické soutěže Rébusy, logické hádanky</p>	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Práce s počítačem

Charakteristika předmětu:

1. a 2. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu je realizován v 5. až 7. ročníku po jedné hodině týdně. Pokud to rozvrh školy dovolí, jsou žáci děleni do 2 skupin a ve výuce se pravidelně střídají ve čtrnáctidenních cyklech po 2 vyučovacích hodinách. Předmět využil posílení o jednu hodinu z disponibilní časové dotace v 7. ročníku.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

S předmětem Práce s počítačem úzce souvisí volitelný předmět Informatika (87. – 9. ročník).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je rozdělen do tří tematických okruhů:

- Základy práce s PC – žáci se učí využívat základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, snaží se respektovat pravidla bezpečné práce s HW a SW, jsou poučeni, jak postupovat v případě závad atd.
- Vyhledávání informací a komunikace – zde se žáci učí používat jednoduché a vhodné cesty při hledání informací na internetu, v knihovnách či databázích, komunikují pomocí internetu či pomocí jiných komunikačních zařízení, ověřuje věrohodnost informací.
- Zpracování a využití informací - žáci ovládají práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory, využívají vhodné aplikace k vytvoření zadaného úkolu, používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

učitelé

- zadávanými úkoly žáky vedou k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- žáky učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- žáky zadáváním úloh a projektů vedou k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

učitelé

- nabízejí vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci učí žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

učitelé

- dohlížejí na to, jak žáci spolupracují v týmu, jsou vedeni ke kolegiální radě či pomoci, rozdělují a naplánují si práci, hlídají časový harmonogram apod.
- dávají žákům prostor pro hodnocení jejich prací – nechají žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci žáky vedou k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

učitelé

- seznamují žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací vedou žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

učitelé

- seznamují žáky s bezpečnostními a hygienickými pravidly pro práci s výpočetní technikou a kontrolují jejich dodržování
- pomáhají žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

Vzdělávací obsah předmětu:

5. ročník		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">➤ popíše PC sestavu➤ ví, k čemu slouží PC a jeho součásti, účelně používá myš, klávesnici, sluchátka, používá operační systém (OS) nainstalovaný ve školní síti➤ v OS vytvoří, přejmenuje, zkopíruje složky➤ využívá PC ke vzdělávání pomocí výukových programů➤ respektuje pravidla chování a práce na PC, je poučen, jak se zachovat v případě závady, bezpečně vypne a zapne PC, pracovní prostředí si přizpůsobí tak, aby nedošlo ke zdravotním problémům➤ ukládá data do přiděleného prostoru na síťovém disku, případně v cloudu, chrání data před ztrátou a zneužitím	<p>Seznámení s řádem učebny Bezpečnost práce s PC Hardware počítače Software počítače OS Windows Práce se složkami Informace, informační zdroje, informační instituce Formáty souborů (doc, gif)</p> <p>Disky, cloudová úložiště</p>	<p>OSV SraSO, SaS EV VČP</p>
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ je seznámen s možnými způsoby komunikace ➤ zná svou emailovou adresu, dokáže poslat a přijmout zprávu, přiloží k emailu soubor ➤ zná internetové stránky a nástroje umožňující chat ➤ ví, jak vypadá internetová adresa ➤ vyhledá zadané informace pomocí známých vyhledávačů a portálů, knihoven a databází, snaží se danou informaci vyhledat více způsoby, pokusí se jednoznačně zformulovat svůj požadavek 	<p>Základní způsoby komunikace</p> <p>Metody a nástroje vyhledávání informací</p> <p>Formulace požadavku při vyhledávání na Internetu, vyhledávací atributy</p> <p>Společenský tok informací</p>	<p>MeV TMS KČVMS VMEGS OES EV ŽP</p>
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nakreslí obrázek podle vlastního návrhu i podle předlohy ➤ používá prvky z panelu nástrojů, uloží obrázek, označí obrázek, změní velikost, přesune, zkopíruje výběr ➤ napíše text, označí ho do bloku, zkopíruje, přesune text ➤ změní formát a styl písma ➤ vloží symbol, obrázek, klipart, WordArt ➤ vloží a upraví jednoduchou tabulku ➤ vytvoří dokument podle zadaných požadavků 	<p>Základní funkce textového a grafického editoru</p> <p>Poznámkový blok, WordPad, MS Word</p> <p>Malování</p>	<p>MeV TMS</p>

6. ročník		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM		
výstupy	učivo	průřezová témata
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá zadané informace pomocí známých vyhledávačů a portálů, snaží se danou informaci vyhledat více způsoby, jednoznačně zformulovat svůj požadavek, přemýšlí o věrohodnosti inf. ➤ uloží část textu či obrázek z webové adresy ➤ vnímá vývojové trendy inf. technologií ➤ snaží se komunikovat různými způsoby 	<p>intern.adresy, portály vyhledávání</p> <p>stahování dat</p> <p>způsoby komunikace</p> <p>email, skype, jiné messengery</p>	<p>EV ŽP VMEGS OES MeV KČVMS</p>
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ schopen se orientovat ve formátech souborů ➤ schopen rozdělit soubory do složek ➤ schopen komprimovat a zálohovat soubory ➤ napíše text a podle požadavků ho zformátuje ➤ vloží do textu tabulku, obrázek, odrážky ➤ dělá s tabulkou základní úpravy (sloučí buňky, vloží řádek atd.) ➤ zná význam tabulátorů, pracuje s nimi ➤ ví, k čemu slouží prezentace 	<p>OS Windows</p> <p>OS Windows</p> <p>WinRar, 7-ZIP, Dropbox, OneDrive</p> <p>Textový editor MS Word</p> <p>Tvorba, uložení, formát</p> <p>Vkládání obrázku, tabulek</p> <p>Odrážky a číslování</p> <p>Práce s tabulátory</p> <p>Prezentační program MS Powerpoint - zákl.tvorba</p>	<p>MeV TMS OSV K MeV FVMS</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří jednoduchou prezentaci složenou z několika snímků ➤ vloží obrázek, tabulku ➤ upraví text a graf.objekty pomocí animací ➤ podle zadaných informací sestaví vlastní prezentaci ➤ chápe rozdíl mezi HW a SW ➤ rozumí pojmům copyright, freeware, nelegální SW atd. 	prezentace a její spuštění Vkládání graf. objektů, tabulek Nastavení animací a zvuků Časování jednotliv. kroků Softwarové vybavení Software a hardware Nelegální kopie, ochrana práv, inf.etika	
--	--	--

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ z různých typů komunikace vybírá nejvhodnější pro danou situaci ➤ dokáže, poslat a přeposlat zprávu, zaslat ji více příjemcům atd. ➤ přiloží k emailu soubor ➤ vytvoří si adresář, organizuje si emaily do složek ➤ vyhledá zadané informace pomocí známých vyhledávačů (př.zjišťování aktuálních informací o stavu živ.prostředí, informace o zemích Evropy a světa) ➤ vybírá z více zdrojů informace nejvýstižněji podané a zpracuje je 	Komunikace a vyhledávání informací Typy komunikací Telefonování, icq, chat MS Outlook – zpráva, organizace jmen Vyhledávání na internetu Stahování dat	MeV KČVMS , TMS VMEGS OES EV ŽP
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v pojmech buňka, list, sešit ➤ označí a upravuje buňky ➤ vytvoří tabulku doplněním dat ➤ zkopíruje a přesune buňky, list ➤ vloží vhodný typ grafu ➤ ze zadaných dat zpracuje tabulku, graf ➤ sestaví jednoduché vzorce ➤ využije automatických seznamů k jednoduššímu zpracování úkolu ➤ chápe základní rozdíl mezi rastrovou a vektorovou grafikou ➤ vytvoří a upraví obrázek ➤ změní formát, pracuje s barvami ➤ pozná multimediální programy a jejich přednosti oproti „běžným“ programům ➤ využití multimediálních programů ve výuce mimo ICT ➤ vyhledá vhodné multimediální programy ➤ vytvoří dokument s multimediálními prvky s využitím MS Powerpointu 	Tabulkový editor MS Excel Buňka, list, sešit Tvorba, formát tabulky Vkládání obrázků Kopírování buněk, listu Vkládání grafu, volba a úprava, jednoduché vzorce, automatické seznamy Počítačová grafika Rastrové a vektorové obrázky Tvorba obrázku ve dvou základních typech grafických programů Výběr, kopírování, pozdější úpravy obrázku Práce s barvami Vytvoření obrázku podle zadaných parametrů Multimédia, multimediální programy a jejich přednosti Příklady multimediálních programů	MeV TMS OSV RSP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ schopen editovat video ➤ schopen vytvořit vlastní video ➤ orientuje se ve fenoménu VLOGů ➤ schopen pracovat s „Green Screen“ ➤ orientace ve vývoji operačních systémů ➤ orientace v alternativních operačních systémech ➤ orientuje se v problematice hardwaru ➤ zná kritéria pro nákup hardwaru ➤ umí zapojit komponenty do základní desky 	<p>Využití MS Powerpointu k vytvoření multimediálního dokumentu Program Movie Maker Změna rychlosti videa, přidání efektů, přechodů, vkládání zvuků a titulků, Vkládání videí na servery Youtube, Stream, Vimeo UNIX, MS-DOS, Windows Linux, Mac OS, Chrome OS Vstupní/výstupní zařízení, komponenty uvnitř počítače</p>	
---	--	--

5.4 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.

Obsah celého oboru je členěn do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví

Do obsahu učiva těchto témat jsme zahrnuli:

- Dopravní výchovu
- Finanční gramotnost
- Ochranu člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- Obranu vlasti
- Zdraví

Okruhy jsou realizovány v těchto předmětech:

- **Prvouka (1. – 3. roč.)**
- **Vlastivěda (4. – 5. roč.)**
- **Přírodověda (4. – 5. roč.)**

Předmět – Prvouka obsahuje v 1. – 3. ročníku základy všech pěti okruhů.

Předmět – Vlastivěda ve 4. a 5. ročníku využívá jen dva tematické celky (první a třetí)

Předmět – Přírodověda ve 4. a 5. ročníku zase využívá tři tematické celky (druhý, čtvrtý a pátý)

I zde jsme využili disponibilní časové dotace a posílili jsme prvouku ve 3. ročníku a vlastivědu v 5. ročníku, celkem jsme využili dvě hodiny.

Začleněná průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. tříd – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem 3. tříd – Voda, Místo, kde bydlím)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. tříd – Evropa a my)

Výchovně vzdělávací strategie, které v tomto předmětu vedou k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- kladou důraz na čtení s porozuměním
- předkládají žákům úkoly, které vedou k jejich samostatné práci
- nabízejí žákům různé informační zdroje a vedou je k samostatné práci s nimi
- vedou žáky k vytrvalosti a zodpovědnosti za svou práci

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- nabízejí žákům problémové úkoly z praktického života
- vedou žáky k samostatnému řešení těchto úkolů
- dávají žákům možnost diskutovat a samostatně vyjadřovat své názory a obhajovat je
- pomáhají žákům hledat nejvhodnější způsoby řešení problémových úkolů

Kompetence komunikativní

Učitelé

- užívají při vyučování různé metody práce kooperativního učení
- vedou žáky k dodržování pravidel komunikace
- učí žáky diskutovat
- používají různé způsoby záznamů, jako zkratky, značky, symboly aj.
- učí žáky rozumět symbolům a značkám a řídit se jimi
- navozují situace, ve kterých si žáci uvědomují nutnost znát důležitá telefonní čísla a nezneužívat je

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- předkládají žákům situace, v nichž plní různé role ve skupině
- vedou žáky k uvědomění si vlastní osobnosti a k respektu k ostatním
- vedou žáky k uvědomění si důležitosti funkční rodiny pro život
- podporují utváření příjemné atmosféry ve třídě i při jiných školních akcích učí žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje mezilidské vztahy

Kompetence občanská

Učitelé

- vedou žáky k dodržování školního řádu a sestavují s nimi třídní pravidla, učí je prostřednictvím modelových situací poskytnout přiměřenou pomoc ostatním
- motivují žáky k aktivní ochraně životního prostředí
- vysvětlují žákům význam třídění odpadu doma i ve škole

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k sebeobsluze a k samostatnosti
- zdůrazňují bezpečnost při všech činnostech
- doplňují výuku manipulací s různými pomůckami
- kladou důraz na šetrné zacházení s pomůckami
- obohacují výuku různými exkurzemi a výlety za poznáním

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Charakteristické pro výuku v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – seznamování s novými pojmy
- procvičování pozornosti, paměti, představitivosti, obrazotvornosti
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne
- mravní výchově – vytváření správných návyků a vztahů k lidem

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ postupně se orientuje v místě svého bydliště ➤ je schopen říct svou adresu bydliště a název města, ve kterém žije ➤ orientuje se ve škole ➤ je schopen bezpečně dorazit do školy ➤ osvojuje si pracovní návyky ➤ spolupracuje a reaguje na pokyny učitele 	Domov Škola	
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ je schopen pojmenovat jednotlivé členy rodiny a vztahy mezi nimi ➤ uvědomuje si role jednotlivých členů rodiny ➤ respektuje dospělé a má k nim úctu ➤ osvojuje si jednotlivé formy vhodného chování ke spolužákům 	Rodina Škola	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si rozdíl mezi blízkou minulostí, současností a budoucností ➤ je schopen rozčlenit rok na roční období ➤ orientuje se v čase (rozpozná celé hodiny) ➤ uvědomuje si svůj režim dne v závislosti na čase 	Orientace v čase a časový řád	

ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje změny v přírodě během jednotlivých ročních období ➤ seznamuje se se základními částmi těla rostlin ➤ pojmenuje některé domácí a volně žijící zvířata 	<p>Život v přírodě Rostliny, houby a živočichové</p>	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si důležitost pohybu, pitného režimu a vhodné stravy pro své zdraví ➤ seznamuje se se svým tělem ➤ reaguje při úrazu jiné osoby přivoláním pomoci ➤ je schopen rozpoznat nemoc a zdraví ➤ vytváří si návyky slušného a bezpečného chování, při kterém neohrožuje sebe ani cizí ➤ vytváří si negativní postoj k šikaně, týrání a jiné brutalitě ➤ posoudí důležitost rozhovoru s cizí osobou ➤ při obtěžování jiného dítěte cizí osobou reaguje přivoláním pomoci ➤ vytváří si návyky základních pravidel bezpečnosti silničního provozu ➤ ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 ➤ volí vhodná místa pro hru a trávení volného času ➤ respektuje pokyny dospělých při mimořádných situacích (požár, povodeň, dopravní nehody, apod.) 	<p>Péče o zdraví a zdravá výživa Osobní bezpečí</p>	

2. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná prostředí a okolí školy ➤ orientuje se ve školní budově ➤ seznamuje se se školním řádem a upevňuje si školní návyky ➤ s pomocí učitele a rodičů dodržuje základní režimové návyky ➤ učí se vyjádřit svůj názor ➤ zná cestu do školy a ví o nebezpečných místech ➤ seznamuje se s členěním dopravních značek ➤ zná důležitá telefonní čísla ➤ vyjadřuje, co pro něj znamená domov ➤ orientuje se v členění bytu a domu ➤ zná funkce jednotlivých prostor bytu nebo domu ➤ uvede svou adresu a telefon ➤ umí telefon použít ➤ orientuje se v nejbližším okolí bydliště ➤ charakterizuje rozdíly mezi městským a venkovským prostředím 	<p>Škola Dopravní výchova Domov Obec, město Naše vlast</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje nejdůležitější části obce a významné budovy ➤ orientuje se v jednoduchém plánu okolí bydliště a školy ➤ rozlišuje státní symboly a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním ➤ zná hlavní město ČR a jméno prezidenta 		
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje o dobré vztahy ve třídě ➤ rozlišuje nevhodné chování a neprosazuje své potřeby silou ➤ učí se tolerovat odlišnosti spolužáků ➤ projevuje toleranci k přednostem i nedostatkům spolužáků ➤ rozlišuje příbuzenské vztahy ➤ učí se chápat role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi ➤ umí pozdravit, představit se a rozloučit se ➤ umí se vhodně chovat ke členům rodiny ➤ seznamuje se s funkcí rodiny ➤ odvodí význam i potřebu různých povolání a pracovních činností ➤ zná profese svých rodičů ➤ rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí ➤ rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku ➤ pojmenovává lidské výtvoř, které nás obklopují a rozpoznává různé materiály 	<p>Škola Rodina Práce a volný čas Lidská činnost a tvořivost</p>	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase a určí čas podle hodin – rozlišuje celá hodina, ½ hodiny, ¼ hodiny ➤ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě ➤ používá kalendář, určí měsíce, týdny a dny ➤ rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti ➤ pojmenuje některé kulturní či historické památky a významné události regionu ➤ uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině, o činnostech člověka a lidské společnosti, zvycích a práci lidí ➤ porovnává stáří členů rodiny ➤ poznává významné dny 	<p>Lidé a čas</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje a popíše rozmanitost i viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ➤ oceňuje krásy přírody a chová se k přírodě ohleduplně ➤ poznává možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace 	<p>Rozmanitost přírody a její ochrana Živočichové ve volné přírodě Domácí zvířata, živočichové v zajetí Rostliny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady výskytu běžně známých živočichů v určitém prostředí ➤ rozřídí některé živočichy podle nápadných určujících znaků a způsobu života ➤ popíše základní stavbu těla savců a ptáků ➤ poznává znaky života ➤ rozlišuje nejznámější rostliny ze svého okolí ➤ poznává a třídí rostliny do skupin podle základních určujících znaků ➤ popíše stavbu těla rostlin ➤ určí význam rostlin pro člověka ➤ chápe základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s částmi lidského těla ➤ poznává životní potřeby a projevy člověka ➤ orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů ➤ poznává změny lidského těla v průběhu života ➤ osvojuje si způsoby chování k lidem ve svém okolí ➤ uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle ➤ učí se dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani jiných ➤ chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná ➤ v případě potřeby dokáže požádat o pomoc ➤ ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158 ➤ využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času ➤ učí se dodržovat základní pravidla účastníků silničního provozu ➤ zná a používá ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce i cyklisty ➤ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech ➤ orientuje se mezi zdravou a nezdravou stravou ➤ umí se chovat u jídelního stolu ➤ rozezná obvyklé příznaky běžných nemocí a vnímá rozdíl mezi nemocí a úrazem ➤ zná místo ukládání obvazového materiálu a léků 	<p>Člověk Péče o zdraví</p>	
3. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v nejbližším okolí domova a školy a ví o nebezpečných místech ➤ s pomocí učitele vyznačí v jednoduchém plánu okolí školy nejbližší budovy a ulice 	<p>Domov. Škola Naše obec Naše vlast Naše obec</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyznačí v jednoduchém plánu cestu na určené místo ➤ dopraví se v případě potřeby do obchodu, na poštu, k lékaři, na policii, aj. ➤ určí název kraje, do kterého patří jeho bydliště ➤ seznamuje se s vlastivědnou mapou ČR ➤ pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů ➤ pozoruje stavební změny ve svém okolí ➤ vyjmenuje v okolní krajině zajímavá přírodní místa ➤ jednoduše popíše přírodní i lidmi vytvořené objekty pozorované v okolní krajině ➤ seznamuje se se způsoby využití krajiny člověkem ➤ vnímá krásu přírody a její rozmanitost 	Krajina okolí domova	
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy ➤ pojmenuje základní role členů rodiny a vnímá důležitost vzájemné pomoci ➤ uvědomuje si důležitost rodiny (úplná a neúplná rodina) ➤ umí pozdravit, představit se, rozloučit se ➤ umí se vhodně chovat k členům rodiny ➤ rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí (práce, hra, učení, zábava...) ➤ rozpozná základní materiály a orientuje se v jejich použití ➤ pojmenuje a rámcově přiblíží některé profese a profese svých rodičů ➤ chrání výsledky práce a šetrně s nimi zachází ➤ rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku ➤ orientuje se ve světě techniky, který ho bezprostředně obklopuje ➤ komunikuje pomocí telefonu ➤ při různých činnostech ve třídě dodržuje zásady slušného a ohleduplného chování i vzájemné pomoci ➤ z navozených situací rozlišuje vhodné a nevhodné chování ➤ dokáže upozornit na nevhodné chování spolužáka ➤ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	Rodina Lidská činnost a tvořivost Práce a volný čas Svět v pohybu Škola	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí čas podle hodin a prakticky využívá základní časové jednotky: hodina, minuta, sekunda ➤ používá kalendář, určuje měsíce, týdny, dny ➤ sleduje data významných dnů v rodině i data jiných významných dnů 	Orientace v čase a časový řád Jak žili lidé dříve Lidé a výrobky Jak žili lidé dříve	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v čase, tzn. rozlišuje mezi dějem v minulosti, přítomnosti a v budoucnosti ➤ pojmenuje některé významné rodáky a předky (J.A.Komenský, J. Blahoslav) ➤ seznámí se s některými pověstmi nebo bájemi vztahujícími se k místu bydliště ➤ navštíví některé kulturní či historické památky ➤ vyposlechne si vyprávění o významných událostech spjatých s místem, kde žije ➤ poznává význam a důležitost ochrany památek ➤ odlišuje průmyslové a zemědělské výrobky ➤ určí místo, kde se některé výrobky vyrábějí ➤ orientuje se v síti obchodů v obci nebo v nejbližším okolí ➤ zvládá komunikaci s prodávčem ➤ rozlišuje různé podoby peněz a učí se zacházet s přidělenými penězi ➤ srovnává předměty z domácnosti užívané v minulosti a nyní ➤ objevuje krásu lidových zvyků (Vánoce, Velikonoce, atd.) 		
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozoruje a rozlišuje rozmanitost života a jeho proměny v jednotlivých ročních obdobích ➤ pozorované jevy popisuje, porovnává a ztvárňuje ➤ rozezná přírodniny a lidské výtvořiny ➤ vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou ➤ u skupiny základních látek pozná rozdíl přírodnina x surovina x výrobek ➤ vysvětlí základní význam vzduchu, vody a půdy pro živé organismy ➤ stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí ➤ vnímá nebezpečí vody - povodně ➤ uvědomuje si nebezpečí šíření ohně větrem ➤ uvědomuje si závažnost znečišť. ovzduší a vody ➤ poznává nejznámější rostliny ze svého okolí a třídí je do skupin (podle částí těla, podle výskytu, podle významu pro člověka) ➤ pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny ➤ pozná nejznámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí jejich záměny s jedlými houbami ➤ vysvětlí rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů ➤ pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata a rozlišuje rozdíly jejich způsobu života ➤ určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí ➤ uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí 	<p>Zkoumáme přírodu Neživá příroda – Látky a jejich vlastnosti Ochrana přírody Živá příroda Rovnováha v přírodě Látky a jejich vlastnosti Živá příroda - Rostliny</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí jednoduché pokusy s látkami a všímá si jejich vlastností ➤ měří délku, hmotnost a čas ➤ vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinu ze semínka nebo sazenice 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů ➤ pojmenuje základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí ➤ vnímá odlišnosti ženského a mužského těla ➤ poznává změny lidského těla v průběhu života ➤ dodržuje pitný režim ➤ vnímá rozdíl mezi zdravou a méně zdravou stravou ➤ chápe rozdíl mezi nemocí a úrazem ➤ rozpozná některé obvyklé příznaky nemocí ➤ nebojí se kontaktu s lékařem a řídí se jeho pokyny při onemocnění ➤ rozpozná život ohrožující zranění a přivolá pomoc ➤ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny ➤ zná místo ukládání léků a obvazového materiálu ➤ chápe význam dostatečného spánku a odpočinku i aktivního pohybu pro zdraví člověka ➤ pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s kouřením, častým a dlouhým sezením u počítače aj. ➤ chrání se před stykem s cizí krví při úrazu, při nalezení injekční stříkačky (žloutenka, AIDS) ➤ uvědomuje si, jak může ohrozit své zdraví požitím návykových látek, a učí se je odmítnout při drammatizaci takových situací ➤ zná nebezpečná místa ve svém okolí a uplatňuje zásady bezpečného chování ➤ volí bezpečná místa pro hru a trávení volného času a používá vhodné ochranné pomůcky ➤ dodržuje stanovená prav. při práci v PČ, VV, TV ➤ je ostražitý při jednání s cizími lidmi ➤ na modelových situacích si ukazuje způsob řešení jemu nepříjemných situací při styku s ostatními lidmi (šikana, týrání, zneužívání) ➤ ví na koho se obrátit v případě pocitu vlastního nebezpečí nebo nebezpečí hrozícího kamarádovi ➤ vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování ➤ charakterizuje a uplatňuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy i při akcích školy 	<p>Lidské tělo Pečujeme o své zdraví Jak můžeme ohrozit své zdraví Osobní bezpečí Škola Ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základními pravidly silničního provozu jako chodec i cyklista a snaží se je dodržovat ➤ seznamuje se s členěním dopravních značek do skupin ➤ umí použít veřejný telefon, zná čísla tísňového volání: 150, 155, 158, 112 a ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ➤ dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji ➤ při mimořádných událostech respektuje a řídí se pokyny dospělých, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 		
--	--	--

5.4.2 Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Učivo je v obou ročnících rozděleno do dvou okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé a čas

a) Místo, kde žijeme – učivo navazuje na poznatky z prvouky, od pozorování nejbližšího okolí přecházíme k zeměpisnému pozorování svého kraje, republiky a celé Evropy. Hlavní pomůckou při vyučování zeměpisného učiva je mapa.

b) Lidé a čas – žáci získávají prvotní představy o naší historii, o dějích a čase. Výuku výborně doplňuje čtení z historických čítanek a encyklopedií. K přiblížení učiva pomáhají jejich ilustrace, plátky, videa, krátké filmy a návštěvy památek, muzeí. K pochopení časových souvislostí napomohou časové přímky. Důležité je, aby žáci samostatně vyhledávali, zkoumali a získávali informace a tím se u nich vyvolal zájem o bohaté historii naší země.

Učivo prolíná i ostatními předměty, zejména českým jazykem, matematikou a výtvarnou výchovou.

Vzdělávací obsah předmětu:

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje polohu ČR ➤ na mapě označí sousední státy ➤ seznamuje se s kraji ČR ➤ poznává orgány státní moci, rozeznává symboly a jejich význam ➤ seznamuje se s posláním armády ➤ určuje světové strany na mapě i v krajině ➤ seznamuje se s různými typy map ➤ rozlišuje náčrty, plány, mapy ➤ vyhledává a vysvětluje význam značek ➤ rozpoznává typy krajin podle barev 	Naše vlast ČR ČR demokratický stát Mapy a plány Práce s mapou Povrch ČR vodstvo Počasí a podnebí Půdy a zemědělství Nerostné bohatství Průmysl Chraňme přírodu	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle mapy přiřazuje nejvyšší vrcholy k pohořím ➤ náčrtkem popíše tok řeky ➤ na mapě vyhledává hlavní řeky ČR a jejich největší přítoky ➤ rozlišuje přírodní a umělé vodní nádrže ➤ rozliší pojem počasí a podnebí ➤ na základě svých zkušeností je schopen popsat podnebí ČR ➤ porovnává typy půd a jejich využití v zemědělství ➤ na mapě vyhledává významná naleziště podle značek ➤ vyjmenovává různé druhy průmyslu a přiřazuje výrobky ➤ na mapě vyhledává NP a CHKO ➤ vysvětluje význam chráněných oblastí ➤ tvoří a dodržuje správná pravidla chování 		
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s časovou přímkou a vysvětluje pojem letopočet ➤ využívá návštěvy muzea, encyklopedií, obrazů k pochopení tohoto období ➤ popisuje život Slovanů na našem území ➤ na základě vlastní četby se seznamuje s historickými pověstmi ➤ uvědomuje si důležitost příchodu Konstantina a Metoděje ➤ chápe význam svátku Dne slovanských věrozvěstů ➤ seznamuje se s nejvýznamnějšími znaky románského slohu ➤ seznámí se s nejvýznamnějšími panovníky a událostmi ➤ chápe význam státního svátku Svatého Václava ➤ seznamuje se se základními znaky gotiky ➤ seznámí se s nejvýznamnějšími panovníky a událostmi ➤ z literatury získává informace o životě a významu Karla IV. ➤ chápe význam osobnosti Jana Husa a důvody pro zařazení mezi historické svátky ➤ čte a vyhledává údaje z historie husitských válek a seznamuje s nimi ➤ seznamuje se se základními znaky renesance ➤ seznamuje se s nejvýznamnějšími panovníky a událostmi 	<p>Kapitola o čase Pravěk Příchod Slovanů Velkomoravská říše Přemyslovci Lucemburkové Historie husitských válek Habsburkové</p>	
5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
MÍSTO, KDE ŽIJEME		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje spolužáky se svými zážitky z prázdninových cest 	<p>Naše vlast Regiony ČR</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle mapy vyjmenovává kraje ČR a přiřazuje krajská města ➤ sestavuje charakteristiku krajů ➤ uspořádá prezentaci vybraného kraje včetně Prahy ➤ objevuje zvláštnosti regionu, navštěvuje historické památky, vlastními slovy popisuje hospodářství ➤ orientuje se na mapě Evropy ➤ přiřazuje s pomocí mapy hlavní města ke státům, zejména sousedním 	Můj region Evropa	
LIDÉ A ČAS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ opakování 4. ročník ➤ popisuje období Bílé hory, způsob života ➤ seznamuje se se základními znaky baroka na základě četby ➤ shrnuje poznatky o životě a významu Jana Amose Komenského ➤ pozná důležitost Marie Terezie a Josefa II. ➤ uvědomuje si změny ve způsobu výroby a života ➤ dokáže přiřazovat české vynálezce a vynálezy ➤ seznamuje se s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi národního obrození ➤ seznámí se s průběhem 1. světové války a poválečným vývojem ➤ chápe význam státního svátku 28.10. ➤ vyhledává informace o prvním prezidentovi ČSR ➤ zdůvodní vznik II. světové války, průběh a poválečný vývoj ➤ je seznámen s pojmy totalita, demokracie a událostmi s nimi spojenými ➤ uvědomuje si rozdíl mezi ději současnými a minulostí 	Habsburkové, doba pobělohorská Nástup průmyslové výroby Národní obrození Samostatnost ČR První republika Cesta k demokracii	

5.4.3 Přírodověda

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní.

Učivo je v obou ročnících rozděleno do těchto okruhů:

- Rozmanitost přírody
- Lidé kolem nás
- Člověk a jeho zdraví

a) Rozmanitost přírody – žáci si upevňují své znalosti z živé a neživé přírody, opírají se o vlastní zážitky a zkušenosti z pozorování, sledují vliv lidské činnosti na přírodu a snaží se přispět k její ochraně a k zlepšení životního prostředí.

Zajímavým tématem pro ně je sluneční soustava, její vznik a další zajímavosti, které sami vyhledávají a prezentují.

Při plnění úkolů se učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost.

b) Lidé kolem nás – zde se zaměřujeme na vztahy mezi žáky a na socializaci v běžném životě (řešení konfliktů, spolupráce, pravidla slušného chování...).

Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty.

Poznávají i problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět (globální problémy).

Dalším tématem jsou finance a vnímání hodnoty peněz.

c) Člověk a jeho zdraví – obsahem tohoto okruhu je poznávání lidského těla a jeho soustav.

Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel.

Významnou roli při činnosti výuce přírodovědy mají žákovské pokusy, realizace krátkodobých projektů a mezipředmětové vztahy. V hodinách se učí samostatně vytvářet jednoduché zápisy učiva, vyhledávat a zpracovávat důležité informace.

Vzdělávací obsah předmětu:

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s životem rostlin a živočichů podle ročních období ➤ charakterizuje základní společenstva ➤ vnímá rozdíly společenstev ve svém okolí ➤ připraví, vysvětlí a uskuteční jednoduchý pokus ➤ v přírodě poznává základní horniny a nerosty ➤ zjišťuje význam neživé přírody pro život ➤ na základě praktických činností se seznamuje se základními jednotkami a veličinami ➤ prakticky užívá základní jednotky ➤ uvědomuje si význam ohleduplného chování v přírodě ➤ vyjmenovává některá rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a způsobená přírodními vlivy 	Společenstva živých organismů Horniny a nerosty Měření Člověk a příroda	

5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
LIDÉ KOLEM NÁS		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomáhá s učivem nemocným nebo slabším ➤ utváří si pracovní návyky při práci ve skupinách ➤ upevňuje si zásady slušného chování mezi lidmi ➤ podílí se na sestavování pravidel chování ve třídě ➤ učí se řešit problémové situace ve třídě, předcházet konfliktům 	Soužití lidí Chování lidí Vlastnictví Globální problémy	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ snaží se obhajovat a odůvodňovat své názory a přijímat názory jiných ➤ vnímá nevhodné chování spolužáků ohrožující zdraví jeho i ostatních ➤ vnímá hodnotu peněz ➤ rozlišuje různé formy vlastnictví ➤ zkouší sestavovat svůj osobní rozpočet ➤ informuje se o způsobu placení, o významu bank ➤ vysvětluje důvody spoření ➤ na příkladech vysvětlí pojmy příjem a výdej ➤ objasní situaci, kdy výdaje převyšují nad příjmy ➤ na příkladech objasní rizika půjčování peněz ➤ objasňuje základní práva a povinnost jedince, žáka ➤ na příkladech vysvětlí, jak postupovat při reklamaci ➤ poznává problémy soužití lidí ➤ uvědomuje si kladné a záporné jevy ovlivňující jedince z jeho okolí ➤ navrhne problém a řešení problému životního prostředí ve svém nejbližším okolí 		
ROZMANITOST PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posuzuje vzájemnou propojenost prvků živé a neživé přírody ➤ uvědomuje si vliv lidské činnosti na přírodu ➤ dokáže vysvětlit příčiny střídání dne a noci, střídání ročních období, fáze Měsíce na základě pohybů vesmírných těles ➤ poznává vesmírná tělesa ➤ objevuje sluneční soustavu ➤ poznává rozličné životní podmínky v různých podnebných pásích ➤ za pomoci dostupných materiálů a informací z hromadně sdělovacích prostředků třídí organismy do skupin 	Pozorování neživé přírody Člověk a vesmír Člověk a životní prostředí Třídění živých organismů	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ opakuje základní poznatky o lidském těle, rozlišuje základní funkce, vyjmenuje životní potřeby člověka. ➤ poznává podstatu zdraví a jeho možnosti ohrožení vlivem nemocí, úrazů ➤ uvědomuje si odlišnosti vývoje muže a ženy, seznamuje se se základy sexuální výchovy ➤ obeznamuje se s hrozbou přenosných i nepřenositelných nemocí ➤ vyjmenovává etapy vývoje člověka ➤ vytváří si představu o důležitosti vzájemných vztahů v rodině, mezi partnery ➤ sestavuje svůj denní režim podle hygienických zásad 	Lidské tělo	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje svůj jídelníček podle zásad zdravé výživy a pitného režimu ➤ seznamuje se s vhodným výběrem potravin s jejich uchováváním ➤ vytváří modelové situace pro správné chování při mimořádných událostech ➤ prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a chová se podle pravidel ochrany člověka ➤ upevňuje si zásady postupu v případě ohrožení ➤ poznává důležitost integrovaného záchranného systému ➤ uvědomuje si nebezpečné chování ve svém okolí a rozpoznává prvky týrání, šikany, zneužívání a brutality ➤ dokáže určit vhodná místa pro hru ➤ zná základní pravidla silničního provozu a dopravní značky ➤ dokáže vyjmenovat ochranné prvky chodce, cyklisty a také sám je používá ➤ charakterizuje bezpečné a ohleduplné chování v dopravních prostředcích ➤ charakterizuje a uplatňuje zásady slušného chování při akcích a dokáže poukazovat na nebezpečí, která při nich hrozí ➤ uvědomuje si nebezpečí návykových látek, hracích automatů, počítačů a závislosti na nich ➤ uvědomuje si nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií ➤ ➤ uvádí příklady lehkých a závažných zranění, ohrožujících lidský život ➤ učí rozpoznávat zranění ohrožující život ➤ dokáže přivolat první pomoc, správně volat na linku tísňového volání ➤ prakticky zkouší ošetřit drobná poranění 		
--	--	--

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah navazuje na poznatky získané na 1. stupni v předmětu Vlastivěda (Lidé a čas). V tomto předmětu žáci odhalují vztahy mezi minulými a současnými ději, pochopí vazby, souvislosti i procesy. Základem obsahu jsou národní dějiny v kontextu dějin světových. Obsah dějepisného učiva je uspořádán chronologicky.

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně. V 7. ročníku je předmět posílen o jednu disponibilní hodinu.

Výuka nejčastěji probíhá ve třídách, podle možností je obohacena o dějepisné výlety, exkurze.

Obsah předmětu je rozdělen na tyto tematické okruhy, které na sebe navazují podle časové linie:

- Člověk v dějinách – cílem je rozvíjet u žáků zájem o předmět, naučit vyhledávat v historických pramenech a posléze s nimi i pracovat
- Počátky lidské společnosti – téma pro náš region velmi zásadní, úkolem bude pochopit sociální vazby v čase a prostoru
- Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury
- Křesťanství a středověká Evropa
- Objevy a dobývání, počátky nové doby
- Modernizace společnosti – v této a následujících tematických oblastech chceme žákům ukázat kořeny procesů, které ovlivňují současnost a možná i budoucnost společnosti
- Moderní doba
- Rozdělený a integrující svět

Vzdělávací obsah předmětu úzce souvisí s předmětem Výchova k občanství v oblastech:

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury; Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět.

Předmět výtvarná výchova využívá poznatků z dějin k výtvarnému zpracování učiva.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (JE), Multikulturní výchova (LV, EP)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitelé

- umožňují v hodině práci s odbornou literaturou, knihami, encyklopediemi aj., vyhledávat a třídit informace z různých pramenů
- vedou žáky k plánování, organizování si svého vlastního učení
- poskytují prostor k využití znalostí z jiných předmětů
- zařazují rozmanité aktivity učení se (hlavně práce s textem)
- zadávají takové úkoly, při kterých žák může sledovat svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- pomáhají při hledání odpovědi na otázky problémových situací
- zařazují metody, při kterých dochází k objevům, řešení, a umožňují jejich volbu
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

učitelé

- vytvářejí schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského i společenskovedního charakteru
- vytvářejí prostor pro otevřený dialog, diskusi i spolupráci
- učí správné argumentaci, podložení informací poznatky
- podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

učitelé

- zařazují práce ve skupinách, podporují v nich vzájemnou pomoc i spolupráci, vyžadují dodržování pravidel práce v týmu, dbají na zařazení všech žáků do týmové práce

- vytvářejí místo na diskusi a debatu ve skupině i celé třídě, dbají, aby komunikace všech členů skupiny byla dostupná

Kompetence občanské

učitelé

- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

učitelé

- nabízejí spoustu situací, kde žák může vybírat různé nástroje, materiály, postupy k řešení
- vyžadují šetrné zacházení s nástroji, materiály a vybavením
- učí žáky plánovat, vyžadují dodržování zadaného termínu, stanovených pravidel práce

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČLOVĚK V DĚJINÁCH		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem dějepis, zhodnotí jeho význam ➤ rozdělí historické prameny a uvede k nim příklad; určí, kde se tyto prameny uchovávají ➤ pokouší se zorientovat na časové ose a v hist. mapě; seřadí hist. epochy v chronologickém sledu 	Dějepis, jeho význam Druhy historických pramenů Historický čas a prostor	
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže seřadit nejstarší druhy lidí v chronolog. sledu, srovnává rozdíly ve stavbě jejich těla, charakterizuje vývoj způsobu života lidí ➤ vyjmenuje příklady archeologických nalezišť tohoto období ➤ popíše vývoj zemědělství a chovu dobytka a objasní jeho význam a nastíní další vývoj způsobu života, rozvoj výroby a vývoj lidské společnosti 	Starší doba kamenná Mladší doba kamenná Pozdní doba kamenná	
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší 2. vývojové období starověku ➤ pochopí souvislosti mezi přírodními podmínkami dané oblasti a vznikem nejstarších civilizací, rozvrství společnost v jednotlivých státech ➤ uvede příklad památek v některých nejstarších státech ➤ lokalizuje Řecko v historické mapě, seznámí se s nejstaršími řeckými obdobími, vyjmenuje dva nejvýznamnější řecké státy, srovná jejich rozdíly, uvede příklady jejich vzájemných bojů nebo bojů proti společnému nepříteli ➤ vyjmenuje některé významné řecké osobnosti, seznámí se s řeckým uměním 	Starověk Nejstarší starověké státy (v Mezopotámii, Egyptě, Indii a Číně) Starověké Řecko Starověký Řím	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje Řím v historické mapě, seznámí se s počátky založení Říma ➤ vyjmenuje způsoby vlády v jedn. etapách vývoje ➤ určí původ křesťanství, popíše jeho počátky ➤ vyjmenuje některé významné římské osobnosti, seznámí se s římskou kulturou 		
7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní příčinu změn v uspořádání národů v Evropě, vyjmenuje některé národy ➤ charakterizuje vývoj nejvýznamnějších středověkých říší, seznámí se s islámem ➤ snaží se pochopit úlohu a postavení křesťanství v životě středověkých lidí ➤ objasní důvod vzniku Sámovy říše ➤ charakterizuje vývoj Velké Moravy, seznámí se s jejími nejvýznamnějšími knížaty ➤ seznámí se s životem Vikingů a s jejich výpravami; s vývojem raně středověké Anglie a s vývojem státních území ve V Evropě ➤ k jednotlivým českým vládnoucím dynastiím přiřadí příklady nejvýznamnějších panovníků a pokusí se charakterizovat jejich vládu ➤ uvede nejvýznamnější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu ➤ charakterizuje osobnost mistra Jana Husa, hledá příčiny vzniku husitských válek, popíše jejich průběh a důsledky, popíše strukturu středověké společnosti, posoudí rozdíly mezi životem na venkově a ve městech, seznámí se s nejvýznamnějšími středověkými kulturními památkami na našem území a pokusí se některé z nich vyhledat v dostupné literatuře 	<p>Vytváření středověké Evropy Utváření středověkých říší (Franská, Byzantská, Arabská) Křesťanství v raném středověku Sámova říše Vývoj státních útvarů v Z a V Evropě Vývoj státních útvarů ve střední Evropě, VM říše Přemyslovci na čes.trůně Lucemburkové na čes.trůně, Husitské války Husitský král Věk Jagellonský Středověká společnost a kultura</p>	<p>VMEGS JE</p>
8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomocí mapy demonstruje nejvýznamnější objevné plavby 15. st. a 16. st., vysvětlí jejich význam a důsledky vyjmenuje příklady nejvýznamnějších objevitelů ➤ objasní pojmy reformace a protireformace, seznámí se s nejvýznamnějšími reformátory a jejich názory ➤ popíše počátky vlády Habsburků v českém státě ➤ vyjmenuje jednotlivé fáze války, zaměří se na české stavovské povstání, popíše jeho průběh a určí rozhodující bitvu, popíše důsledky porážky českého stavovského povstání 	<p>Objevné plavby Reformační hnutí v Evropě český stát v habsburské monarchii Třicetiletá válka Anglie v 16. - 17. st. Umění a kultura Rozvoj vědy</p>	<p>MuV LV</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámí se s dalším průběhem třicetileté války ➤ vyjmenuje některé významné osobnosti ve válce ➤ zamyslí se nad jejími důsledky ➤ charakterizuje změny v anglickém hospodářství ➤ vyjmenuje některé Stuartovce a zamyslí se nad způsobem jejich vlády ➤ objasní příčiny anglické revoluce a popíše průběh ➤ vysvětlí pojem konstituční monarchie ➤ vyjmenuje některé architektonické slohy této doby, uvede jména některých významných umělců a přiřadí k nim umělecký obor ➤ uvede příklady některých vědců, seznámí se s pojmem osvícenství 		
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí důležité změny ve vybraných zemích, jmenuje jejich nejvýznamnější panovníky, zaměří se na reformy Marie Terezie a Josefa II. v habsburské monarchii ➤ popíše zformování USA ➤ objasní příčiny francouzské revoluce a seznámí se s jejím průběhem a výsledkem ➤ seznámí se s osobností Napoleona Bonaparte, objasní úlohu Vídeňského kongresu ➤ objasní pozici Metternicha, vysvětlí cíle národního obrození, vyjmenuje představitele ➤ popíše snahy o sjednocení ve vybraných zemích, zaměří se na revoluci v habsburské monarchii ➤ popíše vývoj v USA, seznámí se s občanskou válkou a jejím výsledkem, pochopí princip otrokářství ➤ charakterizuje průběh sjednocení v Itálii a Německu, vysvětlí pojem bachovský absolutismus, popíše vývoj v monarchii až po rakousko-uherské vyrovnání, objasní tento pojem 	Historický vývoj ve vybraných zemích na konci 17. st. a v 18. st. Velká francouzská revoluce Napoleonské války České země v době národního obrození Revoluční rok 1848 Východní Evropa Občanská válka v USA Sjednocení Itálie a Německa Vývoj v habsburské monarchii po r. 1848	

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
Moderní doba		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje nejsilnější světové mocnosti a objasní pojem 2. průmyslová revoluce ➤ vysvětlí příčiny vzniku 1. sv. války a časově ji vymezí, určí nepřátelené strany, popíše průběh války, zamyslí se nad důsledky pro další uspořádání světa ➤ vyjmenuje nově vzniklé státy, popíše vznik Československa ➤ seznámí se s versailles. systémem mezinárodních vztahů, zhodnotí význam Společnosti národů ➤ popíše formování demokracie v ČR 	Vývoj ve světě a v českých zemích po r. 1871 světová válka Vznik ČSR Situace ve světě po 1. sv. válce Počátky ČSR Události a vývoj ve světě po 1. sv. v. Rasismus Ohrožení ČSR rasismem světová válka	MuV EP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stalinovskou éru v Sovětském svazu, charakterizuje totalitní systémy v některých zemích a objasní pojmy fašismus, nacismus, komunismus pokusí se vybrat zástupce zemí a lokalizovat na mapě ➤ definuje pojem rasismus, popíše vztahy Německa a ovládnutí ČSR, vysvětlí důsledky s tzv. mnichovské dohody pro ČSR ➤ časově vymezí 2. sv. válku, objasní příčiny jejího vzniku, jmenuje zneprátené mocnosti ➤ popíše průběh a důsledky války, zhodnotí důsledky 2. sv.v. na další vývoj a uspořádání Evropy ➤ charakterizuje život v okupované ČSR, popíše způsoby odporu proti okupaci u nás 	<p>ČSR za 2. sv.války</p>	
ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje vítězné mocnosti a naznačí spory při jednání o uspořádání světa ➤ vyjmenuje některé velké hospodářské a vojenské organizace a objasní jejich význam ➤ objasní pojem dekolonizace v základních mezích, charakterizuje vývoj v ČSR po r. 1945 ➤ snaží se pochopit význam událostí v r. 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti 	<p>Uspořádání světa po 2. sv.v. Mezinárodně-politické změny ve světě po 2. sv.v. Proces dekolonizace ve světě a vznik nových států Vývoj událostí v ČSR po r. 1945</p>	<p>VMEGS JE</p>

5.5.2 *Výchova k občanství*

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vzdělávací obsah navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni v oblasti Člověk a jeho svět (tematický okruh Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás). V tomto předmětu se u žáků formulují znalosti, schopnosti, dovednosti i postoje důležité pro život ve společnosti (ať už malé nebo velké). Výchova k občanství otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Obsah předmětu je členěn do těchto tematických okruhů, které se vzájemně doplňují a logicky propojují:

- Člověk ve společnosti – žáci rozvíjejí schopnosti porozumět každodennímu životu a aktivně se do něj zapojovat, získat přehled o společenských problémech, uplatňovat aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávat otázky obrany státu, učí se úctě k vlastnímu národu, různým etnikům;
- Člověk jako jedinec – žáci utvářejí a rozvíjejí svou osobnost, akceptují odlišnosti osobnosti druhých lidí, utvářejí si pozitivní vztah k sobě samému;

- Stát a hospodářství – žáci se orientují v ekonomických informacích, se kterými se setkávají v průběhu života a v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci;
- Stát a právo – žáci uplatňují vhodné komunikační prostředky k obhájení vlastních práv, rozpoznají názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost a podporující nedemokratické principy;
- Mezinárodní vztahy, globální svět – žáci se orientují v aktuálním dění v ČR, EU, NATO i ve světě, chápou důležitost zapojení ČR do mezinárodních organizací. Rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany.

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 1 hodina týdně. Předmět nevyužívá možnosti posílení disponibilními hodinami. Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v učebně informatiky. Obsahy se v některých případech prolínají, proto je způsob osvojování kombinovaný (lineární i cyklický). Metody a formy výuky se volí podle podmínek, aktuální potřeby a momentální situace ve třídě. Základem výuky je partnerský přístup, který je nutný pro rozvíjení demokratické atmosféry ve třídě. Je vytvářen dostatečný prostor pro vzájemnou diskusi a spolupráci. Dílčí cíle rozvíjejí afektivní doménu učení (tj. učení postupů v oblasti chování, prožívání citů atd.).

Vzdělávací obsah předmětu úzce souvisí s vzdělávacím předmětem Člověk a svět práce (Svět práce) hlavně v tematickém okruhu: Člověk jako jedinec; Stát a hospodářství – učí se základy finanční gramotnosti. Velmi těsný vztah má také se vzdělávacím obsahem předmětu Dějepis (Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury; Moderní doba; Rozdělený a integrující se svět) v tematickém okruhu: Stát a právo a Mezinárodní vztahy, globální svět – v hledání historických podobností dějů, které ovlivnily současný světový vývoj.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální vývoj (v tematickém okruhu Člověk jako jedinec, Člověk ve společnosti) – témata související s osobnostním vývojem jedince, sebepoznáním, lidským setkáním a vývojem morálních hodnot; Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (v tematickém okruhu Mezinárodní vztahy, globální svět) – témata vedou k pochopení multikulturního světa, principům tolerantního chování; Mediální výchova – témata směřují ke kritickému myšlení, náhledu na informace v hromadných sdělovacích prostředcích, ověřování pravdivosti a odkrývání manipulativního chování;

nejtěsnější vazbu má s průřezovým tématem Výchova demokratického občana, kterou naplňuje ve všech tematických okruzích – témata souvisejí s principy demokracie, propagací demokratických postupů ve společnosti i v rámci školy.

Součástí vzdělávacího oboru Výchova k občanství jsou nová vzdělávací témata RVP Finanční gramotnost, Korupce a Obrana vlasti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitelé

- umožňují v hodině práci s odbornou literaturou, knihami, encyklopediemi aj.; vyhledávat a třídit informace z různých pramenů; hledat významy cizích slov a následně je uplatňovat
- vedou žáky k plánování, organizování si svého vlastního učení
- poskytují prostor k využití znalostí z jiných předmětů v kontextu společenských věd
- přibližují učivo pomocí vhodných příkladů ze života, z jejich vlastních zkušeností
- zařazují rozmanité aktivity učení se
- zadávají takové úkoly, při kterých žák může sledovat svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- pomáhají při hledání odpovědi na otázky problémových situací
- vedou žáky k předcházení konfliktním situacím, nakonec i k jejich účinnému řešení

- zařazují metody, při kterých dochází k objevům, řešení, a umožňují volbu různých způsobů řešení v rámci sociálních minisituací
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

učitelé

- vytvářejí schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského i společenskovedního charakteru
- vytvářejí prostor pro otevřený dialog, diskusi i spolupráci
- učí správné argumentaci, podložení informací poznatky
- podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

učitelé

- zařazují práce ve skupinách, podporují v nich vzájemnou pomoc i spolupráci, vyžadují dodržování pravidel práce v týmu, dbají na zařazení všech žáků do týmové práce
- vytvářejí místo na diskusi a debatu ve skupině i celé třídě, dbají, aby komunikace všech členů skupiny byla dostupná
- dohlížejí na navazování a respektování sociálních vazeb mezi žáky, zasahují v případě negativního chování žáka

Kompetence občanské

učitelé

- umožňují podílet se na fungování participační organizace žákovského parlamentu
- podněcují žáky k osobní angažovanosti v rámci společenského dění
- vytvářejí příležitosti pro spolupráci se správními orgány nebo jinými institucemi
- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

učitelé

- seznamují žáky se vzdělávacím systémem ČR, pomáhají hledat cestu k jeho uplatnění
- nabízejí spoustu situací, kde žák může vybírat různé nástroje, materiály, postupy k řešení
- vyžadují šetrné zacházení s nástroji, materiály a vybavením
- učí žáky plánovat, vyžadují dodržování zadaného termínu, stanovených pravidel práce

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje polohu naší školy, popisuje a porovnává vybavení školy, chápe význam vzdělání dříve a dnes, jmenuje a porovnává druhy škol ➤ seznámí se s organizací ve škole, pravidly, právy a povinnostmi žáků, respektuje pravidla, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, v případě jejich porušování, ví na koho se obrátit 	<p>Naše škola</p> <p>Práva a povinnosti ve škole – Charta třídy</p>	<p>VDO OSŠ, POPŽ MuV EP, M MeV SMS OSV ŘPRD</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá město na mapě, vymezí region, vybírá a hodnotí přírodní a kulturní památky regionu, pocítí důležitost jejich ochrany ➤ vybírá důležité historické události našeho regionu, dokáže jmenovat významné rodáky ➤ zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají ➤ seznámí se s org. Magistrátu, pochopí význam práce, volební systém, posoudí pravomoci primátora ➤ lokalizuje zemi v Evropě převypráví legendu o vzniku našeho státu, jmenuje významné pověsti ➤ vyjmenuje státní i evropské symboly, vysvětlí jejich účel, uvádí příklady jejich využití ➤ porozumí rozdělení moci ve státě, posoudí pravomoci prezidenta, uvádí příklady našich prezidentů ➤ v encyklopediích vybírá příklady českých vlastenců, pokusí se vysvětlit vlastními slovy pojem vlastenectví ➤ vytváří myšlenkovou mapu význam. osobností, navrhne vynález - zlepšovák ➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ vyjmenuje nár. menšiny u nás, pochopí pojem diskriminace, v rámci možností proti ní vystupuje ➤ porovnává, hledá příbuznosti slov v jiných jazycích, seznamuje se s indoevropskými jazyky ➤ hledá významné kulturní památky Prahy, porovnává význam hl. města se svým bydlištěm 	<p>Naše město Přírodní a kulturní památky</p> <p>Instituce a úřady</p> <p>Významné osobnosti Přerova</p> <p>Naše vlast, vlastenectví</p> <p>Státní symboly Dělení moci Osobnosti, výrobky, vynálezy</p> <p>Mateřský jazyk Národnostní menšiny</p> <p>Praha</p>	<p>VMEGS ES , OES EV VČP</p>
STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porozumí rozdělení moci ve státě, posoudí pravomoci prezidenta, uvádí příklady našich prezidentů 		<p>VDO OOSS , POPŽ</p>

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ klasifikuje pojem kultura, uvádí příklady hmotné, nehmotné, movité i nemovité kultury ➤ orientuje se v kulturních institucích ➤ vštěpuje si základy slušného chování, snaží se podle nich i chovat ➤ shromažďuje informace o médiích, hledá mezi nimi rozdíly, rozpozná bulvární časopis 	<p>Kultura Kultura nehmotná Kultura hmotná Mediální kultura</p>	

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí a na příkladech doloží způsoby získávání i ztráty peněz ➤ rozdělí druhy majetku podle vlastníka ➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování, vystupuje proti němu ➤ sleduje vývoj a podoby peněz v dějinách 	Majetek, vlastnictví - Formy vlastnictví Peníze - funkce a podoby peněz	
STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá podobné i odlišné znaky lidí, pochopí význam vzniku práv, objasní jeho potřebu ➤ rozlišuje formy států, popisuje typy vlád a fungování práv v jednotlivých formách státního zřízení ➤ zná svá základní lidská práva, dokáže je uplatnit, rozpozná nedemokratická práva, pokusí se formulovat práva a povinnosti žáků ve škole ➤ rozpozná konflikt a dokáže ho řešit ➤ posuzuje význam ochrany lidských práv ➤ uvede příklady dokumentů o lidských právech, vysvětlí rozdíl mezi ratifikací a podpisem, porovnává rozdíly dětských práv a práv dospělých 	Rovnost a nerovnost lidí, Vznik práv Práva a povinnosti Historické typy států a vývoj práv Konflikty práv Dokumenty o právech	VDO PD
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomocí dostupné literatury vyhledá příklady velkých osobností, idolů, posoudí a obhájí jejich výjimečnost, seznamuje se se znaky osobnosti ➤ vytváří schéma koloběhu života, učí se rozpoznávat jednotlivé etapy vývoje člověka ➤ posuzuje a hodnotí, k jakým změnám dochází během života ➤ pozná způsoby sebehodnocení, pokouší se zdravě sebehodnotit, pěstuje k sobě samému sebeúctu ➤ vyzkouší si různé techniky podpory sebeúcty, pokouší se reálnému sebehodnocení ➤ hledá podobné a odlišné znaky obyvatel, pozná projevy stereotypního myšlení, předsudků ➤ vysvětlí rozdíl mezi schopností, dovedností a postoji, prověří způsoby svého rozhodování, přemýšlí o své budoucnosti ➤ popíše znaky skupiny (party), klasifikuje a porovnává různé skupiny (formální, neformální, homogenní, heterogenní) ➤ objasní role ve skupině, pochopí principy chování jednotlivých rolí ➤ zkouší různé komunikační techniky, dělí je do skupin 	Osobnost Koloběh života Změny člověka Já Vlastnosti Sebehodnocení, sebeúcta Ty Schopnost a dovednost Sociální skupiny Morálka, chování Komunikace	OSV RSP , PL , ŘPRD
ČLOVĚK A PŘÍRODA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje různé druhy přírodních krajín, vybere a popíše krajiny typické pro naši Zemi 	Přírodní krajiny Globální problémy Ochrana přírody	EV ŽP , VČP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává problémy jednotlivých krajin, pochopí důsledky globálního řetězce, vytváří myšlenkovou mapu globálních problémů ➤ zná zp. ochrany přírody, vyhledává příklady, zná některé chráněné druhy rostlinstva a živočišstva 		
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá zajímavosti ČR, klasifikuje je do skupin, uvede příklady mater. a duchovního bohatství ➤ objasní pojmy: vlastenec, emigrant, exulant, uvede příklady českých osobností ➤ pomocí dějepisné mapy vyvodí rozmístění národnostních menšin na našem území, vysvětlí rozdíl mezi majoritou, minoritou ➤ zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti (rasismus, xenofobie, extremistické projevy) 	<p>Národní bohatství Národ Národnostní menšiny</p>	<p>MuV EP , PSSS</p>
MORÁLNÍ ROZVOJ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní pojem etika ➤ rozezná morální a nemorální chování ➤ pokusí se vytvořit morální kodex žáka 	<p>zásady lidského soužití - morálka a mravnost pravidla chování</p>	<p>MuV, PSSS OSV, HPPE</p>
8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná souvislosti mezi právy a odpovědností ➤ pochopí podstatu práva, pozná důležitost orientace v právnických vztazích ➤ chápe pojmy fyzická a právní osoba, předmět a obsah práva ➤ pochopí hierarchii a vývoj právních norem, seznámí se s právním řádem, graficky znázorní právní řád podle právní síly ➤ rozliší právní předpisy, vysvětlí jejich smysl, projeví schopnost účastnit se věcí veřejných ➤ pozná základní typy práv a jejich různorodost, rozlišuje právo veřejné a soukromé, charakterizuje jednotlivá právní odvětví ➤ vyjmenuje podmínky pro získání občanství v naší zemi ➤ snaží se vcítit do role uprchlíka, pochopí důvody útěků cizinců za hranice ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady ➤ vyjádří vlastními slovy pojmy: restituce, katastrální úřad ➤ ví, co jsou smlouvy a jak vznikají, pochopí jejich význam, dokáže sestavit smlouvu 	<p>Práva a povinnosti Právo jako systém Normativní systém společnosti Druhy práv Občanské právo Občanství Uprchlíci, cizinci Smlouvy Reklamace Pojištění Sociální příspěvky Trestní právo Trestný čin, přestupek Cestovatel Jirka Druhy trestných činů Soudnictví Korupce Rodinné právo Vznik manželství Rodičovství Zánik manželství</p>	<p>VDO OOSS MuV LV</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná práva spotřebitele při reklamaci, dokáže slušně a jasně formulovat reklamaci, obhájit názor i přes nepochopení druhé strany ➤ rozlišuje smluvní a zákonné pojištění, ví, na koho se má obrátit s pojistnou smlouvou ➤ uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané, vysvětlí pojmy solidarita, charita, uvádí příklady charitativních organizací ➤ seznamuje se s pojmy přestupek, trestný čin, pochopí jejich rozdíl ➤ pokusí se vcítit do role okradeného svědka ➤ rozlišuje způsobilost k právům a právním povinnostem, objasní jejich rozdíl ➤ rozčleňuje druhy trestných činů podle závažnosti, dokáže vyvodit odp. trest, obhájí svůj názor ➤ seznámí se s pravidly soudního jednání, pokusí se vcítit do rolí účastníků trestního řízení u soudu ➤ diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání ➤ seznamuje se s hlavním účelem manželství, pochopí rozdíl církevní a civilní formy, vyjmenuje důvody nezákonného manželství ➤ zaujme zodpovědný postoj k rodičovství, pochopí obsah, účel a smysl právní úpravy vyživovací povinnosti rodičů ➤ pozná způsoby zániku manželství 		
ČLOVĚK JAKO JEDINEC		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná znaky a rysy osobnosti, vyhledává v dostupné literatuře světové osobnosti různých oborů, národností ➤ sleduje citový, rozumový a sociální vývoj člověka, zařazuje do stupně vývoje ➤ klasifikuje city, posoudí vliv na osobu, pomocí testů zjistí typ osobnosti (pesimista, optimista), míru empatie ➤ objasní pojmy počitek, čítí, vjem ➤ vysvětlí fungování myšlenkových operací, vyzkouší si možnosti své paměti ➤ rozlišuje způsoby učení, vybere si svůj styl, navrhne svůj plán učení ➤ popíše typy temperamentu, jejich vliv na osobu ➤ klasifikuje možné způsoby chování, jednání podle typu osobnosti, učí se respektovat odlišnosti ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek ➤ učí se, jak lze usměrňovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet přednosti a překonávat nedostatky 	<p>Osobnost Vývojové etapy člověka Citový vývoj člověka Paměť, myšlení Učení Charakter a temperament Typologie osobnosti</p>	<p>OSV RSP , PL , ŘPRD</p>

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
STÁT A PRÁVO		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a na příkladech vysvětluje podmínky vzniku státu, orientuje se v teoriích jejich vzniku ➤ vyjmenuje základní znaky státu, používá a objasní pojmy svrchovanost (státní suverenita), ozbrojená moc ➤ rozliší formy státu podle vykonavatele státní moci, osoby v čele státu, centra řízení ➤ rozlišuje státy demokratické a totalitní, aplikuje znaky státu, osvojí si základní demokratické principy ➤ uvědomí si význam voleb a účasti na nich, vysvětlí základní zásady volebního práva, pasivní a aktivní volební právo ➤ vysvětluje princip dělení státní moci, pracuje s Ústavou ČR, pozná soustavu orgánů st. moci ➤ uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí a krajů ➤ umí rozlišit politické strany, klasifikuje je, pochopí činnost a účel ➤ rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu, vyjádří své možnosti pomoci lidem v nouzi ➤ pochopí nutnost dodržování zásad soužití s lidmi jiného etnika, náboženství, uvědomí si, že poznání způsobu života je nezbytné pro respektování odlišností 	Důvody vzniku států Znaky státu Formy státu Demokracie a totalita Volby Rozdělení moci Samospráva Politika Obrana státu Národ, národnosti ve státě, pojmy	VDO OOSS , FOPŽ, PD
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznají základní typy a různorodost hromadných prostředků, zkoumají účel a funkci ➤ pokouší se dešifrovat zprávy, odhadují předpojatost ➤ poznají způsoby reklamního průmyslu k ovlivnění osob ➤ zjistí, jaký vliv mají média na každodenní život 	Média Sledování médií Rozbor médií	MeV KČPPMS , IVMSR , SMS , VAMS, FVM, TMS
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porozumí základním pojmům, vysvětlí rozdíl mezi statky a službami a uvede příklady ➤ aplikuje znalosti dělení hospodářské společnosti na sektory, objasní potřeby jednotlivých výrobců ➤ vyhledá historii vývoje peněz, objasní funkci peněz, zajímá se o platební jednotky jiných států ➤ na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	Potřeby Výroba Peníze Banky a jejich služby Trh a tržní hospodářství Podnikání Hospodaření Rozpočet domácnosti (úspory, investice, úvěry, splátková prodej, leasing) Rozpočet státu	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky, objasní pojmy: úrok, úvěr, hypotéka, informuje se o možnostech služeb v různých bankách ➤ porozumí fungování trhu, uvažuje nad konkrétním chováním trhu, porovnává tržní ekonomiku s centrálně plánovanou ➤ objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz ➤ určí podmínky, které musí splnit každý, kdo chce podnikat, vyjmenuje oblasti podnikání, vysvětlí typy obchodních společností ➤ sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti ➤ uvádí příklady výdajů a příjmů státu, seznámí se s typy státního rozpočtu, pochopí, proč se platí daně a jak stát pomáhá občanům 		
MEZINÁRODNÍ VZTAHY A GLOBÁLNÍ SVĚT		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech z minulosti si uvědomí důvody začleňování ČR do mezinárodních struktur ➤ zdůvodní podmínky členství v organizacích, výhody a nevýhody plynoucí ze členství v mezinárodních strukturách ➤ klasifikuje mezinárodní organizace ➤ ví o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech uplatňování ➤ seznámí se z historií a strukturou OSN, dokáže uvést příklady činností OSN ➤ uvede příklady mezinárodního terorismu ➤ uvede příklady projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ➤ uvede příklady globálních problémů a jejich možná řešení, uvede jejich souvislost s lokálními problémy 	<p>Nadnárodní společenství (mezinárodní organizace)</p> <p>EU</p> <p>Rada Evropy</p> <p>OSN</p> <p>Mezinárodní terorismus</p> <p>NATO</p> <p>Globalizace</p>	<p>VMEGS</p> <p>JE</p>

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Charakteristika předmětu:

Předmět fyzika se zabývá studiem přírodních jevů, zákonitostí a procesů vyskytujících se v přírodě, v běžném životě a technické či technologické praxi.

Obsahově se předmět fyzika zaměřuje na:

- vlastnosti látek a těles
- pohyby a vzájemné působení těles
- mechanické vlastnosti kapalin a plynů
- světelné jevy
- elektromagnetické jevy
- energie, její přeměny a přenos
- zvukové jevy
- jaderná energie
- vesmír

Fyzikální poznávání má vždy složku racionální (teoretickou) a empirickou. Neustálá konfrontace teoretických a empirických poznatků a jejich vzájemná kontrola zabezpečují spolehlivé a vyvíjející se fyzikální poznávání.

- Empirická složka žákova poznávání se bude ve výuce fyziky vytvářet jednak při sledování demonstračních experimentů, jednak vlastnoručním prováděním pokusů (včetně laboratorních úloh).
- Racionální složka žákova poznávání se formuje v průběhu učitelova výkladu různých fyzikálních jevů, procesů a zákonitostí, během řešení fyzikálních problémů a úloh žákem a v diskusích k nejrůznějším fyzikálním otázkám. Obě složky výuky se budou u žáka průběžně prolínat a ovlivňovat.

Vyučovací předmět fyzika má časovou dotaci v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. V 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně. Součástí výuky fyziky jsou laboratorní práce. Výuka fyziky probíhá převážně v posluchárně fyziky, jinak ve třídě.

Do vyučovacího předmětu fyzika jsou zařazena průřezová témata: především Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, ostatní průřezová témata jen příležitostně.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

učitelé

- provádí opakovaně individuálně nebo ve skupinách pozorování fyzikálních těles nebo jevů
- hovoří o pozorovaném, učí třdit a propojovat informace, rozlišovat a vyvozovat závěry o fyzikální podstatě pozorovaných jevů nebo jejich průběhu
- učí měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky
- zadávají takové úlohy, činnosti, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony, svůj pokrok a které mohou použít v praktickém životě
- využívají rozmanité metody a formy učení
- nechávají žáky vysvětlovat pozorované jevy vlastním způsobem, klást si otázky, hledat na ně odpovědi, hledat a řešit praktické problémy
- umožňují žákům prakticky poznávat a porozumět hlavním fyzikálním veličinám, naučí je určovat jejich základní jednotky

Kompetence k řešení problémů:

Učitelé

- dbají na to, aby výuka byla u každé látky, která to umožňuje, praktická a aby žáci měli možnost individuálně experimentovat

- nechají žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si různé materiály a jednoduché pomůcky k pokusům
- umožní žákům promýšlet a plánovat způsob provedení pracovních postupů
- učí využívat matematických prostředků k záznamu výsledků a průběhu pozorování
- vyžadují vyslovování domněnek o pozorovaných jevech
- umožní žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problému a volit různé způsoby řešení
- nechají žáka obhajovat své závěry a svá rozhodnutí
- ukazují nebo připravují dostatek problémových situací souvisejících s učivem tak, aby bylo možné uplatňovat poznané metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech vzdělávání žáků

Kompetence komunikativní:

Učitelé

- podporují u žáků samostatné vyjadřování svých názorů, třeba ve formě domněnek k probíraným fyzikálním jevům
- učí popisovat situace při experimentování, dotazovat se na vzniklé nejasnosti diskutovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- umožňují porovnávat výsledky žáka se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat, poučit se od druhých, naslouchat upřesněním učitele
- vyžadují poznávání nových odborných názvů veličin, jejich jednotek a postupné odborné a správné vyjadřování
- doporučují využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě (dodržovat vžitá konvence a pravidla)

Kompetence pracovní:

Učitelé

- podporují získávání zručnosti při sestavování pokusů a získávání schopnosti uvážít vhodný výběr vhodných pomůcek, nástrojů a materiálů
- vyžadují plnění povinností, postupů, termínů a dodržování vymezených pravidel a učí reagovat žáky bez obav ze změny nebo neúspěchu
- doporučují některé pomůcky připravovat v sešitech nebo sami doma
- vyžadují přemýšlet nad svou prací, rozhodovat se, využívat svých dosavadních znalostí a zkušeností ke koncentraci a soustředění
- zdůrazňují bezpečnost při různých činnostech
- vyžadují šetrné zacházení s nástroji i materiály
- vedou žáky k organizaci své práce, plánování

Kompetence sociální a personální:

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- dávají žákům možnost podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- vyžadují při práci ve skupině od žáků převzít určitou roli, za kterou každý žák sám zodpovídá (jeden připraví materiál, druhý sestavuje pokus, třetí vede záznam o měření nebo pozorování apod.)
- vyzývají k příspěvkům k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném fyzikálním jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- přispívají na utváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedou k ohleduplnosti a k uznávání druhých a podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- podporují vytváření pozitivní představy žáka o sobě samém, docházení ke správným závěrům, k úspěšnému provádění pokusů a vyslovování názorů

Kompetence občanská:

Učitelé

- dávají žákům možnost, aby se sami rozhodovali, aby si uvědomovali, které dovednosti již dobře ovládají, co ještě potřebují učinit a zjistit
- chápou, že když žákům dodají důvěru, budou k pokusům přistupovat zodpovědně a své úkoly zvládnou dobře
- vedou žáky k zodpovědnému vztahu ke svému zdraví i přírodě
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
LÁTKY A TĚLESA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí několik těles a látek, zná jejich použití ➤ rozlišuje látky dle skupenství, chápe rozdíl stavby látek ➤ načrtne model atomu a molekuly, určí prvek a sloučeninu ➤ vyjmenuje hlavní jednotky měření, zná jejich díly, dovede použít vhodná měřidla, umí vypočítat aritmetický průměr a odchylku, změří délku, objem i hmotnost ➤ pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině ➤ definuje jednotku hustoty a její díly, ví, co tyto jednotky určují, dovede vypočítat hustotu látky, zná vztahy mezi hustotou, hmotností a objemem, vypočítá hmotnost tělesa ➤ zná historii měření času, ví co je čas, zná jednotky času, orientuje se v měření času ➤ ví, jak se mění objem a délka těles při zahřívání či ochlazování, umí měřit teplotu těles, definuje jednotku teploty, zná druhy teploměrů a jejich princip 	<p>Tělesa a látky Složení látek, skupenství látek Atomy a molekuly Jednotky měření, porovnávání měření, měření pevných i kapalných těles Hustota látky, její výpočet, Hmotnost tělesa a jeho výpočet Historie i současnost měření času, jednotky času Změna objemu a délky těles při zahřívání nebo ochlazování Teploměr, jednotka teploty, měření teploty</p>	
POHYB TĚLES A SÍLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ předvede působení gravitační síly na těleso ➤ nakreslí elektrické pole, předvede elektrování těles, zná chování elektrických nábojů ➤ popíše kladný a záporný iont ➤ zná magnet, jeho póly a pole, ví, jak se chovají póly magnetu, určí, které látky magnet přitahuje, zhotoví dočasný a trvalý magnet ➤ rozumí magnetickému poli Země, určí zeměpisný sever kompasem či buzolou 	<p>Gravitační síla a pole Elektrická síla, elektrování látek, elektrické pole a náboje Kladné a záporné ionty Magnetické pole a póly, magnety přírodní a umělé, magnetizace látky Magnetické pole Země</p>	
7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
POHYB TĚLES - SÍLY		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdělí klid a pohyb tělesa, zná druhy pohybu, rozumí pojmu trajektorie dráhy tělesa ➤ určí rovnoměrný pohyb tělesa, vypočítá rychlost i dráhu tělesa, vypočítá průměrnou rychlost tělesa ➤ pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině ➤ určí, co je síla, dovede znázornit sílu, změří a vypočítat gravitační sílu tělesa ➤ graficky i početně najde výslednici skládání sil stejného i opačného směru, rozezná rovnováhu dvou sil, určí těžiště tělesa, chápe, na čem závisí poloha těžiště, pozná klid tělesa vzhledem k těžišti ➤ vyjmenuje Newtonovy zákony, dovede je vysvětlit na jednoduchých situacích ➤ popíše páku, zná otáčivý účinek síly páky a dovede ho využít v praxi, vypočítá moment síly, určí, kdy je páka v rovnováze, zná kladky ➤ ví, co je tlaková síla, vysvětlí tlak, umí vypočítat tlak, uvede příklady tlaku v praxi ➤ chápe třecí sílu, uvede významné příklady třecí síly v praxi 	<p>Klid a pohyb tělesa, trajektorie, druhy pohybu, Rychlost a dráha pohybu rovnoměrného, průměrná rychlost pohybu tělesa. Znáznornění síly, gravitační síla a hmotnost tělesa</p> <p>Skládání dvou sil stejného i opačného směru, rovnováha dvou sil, těžiště tělesa</p> <p>Newtonovy pohybové zákony</p> <p>Účinek síly na těleso otáčivé kolem osy, páka, rovnovážná poloha páky, užití páky, kladky</p> <p>Deformační účinky síly, tlaková síla, tlak, tlak v praxi.</p> <p>Třecí síla a její význam pro pohyb v denní i technické praxi.</p>	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje mechanické vlastnosti kapalin, pochopí a vysvětlí Pascalův zákon, pochopí hydraulické zařízení, zná účinky zemské gravitace na kapalinu, vypočítá tlakovou sílu na dno a plochy ponořené v kapalině, umí vypočítat hydrostatický tlak kapaliny ➤ rozumí vztlakové síle v kapalině, pochopí a vysvětlí Archimédův zákon, určí, jak se chová stejnorodé těleso v kapalině, vysvětlí plování nestejnorodých těles ➤ vyjmenuje mechanické vlastnosti plynů, popíše atmosféru Země, ví, jak a čím se měří atmosférický tlak, vysvětlí změny atm.tlaku, definuje tlak v uzavřené nádobě, zná, co je a k čemu slouží manometr ➤ porozumí vztlakové síle působící na tělesa v atmosféře, zná, jaký zákon platí pro vztlakovou sílu působící na těl. v atmosféře ➤ pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině 	<p>Mechanické vlastnosti kapalin, Pascalův zákon, hydraulická zařízení, účinky gravitační síly Země na kapalinu, tlaková síla na dno a plochy v nádobě s kapalinou, hydrostatický tlak.</p> <p>Vztlaková síla působící na těleso v kapalině, Archimédův zákon, stejnorodé a nestejnorodé těleso v kapalině</p> <p>Mechanické vlastnosti plynů, atmosféra Země, atmosférický tlak, měření a změny atm. tlaku, tlak plynů v uzavřené nádobě, manometr</p> <p>Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země</p>	

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozdělí světelné zdroje, vyjmenuje druhy optického prostředí, popíše šíření světla, vysvětlí měsíční fáze, nakreslí vznik stínu, polostínu, rozezná plný stín od vrženého, rozumí zatmění Slunce a Měsíce ➤ zná rychlost světla ve vakuu ➤ zná zákon odrazu světla, popíše zobrazení rovinným zrcadlem, zná druhy zrcadel, vysvětlí použití zrcadel v praxi ➤ ví, kde nastává lom světla, popíše vlastními slovy lom světla ke kolmici a od kolmice, zná druhy čoček a jejich vlastnosti, nakreslí zobrazení předmětu spojkou, popíše užití čoček v praxi, zná optické vlastnosti oka ➤ popíše hranolové spektrum slunečního světla, vysvětlí duhu. 	<p>Světelné zdroje, šíření světla, měsíční fáze, stín, zatmění Slunce a Měsíce</p> <p>Rychlost světla</p> <p>Odraz světla, zákon odrazu světla, zobrazení rovinným zrcadlem, zrcadla v praxi</p> <p>Lom světla, čočky, zobrazení předmětu čočkami, optické vlastnosti oka.</p> <p>Rozklad slunečního světla optickým hranolem.</p>	
ENERGIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje práci a výkon, vypočítá jednoduché příklady, popíše druhy kladek a jejich využití, ví, co je účinnost ➤ vysvětlí pohybovou energii tělesa, hledá souvislost mezi prací a pohybovou energií, používá symboly (značku E_K a jednotku J), objasní polohovou energii (ví, kdy je polohová energie nulová), rozumí polohové energii pružnosti, řeší jednoduché příklady ➤ rozumí částicovému složení látek, vysvětlí chování částic v různých látkách, objasní Brownův pohyb ➤ vysvětlí chování tělesa následkem tření, pozoruje tepelnou výměnu ve vodičích a izolantech i v různých látkách ➤ pracuje s měrnou tepelnou kapacitou látek, vypočítá jednoduché příklady tepla přijatého i odevzdaného ➤ rozumí tepelnému záření, chápe ekologický význam slunečního záření, vyjmenuje, na čem závisí tepelné záření ➤ pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině ➤ vlastními slovy popíše probíhající děje v látkách (var, tání, tuhnutí), rozumí vypařování kapaliny ➤ zná druhy pístových spalovacích motorů, rozumí jejich účinnosti a ekologii ➤ rozumí elektrickým nábojům i poli, zná jednotku náboje, rozliší vodič a izolant v 	<p>Práce, zvedání tělesa kladkami, výkon, výpočet práce z výkonu a času, účinnost.</p> <p>Pohybová energie tělesa, polohová energie tělesa, vzájemná přeměna obou energií.</p> <p>Složení látek</p> <p>Teplo</p> <p>Tepelná výměna</p> <p>Měření tepla</p> <p>Tepelné záření</p> <p>Přeměny skupenství, pístové spalovací motory</p> <p>Elektrický náboj, elektrické pole</p> <p>Elektrický proud, elektrické napětí a jeho zdroje, měření proudu a napětí.</p> <p>Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče, výsledný odpor rezistorů spojených za sebou a vedle sebe</p> <p>Zvuk - tón, odraz</p>	<p>EV ZPŽ , ŽP, VČP</p>

<p>elektrickém poli, nakreslí siločáry elektrického pole</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná druhy elektrického proudu, vysvětlí, co je elektrický proud, zná jeho vznik, změní elektrické napětí i proud, vyjmenuje hlavní zdroje obou druhů elektrického napětí ➤ používá Ohmův zákon, vysvětlí, co je elektrický odpor ➤ zná závislosti vlastností vodiče na výsledném odporu ➤ vysvětlí zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe ➤ vysvětlí, co je zdroj zvuku, zná zvuková prostředí, objasní tón a jeho výšku, popíše ucho jako přijímač zvuku, objasní nucené chvění a rezonanci, popíše ozvěnu, zná nebezpečí nadměrného hluku, zná ochranu před nadměrným hlukem 		
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe význam elektrické energie, dovede použít reostat, vysvětlí, co je dělič napětí ➤ vypočítá elektrickou práci a výkon ➤ popíše magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, zná jeho využití, popíše elektromotor, určí jeho hlavní části, pochopí elektromagnetickou indukci, dokáže ji vysvětlit ➤ vysvětlí, kde a jak vzniká střídavý proud, změní střídavý proud i napětí, popíše transformátor, dovede vypočítat transformační poměr, chápe, k čemu slouží, zná rozvodnou elektrickou síť ➤ určí elektrolyty, objasní, čím je tvořen elektrický proud v kapalinách, vysvětlí ionizaci vzduchu, popíše elektrický proud ➤ objasní, na čem závisí odpor polovodičů, popíše polovodiče typu N a P, vysvětlí diodu jako usměrňovač, vyjmenuje součástky s jedním přechodem PN ➤ zná domácí elektrické spotřebiče a umí s nimi zacházet, dovede se chránit před úrazem elektrickým proudem, zajistí první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<p>Elektrická energie Magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet, jeho užití, elektromotor, elektromagnetická indukce. Vznik střídavého proudu, měření střídavého proudu a napětí, transformátory, rozvodná elektrická síť Vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech Jak lze měnit odpor polovodičů, polovodiče typu N a P, dioda, dioda jako usměrňovač, další součástky s jedním přechodem PN Elektrické spotřebiče v domácnosti a jejich bezpečné používání, ochrana před úrazem elektrickým proudem, první pomoc při úrazu elektrickým proudem</p>	
JADERNÁ ENERGIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí složení atomu, vyjmenuje druhy záření, vysvětlí, co je poločas přeměny, zná využití jaderného záření, chápe jaderné 	<p>Atomová jádra, radioaktivita, využití jaderného záření, jaderné reakce, uvolňování</p>	EV ZPŽ , ŽP

reakce, popíše jaderné reakce řízené i neřízené, umí popsat jadernou elektrárnu ➤ odůvodní důležitost používání jaderné energetiky, popíše ochranu před zářením	jaderné energie, jaderný reaktor Jaderná energetika, ochrana před zářením	
VESMÍR		
➤ popíše sluneční soustavu, zná její hlavní složky ➤ zná pojem galaxie, má přehled o stručné historii kosmonautiky	Sluneční soustava Naše Galaxie, kosmonautika	

5.6.2 Chemie

Charakteristika předmětu:

Předmět Chemie navazuje na učivo prvouky a přírodovědy, je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda, zčásti s matematikou a výchovou ke zdraví (tematický okruh výživa).

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět s časovou dotací v 8. ročníku 2 hodiny týdně, v 9. ročníku 2 hodinu týdně.

Výuka probíhá většinou v odborné učebně nebo v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky. Do výuky jsou začleněny laboratorní práce. Z důvodu bezpečnosti převažují demonstrační pokusy, výuka je obohacena audiovizuálními nahrávkami.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

- Pozorování, pokus a bezpečnost práce – žáci si osvojují dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi
- Směsi
- Částicové složení látek a chemické prvky
- Chemické reakce – žáci poznávají základní chemické pojmy a zákonitosti s využitím jednoduchých pokusů
- Anorganické sloučeniny
- Organické sloučeniny – získávají poznatky z různých oborů chemie
- Chemie a společnost – žáci se seznamují s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova (základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí), která se prolíná celým učivem, ostatní průřezová témata jsou zařazena jen příležitostně a je hlavně kladen důraz na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitelé

- vedou žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vedou žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů, zápisů a značek
- dávají žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- věnují pozornost čtení s porozuměním, učí žáky pracovat s tabulkami
- zadávají úkoly, které řeší žáci pomocí jednoduchých bezpečných pokusů a úkoly, které mohou použít v praktickém životě
- motivují žáky různými zajímavými činnostmi ve vyučovacích hodinách (soutěže, testy, hry)
- používají vhodné učební pomůcky (učebnice, pracovní listy, encyklopedie, tabulky)
- zadávají úkoly a činnosti, při kterých žák může pozorovat svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů:

Učitelé

- předkládají problémové situace související s učivem chemie
- dávají žákům možnost volit různé způsoby řešení
- motivují žáky k obhajobě a zdůvodnění jejich postupů
- vedou žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů v běžné praxi a k vysvětlování jejich chemické podstaty
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- kladou důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní:

Učitelé

- podněcují žáky k argumentaci a samostatnému vyjadřování
- zadávají takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- zadávají takové úkoly, při kterých musí žáci využívat různé informační prostředky
- podněcují žáky ke smysluplné diskusi předkládáním problémových úkolů
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální:

Učitelé

- zadávají laboratorní práce, při kterých mohou žáci spolupracovat, a podporují vzájemnou spolupráci
- vyžadují dodržování pravidel vzájemného chování a dodržování pravidel práce v týmu
- vytvářejí situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- podporují samostatnost žáků

Kompetence občanské:

Učitelé

- společně s žáky respektují pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- předkládají situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedou žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění svou účastí
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní:

Učitelé

- vedou žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení

- vyžadují dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadávají úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
- vyžadují od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dodržování dohodnuté kvality, termínů a úplné dokončení práce
- vedou žáky k organizaci své práce a plánování

Vzdělávací obsah předmětu:

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede, čím se zabývá Chemie a zná její význam ➤ zná zásady bezpečné práce v laboratoři, umí přivolat pomoc ➤ rozliší chemický a fyzikální děj, uvede příklady ➤ uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek, rozliší známé látky podle jejich vlastností, rozpozná skupenství látek a jejich změny, vyhledá v tabulkách hodnoty fyzikálních veličin ➤ uvede příklady nebezpečných chemických látek v laboratoři i v běžném životě a zásady bezpečné práce s nimi, vysvětlí význam H-vět, P-vět a piktogramů 	Úvod do chemie Bezpečnost při práci v laboratoři Chemický děj Vlastnosti látek	
SMĚSI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá správně pojmy chemicky čistá látka a směs ➤ rozliší stejnorodé a různorodé směsi, suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady ze života ➤ vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení, použije v souvislostech pojmy rozpouštěná látka, rozpouštědlo, koncentrovanější, nasycený a nenasycený roztok, aplikuje základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek při vysvětlování známých situací z života ➤ navrhne postup oddělování složek směsí v praxi, sestaví filtrační aparaturu, provede filtraci, popíše destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace, princip usazování, krystalizace, sublimace a chromatografie ➤ vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí význam vody pro život na Zemi ➤ uvede základní vlastnosti vody, rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede princip výroby pitné vody ➤ zná složení vzduchu, zná význam kyslíku 	Směs a chemická látka Druhy směsí Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku Metody oddělování složek směsí Voda Vzduch Čistota vody a ovzduší	EV ZPŽ , ŽP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady znečišťování vody a vzduchu, popíše teplotní inverzi, smog, ozonovou vrstvu a navrhne, jak lze znečišťování omezovat 		
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech ➤ popíše složení atomu a vznik iontů z neutrálních atomů ➤ používá značky a názvy nejznámějších prvků, vyhledá v tabulkách jejich protonové číslo ➤ správně používá pojmy prvek, sloučenina, chemická vazba, rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny ➤ orientuje se v periodické soustavě prvků ➤ rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a využití vybraných kovů, slitin a nekovů 	<p>Složení látek Stavba atomu, ionty Chemický prvek Chemická sloučenina, chemická vazba Periodická soustava prvků Kovy, slitiny a nekovy</p>	EV ZPŽ
CHEMICKÉ REAKCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je v konkrétních případech ➤ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce, přečte zápis chemické rovnice, využije zákon zachování hmotností k vyčíslení jednoduchých rovnic a výpočtu hmotností výchozí látky nebo produktu ➤ zná pojem látkové množství, pomocí tabulek zjistí molární hmotnost látek 	<p>Chemická reakce Chemická rovnice</p>	
ANORGANICKÉ SLOUČENINY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech, zapíše ze vzorců názvy a naopak z názvů vzorce oxidů a halogenidů ➤ popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů, posoudí jejich vliv na životní prostředí ➤ orientuje se ve stupnici pH, rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů, změří pH univerzálním indikátorovým papírkem ➤ popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, jejich bezpečné ředění a rozpuštění a první pomoc při zasažení těmito látkami ➤ zapíše z názvů kyselin a hydroxidů vzorce a naopak ➤ posoudí vliv kyselin a hydroxidů na životní prostředí, vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet ➤ vysvětlí podstatu neutralizace, zapíše ji chemickou rovnicí a uvede její uplatnění v praxi ➤ zná vlastnosti, názvosloví a použití vybraných solí 	<p>Oxidy a halogenidy Kyselost a zásaditost roztoků, pH Kyseliny, hydroxidy Neutralizace</p>	EV ŽP

9. ročník		
Výstupy	Učivo	průřezová témata
CHEMICKÉ REAKCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce, určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní ➤ popíše princip výroby železa a oceli, jejich význam pro hospodářství, vysvětlí pojem koroze, co ji ovlivňuje a způsoby ochrany před korozi ➤ rozliší podstatu galvanických článků, elektrolýzy, uvede příklady jejich praktického využití ➤ rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, uvede příklady fosilních a průmyslově vyrobených paliv, popíše jejich vlastnosti a posoudí vliv různých paliv na životní prostředí 	Redoxní reakce Výroba železa, koroze Elektrolýza a galvanický článek Energie a chemická reakce Zdroje energie	EV ZPŽ , ŽP
ORGANICKÁ CHEMIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší anorganické a organické sloučeniny, zná čtyřvalenznost uhlíku, rozliší otevřený a uzavřený řetězec, jednoduchou a násobnou vazbu ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich názvy, vzorce, vlastnosti a použití ➤ uvede příklady produktů zpracování ropy a zemního plynu, uvede příklady havárií způsobených ropou a zemním plynem ➤ rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina ➤ zapíše vzorce a uvede vlastnosti a využití některých derivátů uhlovodíků a vliv některých derivátů na životní prostředí a člověka ➤ uvede výchozí látky a produkty při esterifikaci ➤ orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy, uvede podmínky pro její průběh a význam pro život na Zemi ➤ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska zdravé výživy 	Organická chemie Uhlovodíky Zdroje uhlovodíků Deriváty uhlovodíků Esterifikace Fotosyntéza Přírodní látky	EV ŽP
NEBEZPEČNÉ A NÁVYKOVÉ LÁTKY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a nebezpečí jejich požívání ➤ rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami, zná třídy nebezpečnosti hořlavin 	Drogy Nebezpečné látky, hořlaviny	
CHEMIE A SPOLEČNOST		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapíše vzorce a uvede vlastnosti a využití některých derivátů uhlovodíků a vliv některých derivátů na životní prostředí a člověka ➤ rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití, posoudí vliv používání plastů na životní prostředí 	Deriváty uhlovodíků Plasty Syntetická vlákna	EV ZPŽ , ŽP

➤ rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody jejich používání		
--	--	--

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a na vybraná témata z přírodovědy prvního stupně.

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací 2 hodin týdně v 6. a 9. ročníku a 1 hodinou týdně v 7. a 8. ročníku.

Vyučování probíhá většinou ve třídě, podle probíraného tématu i v terénu a podle možností i v učebně informatiky.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- podchycuje a rozvíjí zájem o přírodu i přírodniny
- umožňuje poznat přírodu jako celek, jehož části na sebe navzájem působí
- seznamuje žáky se stavbou živých organismů
- vede k chápání souvislostí mezi stavem přírodního prostředí a činností člověka
- učí se aplikovat poznatky o přírodě v praktickém životě
- podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce – výběr podle charakteru učiva a cílů vzdělávacího procesu

- frontální výuka s názornými ukázkami (přírodniny, obrazy, modely, audiovizuální technika)
- skupinová práce (s přírodninami, odbornou literaturou, s pracovními listy)
- vycházky spojené s pozorováním dějů, přírodnin i s jejich sběrem
- krátkodobé projekty
- laboratorní práce

Vyučovací předmět Přírodopis začleňuje průřezová témata Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a také nová vzdělávací témata Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací a Zdraví – sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi aj.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé vedou žáky:

- k vyhledávání, třídění i propojování informací
- k používání odborné literatury
- k samostatnému pozorování a formulování závěrů na základě vlastního pozorování
- k porovnávání získaných informací a hledání souvislostí
- motivují žáky vhodnými aktivitami ve vyučovacích hodinách (soutěže, hry, testy)

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- zadávají úkoly způsobem, který umožňuje více postupů řešení problému
- zařazují metody, kdy žáci sami hledají řešení, dojdou k závěrům
- směřují žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí
- kladou důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zařazují práci ve skupinách, seznamují žáky s pravidly komunikace, respektování názorů spolužáků
- vedou žáky ke kvalitní formulaci svých myšlenek písemně i v ústní podobě
- umožňují žákům prezentaci, vzájemné hodnocení i obhajobu vlastní práce
- nabízejí využití informační a komunikační techniky

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- stanoví pravidla společné práce a trvají na jejich dodržování
- navozují situace vedoucí k posílení sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti
- uplatňují individuální přístup

Kompetence občanské

Učitelé

- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- povzbuzují v žácích respekt k zákonům přírody, vedou žáky k pochopení vlastních práv i povinností v souvislosti s ochranou přírody, zdraví svého i ostatních
- předkládají situace, ve kterých se žáci učí chápat základní environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vedou žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny při práci s lupou, mikroskopem a přírodninami
- zadávají práci tak, aby si žáci mohli rozvrhnout postup i pracovní tempo

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY		
<ul style="list-style-type: none">➤ pozoruje přírodniny lupou i mikroskopem➤ připraví mikroskop k pozorování➤ vytvoří jednoduchý mikroskopický preparát➤ vyhledává organismy v atlasech➤ založí jednoduchý herbář listů➤ pracuje bezpečně s lupou, nožem, jehlou, atd.	Poznávání přírody Stavba mikroskopu	OSV RSP , PL
ZÁKLADY EKOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none">➤ definuje pojem ekosystém, uvede jeho hlavní složky, rozlišuje přirozený a umělý ekosystém➤ zná a používá pojmy producent, konzument, reducent a uvede příklady➤ sestaví jednoduché potravní řetězce v konkrétních ekosystémech	Ekosystémy Les Ekosystém Rybník Travní společenstva	OSV PL EV E

BIOLOGIE HUB		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí základní části těla houby ➤ rozlišuje známé jedlé a jedovaté houby (pozná muchomůrku hlízovitou a jiné druhy) ➤ dodržuje zásady sběru a konzumace hub ➤ vysvětlí zásady poskytnutí první pomoci při otravě houbami ➤ rozpozná druhy lišejníků podle obrázku i jako přírodninu ➤ vysvětlí pojem symbióza, parazitismus 	Houby s plodnicemi Lišejníky	EV ŽP
BIOLOGIE ROSTLIN		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje základní části těla rostlin ➤ zařadí rostlinu do hlavní systematické skupiny a uvede příbuzný druh ➤ poznává známé typy rostlin (jehličnany, listnaté stromy, keře a byliny) 	Mechy Kaprad'orosty Nahosemenné rostliny Krytosemenné rostliny	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vystihne hlavní znaky jednotlivých taxonů, vybere podle atlasu známé živočichy, pojmenuje a přiřadí ke správnému ekosystému ➤ rozumí základním životním funkcím jejich těl, vysvětlí způsob rozmnožování i vývojová stadia 	Bezobratlí: Prvoci, Žahavci, Měkkýši, Kroužkovci, Členovci, Obratlovci: paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	EV E

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí rozdílu ve výživě rostlin a živočichů (objasní pojmy autotrofní a heterotrofní výživa) ➤ vysvětlí možné způsoby dýchání organismů ➤ uvede hlavní fáze a způsoby vývoje živočichů ➤ nakreslí a popíše schéma stavby rostlinné buňky, živočišné buňky a buňky bakterií ➤ vysvětlí základní funkce buněčných organel ➤ vysvětlí odlišnost jednobuněčných a mnohobuněčných organismů ➤ vysvětlí, jak je uspořádáno tělo rostlin i živočichů – používá pojmy buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgán. soustava, organismus ➤ vysvětlí funkce základních pletiv 	Živá hmota, organismy Buňka Jednobuněčné organismy	EV E
BIOLOGIE HUB		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná a zařadí některé jednobuněčné organismy (prvoci, řasy, houby, bakterie), uvede jejich význam a hospodářské využití ➤ rozumí vnitřnímu uspořádání a vysvětlí princip soužití řasy a houby 	Viry a bakterie Houby (plísně, kvasinky)	

BIOLOGIE ROSTLIN		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí stavbu základních rostlinných orgánů (kořen, stonk, list) a jejich hlavní funkce v rostlině, nakreslí schematicky průřez kořenem, stonkem, rozpozná různé druhy listů ➤ objasní stavbu květu a funkci jednotlivých částí ➤ vysvětlí jednoduše princip fotosyntézy i dýchání, odliší oba děje ➤ uvede způsoby opylení květů, princip oplození a tvorby plodů a semen ➤ objasní význam rostlin v přírodě, zdůvodní nutnost jejich ochrany 	Rostliny – morfologie a fyziologie Životní děje v rostlinách	OSV ŘPRD
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná hospodářsky významné druhy – domestikované a chované člověkem ➤ pozná a zařadí do skupin škůdce i epidemiologicky významné druhy ➤ popíše některé výrazné projevy chování – způsoby dorozumívání, péče o mláďata apod. ➤ objasní význam vybraných živočichů v přírodě, zdůvodní nutnost jejich ochrany 	Živočichové – systematika, etologie	EV VČP

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje základní i dílčí části lidského těla ➤ vysvětlí význam i stavbu kožní soustavy ➤ uvede morfologické rozdíly mezi lidskými rasami /charakteristické znaky/ ➤ diskutuje o projevech rasismu ➤ pojmenuje části kostry, základní kosti a klouby ➤ objasní růst a spojení kostí ➤ rozlišuje hlavní skupiny svalů, vysvětlí funkci svalů končetin ➤ vysvětlí rizika možných zranění svalů, chápe význam rozcvičení při sportu ➤ pojmenuje části trávicí soustavy, vysvětlí jejich funkci ➤ vysvětlí, jak tělo získává energii ➤ vysvětlí funkci dýchací soustavy, rozlišuje vnější a vnitřní dýchání ➤ prokáže vztah mezi intenzitou dýchání a pohybovou činností ➤ definuje funkce krve a uvede základní význam jejich jednotlivých složek ➤ rozlišuje základní krevní skupiny ➤ objasní principy dědičnosti krevních skupin a řeší jednoduché příklady ➤ pojmenuje hlavní části srdce, vysvětlí mechaniku krevního oběhu 	Lidské tělo Povrch těla - kůže Opěrná soustava - kostra Pohybová soustava – svalstvo Trávicí soustava Dýchací soustava Oběhová soustava – krev Dědičnost krevních skupin Oběhová soustava – srdce Vylučovací soustava Řízení lidského těla – hormonální Nervová soustava Smyslové vnímání Rozmnožování Průběh lidského života Dopad životního prostředí a životního stylu na zdraví člověka	MuV KD, EP OSV PL

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zasahuje správně při možném poškození cév – provede zástavu krvácení ➤ vysvětlí funkci vylučovací soustavy, uvede její základní orgány ➤ pojmenuje žlázy s vnitřní sekrecí a zná jejich místo v těle ➤ rozlišuje některé hormony a jejich účinek v těle, případně nemoci spojené s jejich nedostatkem ➤ rozumí stavbě nervové soustavy, zná její základní orgány i jejich funkci ➤ vysvětlí princip reflexu, uvede příklady ➤ popíše stavbu oka a ucha, vysvětlí, jak fungují ➤ k receptoru přiřadí vnější podnět, který zachycují a uvedou, jakou informaci to tělu poskytuje ➤ definuje pojmy pohlavní buňky, pohlavní žlázy ➤ vysvětlí stavbu mužských i ženských pohlavních orgánů, rozumí jejich funkci ➤ rozumí principu oplození i vývoje zárodku, vysvětlí nezastupitelnou úlohu ženy ➤ charakterizuje hlavní kategorie ve vývoji člověka ➤ objasní význam zdravého způsobu života 		
--	--	--

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
NEŽIVÁ PŘÍRODA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ diskutuje o názorech na vznik Země ➤ vysvětlí jednoduše stavbu vesmíru ➤ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovná její podstatné vlastnosti s ostatními tělesy SS ➤ rozlišuje a porovná jednotlivé zemské sféry, vysvětlí jejich vzájemnou souvislost ➤ rozlišuje a určuje některé známé nerosty a horniny ➤ dokazuje prakticky některé fyzikální vlastnosti nerostů (orientuje se v Mohsově stupnici tvrdosti) ➤ vysvětlí význam hospodářsky důležitých nerostů ➤ rozlišuje horniny vyvřelé, usazené, přeměněné a objasní jejich vznik ➤ vysvětlí příčiny i projevy zemětřesení a sopečné činnosti ➤ uvede známé aktivní oblasti světa i některé sopky ➤ objasní přírodní principy zvětrávání ➤ zhodnotí nevhodné zásahy člověka, které urychlují erozi, navrhuje opatření na ochranu terénu před sesuvy ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi ➤ zdůvodní význam vody, nutnost ochrany jejich přírodních zdrojů ➤ uvede význam jedn. vrstev atmosféry pro život ➤ seřadí základní geologické éry v logickém sledu 	<p>Vesmír, Země, podmínky života</p> <p>Mineralogie, petrologie</p> <p>Hydrosféra</p> <p>Atmosféra</p> <p>Vnější a vnitřní geologické děje</p> <p>Vývoj Země</p> <p>Vznik života v prahorách</p> <p>Vývoj organismů</p> <p>Mimořádné přírodní události</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduše objasní evoluční teorii o vzniku života na Zemi, diskutuje i o jiných známých teoriích ➤ rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů ➤ sleduje přírodní světové katastrofy i mimořádné přírodní události v ČR ➤ uvede vhodné chování i možnosti ochrany před povodněmi a jinými přírodními událostmi 		
BIOLOGIE ČLOVĚKA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seřadí vývojové stupně člověka podle historické návaznosti ➤ jmenuje známá naleziště předchůdců dnešního člověka na území ČR 	Vývoj člověka ve čtvrtohorách	
ZÁKLADY EKOLOGIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základních ekologických pojmech (populace, společenstvo, potravní řetězce atd.) ➤ uvede konkrétní příklady vztahů mezi organismy navzájem v různých ekosystémech ➤ sleduje aktuální stav životního prostředí, uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka i v místě bydliště ➤ vysvětlí příčiny klimatických změn atmosféry (skleníkový efekt, ozónová díra atd.) ➤ diskutuje o problémech znečištění hydrosféry (eutrofizace vod), navrhuje řešení 	Organismy a prostředí Ochrana přírody	EV E

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatu dědičnosti a přenosu genetické informace ➤ orientuje se v základních pojmech – křížení, gen, alela, genotyp, fenotyp ➤ uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů ➤ řeší jednoduché genetické příklady 	Genetika Mendelovy zákony Organismy a prostředí	EV

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a jeho svět, Vlastivěda (tematický okruh Místo, kde žijeme, Rozmanitost přírody).

Rozvíjí praktické poznatky o přírodě, vyvolává zájem o poznání rozmanitých krajín, snaží se ukázat zajímavosti v oblastech života a kultury jiných národů. Zeměpis má integrující charakter, protože spojuje poznatky ze socioekonomického života člověka (tj. společenské problémy, zásah člověka do přírody) s poznatky fyzickogeografickými (poznatky o přírodních zákonech). Učí závislosti a zákonitosti, propojuje poznatky z různých učebních předmětů. Nabízí vazby do předmětů dějepis, výchovy k občanství, přírodopisu a fyziky. Pomocí volitelného předmětu Ekologická výchova, zařazeného v 6. a 7. ročníku, se dále rozšiřují obzory v rámci pozorování, zobrazování a chápání přírodního světa.

Předmět Zeměpis se vyučuje v 6., 7., 8. ročníku po 2 hodinách za týden, v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vyučování probíhá většinou ve třídě, podle probíraného tématu i v terénu a podle možností i v učebně informatiky. Celou zeměpisnou výukou se témata prolínají.

Předmět je členěn do těchto tematických okruhů:

- Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - tento tematický okruh prostupuje celým vyučovacím předmětem (6. - 9. ročník). V jeho rámci si žáci osvojují kartografický jazyk, učí se pracovat s mapou (vyhledávat, srovnávat, hodnotit nalezené informace)
- Přírodní obraz Země – zahrnuje témata o naší planetě (tvar, postavení Země ve Vesmíru, pohyby Země apod.); tematický celek Země a vesmírné těleso má velmi těsnou vazbu s vzdělávacím obsahem fyziky, konkrétně s tematickým okruhem Vesmír a s tematickým okruhem Elektrické a světelné děje (zejména v tématech stín, zatmění Slunce a Měsíce) a se vzdělávacím obsahem předmětu Přírodopis, konkrétně s tematickým okruhem Neživá příroda, proto jsou některé očekávané výstupy s tematikou vesmíru ve vztahu k planetě Zemi formulovány nikoliv v oboru zeměpis, ale v oboru fyzika a přírodopis.
- Regiony světa – představuje konkrétně zeměpis světadílů a oceánů
- Společenské a hospodářské prostředí – reaguje na potřebu chápání multikulturní společnosti (tj. společenských, politických a hospodářských vlivů a procesů na krajinu); má těsnou vazbu s humanitními předměty, jako je dějepis a výchova k občanství,
- Životní prostředí - problematika životního prostředí poukazuje na rozmístění ekologických objektů, jevů a procesů v prostředí
- Česká republika - tematický okruh reprezentuje regionální zeměpis vlasti a místního regionu
- Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – tematický okruh představuje pravidelná cvičení a pozorování v místní krajině a plánované geografické exkurze, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny konkrétního regionu.

Předmět obsahuje část vzdělávacího tématu Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

V předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Environmentální výchova – má nejtěsnější vazbu v tematické oblasti Životní prostředí – ve které jsou zařazeny všechny okruhy tohoto průřezového tématu.

Multikulturní výchova – zařazena hlavně v tematickém okruhu Společenské a hospodářské prostředí, vazba je dána hlavně s tématy, která se zabývají vzájemným vztahem mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – zařazeny tematické okruhy: Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá a Objevujeme Evropu, zabývají se evropskými civilizacemi, naší vlastí, životním stylem, zvyky a tradicemi; navazuje na tematický okruh Regiony světa

Mediální výchova - Kritické čtení – práce s informacemi, zpravodajství

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitelé

- vedou žáky k vyhledávání, třídění, zpracovávání informací a porozumění základním přírodovědným pojmům a zákonům

- zařazují práce s rozmanitými zdroji informací (encyklopedie, knihy, internet)
- nabízejí možnosti (motivují) pro další rozvoj vzdělávání v přírodovědném oboru
- využívají rozmanité metody a formy výuky
- vedou k samostatnému pozorování krajiny např. v mapách nebo při terénním cvičení, k objevování zadaných údajů a zápisu poznámek
- zadávají takové úkoly, při kterých může žák pozorovat svůj pokrok
- zařazují takové aktivity, cvičení nebo úkoly, které může použít v praktickém životě

Kompetence komunikativní

učitelé

- vedou žáky k diskusi nad hospodářskými, politickými, národnostními a přírodními problémy současného světa
- kladou otevřené otázky, podporují samostatné vyjadřování
- vyžadují kultivovaný projev v písemné a ústní podobě
- učí pravidlům komunikace při prezentaci referátu a vyžadují jejich dodržování

Kompetence řešení problému

učitelé

- rozvíjejí schopnosti žáků využívat své přírodovědné vědomosti a dovednosti při řešení konkrétních problémů, nabízejí dostatek modelových situací
- pomáhají hledat společné vazby s jinými obory a vyžadují propojování informací mezi nimi
- dávají možnost volit různá řešení
- vedou žáky k promyšlení pracovních postupů

Kompetence sociální a personální

učitelé

- zařazují skupinovou, týmovou práci pro zpracování geografických informací
- podporují zdravé vztahy ve skupinové práci
- dohlíží na zařazení všech žáků bez rozdílu do skupinové práce
- společně vytvářejí se žáky pravidla a vyžadují jejich dodržování

Kompetence občanské

učitelé

- připravují žáky k odpovědnému rozhodování týkajícího se jejich osobního života, naplňování jejich osobních potřeb i jejich fungování v občanském životě, podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- nabízejí situace, světové přírodní problémy, na kterých žáci pochopí nutnost podpory programu trvale udržitelného rozvoje
- vedou k respektování odlišných názorů na věc

Kompetence pracovní

učitelé

- nabízejí dlouhodobé i krátkodobé úkoly pro samostatné zpracování, vyžadují plnění dohodnutých termínů, postupů, pravidel, zdůrazňují pomoc při organizaci práce
- vedou žáky k práci s různými materiály a pomůckami (atlasy, mapy, nástěnné mapy, buzoly)
- vyžadují šetrné zacházení s nástroji, materiály
- hodnotí sami nebo za pomoci žáků výsledky práce

Vzdělávací obsah předmětu:

6. - 9. ročník (průběžně)		
výstupy	učivo	průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získává informace z různých zdrojů ➤ orientuje se v základních mapových dílech ➤ rozumí tabulkám, grafům a diagramům ➤ zpracovává a prezentuje získané informace ➤ používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii 	Geografický a kartografický jazyk, obsah mapy Kartografické produkty a ostatní zdroje dat V průběhu ročníků: práce s mapou, tabulkami, obrázky, diagramy... Prezentace tematických referátů, aktualit...	

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná mapu od glóbu ➤ rozlišuje druhy map, popíše obsah mapy ➤ používá s porozuměním symboly v mapě ➤ snaží se vyhledávat body v mapě pomocí souřadnic ➤ chápe principy praktického využití map ➤ dokáže vytvořit jednoduchou mapu 	Glóbus a mapa Měřítko mapy Druhy map Výškopis a polohopis Zeměpisná síť, určování polohy Práce s mapou (azimut, orientace, měření...) Vznik mapy	
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí Zemi do Sluneční soustavy, porovnává a hodnotí postavení Země v rámci planet sluneční soustavy ➤ charakterizuje tvar Země, srovnává velikost pomocí dat v dostupné literatuře ➤ vysvětlí příčinu pohybů a jejich důsledky, proč je v různých částech jiný čas, pomocí atlasu porovnává čas na Zemi ➤ vyjmenuje a popíše přírodní složky krajiny ➤ uvede vztahy mezi složkami krajinné sféry ➤ rozliší přírodní a kulturní část krajinné sféry ➤ popíše stavbu Země, příčiny a důsledky pohybů kontinentů ➤ poznává působení vnitřních a vnějších činitelů a jejich vliv na přírodu, vyhledává konkrétní příklady tvarů vzniklých touto činností ➤ vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím, charakterizuje podnebné pásy ➤ popíše oběh vody v přírodě, rozliší strukturu vody ➤ charakterizuje vegetační pásy a výškové stupně ➤ popíše půdní typy a druhy, půdotvorné činitele 	Sluneční soustava Tvar a rozměry Země Pohyby Země, Čas na zeměkouli Krajinná sféra a její složky Zemětřesení Sopečná činnost Činnost větru, zvětrávání Působení povrchové a tekoucí vody Atmosféra, Litosféra, Hydrosféra, Biosféra, Pedosféra	EV E , ZPŽ

REGIONY SVĚTA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí polohu ➤ pomocí dostupné literatury zjistí rozlohu, srovnává s rozlohou ostatních světadílů ➤ porovná povrch v různých částech kontinentu ➤ posoudí vliv podnebí na typ krajiny ➤ rozčlení oblasti do vegetačních pásem, výškových stupňů, přiřadí vhodné rostlinstvo a živočišstvo ➤ objevuje problematiku přírodních katastrof a jejich důsledky na krajinu ➤ s pomocí mapy lokalizuje nerostné bohatství ➤ hledá principy uspořádání obyvatelstva ➤ porovná a přiměřeně zhodnotí společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry rozvoje modelových států ➤ vybírá zástupce států, charakterizuje oblast, hledá společné a odlišné znaky jednotlivých regionů 	<p>AFRIKA, AUSTRÁLIE A OCEÁNIE, ANTARKTIDA</p> <p>Poloha Rozloha Povrch Podnebí Rostlinstvo a živočišstvo Nerostné bohatství</p> <p>Charakteristika socioekonomických poměrů</p>	<p>MuV EP , PSSS EV E , ZPŽ , ŽP</p>

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
REGIONY SVĚTA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí polohu států ➤ hodnotí polohu států vzhledem k moři ➤ pomocí dostupné literatury zjistí rozlohu, srovnává s rozlohou ostatních světadílů, států ➤ porovná povrch v různých částech světadílů ➤ popíše obecně vodstvo světadílů ➤ posoudí vliv podnebí na typ krajiny ➤ rozčlení oblasti do vegetačních pásem, výškových stupňů, přiřadí vhodné rostlinstvo a živočišstvo ➤ charakterizuje strukturu obyvatelstva, přemýšlí o problematice rasismu a národnostních menšin ➤ pomocí mapy se seznamuje s hustotou obyvatelstva, odvodí rozmístění obyvatelstva v závislosti na přírodních podmínkách ➤ objevuje světová náboženství, popíše jejich znaky ➤ seznamuje se s pojmy republika a monarchie, uvádí jejich příklady ➤ popíše sídelní strukturu vybraných oblastí ➤ uvádí hlavní zemědělské plodiny v souvislosti s přírodními podmínkami ➤ s pomocí mapy lokalizuje nerostné bohatství, hlavní surovinové zdroje, zaměření průmyslu, porovná vospělost států a životní úroveň ➤ seznamuje se s pojmem Evropská unie, pokouší se začlenit státy do EU ➤ lokalizuje na mapách aktuální politické problémy ➤ vybírá zástupce států, charakterizuje oblast, hledá společné a odlišné znaky jednotlivých částí 	<p>AMERIKA, ASIE, EVROPA</p> <p>Poloha Rozloha Povrch Vodstvo</p> <p>Podnebí Rostlinstvo, živočišstvo Obyvatelstvo Sídla Zemědělství Nerostné bohatství Průmysl Vybrané regiony</p>	<p>EV E</p> <p>VDO OOSS MuV KD , EP VMEGS ES , OES , JE EV E</p>

<p>sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává různé typy krajiny ➤ hledá příčiny a vyvodí důsledky na jednotlivých příkladech globálních problémů ➤ pokusí se vysvětlit cíl trvale udržitelného rozvoje ➤ zvládá základní postupy při ohrožení života při přírodních katastrofách 	<p>Přírodní krajina Kulturní krajina Globální problémy Oceán Ochrana obyvatel za mimořádných událostí</p>	<p>E , ZPŽ , ŽP , VČP</p>
--	---	-------------------------------

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČESKÁ REPUBLIKA		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vymezí ČR na mapě Evropy ➤ charakterizuje změny týkající se vývoje hranic území, politického, hospodářského uspořádání minulosti ➤ ovládá místopis ČR ➤ popíše a zhodnotí přírodní podmínky a přírodní zdroje České republiky ➤ klasifikuje stupně ochrany přírody v ČR, vyhledává příklady v mapě a atlase ➤ posoudí a porovná rozmístění obyvatel v ČR ➤ popíše sídelní strukturu ➤ vyhledává zaměření zemědělství podle přírodních podmínek ➤ zhodnotí surovinovou základnu ČR, jmenuje odvětví průmyslu, uvede k nim příklady zastoupení oblastí, měst v rámci ČR ➤ seznámí se s významnými českými výrobky a jejich výrobci, uvede příklady z každého odvětví průmyslu ➤ hledá zastoupení průmyslu ve svém kraji ➤ posoudí význam dopravy pro hospodářství ➤ zhodnotí rozvoj a význam služeb ➤ zhodnotí turisticky atraktivní lokality v ČR ➤ uvádí příklady zapojení ČR do mezinárodních organizací ➤ rozdělí ČR na menší územní celky, lokalizuje je na mapách ➤ zařadí oblast svého bydliště do soustavy administrativních jednotek (NUTS) ➤ hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionů ➤ charakterizuje oblast svého bydliště 	<p>Poloha Přírodní podmínky Biota Ochrana krajiny Obyvatelstvo Sídla Zemědělství Průmysl Doprava Služby a cestovní ruch Kraje Mezinárodní organizace, zahraniční obchod</p>	<p>MuV KD VMEGS JE</p>
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje principy správného chování a jednání při pohybu a pobytu v krajině ➤ na základě modelových situací ovládá zásady bezpečného chování při mimořádných událostech 	<p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelní pohromy)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ovládá zásady praktické topografie a orientace v terénu ➤ aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	Geografická vycházka do okolí školy Geografická exkurze	
--	--	--

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu:

1. STUPEŇ

Ve vyučovacím předmětu hudební výchova se utvářejí estetické vztahy žáků k hudbě a umění, formují se mezilidské vztahy, posiluje se aktivita a tvořivost.

Předmět se vyučuje 1 hodinu týdně, na celém prvním stupni nedošlo k posílení časové dotace.

Výuka probíhá v jednotlivých třídách a formy a metody práce vycházejí z charakteru učiva a vzdělávacích cílů. I tento předmět má těsný vztah s jinými předměty.

Do obsahu předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem v 1. třídách – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem ve 3. třídách – Voda, Místo, kde bydlíme)

Základem předmětu je zpěv, poslech a činnosti s hudebními nástroji, jde o činnostní charakter výuky.

Obsah celého předmětu je rozdělen do čtyř kapitol:

- Vokální činnosti
- Instrumentální činnosti
- Hudebně pohybové činnosti
- Poslechové činnosti

Obsahem první kapitoly je práce s hlasem, posilování správných pěveckých návyků a činností, směřující ke správné kultivaci mluvního a pěveckého projevu. Druhá kapitola obsahuje činnosti a hry na hudební nástroje. Ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest je obsahem činností ve třetí kapitole. Čtvrtá kapitola je zaměřena na poznávání hudby a interpretaci hudby.

1. vzdělávací období (1. – 3. roč.)

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti žáků. Nejčastější formou je jednohlasý zpěv. Učitel vede žáky k čistému zpívání, bez křiku.

V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, písně místní a krajové. Návčik provádíme nápodobou, žáky ke zpěvu vhodně motivujeme, dbáme na pochopení obsahu písně, na osvojení textu, rytmu i melodie. Pro návčik rytmu používáme jednoduché doprovodné nástroje Orffovy školy nebo nástroje vyrobené z dostupných materiálů (kelímky, skořápky apod.)

Poslechem hudby se žáci učí nejen hudbu vnímat, ale i ji citově prožívat a soustředit se.

K dobrému rozvíjení pěveckých dovedností žáků velmi dobře napomáhá každodenní zpěv a dechová cvičení, zařazovaná v průběhu celého vyučování jako příjemná relaxační chvílka.

S hudbou se ve škole žáci setkávají i při koncertech a vystoupeních, které pravidelně každoročně organizujeme a navštěvujeme podle nabídek hudebních skupin.

2. vzdělávací období (4. – 5. roč.)

Výuka ve 4. a 5. ročníku je obdobím manipulace s hudebním materiálem.

Základem i v tomto období je zpěv žáků, zaměřený na lidové písně i na známé a oblíbené písně z mediálních prostředků.

Hudební činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové jsou vzájemně propojeny a rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Všechny druhy hudebních činností (zpěv, poslech, instrumentální a pohybové aktivity) se ve výuce navzájem prolínají a posilují ve svých účincích.

Vztah žáků k hudbě je podporován návštěvami koncertů, operních představení, přehlídek absolventů hudebních škol, účasti v hudebních a pěveckých soutěžích. Při všech těchto příležitostech se zdokonalují poslechové dovednosti žáků, učí se kulturnímu chování i vystupování.

Výchovně vzdělávací strategie, které vedou v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí.

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky k zvládnutí textu písní a hudební nauky
- předkládají žákům jednoduché poslechové skladby a učí je naslouchat hudbě
- zařazují činnosti, které v žácích probouzejí pozitivní vztah k hudbě
- vedou žáky k třídění a propojování získaných poznatků, jakož i k jejich využití v praxi
- zadávají takové úkoly a činnosti, ve kterých žák může pozorovat svůj pokrok
- využívají rozmanité metody a formy učení

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- zadávají žákům hudební hádanky
- vedou žáky k samostatnému a tvořivému přístupu v hudebních činnostech
- podporují žákův promyšlený postup při řešení problémových úloh s hudebním zaměřením

Kompetence komunikativní

Učitelé

- s žáky hovoří o vyjádření pocitů z poslechu hudby
- podporují žákovo samostatné vyjadřování pocitů z poslechu hudby
- vyžadují dodržování pravidel společenské komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zařazují do hodin rytmická cvičení a hru na jednoduché hudební nástroje
- vytvářejí vhodné a příjemné prostředí pro individuální hudební produkci a tím posilují žákovo sebevědomí
- využívají skupinové práce založené na spolupráci
- vyžadují dodržování pravidel týmové spolupráce
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanská

Učitelé

- umožní žákům návštěvu koncertu
- upevňují u žáků pozitivní postoj k českým hudebním tradicím
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky ke správnému a šetrnému zacházení s hudebními nástroji
- zapojují do výuky rozmanité praktické činnosti ke zvládnutí hudebních činností
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a pravidel
- vedou žáky k plánování a organizaci jejich práce

2. STUPEŇ

Předmět navazuje na vzdělávací oblast Umění a kultura, vzdělávací obor Hudební výchova a na vyučovací předmět Hudební výchova na I. stupni.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova směřuje k rozvoji hudebnosti žáků, jejich orientaci v hudebních žánrech minulosti i současnosti, k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince i společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, pohybových a poslechových aktivit, k pochopení hudební kultury různých národů a chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace.

Hudební činnosti vokální, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové jsou vzájemně propojeny a rozvíjejí celkovou osobnost žáka.

- Cílem Vokálních činností je kultivace pěveckého i mluvního projevu a získání správných pěveckých návyků.
- Cílem Instrumentálních činností je schopnost žáků využívat rytmické i melodické hudební nástroje k jednoduchým doprovodům zpěvního projevu.
- Cílem Hudebně pohybových činností je uplatnění pohybových dovedností žáků při tanci a pohybovém doprovodu hudby.
- Cílem Poslechových činností je orientace žáků v hudebním díle a v jeho žánrových a stylových podobách, analýza a interpretace znějící hudby a vytváření vlastních hodnotících soudů o hudbě.

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně v 6. - 9. ročníku.

Výuka probíhá v jednotlivých třídách. Formy a metody práce vycházejí z charakteru učiva a vzdělávacích cílů. Většinou jde o komplexní výukové metody- frontální výuku, skupinovou výuku, samostatnou práci žáka, dále metody dovednostně praktické, výklad učitele, aktivity žáka, rozhovor a diskuse, práce s textem a infozdroji a prvky projektového vyučování. Všechny ročníky se zúčastňují výchovných koncertů.

Předmět Hudební výchova má těsný vztah s předměty Český jazyk a literatura, Výchova k občanství, Dějepis a Výtvarná výchova.

Předmětem prolínají průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova - Kreativita, Sebepoznání a sebepojetí, Multikulturní výchova – Kulturní diference a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé

- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- používají vhodné učební pomůcky a audiotechniku
- vedou žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- seznamují žáky s odbornou terminologií a jejím praktickým využitím
- využívají rozmanité metody a formy učení
- zadávají takové úkoly a činnosti, ve kterých žák sám může pozorovat svůj pokrok

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- pracují s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu k správnému řešení
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení

Kompetence komunikativní

Učitelé

- podporují samostatné vyjadřování
- zajímají se o názory a náměty žáků
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují každému žákovi zažít úspěch v různých hudebních aktivitách podle jeho individuálních schopností
- zadávají úkoly, při kterých žáci musí spolupracovat
- vyžadují dodržování pravidel vzájemného chování a dodržování pravidel práce v týmu
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanské

Učitelé

- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění svou účastí
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování a kulturního vystupování
- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- rozvíjejí schopnost žáků chránit kulturní tradice a vážit si jich

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k organizaci jejich práce, plánování
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- působí přátelskou atmosférou na vytváření pozitivního vztahu žáků k hudebním činnostem, hudbě a umění

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none">➤ vytváří si pěvecké dovednosti a zdokonaluje svůj mluvní projev➤ vytváří si základy hlasové hygieny➤ na základě jednoduchých melodií rozšiřuje svůj hlasový rozsah➤ pokouší se melodizovat a rytmizovat jednoduché říkanky➤ seznamuje se se základy hudební nauky➤ je schopen zaspívat písně lidové i umělé	<p>Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Hudební nauka Pěvecký a mluvní projev</p>	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none">➤ seznamuje se s různými hudebními nástroji a osvojuje si jejich názvy	<p>Hra na hudební nástroje Hudební hry</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře ➤ reaguje při různých hudebních hrách (ozvěna, otázka – odpověď) 		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s taktováním ➤ aktivně se zapojuje při pohybových hrách ➤ reaguje pohybem těla i jeho částí na rytmus skladeb ➤ seznamuje se s jednoduchými tanečními prvky a hrami 	Taktování Hudebně pohybové hry	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při poslechu reaguje na změny v hudbě (tempo, síla, délka, výška, atd.) ➤ vzhledem k individuálním předpokladům se učí rozlišovat kvalitu tónů, skladeb a hudebního přednesu ➤ učí se rozlišovat vokální, instrumentální a vokálně instrumentální interpretaci ➤ na základě poslechu se snaží rozlišovat nejznámější hudební nástroje ➤ vytváří si kladný vztah k hudbě ➤ uvědomuje si rozdíl mezi ukolébavkou a pochodovou hudbou 	Analýza hudební skladby	

2. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří pěvecké dovednosti ➤ zdokonaluje svůj mluvní projev ➤ vytváří si základy hlasové hygieny ➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah na základě jednoduchých melodií, je schopen zazpívat písně lidové a umělé ➤ melodizuje a rytmizuje jednoduchá říkadla ➤ učí se rytmicky zvládat písně umělé i lidové ➤ seznamuje se s jednoduchými rytmickými schémata a základy hudební nauky ➤ učí se rozeznávat a pojmenovávat hudební nástroje ➤ pokouší se zpívat kánon 	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Záznam vokální hudby (hudební nauka) Hudební nástroje Kánon	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduché hudební doprovodné nástroje z Orffova instrumentáře ➤ učí se jednoduché hudební hry 	Hra na hudební nástroje Hudební hry	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se taktovat písně ve dvoudobém taktu ➤ pokouší se doprovázet některé písně pohybem a reagovat na rytmus skladeb ➤ seznamuje se s jednotlivými tanečními prvky a hrami 	Taktování a pohybový doprovod	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s kvalitou tónů, skladeb a učí se rozeznávat změny v hudbě – tempo, síla, výška, délka ➤ učí se rozlišovat instrumentální, vokální a vokálně instrumentální skladby ➤ poznává rozdíly mezi některými hudebními styly (pochod, ukolébavka, koleda, lidová píseň, umělá píseň) ➤ učí se rozlišovat podle poslechu jednotlivé hudební nástroje ➤ učí se hudbě pozorně naslouchat a relaxovat při ní, vytváří si kladný vztah k hudbě 	Analýza hudební skladby	

3. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje si pěvecké dovednosti ➤ dodržuje zásady hlasové hygieny ➤ rozšiřuje svůj hlasový rozsah ➤ rytmicky zvládá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ➤ pokouší se o kánon ➤ rozpoznává hudební nástroje podle způsobu hry a vzhledu ➤ seznamuje se se zápisem melodie písní do notové osnovy pomocí not ➤ rozumí dynamickým znaménkům ➤ seznamuje se s hudební abecedou – tóny stupnice C dur 	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Kánon Hudební nauka	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ doprovází svůj zpěv pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře ➤ hraje hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) 	Hra na hudební nástroj Hudební improvizace	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se taktovat písně v dvoudobém a třídobém taktu ➤ některé písně doprovází pohybem 	Taktování a pohybový doprovod	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vnímá a rozlišuje různou délku, výšku, sílu a barvu tónů ➤ rozlišuje instrumentální a vokální hudbu, lidský hlas a hudební nástroj ➤ poznává rozdíl mezi některými hudebními styly ➤ poslechem rozlišuje některé hudební nástroje 	Analýza hudební skladby	
--	-------------------------	--

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdokonaluje své pěvecké dovednosti ➤ dbá na hlasovou hygienu ➤ zpívá jednoduché durové a mollové písně ➤ rytmicky zvládá písně přiměřené věku ➤ poznává noty, rozlišuje délky not, pomlky, dynamická znaménka ➤ seznamuje se s jednoduchými hudebními formami ➤ poznává hudební nástroje, rozděluje je podle způsobu hry, vzhledu 	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Hudební nauka	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ snaží se o reprodukci motivů pomocí Orffova instrumentáře ➤ pokouší se o hudební doprovody 	Hra na hudební nástroje Hudební hry	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ nacvičuje taktování ➤ zvládá jednoduché lidové tance ➤ na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	Taktování Pohybový doprovod	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiměřeně věku rozebírá jednoduchou hudební skladbu ➤ rozlišuje druhy hudby vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální ➤ seznamuje se s různými druhy hudebních stylů 	Analýza hudební skladby	
5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokračuje ve zdokonalování pěveckých doved. ➤ dbá na hlasovou hygienu ➤ zpívá jednoduché durové a mollové písně ➤ rytmicky zvládá písně přiměřené věku 	Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Hudební nauka	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte noty, rozlišuje délky not, pomlky, dynamická znaménka ➤ orientuje se v jednoduchých hudebních formách ➤ poznává hudební nástroje, rozděluje je podle způsobu hry, vzhledu 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje motivy pomocí Orffova instrumentáře ➤ pokouší se o hudební doprovody 	Hra na hudební nástroje Hudební hry	
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdokonaluje taktování ➤ procvičuje jednoduché lidové tance ➤ na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	Taktování Pohybový doprovod	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiměřeně věku rozebírá hudební skladbu ➤ rozlišuje druhy hudby vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální ➤ snaží se rozlišovat různé druhy hudebních stylů 	Analýza hudební skladby	

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokračuje v rozvíjení pěv. dovedností a návyků ➤ zpívá jednohlasé a jednoduché dvojhlasé písně (lid. dvojhlas, kánony) ➤ seznamuje se s intervaly (od tónu C) ➤ rozpozná dvoudobý a třídobý takt v písních, zpívá písně s tleskáním počátečních dob (pulz) ➤ pojmenuje noty a pomlky v graf. záznamu písně, seznamuje se s posuvkami a jejich významem ➤ zapisuje jednoduchý rytmus písně do notového záznamu. 	Pěvecký a mluvní projev Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Notový záznam melodie Hudební sluch a hudební představivost	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá nástroje Orffova instrumentáře k jednoduchým doprovodům písní ➤ seznamuje se s hudebními výrazovými prostředky (dynamika, tempo, barva) 	Hra na hudební nástroje Hudební představy a myšlenky	OSV K
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s tanečními kroky některých tanců (polka, valčík, polonéza, mazurka) 	Pohybový doprovod hudby	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává vybrané nástroje symfonického orchestru, vyhledává ve skladbě výrazové prostředky (kontrast, zvukomalba, rondo, variace) 	Analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební žánry Interpretace hudby	MuV KD

<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s životem a dílem českých skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák) ➤ chápe pojem hudební divadlo a jeho spojení s jinými druhy umění (muzikál, opereta, melodram, balet) ➤ chápe význam ND pro českou kulturu a tradice, vyjadřuje vlastní názor na poslouchanou skladbu 		
---	--	--

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje správné pěvecké návyky, zpívá podle individuálních dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně, využívá dynamiku k vyjádření nálady a obsahu písně ➤ zpívá dur a moll tónický kvintakord ➤ vytleskává v rytmických cvičeních synkopu, triolu a tečkovaný rytmus, předvede své rytmické cítění v etudách pro bicí nástroje ➤ rozšiřuje znalosti notace (c2-a2), orientuje se v notovém zápisu písně ➤ reprodukuje zazpívané nebo zahrané tóny, rozlišuje sluchem dur a moll tónorod 	Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Notový záznam Hudební sluch a hudební představivost Reflexe vokálního projevu	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří jednoduché přehry, mezihry a dohry s využitím Orffových nástrojů 	Hra na hudební nástroje	OSV K
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, využívá hru na tělo a jedn. taneční kroky k zachycení furiantového a polkového rytmu a mateníku 	Pohybový doprovod	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s principy gradace, kontrastu a symetrie, vyhledává je v hudebních dílech, vysvětlí rozdíl mezi komorní a symfonickou hudbou ➤ seznámí se s životem a dílem B. Martinů a L. Janáčka, chápe pojem programní hudba a symf. báseň ➤ orientuje se v časovém řazení hudebních slohů, vyjadřuje vlastními slovy názor na hudební dílo 	Analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Interpretace hudby	
8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje správné pěvecké návyky, dbá o hlasovou hygienu ➤ zpívá lidové a umělé písně intonačně a rytmicky přesně podle individuálních dispozic, respektuje dynamiku písní ➤ improvizuje jednoduché formy předvětí a závětí ➤ vytleskává charakteristický rytmus jazzové hudby (synkopu) ➤ procvičuje znalosti notace ➤ rozlišuje sluchem dur a moll stupnici a akordy, melodii vzestupnou a sestupnou ➤ transponuje vzestupné a sestupné řady tónů podle svých dispozic 	Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Notový záznam melodie Hudební sluch a hudební představivost Reflexe vokálního projevu	OSV RSP
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá k doprovodu jednoduché rytmické nástroje podle vlastního rytmického citění a schopností 	Hra na hudební nástroje	OSV K
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ztvárňuje tanečními kroky a vlastní pohybovou improvizací náladu skladby 	Pohybový doprovod hudby	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje hudbu populární a vážnou, seznamuje se s vývojem jazzové hudby domácí i světové, chápe rozdíl a hlavní znaky blues, spirituálu, swingu a ragtímu ➤ seznamuje se znaky románského, gotického a renesančního slohu, s jeho představiteli a díly ➤ rozlišuje funkce hudby v životě člověka a společnosti, chápe souvislost hudby se zvyky a kulturními tradicemi (folk, folklor, písničkáři) ➤ rozlišuje poslechem jednotlivé slohy ve vybraných ukázkách, vyjadřuje vlastní názor na poslouchanou skladbu 	Analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Interpretace hudby	MuV KD VMEGS ES
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VOKÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s technikami vokálního projevu (scat, falzet) a individuálně je využívá při zpěvu ➤ pečuje o hlasovou hygienu v době mutace, upevňuje pěvecké dovednosti ➤ zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů podle vlastních pěveckých dispozic ➤ procvičuje intonační dovednosti (tónorod dur, moll), zpívá dur a moll intonační řadu podle individuálních předpokladů 	Pěvecký a mluvní projev Intonace a vokální improvizace Hudební rytmus Notový záznam melodie Hudební sluch a hudební představivost Reflexe vokálního projevu	OSV RSP , SaS

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá rytmické zákonitosti při vokálním projevu, rytmizuje krátké texty, vytleskává podle individuálních dispozic i obtížnější rytmus ➤ orientuje se v notovém záznamu melodie ➤ reprodukuje zahrané tóny podle svých možností ➤ transponuje melodie písně podle svých schopností, využívá jinou hudební činnost při hlasové nedostatečnosti 		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoří jednoduché doprovody s využitím Orffových nástrojů podle vlastního citění 	Hra na hudební nástroje	OSV K
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ taktuje vybrané písně 	Pohybový doprovod hudby	
POSLECHOVÉ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenovává hudební formy jednotlivých slohů a uvědomuje si jejich typické znaky ➤ orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích, seznamuje se se znaky barokního, klasického, romantického (národní školy), impresionistického slohu, s jeho představiteli a nejvýznamnějšími díly, seznamuje se s moderními světovými hudebními proudy 20. století (experimentální hudba) ➤ srovnává charakteristické znaky různých hudebních žánrů, chápe jejich funkci v souvislosti s životem jedince a spol. změnami (hudba a technika), nalézá souvislosti s jinými obory umělecké činnosti ➤ využívá při poslechu získané znalosti a zkušenosti, charakterizuje hudební dílo a zařazuje ho do slohového období, utváří si vlastní soudy i preference 	Analýza hudební skladby Hudební dílo a jeho autor Hudební styly a žánry Interpretace hudby	VMEGS ES

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

1. STUPEŇ

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Má nejen seznamovat žáky s různými výtvarnými technikami, ale i citlivě působit na rozvíjení estetického vnímání žáků.

Obsah je rozdělen do tří kapitol:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity

- Ověřování komunikačních účinků

V žádném ročníku nedošlo k posílení časové dotace.

Začlenění průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Výchova demokratického občana (projektem 5. tříd – Žákovský parlament)
- Environmentální výchova (projektem 3. třídy – Voda, Místo kde bydlím)
- Mediální výchova (projektem 5. třídy – Ovlivňuje tě reklama?)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem 5. třídy – Evropa a my)
- Multikulturní výchova (projektem 4. třídy – Pohádky celého světa)

Výuka probíhá ve třídách a podle charakteru učiva používáme samostatnou nebo skupinovou práci.

1. vzdělávací období (1. – 3. roč.)

V 1. – 3. ročníku při výuce výtvarné výchovy převládá spontánnost a bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie. Sami mohou různými výtvarnými prostředky ztvárnit své vidění světa. Kromě výtvarné tvorby plné her, fantazie, spontánnosti, experimentů s technikami i materiály zařazujeme i výtvarné zpracování určitého konkrétního tématu.

Výtvarné práce mohou být tedy dvojího druhu:

- na základě vlastních představ – kresby mají zpočátku ilustrativní charakter
- podle skutečnosti – kresby znázorňují obvykle první dojem z pozorování

K vytváření hlubšího vztahu k výtvarnému umění využíváme návštěvy výstav, besedujeme nad knihami a jejich ilustracemi.

2. vzdělávací období (4. – 5. roč.)

Ve 2. vzdělávacím období je výuka výtvarné výchovy spojována často i s výukou jiných předmětů (čtení, pracovní činnosti, geometrie, přírodověda,...).

Žáky vedeme k citlivějšímu vnímání barev, tvarů, struktur a dbáme na správné rozmístění kresby. Žáky necháváme objevovat rozmanité tóny barev a dáváme jim možnost, aby přirozenou cestou objevovali jejich širokou paletu. Kresby se posuzují podle toho, kolik originálního pozorování a myšlenek v nich žák projevil, jak využil plochu výkresu, jak pracoval s barvou.

Ve výtvarné výchově si žáci osvojují práci s různými materiály a technikami, pracují podle skutečnosti i se zapojováním fantazie a kreativity.

Do hodin začleňujeme mezipředmětové vztahy – žáci zpracovávají projekty, které se prolínají nejvíce s přírodovědou a vlastivědou. Nezapomínáme ani na literaturu – seznamujeme se s knihami a jejich ilustrátory.

Výchovně vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky k využívání nabytých zkušeností a dovedností při různých tvůrčích činnostech ve VV
- učí děti uvádět věci do souvislostí a vytvářet si na ně svůj komplexnější názor a náhled
- dávají možnost samostatnému organizování při práci ve VV
- vedou hodiny tak, aby děti pracovaly samostatně a tvořivě
- učí žáky porovnávat a posuzovat jejich výkony a motivují je k jejich zlepšování

- nabízejí žákům různé techniky a práce s materiály
- vedou žáky k časovému rozvržení a organizaci práce
- seznamují žáky s různými technikami
- zadávají práci, ve které žáci posoudí svůj pokrok
- vedou žáky k propojování dosavadních zkušeností
- zadávají úkoly použitelné v praxi

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- vedou žáky k uvědomování si svých chyb a k jejich následnému odstraňování
- vede děti k samostatnému experimentování s prvky výtvarného vyjádření
- předkládají problémové úkoly, které žáci výtvarně zpracují
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Učitelé

- řídí hodinu tak, aby děti hovořily o svých i cizích pracích a dokázaly je objektivně zhodnotit
- zadává skupinové práce, při kterých se musí žáci domluvit na efektivní spolupráci
- vyžadují slušné vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- vedou žáky k efektivní spolupráci v týmu
- při hodinách VV rozebírají chování a jednání žáků
- vytvářejí příjemnou atmosféru ve VV
- vedou žáky ke zdravému sebevědomí a náhledu na svou práci
- vyžadují dodržování pravidel práce v týmu
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská

Učitelé

- zařazují exkurze a návštěvy muzeí, výstav, videoprojekcí, při kterých rozvíjejí v dětech úctu a obdiv k výtvarnému umění
- vedou děti k přijímání názorů druhých
- snaží se, aby měly děti kladný vztah k výzdobě školy a aktivně se na ní podílely
- vedou žáky k vytvoření pozitivního vztahu k tradicím a historickým památkám
- podněcují žáky k aktivnímu zapojení
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- využívají různé pomůcky, nástroje, vybavení a materiály, aby se s nimi děti naučily bezpečně a účinně manipulovat
- dbají na dodržování pravidel bezpečnosti
- vedou žáky k používání vhodného oblečení
- motivují práci tak, aby děti přistupovaly ke svým pracím zodpovědně a s dostatečným úsilím
- vedou děti k čistotě a funkčnímu uspořádání pracovní plochy
- snaží se u žáků vybudovat kladný vztah k práci
- předkládají žákům různé typy návodů či písemných pokynů
- dbají a vyžadují od žáků šetrné využívání materiálů a pomůcek
- vyžadují plnění dohodnutých postupů a pravidel
- vedou žáky k organizaci jejich práce

2. STUPEŇ

Předmět je zařazen do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Obsah předmětu navazuje na Výtvarnou výchovu na 1. stupni.

Ve vyučování se užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků, podle potřeby encyklopedie, katalogy, internet, video.

Rozvíjí se tvůrčí činnost, smyslová citlivost, uplatňuje se subjektivita. Pracuje se s vizuálně obraznými prostředky, k uměleckému procesu se přistupuje celistvě a tento proces je chápán jako způsob poznávání a komunikace.

Ve výtvarné výchově si žáci osvojují práci s různými materiály a technikami, pracují podle skutečnosti i se zapojováním fantazie a kreativity. Reagují na různé životní situace (hl.v tematickém kreslení) a tyto práce přispívají k obohacení znalostí žáků a k orientaci v budoucím životě. Přípravují se na budoucí život tím, že se orientují v umění, poznají vkusné a nevkusné a získávají znalosti o barvách a jejich využití v praktickém životě.

Výtvarná výchova probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v sousední pracovně AJ vybavené televizí a přehrávačem, podle potřeby u tematických prací v dílnách či mimo budovu školy / v plenéru /, žáci navštěvují výstavy.

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět

- v 6. a 7. ročníku – 2 hodiny týdně
- v 8. a 9. ročníku – 1 hodina týdně

Práce žáků reprezentují školu v soutěžích.

Vyučovací předmět je spjat hlavně s českým jazykem (hlavně s literaturou), dějepisem (hlavně při tematických pracích), přírodopisem (kresby přírodnin), pracovními činnostmi (hlavně dokončovací práce při prostorových výrobcích) nebo zeměpisem (poznávání života v jiných zemích)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – samostatná práce, skupinové vyučování, kolektivní práce, práce na krátkodobých projektech

Výtvarná výchova rozvíjí především tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchovu / týká se hlavně rozvoje smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického

Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech /hl.u tematických prací /

Environmentální výchovu / člověk a příroda, lidová slovesnost, poezie/

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky k vyhledávání a třídění materiálů, které lze využít hlavně v teoreticky zaměřených hodinách
- sledují užívání správné výtvarné terminologie
- při tvorbě vedou žáky k poznání vlastních pokroků
- využívají kladného hodnocení jako motivačního činitele
- vedou žáky ke třídění a propojování informací
- využívají rozmanité metody a formy učení
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou využít v praktickém životě
- zadávají úkoly tak, aby žáci měli možnost zorganizovat si svou výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- při zadávání úkolů vedou žáky k rozpoznání výtvarného problému a k jeho samostatnému řešení
- předkládají dostatek námětů k samostatnému promyšlení zpracování postupů
- pomáhají řešit problémy související s technikou, materiálem či pomůckami
- umožňují podle možnosti volbu různých postupů při řešení úkolů
- směřují žáky k odpovědnosti za jejich rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zapojují při práci ve skupině do diskuse o problému co nejvíce žáků
- vedou je k tolerování jiných názorů a dohlíží, aby tyto názory byly obhajovány vhodnou formou
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- podporují samostatné vyjadřování
- dohlíží na dodržování etikety komunikace – naslouchání druhému, ocenění práce úspěšných a nezesměšňování neúspěšných

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zařazují práce ve skupině, ve které žáci musí spolupracovat
- vedou žáky k respektování práce ve skupině či týmu a k dodržování pravidel vzájemného chování
- svou činností kladně ovlivňují kvalitu práce týmu
- dodávají žákům sebedůvěru, dbají na zařazení všech bez rozdílu
- pomáhají podle potřeby svými radami, oceňují úspěch žáků i pomoc spolužáků
- zohledňují pracovní tempo a možnosti žáků

Kompetence občanské

Učitelé

- připravují vytváření výrobků, které reprezentují a propagují školu
- vytvářejí v žácích pozitivní vztah k uměleckým dílům
- podporují účast žáků ve výtvarných soutěžích jako součást prezentace školy, aktivně zapojují žáky do dění ve škole
- zadávají takové úkoly, které vylučují, aby jeden žák pracoval za ostatní, vedou žáky k respektování názorů ostatních
- vedou žáky k zodpovědnému vztahu k přírodě a ke svému zdraví

Kompetence pracovní

Učitelé

- vyžadují dodržování daných pravidel a dokončování práce v dané kvalitě
- vytvářejí v žácích pozitivní postoje k manuálním činnostem
- vedou žáky k dodržování základní hygienických pravidel při práci s výtvarným materiálem a zásad bezpečnosti při různých činnostech
- sledují správné používání pomůcek, materiálů a nástrojů
- vyžadují šetrné zacházení s nástroji a materiálem
- vedou žáky ke koncentraci a soustředění při pracovních činnostech
- vedou žáky k organizování a plánování své pracovní činnosti
- nabízejí i takové činnosti, při kterých si žák vybírá nástroje, materiály či postup
- dbají na čistotu pracovní plochy a na úklid pracovního prostoru

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none">➤ seznamuje se s různými druhy linií➤ kreslí a maluje různé tvary➤ experimentuje s barvou➤ rytmicky střídá různé tvary, prvky a barvy➤ dokáže ztvárnit daná témata➤ seznamuje se s výtvarným vyjádřením pohybu	<ul style="list-style-type: none">Prvky vizuálně obrazného vyjádřeníUspořádání objektů do celkuReflexe a vztahy, smyslové vnímání	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ výtvarně vyjadřuje smyslové vjemy a prožitky ➤ za použití různých technik ztvárňuje své vlastní umělecké prožitky 	Smyslové účinky obrazných vyjádření	
UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se výtvarně zachytit pocity, nálady pohyby a emoce ➤ seznamuje se s různými typy vizuálního vyjádření ➤ žáci se na základě vlastních zkušeností a prožitků samostatně výtvarně vyjadřují technikou dle vlastní volby 	Prostředky vyjadřující vlastní prožitky Vizuální vyjádření Přístupy k obrazným vyjádřením	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žáci se učí prezentovat vlastní práci ➤ učí se vnímat, porovnávat a posuzovat práci druhých 	Komunikace ve Vv	

2. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými druhy linií a kreslí je ➤ rozpoznává, kreslí a maluje různé tvary ➤ experimentuje s barvou ➤ rytmicky střídá různé tvary, prvky a barvy ➤ dokáže ztvárňovat daná témata ➤ snaží se zachytit pohyb ➤ výtvarně vyjadřuje smyslové vjemy a prožitky ➤ vyjadřuje vlastní umělecký prožitek různými technikami a způsoby 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků Reflexe a vztahy smyslového vnímání Smyslové účinky obrazných vyjádření	
UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší zachytit a výtvarně ztvárnit nálady, pocity, emoce a pohyby ➤ seznamuje se s různými typy obrazných vyjádření ➤ žáci se na základě vlastních zkušeností a prožitků samostatně výtvarně vyjadřují technikou dle vlastní volby 	Prostředky vyjadřující vlastní prožitky Vizuální vyjádření Přístupy k obrazným vyjádřením Komunikace ve výtvarné výchově	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žáci se učí prezentovat svou vlastní práci ➤ učí se vnímat, porovnávat a posuzovat práci ostatních 	Komunikace ve výtvarné výchově	

3. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá různé druhy linií ➤ experimentuje s barvou ➤ rytmicky střídá různé tvary, prvky a barvy ➤ snaží se ztvárnit dané téma ➤ pokouší se zachytit pohyb ➤ zachycuje smyslové vjemy a prožitky ➤ vyjadřuje vlastní umělecký prožitek různými výtvarnými technikami 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celku Reflexe a vztahy smyslového vnímání Smyslové účinky obrazného vyjádření	
UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se zachytit náladu, pocity, pohyb ➤ seznamuje se s různými typy obrazných vyjádření ➤ na základě vlastního vnímání a prožitků se samostatně vyjadřuje výtvarnou technikou dle vlastní volby 	Prostředky vyjadřující vlastní prožitky Vizuální vyjádření Přístupy k obrazným vyjádřením	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se prezentovat vlastní práci ➤ učí se vnímat, porovnávat a posuzovat práci druhých 	Komunikace ve výtvarné výchově	

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje různé druhy linií, tvarů a objemů ➤ kreslí různé tvary ➤ snaží se rytmicky střídat různé typy, prvky a barvy ➤ experimentuje s barvou ➤ seznamuje se s teplými a studenými barvami ➤ dokáže ztvárnit daná témata ➤ na základě vlastního vnímání a pozorování se snaží zachytit pohyb ➤ výtvarně vyjadřuje smyslové vjemy a prožitky ➤ různými výtvarnými technikami zachytí vlastní umělecký prožitek ➤ vytvoří vlastní reklamu 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků Reflexe a vztahy smyslového vnímání Smyslové účinky obrazných vyjádření	
UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si pocity, nálady, pohyby a snaží se je výtvarně zachytit ➤ vnímá existenci různých obrazných vyjádření ➤ žák je veden k tomu, aby na základě vlastního vnímání dokázal samostatně výtvarně vyjádřit své pocity libovolnou technikou 	Prostředky vyjadřující vlastní prožitky Vizuální vyjádření Přístupy k obrazným vyjádřením	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák umí prezentovat vlastní uměleckou práci ➤ žák se snaží vnímat, porovnávat a posuzovat práci ostatních 	Komunikace ve výtvarné výchově	

5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečně rozlišuje druhy linií, tvarů a objemů ➤ používá různého kontrastu, rytmu při kresbě linií ➤ kreslí různé tvary ➤ rytmicky střídá různé typy, prvky a barvy ➤ experimentuje s barvou ➤ rozlišuje teplé a studené barvy ➤ ztvární dané téma ➤ zachytí pohyb na základě vlastního vnímání a pozorování ➤ výtvarně vyjádří smyslové vjemy a prožitky ➤ různými výtvarnými technikami zachytí vlastní umělecký prožitek ➤ vytvoří vlastní reklamu 	Prvky vizuálně obrazného vyjádření Uspořádání objektů do celků Reflexe a vztahy smyslového vnímání Smyslové účinky obrazných vyjádření	
UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže výtvarně vyjádřit pocity, nálady a pohyby ➤ zkouší ztvárňovat různé pohyby těla ➤ zkouší umisťovat prvky na ploše i v prostoru ➤ rozlišuje různé typy obrazných vyjádření ➤ žák dokáže samostatně vyjádřit své vnitřní prožitky technikou dle vlastní volby 	Prostředky vyjadřující vlastní prožitky Vizuální vyjádření Přístupy k obrazným vyjádřením	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ žák dokáže prezentovat výsledky své výtvarné činnosti ➤ žák vnímá, porovnávat a posuzuje práci ostatních ➤ zkouší komunikovat v hodinách o výsledcích práce 	Komunikace ve výtvarné výchově	
6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, vytváří, kombinuje a pojmenovává co nejširší škálu vizuálně obrazných vyjádření a hledá mezi nimi vztahy ➤ uplatňuje nové zkušenosti při vyjádření vlastních zkušeností a vjemů, představ a prožitků ➤ pokouší se o různé variace prvků s cílem získat osobitý výsledek ➤ využívá vizuálně obrazného vyjádření k zaznamenání vlastních zkušeností 	Různé druhy linií, jejich pojmenování a poznávání výrazových prostředků – např. jednoduchá zátiší, přírodniny Kresebné studie-linie, tvary, objemy, kontrast a rytmus Řazení jednoduchých objektů v ploše i prostoru –	OSV RSP , SaS , K EV E , VČP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje zkušenosti získané hmatem, sluchem, pohybem ➤ rozlišuje vizuální a subjektivní vyjádření ➤ uplatňuje fantazii a pokouší se o expresivní projev ➤ využívá obrazného vyjádření k zachycení vztahu k určité osobě ➤ zvládá jednoduchou kompozici ➤ umí využívat znalostí o základních a druhotných barvách a seznamuje se s barvami doplňkovými ➤ užívá různé druhy písma 	<p>geometrické tvary, přímka, křivka, množení, řazení, rytmus</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti – vnímání ostatními smysly, např. sluch = vyjádření skladby</p> <p>Překládání, mačkání materiálu, hmat – reliéf, kaširování, plastická tvorba z papíru</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – fantast.stroje, vynálezy</p> <p>Seznámení se s některými netradičními výtvarnými technikami (kombinované)</p> <p>Subjektivní vyjádření reality – např. kamarád, Den matek, rodina</p> <p>Dekorační práce s řazením v ploše, komb. barev, tvarů</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti – vesmír, bytosti z jiných planet</p> <p>Písmo a užitá grafika – různé typy i techniky / stříhané, kreslené, malované.../ např. plakát, reklama, obal na CD</p>	
--	--	--

UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá, kombinuje a vytváří kompozice v prostoru ➤ uplatňuje fantazii a pokouší se o expresivní projev ➤ snaží se vyjádřit vlastní fantazijní představy v rovině subjektivního účinku ➤ seznamuje se s různými technikami zpracování materiálů ➤ výtvarně interpretuje různé události z minulosti i ze současnosti ➤ interpretuje výtvarně lidové tradice, zvyky a obyčeje ➤ zdokonaluje se v kresbě podle modelu ➤ rozliší tvarovou stylizaci ➤ zvládá jednoduchou kompozici ➤ umí využívat znalostí o základních a druhotných barvách a seznamuje se s barvami doplňkovými ➤ užívá různé druhy písma 	<p>Plastická a prostorová tvorba, manipulace s objekty</p> <p>Seznámení se s některými netradičními výtvarnými technikami, např. komb.</p> <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ a interpretace přejatých námětů</p> <p>Využívání různorodých materiálů – lepení, barvení, voňavé obrázky</p> <p>Subjektivní vyjádření skutečnosti-tematické práce</p> <p>Práce na výzdobu a projekty – vitráže, malba na sklo, vystřihování</p> <p>Kresba lidské figury + tvarová i barevná nadsázka</p>	<p>OSV PL , K , KaK VMEGS ES EV VČP</p>
--	---	--

	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti - přír.motivy, živočichové</p> <p>Dekorační práce s řazením v ploše, kombinace barev i tvarů</p> <p>Rozvíjení smyslové citlivosti – vesmír, bytosti z jiných planet</p> <p>Písmo a užitá grafika – různé typy i techniky / stříhané, kreslené, malované.../ např. plakát, reklama, obal na CD</p>	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá v tvorbě některé metody výt. umění – seznamuje se s technikou malby ➤ užívá některé metody umění - pokouší se uplatňovat jednoduchou perspektivu ➤ rozlišuje vizuální a subjektivní vyjádření ➤ snaží se vyjádřit vlastní fantazijní představy v rovině subjektivního účinku ➤ výtvarně interpretuje různé události z minulosti i ze současnosti ➤ interpretuje výtvarně lidové tradice, zvyky a obyčeje ➤ využívá obrazného vyjádření k zachycení vztahu k určité osobě 	<p>Teoretické základy malby – barvy teplé a studené, barvy příbuzné, neutrální, Goethův barevný kruh- např.plody</p> <p>Seznámení s perspektivou, umístění postav na plochu, velikost objektů–Egypt, Řecko</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – fantast.stroje, vynálezy</p> <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ a interpretace přejatých námětů</p> <p>Subjektivní vyjádření skutečnosti - tematické práce</p> <p>Práce na výzdobu a projekty – vitráže, malba na sklo, vystřihování</p> <p>Subjektivní vyjádření reality – např. kamarád, Den matek, rodina</p>	<p>VDO</p> <p>PD</p> <p>OSV</p> <p>K</p> <p>VMEGS</p> <p>ES</p> <p>EV</p> <p>VČP</p>
7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá a vytváří samostatně širokou škálu vizuálně obrazových vyjádření a uplatňuje tuto škálu při vyjadřování vlastních představ a prožitků ➤ k realitě přistupuje osobitě ➤ uvědomuje si možnost kompozičních postupů 	<p>Prvky vizuálně obraz. vyjádření – linie,šrafování, kreslení</p> <p>Etudy – objem a tvar / mraky, vichřice.../</p>	<p>OSV</p> <p>K</p> <p>EV</p> <p>ŽP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá vizuálně obrazných vyjádření a zaznamenává zkušenosti získané různými smysly – hmat, pohyb, sluch ➤ užívá vizuálně smyslových vyjádření k zaznamenání vlastních zkušeností ➤ užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vlastních zážitků ➤ využívá správně techniku malby, texturu a míchá a vrství barvy 	<p>Experimentální cvičení, rozbor vnímaných tvarů na skladební prvky Horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominantní prvek / jednoduchá zátiší / Seskupování, řazení, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií Rozvíjení smyslové citlivosti / např. koláže na námět voda / Plastická tvorba – kombinované. techniky Zaznamenání vlastních smyslových zážitků, pocitů a myšlenek / posouvání, vyklápění, vytrhávání atd.../ Barevné odstíny – sytost, kontrast, tón, harmonie</p>	
---	---	--

UPLATNĚNÍ SUBJEKTIVITY

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá správnou techniku malby ➤ vybírá a kombinuje prostředky ➤ pokouší se zachytit realitu i symbolické naznačení ➤ vybírá a kombinuje výtvarné prostředky ➤ porovnává na konkrétních příkladech ➤ uplatňuje znalosti získané ve škole ➤ zachytí subjektivní zážitek v realitě i symbolicky ➤ užívá výt. prostředky k originálním ztvárnění reality ➤ uvědomuje si různorodost zdrojů inspirace – viz i obrazné vyjadřování ➤ nalézá vhodnou formu pro prezentaci svých nápadů ➤ v tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného projevu / fotografie ,počítač.grafika.../ ➤ vybírá a kombinuje materiály 	<p>Barevné vyjádření statické i dynamické Dekorativní kompozice Kategorizace představ – např. africké masky Interakce s realitou – temat. práce Uplatňování subjektivity-fantast.variace na zákl.tvary písma Tematické práce s námětem z historie, práce na soutěž Písmo – styly, druhy, zákonitosti výběru a užití / např. orientační tabule / Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic – další lidové tradice... Práce s uměleckým dílem, experimentování s uměleckými díly / skládání, deformování, dotváření kresbou či barvou / Architektonické prvky – práce v materiálu inspirované slohy Dekorat. kompozice – barevné kompozice geometrických tvarů, tvarové kompozice</p>	<p>VDO PD MuV KD OSV K EV VČP</p>
--	---	--

	Výtvarná stylizace- např. gotické vitráže	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se zachytit realitu i symbolické naznačení ➤ vybírá a kombinuje výtvarné prostředky ➤ uplatňuje znalosti získané ve škole ➤ užívá výt. prostředky k originálním ztvárnění reality ➤ uvědomuje si různorodost zdrojů inspirace – viz i obrazné vyjadřování ➤ nalézá vhodnou formu pro prezentaci svých nápadů ➤ vybírá a kombinuje materiály 	<p>Kategorizace představ – např. africké masky</p> <p>Interakce s realitou – temat. práce</p> <p>Tematické práce s námětem z historie, práce na soutěž</p> <p>Písmo – styly, druhy, zákonitosti výběru a užití / např. orientační tabule / Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic- lid.tradice... </p> <p>Práce s uměleckým dílem, experimentování s uměleckými díly / skládání, deformování, dotváření kresbou či barvou /</p> <p>Architektonické prvky – práce v materiálu inspirované slohy</p> <p>Výtvarná stylizace- např. gotické vitráže</p>	<p>MuV</p> <p>KD</p> <p>OSV</p> <p>K</p> <p>EV</p> <p>VČP</p>

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá a samostatně vytváří podle vlastních zkušeností bohatou škálu vizuálně obraz. vyjádření ➤ postupně využívá v praktických činnostech prvky viz. obraz. vyjádření ➤ zachycuje prostor a správně uplatňuje techniku kresby 	<p>Linie jako výtvarný prostředek</p> <p>Kresebné etudy</p> <p>Kompoziční principy – dominantní prvek subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast a harmonie</p> <p>Zdokonalování techniky kresby – různé způsoby stínování, kontrast</p>	<p>OSV</p> <p>RSP</p>
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje osobitý přístup k realitě ➤ orientuje se v grafických technikách ➤ uplatňuje znalosti z písma a využívá dekorativních postupy při praktických činnostech ➤ využívá dekorat. postupů, zachycuje výtvarně atmosféru tématu ➤ kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi 	<p>Různé typy zobrazení – rovnoběžné promítání, pohledy</p> <p>Grafické techniky – tisk z koláže, papírořyt</p> <p>Písmo, užitá grafika, reklama, propagace</p>	<p>MeV</p> <p>FVM</p> <p>OSV</p> <p>RSP , K</p> <p>EV</p> <p>VČP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá správně techniku malby, míchá a vrství barvy ➤ užívá perspektivní postupy ve své práci ➤ k tvorbě využívá některé metody současného výt. umění 	<p>Tematické práce – Vánoce, Velikonoce – jak se slaví ve světě</p> <p>Práce s netradičními materiály</p> <p>Práce s barvami – vyjádření námětu barvami doplňkovými, lomenými, valéry, barvy příbuzné a podobné</p> <p>Perspektiva lineární a úběžníková</p> <p>Práce s internetem – vyhledávání www stránek s výtvarnou tematikou</p>	
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje se k různému způsobu uměleckého vyjádření ➤ zařazuje do historických souvislostí zákl. stavební prvky architektury ➤ umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách ➤ vyjadřuje se osobitě a využívá znalostí o barvách 	<p>Práce s dílem – renesance, baroko, klasicismus</p> <p>Základní stavební prvky architektury- okno, sloup, římsa, portál, mozaika, sgrafito</p> <p>Správná technika malby – větší plocha. Technika pastelu a akvarelu</p> <p>Krajinářské školy v 19. Století</p>	<p>OSV RSP VMEGS JE EV VČP</p>

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vybírá a samostatně vytváří co nejširší škálu vizuálně obraz. vyjádření ➤ uplatňuje osobitý přístup k realitě ➤ využívá znalostí o barvách k osobitému vyjádření ➤ orientuje se v grafických technikách a zvládá tisk z výšky ➤ orientuje se v oblastech moderního umění ➤ porovnává různé interpretace vizuálně obrazová vyjádření a přiměřeně obhájí svá hodnocení ➤ vybírá si a bezpečně využívá svých znalostí a dovedností ➤ vyjadřuje se vizuálně obrazně přiměřenými prostředky ➤ uplatňuje zkušenosti získané hmatem, sluchem, pohybem ➤ k tvorbě využívá některých prostředků současného umění – fotografie, počítačová grafika, video a učí se s nimi zacházet 	<p>Technika kresby – tužka, pero, rudka, uhlí, progressio / kresba hlavy, zátiší /</p> <p>Uspořádání objektů do plochy – výtvarné vyjádření vztahů a proměn mezi objekty</p> <p>Práce s barvami – symbolika barev, mísení, vzájemné vztahy, barevný a světelný kontrast</p> <p>Tisk z výšky, hloubky a plochy</p> <p>Umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. – např. impresionismus, kubismus, surrealismus</p>	<p>OSV SaS , K EV VČP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá viz. obraz. vyjádření k zaznamenávání představ a fantazie ➤ zvládá skicování, zachycuje podstatné motivy v plenéru 	<p>Seznamuje se se současnými trendy v moderním umění Práce s uměl. dílem – různé druhy výtvarného vyjádření /popisné, abstraktní, symbolické, alegorické.../ Tematické práce – výtvarné zachycení současné události Uplatňování subjektivity ve viz. obraz. vyjádření – hledání vzájemných souvislostí / např. JÁ jako koláž, asambláž, plastika.../ Reklama, propagace /obaly, plakáty, propagační materiály /Prostorová tvorba - modelování Vytváření práce na základě představ a fantazie – vytváření působivých kombinací barev a tvarů, např. chiméra, bájná tvorová Práce v plenéru, krajinomalba, frotáž z přírodnin</p>	
---	--	--

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (tematický okruh Člověk a jeho zdraví) vyučovanou na 1. stupni a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí.

Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví ve všech jeho složkách (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Výchova ke zdraví obsahuje i výchovu k mezilidským vztahům, žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o utváření postojů k nim a jednání v souladu s nimi.¹

Předmět využil posílení o jednu hodinu z disponibilní časové dotace v 6. ročníku.

Je uspořádán do tematických okruhů:

- Vztahy mezi lidmi a formy soužití – žáci se seznamují s možnými vztahy, rolami v rodinách, pochopení a řešení možných situací v mezilidských vztazích

¹ Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

- Změny v životě člověka – žáci rozvíjení poznatky týkající se tělesných, psychosociálních změn v období dospívání, otevírá se problematika sexuálního dospívání, rodičovství
- Osobnostní a sociální rozvoj – žáky učí utvářet dobré mezilidské vztahy, propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji a s volným úsilím
- Péče o zdraví - prohlubuje a rozšiřuje poznatky týkající se zdraví a jeho péče
- Zdravý způsob života (Výživa) – nabízí možnosti, jak skloubit základní potřeby výživy se zdravým způsobem života
- Hodnota a podpora zdraví - vede žáky k porozumění důležité hodnoty zdraví v kontextu dalších životních hodnot
- Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence – žáci se seznamují s možnými riziky, které jedince ohrožují v rovině fyzického, psychického, sociálního, emočního zdraví, a učí se ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí

Obsahy těchto tematických okruhů se vzájemně prolínají, prostupují napříč jinými vyučovacími předměty, ročníky; způsob osnování je cyklický.

Vzdělávací obor má časovou dotaci 3 hodin týdně, v 6., 8. a 9. ročníku po 1 vyučovací hodině. Výuka probíhá ve třídách, výjimečně v terénu v rámci různých besed.

Vzdělávací obsah předmětu má velmi těsnou vazbu na vzdělávací oblast Člověk a příroda, vyučovací předmět Přírodopis (tematický okruh Biologie člověka), proto poznatky z předmětu prohlubuje, rozšiřuje a prakticky využívá.

Vyučovací předmět také navazuje na vzdělávací obor Výchova k občanství, tematický okruh Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Stát a právo, vzdělávací obor Tělesná výchova.

Do vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněna následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova – jsou realizovány tematické okruhy v rovině sociálního, osobnostního i morálního rozvoje (psychohygiena, mezilidské vztahy, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace), Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí) – hledání vlivů vnějšího prostředí na zdraví a výživu, Mediální výchova (Interpretace vztahů mediálního sdělení a reality) – seznámení a osvojení dovedností obrany před manipulací, Výchova demokratického občana (Občan, občanská společnost a stát) – rozvíjení témat, která souvisejí s odpovědností občana, právy a povinnostmi, přijímáním odpovědnosti za své jednání.

Součástí vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou nová vzdělávací témata RVP Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, Dopravní výchova, Zdraví (sexuální výchova, rodina, ochrana před nemocemi, aj.).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitelé

- pozitivně motivují žáka k dalšímu učení
- zařazují práci s různými médii a dávají dostatečný prostor k hledání informací z různých komunikačních zdrojů
- vedou žáky k vyhledávání, třídění i propojování informací

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- vedou žáky k uplatňování správného rozhodnutí v rámci zahájení plného intimního života
- osvojování vhodných řešení v oblasti zneužívání návykových látek a rizik s tímto problémem spojených
- směřují žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

učitelé

- nabízejí dostatek podmínek pro rozvíjení komunikačních dovedností potřebných k bezproblémovému soužití a rozvíjení kultivovanému chování k opačnému pohlaví
- vedou žáky ke kvalitní formulaci svých myšlenek písemně i v ústní podobě
- umožňují žákům prezentaci, vzájemné hodnocení i obhajobu vlastní práce

Kompetence sociální a personální

učitelé

- zařazují do výuky skupinovou práci, ve které je umožněna práce všech žáků
- vedou žáky k dodržování pravidel práce ve skupině
- uplatňují individuální přístup k žákům
- navozují situace vedoucí k posílení sebedůvěry, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

učitelé

- nabízejí různé minisituace, modelové situace k uplatňování odpovědného chování v krizových a rizikových situacích
- vedou k pohotovému jednání v situacích úrazu, náhlého ohrožení zdraví

Kompetence pracovní

učitelé

- pracují s různými nástroji, materiály
- učí žáky vybírat takový postup, který neohrozí jejich zdraví a bezpečnost

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ		
<ul style="list-style-type: none">➤ navrhne svůj rodokmen, rozpozná vztahy mezi členy v rodině, jejich role, objasní pojmy, které se týkají názvů příslušníků rodiny (švagr, tchýně...)➤ pochopí funkci rodiny, uvádí příklady povinností rodičů a dětí➤ představí tradice a zvyklosti své rodiny v průběhu významných dní během roku, posoudí a hodnotí účel rodinných svátků➤ analyzuje možné problémy v rodinách, příčiny i důsledky, hledá možnosti řešení, klasifikuje typy rodin pomocí příkladu➤ projevuje zodpovědné chování v situacích ohrožení života, zdraví, bezpečí, ví, kam se má obrátit o pomoc➤ pojmenuje jiné možné formy rodinného soužití➤ vysvětlí role členů komunity (party, třídy), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního prostředí	<p>RODINA Účel rodiny Tradice, zvyky Typy rodin (harmonická a disharmonická rodina) Poradna pro rodinu, Linka důvěry Náhradní rodinná péče KAMARÁDI, PŘÁTELE Pravidla soužití, charta třídy Prevence šikany</p>	<p>OSV ŘPRD , MV , HPPE</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se vytvořit pravidla soužití v prostředí komunity a následně je respektovat, přispívá k utváření dobrých vztahů, rozpozná negativní projevy chování, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým 		
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokusí se definovat pojem zdraví, nemoc ➤ vysvětlí souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím ➤ popíše vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, hledá příklady obrany před nemocí, ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ➤ sestaví si svůj režim dne, hledá správné a špatné životní návyky, pochopí nutnost vyváženosti pracovních a odpočinkových aktivit, pokouší se o nápravu ➤ pochopí, proč je důležitá osobní a duševní hygiena, hledá souvislosti se zdravím člověka ➤ sestaví si svůj denní stravovací plán, hledá správné a špatné životní návyky, porozumí vztahu mezi výživou a zdravím ➤ je schopen vysvětlit, proč jsou potraviny řazeny do určitých skupin, vyjmenuje je a správně zařazuje příklady ➤ pochopí význam pohostinnosti, vyzkouší si, co to obnáší 	<p>Zdraví a nemoc Zdravý životní styl (otužování, očkování, karanténa) Režim dne, biorytmus Duševní a osobní hygiena (vlasy, nehty, chrup, tělo, pleť) Výživa Zdravé stravovací návyky Potraviny Pohostinnost Stolování</p>	
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení života, zdraví, bezpečí, ví na koho se má obrátit o pomoc ➤ umí se bránit před chronickými nepřenosnými nemocemi ➤ dovede vyčíst informace s příbalového letáku léků ➤ objasní, proč nemá doma chybět lékárníčka a co má obsahovat ➤ vyjmenuje krátkodobé a dlouhodobé účinky návykových látek na organismus, pochopí nebezpečí, které sebou přináší ➤ uvede faktory, které ovlivňují rozhodování člověka, předvídá důsledky svého rozhodnutí, je informován o zákonech, které se vztahují k užívání návykových látek ➤ rozpozná mimořádnou událost, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí při mimořádných událostech ➤ uvědomuje si nebezpečí komunikace s neznámými lidmi a prostřednictvím elektronických médií 	<p>Poradna pro rodinu, Linka důvěry Chronické nepřenosné a infekční nemoci Lékařská péče, léky Návykové látky (alkohol, cigarety) Ochrana člověka za mimořádných událostí Bezpečnost v silniční a železniční dopravě (účastníci silničního provozu, postup v případě dopravní nehody) Základy první pomoci</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje odpovědné a pohotové chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení života, zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ➤ aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí ➤ v případě potřeby poskytne první pomoc 		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje zdravý vztah k sobě samému, utváří vědomí vlastní identity ➤ vysvětlí role členů komunity (party, třídy), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního prostředí ➤ pokouší se vytvořit pravidla soužití v prostředí komunity a následně je respektovat, přispívá k utváření dobrých vztahů, rozpozná negativní projevy chování, v případě potřeby vyhledá pomoc sobě nebo druhým 	SEBEPOZNÁNÍ A SEBEPOJETÍ KAMARÁDI, PŘÁTELÉ Pravidla soužití, charta třídy Prevence šikany	OSV MV , HPPE
8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklad infekčních nemocí a jejich původců ➤ objasní přenos infekce a způsoby, jak šíření zabránit ➤ uvede, proti kterým infekčním chorobám je zavedeno očkování ➤ jmenuje cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ➤ objasní, jak dochází k přenosu viru HIV a vysvětlí, jak se chránit ➤ navrhne ochranu před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění ➤ vysvětlí základní vztah mezi osobním pohybovým režimem a možnými zdravotními problémy a uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování v souvislosti s chorobami a zdravotními problémy ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci ➤ předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci 	Infekční nemoci (cesty přenosu, prevence) Chronické nepřenositelné choroby První pomoc Výživa a zdraví	OSV RSP , ŘPRD , MV , Ko EV ŽP , VČP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ ošetří podvrtnutí, uplatňuje principy techniky při ošetření zlomeniny či krvácení ➤ vyjmenuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam ➤ rozlišuje mezi potravinami s vysokým a nízkým obsahem tuku, cukru, bílkovin, soli ➤ zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu ➤ sestaví jídelníček pro rodinné stravování podle zásad zdravé výživy ➤ objasní, jak se do potravního řetězce dostávají škodlivé látky, jejichž obsah je sledován 		
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje některé hlavní civilizační choroby a příčiny jejich vzniku ➤ vysvětlí souvislost mezi nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob ➤ vysvětlí základní vztah mezi osobním pohybovým režimem a možnými zdravotními problémy a uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování v souvislosti s chorobami a zdravotními problémy ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci ➤ používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích 	Civilizační choroby	OSV ŘPR , SRaSO
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje změny, probíhající v organismu dívky i chlapce v období dospívání, vhodně na ně reaguje ➤ vysvětlí rozdíly mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí a rozvinutou láskou ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli ➤ vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není zralý pro plný intimní život a těhotenství, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování ➤ uvede zdravotní rizika nechráněného pohlavního styku ➤ pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství ➤ orientuje se ve vhodnosti použití způsobů antikoncepce ➤ uvede rizika spojená s předčasným ukončením těhotenství ➤ vysvětlí potřeby matky v průběhu těhotenství, rizika ohrožující vývoj plodu 	Puberta, dospívání Reprodukční zdraví Antikoncepce Těhotenství	OSV SaS , MV, HPPE

➤ vysvětlí roli matky a otce při péči o dítě, při jeho výchově		
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ		
➤ pozná možnosti, jak rozvíjet své sociální zdraví, hledá a ztotožňuje se s hodnotami, které dělají správného partnera	Sociální zdraví, partnerské vztahy (partnerství, manželství)	OSV, MV
ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pozná možnosti, jak rozvíjet své sociální zdraví, hledá a ztotožňuje se s hodnotami, které dělají správného partnera ➤ spojuje význam sexuality především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím ➤ přemýšlí o možných zdravotních rizicích brzkého pohlavního života, dokáže se odpovědně chovat, přijímá odpovědnost za bezpečné sex. chování ➤ vysvětlí na příkladech, jaké možnosti může mít těhotná dívka, hodnotí alternativy řešení, seznamuje se s péčí o dítě 	Sociální zdraví, partnerské vztahy (partnerství, manželství) Těhotenství nezletilých Péče o dítě, těhotenství	OSV, HPPE
ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pyramidu potřeb, definuje pojem výživa, čte a rozumí energetickému obsahu látek uvedených na obalech potravin ➤ vlastními slovy objasní pojmy: živiny, tuky a jejich význam, vysvětlí vztah mezi tuky a zdravím, rozdíl mezi živočišnými a rostlinnými tuky, zná svou vlastní spotřebu ➤ definuje cukry jako sacharidy, rozlišuje potraviny s vysokým a nízkým obsahem cukru ➤ definuje sůl jako minerál, pokouší se zjistit, kde všude se v potravinách sůl nalézá, vyjmenuje způsoby, jak sůl vyloučit ze své stravy ➤ sleduje energetický příjem ve své životosprávě, kontroluje a navrhuje správný výživný program, sestavuje sám pravidla správných stravovacích návyků 	Výživa Tuky v potravinách Cukry Sůl Energetická hodnota potravin, výživový program Co vlastně jíst?	EV, VČP
RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná znaky stresu, cvičí techniky sebeovládání a relaxace ➤ uvědomuje si nebezpečí psychických onemocnění, sebepoškozování a užívání drog pro zdraví člověka, předvídá důsledky svých rozhodnutí, přichází na alternativní řešení 	Stres Rizikové chování Návykové látky Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace událostí,	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ projevuje odpovědné a pohotové chování v situacích ohrožení života, zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ➤ uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	varovné, signály, evakuace, prevence vzniku)	
HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná všechny komponenty zdraví, vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duchovním, duševním, emočním a sociálním zdravím 	Zdraví	

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

1. STUPEŇ

Tělesná výchova je součástí komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví a rozvoji pohybových dovedností. Veškeré pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu ...).

Součástí tělesné výchovy je i základní plavecká výuka v minimálním rozsahu 40 vyučovacích hodin, která probíhá převážně v 1. – 3. ročníku. Do hodin tělesné výchovy je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. V žádném ročníku nedošlo k posílení časové dotace.

Předmět se vyučuje dvě hodiny týdně (výjimku tvoří plavecká výuka). Vyučování probíhá ve školní tělocvičně, na školním hřišti nebo na krytém plaveckém bazéně. Pohybové chvílky zařazujeme i do ostatních předmětů a to podle potřeb dětí.

V hodinách je velmi důležitá kladná motivace a hodnocení, proto vycházíme ze somatotypu žáka a posuzujeme jeho osobní výkony a jejich zlepšování.

Pro lepší orientaci rozdělujeme obsah předmětu do několika tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Začlenění průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. třídy – Moje tělo, Z pohádky do pohádky, projektem 4. třídy – Umíme komunikovat?)
- Environmentální výchova (projektem 2. třídy – Za tajemstvím lesa, projektem 3. třídy – Voda, Místo, kde bydlím)

a) Činnosti ovlivňující zdraví

Žáky vedeme k dodržování bezpečnostních a hygienických zásad. Neustále zdůrazňujeme dodržování pokynů při organizaci, přípravě nebo úklidu náradí, náčiní, pomůcek. Součástí hodin jsou různá průpravná, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.

b) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Základem všech činností jsou hry s různým zaměřením, s různým využitím náčiní, nestandardních pomůcek.

Součástí rozvoje dovedností dětí jsou i rytmická cvičení, doplněná zpěvem, poslechem hudby.

Žáci druhého období se více zaměřují na základy gymnastiky a atletiky.

Během školního roku ještě uskutečňujeme a našim žákům nabízíme:

- Zdravotní a sportovní kroužky (pro 1. – 5. ročník)
- Ozdravné pobyty v přírodě, Školy v přírodě (pro 1. – 5. ročník)
- Zimní pobyt v přírodě (pro 4. ročník)
- Lyžařský výcvikový kurz (pro žáky zapojené do sportovního programu plavání, volejbal v 5. ročníku)

c) Činnosti podporující pohybové učení

Žáky po celou dobu vedeme k dodržování pravidel her, soutěží a závodů, k dodržování zásad fair play. Postupně je seznamujeme s měřením atletických disciplín, se základními pravidly pohybových her, s hodnocením nejen svých, ale i spolužákových výkonů.

Výchovně vzdělávací strategie, které vedou v tomto předmětu k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky k používání přesného názvosloví
- vedou žáky k správným pohybovým návykům
- zdůrazňují důležitost pohybových aktivit pro život
- nechávají žáky samostatně organizovat a pomáhat při různých hrách a soutěžích
- učí žáky porovnávat a posuzovat své výkony a motivují je k jejich zlepšování
- seznamují žáky se světem sportu
- zařazují pohybové činnosti, ve kterých žáci pozorují zlepšování výkonu
- upozorňují žáky na propojování informací z jiných předmětů
- využívají různé metody a formy práce

Kompetence řešení problémů

Učitelé

- přibližují žákům taktické pokyny při kolektivních hrách
- nechávají žáky pozorovat a posuzovat výkony jiných
- poukazují na chyby a vedou žáky k jejich následnému odstraňování
- nechávají žáky samostatně promýšlet taktiku při soutěžích, hrách
- nechávají žáky samostatně volit způsoby plnění úkolů

Kompetence komunikativní

Učitelé

- vyžadují od žáků správné užívání názvosloví
- seznamují žáky se základními pravidly her a vyžadují jejich znalost a dodržování
- zařazují soutěže s důrazem na vzájemnou pomoc a komunikaci
- používají různá gesta a signály jako jeden z možných komunikačních prostředků
- předkládají žákům obrázková schémata a učí je porozumět jim
- podporují samostatné vyjadřování
- zdůrazňují slušnost a spisovné vyjadřování i ve vypjatých situacích

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zařazují cvičení ve skupinách
- vedou žáky k efektivní spolupráci v týmu
- při hrách rozebírají chování a jednání žáků, dávají prostor k samostatnému vyjadřování
- vedou žáky ke zdravému sebevědomí a sebeovládání

- vyžadují dodržování pravidel spolupráce v týmu, družstvu
- zadávají úkoly do družstev, kde dávají důraz na zapojení všech jejích členů

Kompetence občanská

Učitelé

- dbají na dodržování pravidel a zásad fair play, zdůrazňují nutnost jejich dodržování
- seznamují žáky se základy první pomoci a se zodpovědným chováním při úrazu
- podporují u žáků aktivní zapojení do školních a mimoškolních aktivit
- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- s žáky rozebírají konfliktní situace a požadují od nich tolerantní chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- dbají u žáků na správné používání náradí a náčiní
- neustále zdůrazňují dodržování pravidel bezpečnosti
- nechávají žáky samostatně manipulovat s náradím a náčiním
- nechávají žáky samostatně organizovat, plánovat splnění zadaných úkolů
- dbají na dodržování vhodného oblečení a obutí
- vyžadují od žáků dodržování hygienických návyků

2. STUPEŇ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět tělesná výchova se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci jsou rozděleni v rámci ročníků na chlapce a dívky. Výuka probíhá v tělocvičně nebo na školním hřišti. V zimním období je pro žáky sportovních tříd a žáky 7. ročníku zařazen týdenní pobyt na LVK.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu navazuje na vzdělávací oblast 1. stupně Člověk a zdraví, vyučovací předmět tělesná výchova a je rozdělen do 3 tematických okruhů:

- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech. Žák také posoudí osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.
- V oblasti činností podporujících pohybové učení žák užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu. Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Žák sleduje své výkony, eviduje je a vyhodnotí. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.
- V oblasti činností ovlivňujících zdraví žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností. Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Při pobytu v přírodě se orientuje v terénu, zbuduje nouzový přístřešek, zajistí teplo, vodu, potravu. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvádí možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Do vyučovacího předmětu tělesná výchova jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity, Kulturní diference) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět) Environmentální výchova (Vztah člověka k prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, pokus-omyl, frontální skupinová, individuální výuka, soutěže, turnaje)

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky ke třídění, propojování informací
- stanovují dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- hodnotí žáka tak, aby vnímal a dokázal posoudit vlastní pokrok
- pomáhají žákovi najít nejvhodnější způsob ke zdokonalení se
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- vedou žáka k plánování a organizování vlastní činnosti, k osvojování si tělocvičného názvosloví

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- motivují žáka k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáka k využívání jeho vlastních zkušeností
- vedou žáka k samostatnému rozhodování se

Kompetence komunikativní

Učitelé

- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování
- podporují samostatné vyjadřování
- zadávají úkoly, při kterých může žák spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují žákovi zažít úspěch => posilují sebedůvěru žáka
- vedou žáka k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- uplatňují individuální přístup
- dbají na zařazení všech bez rozdílu
- vedou žáka k ohleduplnosti k druhým

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáka k respektování názorů ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k zodpovědnému vztahu ke svému zdraví i přírodě
- vedou žáka k aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitelé

- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vedou žáka k dodržování pravidel bezpečnosti

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává význam pohybu pro zdraví ➤ je veden učitelem ke správnému držení těla při všech činnostech ➤ chápe význam cvičebního úboru a sportovní obuvi, samostatně se převlékne, dodržuje osobní hygienu ➤ podle pokynů učitele se podílí na přípravě cvičebního nářadí a náčiní ➤ umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta učitele ➤ zná základní pravidla chování při TV a sportu a řídí se jimi ➤ seznamuje se s ošetřením drobných poranění a přivolá pomoc ➤ rozvíjí svou pohybovou úroveň a snaží se o zlepšení koordinace svých pohybů 	Pohybové hry	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými pohybovými aktivitami včetně netradičních ➤ osvojuje si základní pojmy, povely a pravidla související s používaným gymnastickým nářadím a náčiním ➤ umí k pohybové hře využít i jiné předměty než tělocvičné náčiní ➤ rozvíjí pohybovou tvořivost dle svých schopností ➤ seznamuje se se základními pojmy a názvy nářadí a náčiní ➤ dle individuálních předpokladů zvládá průpravná cvičení ke kotoulu vpřed a vzad, nacvičuje kotoul vpřed a stoj na lopatkách ➤ zdokonaluje cvičení s drobným náčiním ➤ chápe účinky různých cvičení, která jsou mu věkově přiměřená ➤ poznává význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu (pohybové chvílky, kompenzační cvičení, ...) ➤ seznamuje se se základními osvojovanými prvky a používaným náčiním ➤ seznamuje se se základními osvojovanými prvky a používaným náčiním ➤ dle svých individuálních možností se pokouší o nápodobu a rytmický pohyb ➤ pokouší se o jednoduché (věku přiměřené) tance ➤ snaží se o estetické držení těla ➤ seznamuje se základními pojmy týkajícími se běhů, skoků a hodů ➤ reaguje na zjednodušené startovní povely a signály 	Gymnastika Rytmická a kondiční cvičení Atletika Sportovní hry Výuka základního plavání (v plavecké škole)	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ za pomoci učitele dodržuje základy bezpečnosti při atletických činnostech ➤ účastní se plaveckého výcviku, adaptuje se na vodní prostředí ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti na bazéně, ve sprchách i šatnách 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základy komunikace v TV ➤ poznává organizaci prostoru a činností při TV ➤ snaží se respektovat pravidla hry fair play při TV 	<p>Komunikace v TV Organizace při TV Chování v TV</p>	
2. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává význam každodenního pohybu pro zdraví ➤ snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice ➤ je veden ke správnému držení těla ➤ používá vhodné oblečení a obuv, řídí se pokyny vyučujícího ➤ aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, náčiní a pomůcek ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti ➤ rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu a obratnost ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti 	Význam pohybu pro zdraví	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými netradičními pohybovými hrami, aktivitami i pomůckami ➤ rozvíjí svou pohybovou tvořivost ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích ➤ nacvičuje kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách ➤ nacvičuje výskok na švédskou bednu, kozu ➤ provádí podle pokynu učitele cvičení na náradí ➤ nacvičuje náskok na můstek a trampolínku ➤ pohybem vyjadřuje rytmus, podle individuálních předpokladů cvičí podle hudby ➤ učí se startovací povely ➤ podle schopností se zapojuje do rychlého a vytrvalostního běhu ➤ nacvičuje odraz z místa i s rozběhem ➤ provádí prvky běžecké abecedy ➤ nacvičuje techniku hodů s míčkem z místa ➤ zdokonaluje manipulace s míčem či jiným herním náčiním ➤ spolupracuje při řízené hře ➤ trénuje chůzi a běh v terénu ➤ účastní se plaveckého výcviku 	<p>Pohybové hry Základy gymnastiky Rytmická a kondiční cvičení Základy atletiky Základy sportovních her Pobyt v přírodě a turistika (v rámci školy v přírodě) Výuka základního plavání (v plavecké škole)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se reagovat na smluvené povely a signály ➤ rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech ➤ učí se a dodržuje pravidla pohybových činností (her a soutěží) ➤ poznává přestupky proti pravidlům ➤ účastní se měření výkonů při pohybových dovednostech a testech a porovnává své výkony s výkony ostatních 	<p>Komunikace a organizace v tělesné výchově</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p>	

3. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává význam každodenního pohybu pro zdraví ➤ snaží se o zlepšení svých pohybových dovedností a fyzické kondice ➤ je veden ke správnému držení těla ➤ používá vhodné oblečení a obuv, řídí se pokyny vyučujícího ➤ aktivně se účastní přípravy a úklidu náradí, náčiní a pomůcek ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti v šatně, tělocvičně i na hřišti ➤ rozvíjí rychlost, vytrvalost, sílu a obratnost ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p>	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými netradičními pohybovými hrami, aktivitami i pomůckami ➤ rozvíjí svou pohybovou tvořivost ➤ spolupracuje při jednoduchých týmových činnostech a soutěžích ➤ nacvičuje kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách ➤ nacvičuje výskok na švédskou bednu, kozu ➤ provádí podle pokynu učitele cvičení na náradí ➤ nacvičuje náskok na můstek a trampolínu ➤ pohybem vyjadřuje rytmus, podle individuálních předpokladů cvičí podle hudby ➤ učí se startovací povely ➤ podle schopností se zapojuje do rychlého a vytrvalostního běhu ➤ nacvičuje odraz z místa i s rozběhem ➤ provádí prvky běžecké abecedy ➤ nacvičuje techniku hodů s míčkem z místa 	<p>Pohybové hry</p> <p>Základy gymnastiky</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení</p> <p>Základy atletiky</p> <p>Základy sportovních her</p> <p>Pobyt v přírodě a turistika (v rámci školy v přírodě)</p> <p>Výuka základního plavání (v plavecké škole)</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdokonaluje manipulace s míčem či jiným herním náčiním ➤ spolupracuje při řízené hře ➤ trénuje chůzi a běh v terénu ➤ účastní se plaveckého výcviku ➤ bezpečně se pohybuje ve vodním prostředí i blízkém okolí ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se reagovat na smluvené povely a signály ➤ rozumí užívanému názvosloví při osvojovaných činnostech ➤ učí se a dodržuje pravidla pohybových činností (her a soutěží) ➤ poznává přestupky proti pravidlům ➤ účastní se měření výkonů při pohybových dovednostech a testech a porovnává své výkony s výkony ostatních 	<p>Komunikace a organizace v tělesné výchově</p> <p>Pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>Měření a posuzování pohybových dovedností</p>	

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává význam pohybu pro lidské zdraví ➤ usiluje o zlepšení své fyzické kondice ➤ dbá na správné držení těla při všech činnostech ➤ používá vhodné sportovní oblečení a obuv ➤ dodržuje zásady bezpečnosti při cvičení, samostatně chystá a uklízí nářadí a pomůcky ➤ při přesunech do šaten, do tělocvičny a na hřiště dodržuje pravidla bezpečnosti 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p>	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s netradičními pohybovými aktivitami ➤ využívá netradiční pomůcky ➤ rozvíjí pohybovou tvořivost ➤ provádí kotoul vpřed a vzad v různých obměnách ➤ nacvičuje roznožku ➤ přejde správně po kladině s dopomocí ➤ vyjadřuje pohybem rytmus ➤ provádí jednoduchá cvičení s hudbou ➤ dokáže podle pokynů učitele i samostatně provádět cviky na různých nářadích a s různým náčiním ➤ zapojuje se do úpolových her 	<p>Pohybové hry</p> <p>Gymnastika</p> <p>Rytmické hry</p> <p>Kondiční cvičení</p> <p>Úpolové hry</p> <p>Atletika</p> <p>Sportovní hry</p> <p>Další pohybové činnosti</p>	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle individuálních schopností se zlepšuje v běžecké rychlosti a vytrvalosti ➤ ovládá prvky běžecké abecedy ➤ zdokonaluje běh na hřišti i v terénu ➤ zvládá skok do dálky se správným odrazem a doskokem ➤ seznamuje se s technikou skoku vysokého ➤ dokáže házet míčkem s rozběhem i bez rozběhu ➤ dokáže měřit a zapisovat různé atletické disciplíny ➤ dodržuje zjednodušená pravidla kolektivních her ➤ zlepšuje manipulaci s míčem ➤ seznamuje se s hráčskou taktikou ➤ dodržuje pravidla při pohybových činnostech ➤ své chování řídí pravidly fair play 		
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reaguje na povely a signály a také je sám používá ➤ používá základní názvosloví ➤ cvičí podle popisů a nákresů ➤ poznává přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje ➤ zná pravidla minisportů ➤ zkouší zorganizovat pohybovou činnost pro třídu ➤ s pomocí změří pohybové testy a pomáhá při jejich měření a zapisování ➤ vyhledává informace o sportovním dění ve svém městě ➤ shromažďuje informace o místních sportovcích 	Organizace při TV Pravidla Organizace při TV Sportovní informace	
5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvědomuje si význam pohybu pro zdraví ➤ podle svých individuálních schopností zlepšuje svou kondici ➤ při všech činnostech se snaží dodržovat správné držení těla ➤ dokáže samostatně používat protahovací a vyrovnávací cviky ➤ používá vhodné sportovní oblečení ➤ dodržuje zásady bezpečnosti, dokáže připravit a uklidit cvičební nářadí ➤ řídí se zásadami bezpečnosti při přesunu do šatny a tělocvičny 	Význam pohybu pro zdraví	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s různými netradičními hrami a aktivitami, používá netradiční náčiní ➤ zdokonaluje kotoul vpřed a vzad v různých obměnách ➤ provádí stoj na rukou s dopomocí 	Pohybové hry Gymnastika Rytmičké hry Kondiční cvičení Úpoly	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ upevňuje přeskok přes kozu roznožmo a skrčmo ➤ zvládá odraz z trampolíny ➤ bezpečně přejde kladinu bez dopomoci ➤ pohybem vyjadřuje rytmus ➤ provádí jednoduchá cvičení s hudbou ➤ dokáže podle instrukcí učitele provádět cvičení na různém nářadí a s různým náčiním ➤ zapojuje se do úpolových her ➤ seznamuje se s běžeckou abecedou ➤ reaguje na startovní povely, zná start vysoký a nízký ➤ provozuje běh na hřišti a v terénu ➤ zvládá skok do dálky se správným odrazem a doskokem ➤ dokáže házet s míčkem s rozběhem i bez rozběhu ➤ zlepšuje manipulaci s míčem ➤ dodržuje zjednodušená pravidla kolektivních her ➤ seznamuje se s rolí hráče a hráčskou taktikou 	<p>Atletika Sportovní hry</p>	
--	-----------------------------------	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí, komentuje cvičení spolužáka ➤ reaguje na signály a povely a používá je ➤ používá základní názvosloví ➤ cvičí podle popisů a nákresů ➤ provádí pohybové testy a pomáhá při měření a zapisování ➤ pokouší se organizovat pohyb. činnost pro třídu ➤ vyhledává informace o sportovních aktivitách ve městě, sleduje informace o sportovcích ➤ své chování řídí pravidly fair play 	<p>Organizace TV</p>	
---	----------------------	--

6. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ připraví se podle pokynů učitele na pohybovou činnost ➤ použije správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ používá vhodný cvičební úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s prováděním TV a sportu ➤ zná a dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ orientuje se v přírodě, v případě nouze se ukryje, zajistí základní věci pro přežití 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Adaptační kurz-turistika a pobyt v přírodě</p>	<p>OSV RSP</p>

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje jednoduchá pravidla, respektuje a dodržuje taktiku vedoucí k úspěchu družstva, snaží se o fair play jednání, zná minimálně 8 pohybových her ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence i rozhodčího ➤ naplňuje základní olympijskou myšlenku ve školních podmínkách ➤ rozumí základním pravidlům osvojovaných SH a dodržuje je, jedná při hře v duchu fair play ➤ umí dodržovat dohodnutou taktiku hry ➤ rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka ➤ zná několik významných soutěží a sportovců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	<p>Pohybové hry Atletika-Rychlý běh 60m Vytrvalý běh 800-1000m Sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV LV , PSSS OSV PL , ŘPRD VMEGS OES</p>
--	--	--

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá bezpečně roznožku přes kozu nadél i našír, zvládá bezpečně činnost na trampolínce ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na ruce s dopomocí a tvořivě je aplikuje v jednoduché sestavě ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, překot ve svisu ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně jednoduché druhy pohybu, dbá na správné držení těla, používá jednoduchou techniku cvičení s náčiním (obruč, švihadlo) ➤ aktivně se zapojuje do jednoduchých úpolových her ➤ zvládá základní techniku při skoku do dálky ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce 	<p>Gymnastika-Přeskok Akrobacie Hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly-úpolové hry Skok do dálky Hod míčkem Sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal</p>	<p>OSV PL</p>
---	--	---

7. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pod vedením učitele i samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ používá vhodný cvičební úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s prováděním TV a sportu 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>OSV RSP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ➤ orientuje se v terénu, využívá dokumentace k zajištění pobytu v přírodě 	LVVZ-příprava turistické akce, orientace, chůze (běžky) v mírně náročném terénu.	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje jednoduchá pravidla, respektuje a dodržuje taktiku vedoucí k úspěchu družstva, snaží se o fair play jednání, zná minimálně 10 pohybových her ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence i rozhodčího ➤ naplňuje základní olympijskou myšlenku ve školních podmínkách ➤ rozumí základním pravidlům osvojovaných SH a dodržuje je, jedná při hře v duchu fair play ➤ umí dodržovat dohodnutou taktiku hry ➤ rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka ➤ zná několik významných soutěží a sportovců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	Pohybové hry Atletika-Rychlý běh 50m Vytrvalý běh 800-1000m Sportovní hry Historie a současnost sportu	MuV LV , PSSS OSV PL , ŘPRD VMEGS OES
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá bezpečně roznožku přes kozu na dél i našíf, naskočí na bednu našíf do vzporu dřepmo, zvládá bezpečně pohybovou činnost na trampolínce s rozběhem ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně kotoul vpřed, kotoul vzad do různých postojů, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou a tvořivě je aplikuje v jednoduché sestavě ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, překot ve svisu, výmyk s dopomocí, poskytne podle pokynů jednoduchou dopomoc ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně jednoduché druhy pohybu, dbá na správné držení těla, používá jednoduchou techniku cvičení s náčiním (obruč, švihadlo), cvičí jednoduché sestavy ➤ aktivně se zapojí do jednoduchých úpolových her ➤ zvládá základní techniku při skoku do dálky ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ podle individuálních předpokladů zvládá kontrolovanou jízdu na sjezdových lyžích, nebo snowboardu, dodržuje pravidla pohybu na sjezdovce a zvládá bezpečnou jízdu na vleku, samostatně manipuluje s výzbrojí ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce 	Gymnastika-Přeskok Akrobacie Hrazda estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly-úpolové hry Skok do dálky Hodí míčkem LVVZ-sjezdové lyžování, běžecký výcvik, snowboarding. Sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal	

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ zlepšuje své tělesné zdatnosti ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ používá vhodný cvičební úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s prováděním TV a sportu, uplatňuje bezpečné chování i v přírodě ➤ zná a dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	<p>OSV RSP</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje jednoduchá pravidla, respektuje a dodržuje taktiku vedoucí k úspěchu družstva, snaží se o fair play jednání ,zná minimálně 10 pohybových her, dovede je zorganizovat ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence i rozhodčího ➤ naplňuje základní olympijskou myšlenku ve školních podmínkách ➤ rozumí základním pravidlům osvojovaných SH a dodržuje je, jedná při hře v duchu fair play ➤ zvolí taktiku hry a dodržuje ji, dohodne se na spolupráci 	<p>Pohybové hry Atletika-Rychlý běh 60 m Vytrvalý běh 800-1500m Sportovní hry- košíková volejbal, fotbal, florbal</p>	<p>MuV LV , PSSS OSV RSP , PL , ŘPRD</p>
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá bezpečně roznožku přes kozu na dél i našíř, skrčku, zvládá skrčku přes bednu našíř, zvládá bezpečně pohybovou činnost na trampolínce s rozběhem ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně kotoul vpřed, kotoul vzad do různých postojů, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou a tvořivě je aplikuje v jednoduché sestavě ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně náskok do vzporu, zákmihem seskok, sešín, překot ve svisu, výmyk s dopomocí, podmet, poskytnete podle pokynů základní dopomoc ➤ podle individuálních předpokladů zvládá samostatně jednoduché druhy pohybu, dbá na správné držení těla, používá jednoduchou techniku cvičení s náčiním (obruč, švihadlo), cvičí jednoduché sestavy ➤ aktivně se zapojí do jednoduchých úpolových her ➤ zvládá základní techniku při skoku do dálky 	<p>Gymnastika-Přeskok Akrobacie Hrazda</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem</p> <p>Úpoly - úpolové hry Skok do dálky Vrh koulí Skok do výšky</p> <p>Sportovní hry- košíková volejbal, fotbal, florbal</p>	<p>OSV RSP , PL , ŘPRD</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ zvládá základní techniku při skoku do výšky ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a uplatňuje je ve hře 		
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uspořádá svůj pohybový režim ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ vhodnou formou zlepšuje svou tělesnou zdatnost (kondiční programy) ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech, uplatňuje bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody ➤ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - poskytne první pomoc, ošetří jednoduchá poranění ➤ používá vhodný cvičební úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s prováděním TV a sportu ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ využívá gymn.cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Gymnastika</p>	<p>MuV KD OSV RSP EV VČP</p>
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje pravidla, respektuje a dodržuje taktiku vedoucí k úspěchu družstva ➤ snaží se o fair play jednání, využívá i přírodního prostředí k pohyb.hrám ➤ zná několik pohybových her, dovede je zorganizovat a samostatně řídit ➤ zvládá záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích na všech nářadích ➤ užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence i rozhodčího ➤ soupeří čestně ➤ sleduje své výkony a eviduje je, zpracuje naměřená data ➤ rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka ➤ zorganizuje jednoduché turnaje ➤ zná několik významných soutěží a sportovců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	<p>Pohybové hry Gymnastika Atletika Sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal</p>	<p>MuV LV , PSSS OSV RSP , PL , ŘPRD EV VČP</p>

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí učivo-cviky na jednotlivých náradích z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ zvládá roznožku a skrčku přes kozu našír odpovídající výšky s oddáleným odrazem ➤ podle individuálních předpokladů zvládá kotoul vpřed a vzad v různých obměnách, stoj na rukou s výdrží, dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je ➤ podle individuálních předpokladů zvládá výmyk odrazem jednož, přešvih únožmo ve vzporu, podmet ➤ zvládá samostatně jednoduché druhy pohybu při cvičení s hudbou, cvičení s náčiním (švihadlo, obruč) ➤ aktivně se zapojí do jednoduchých úpolových her ➤ zdokonaluje techniku jednotlivých atletických disciplín osvojených v předchozích ročnících ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ zvládá základní techniku vrhu koulí, rozliší rozdíl mezi hodem a vrhem ➤ zvládá základní herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a uplatňuje je ve hře 	<p>Gymnastika přeskok akrobacie hrazda Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem Úpoly rychlý běh-60m, vytrvalý běh-1500m, skok do dálky, skok do výšky (flop), hod míčkem vrh koulí Sportovní hry – košíková, volejbal, fotbal</p>	<p>OSV RSP , PL , ŘPRD</p>

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu:

1. STUPEŇ

Praktické činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při nich uplatňují zručnost a mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků.

V žádném ročníku nedošlo k posílení časové dotace.

Průřezová témata začleněná do tohoto předmětu:

- Osobnostní a sociální výchova (projektem 1. tříd – Moje tělo, Z pohádky do pohádky)
- Environmentální výchova (projektem 2. tříd – Za tajemstvím lesa)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (projektem v 5. tříd - Evropa a my)

Výuka má tradiční činnostní charakter, doplněný o zajímavé skupinové práce či tvorbu projektů.

Obsah celého předmětu je rozdělen do čtyř kapitol:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Při praktických činnostech se žáci učí:

- organizovat své pracovní prostředí a vlastní činnosti – rozdávat, uspořádat své pracovní místo, sbírat, ukládat, udržovat své náčiní i místo

- pracovní kázní – být pozorný a opatrný, vědět co dělat, aby byla určitá pracovní činnost dostatečně bezpečná pro žáka samotného i pro spolužáky, dodržovat též hygienická pravidla uvědomovat si význam vlastní činnosti a práce
- umět o své činnosti povědět druhým, zhodnotit svoji práci i práci svých spolužáků

1. vzdělávací období (1. – 3. roč.)

Praktické činnosti v 1. období jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Rozvíjejí motorické schopnosti žáků, manuální dovednosti a pracovní návyky.

Žáci se učí organizovat svou práci, učí se pracovat v týmu, učí se bezpečnosti práce.

Při práci s drobným materiálem se zabývají stříháním, ohýbáním a výtvarným ztvárňováním různých námětů.

Při práci s papírem se zaměřují na správné držení a práci s nůžkami, poznávají a tvoří s různými druhy papíru.

Při modelování se seznamují s vlastnostmi modelovací hmoty, vytváří z ní jednoduché výrobky podle svých představ.

2. vzdělávací období (4. – 5. roč.)

Praktické činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, kde žáci uplatňují a realizují svoji zručnost a nápady. Úkolem tohoto předmětu je také utvářet u žáků kladný vztah k práci.

- Práce s drobným materiálem – v této oblasti se žáci učí používat různé pomůcky, poznávají vlastnosti různých materiálů a zhotovují výrobky na základě vlastní představivosti.
- Konstrukční činnosti – žáci pracují se stavebnicemi podle jednoduchých návodů.
- Pěstitelské práce – zde se prakticky seznamují s péčí o pokojové rostliny, provádí jednoduché pěstitelské pokusy.
- Příprava pokrmů – žáci poznávají školní kuchyni a její vybavení, připravují jednoduchý pokrm, uplatňují pravidla správného stolování.

Ve všech těchto oblastech je kladen důraz na bezpečnost a hygienu práce, na udržování pořádku, čistoty a na závěrečný úklid po práci.

Výchovně vzdělávací strategie, kterými se v tomto předmětu plní klíčové kompetence:

Kompetence k učení

učitelé

- zařazují práci se stavebnicemi a tím rozvíjí prostorovou představivost u dětí
- vedou žáky k pozorování a zapisování výsledků pěstitelských pokusů
- upozorňují žáky na využívání získaných zkušeností při praktických činnostech a současně na využití a propojení poznatků z jiných předmětů
- seznamují žáky s různými pracovními technikami
- zařazují činnosti, které umožňují žákům své výkony porovnávat a posuzovat
- nabízejí několik způsobů provedení, ze kterých si žáci sami vybírají dle svých dispozic a tvořivosti
- předkládají problémové situace, které žáci dále výtvarně a technicky zpracovávají

Kompetence k řešení problému

učitelé

- motivují žáky k promýšlení pracovních postupů
- nabízejí žákům možnost vybrat si materiál a pomůcky vhodné pro danou techniku
- vedou žáky ke správné organizaci pracovního místa

Kompetence komunikativní

učitelé

- předkládají žákům jednoduché pracovní postupy a návody
- vedou žáky k prezentaci své práce
- vštěpují žákům pravidla komunikace ve skupině
- vyžadují slušné vyjadřování

Kompetence sociální a personální

učitelé

- vedou žáky k týmové práci a dodržování pravidel práce v týmu
- navozují situace vedoucí k posílení pocitu zodpovědnosti za splnění úkolů celého týmu
- požadují u žáků respektování pravidel skupinové práce
- dbají na zapojení všech žáků, podporují u nich samostatné vyjadřování
- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc

Kompetence občanská

učitelé

- seznamují žáky s lidovými tradicemi
- motivují žáky k pozitivnímu vztahu k ochraně přírody zařazováním úkolů s ekologickou tematikou
- podněcují žáky k aktivnímu zapojování při ochraně a tvorbě životního prostředí
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování a respektování názorů jiných

Kompetence pracovní

učitelé

- vedou žáky k bezpečnosti při práci
- upozorňují žáky na správné zacházení s materiály
- vychovávají žáky k šetření materiálem
- učí žáky k úctě a ocenění práce své i ostatních
- zdůrazňuje význam práce pro další život
- rozvíjejí u žáků jemnou motoriku a manuální zručnost
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- učitelé vedou žáky k organizaci jejich práce, plánování

2. STUPEŇ

Předmět využil posílení o jednu hodinu z disponibilní časové dotace v 9. ročníku.

Názvy tematických okruhů:

- Pěstitelské práce, chovatelství
- Práce s technickými materiály
- Svět práce

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce je především orientovaná na utváření a rozvíjení praktických dovedností, osobních vlastností žáků a upevňování návyků a zásad bezpečnosti a hygieny práce. Napomáhá rozhodování žáků při volbě budoucího povolání a je předpokladem pro úspěšné zařazení do života.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je na 2. stupni zařazen ve všech ročnících dle následující tabulky. Zpravidla se třída dělí na dvě skupiny, které mají každý týden jeden z určených tematických okruhů. Tematický okruh Svět práce se v 9. ročníku nedělí. Tento okruh má více informativní charakter než ostatní oblasti, které jsou zaměřeny více činnostně.

Tuto oblast obvykle posilujeme v 8. a 9. ročníku o volitelné předměty Technické činnosti a Domácnost.

NÁZEV PŘEDMĚTU	NÁZEV TÉMATICKÉHO OKRUHU	ROČNÍK	ČASOVÁ DOTACE (v hodinách), MÍSTO VÝUKY
Pracovní činnosti	Pěstitelské práce	6.	1 týdně školní pozemek, učebna pěstitelství, třída
Pracovní činnosti	Pěstitelské práce, chovatelství	7.	1 týdně školní pozemek, učebna pěstitelství, třída
Pracovní činnosti	Práce s technickými materiály	8.	1 x za dva týdny dílna
Pracovní činnosti	Svět práce	8.	1 x za dva týdny třída, učebna informatiky
Pracovní činnosti	Svět práce	9.	1 týdně třída, učebna informatiky

Charakteristika jednotlivých tematických okruhů:

- Pěstitelské práce, chovatelství:

Výuka tohoto okruhu je především zaměřena na různé formy praktické práce na školním pozemku či údržbě okrasné části školy a školního hřiště a to zejména v jarních, letních a podzimních měsících. Žáci vykonávají určené činnosti většinou v malých skupinkách. V zimních měsících a při nepříznivém počasí probírají teoretické učivo určené plánem, pečují o květinovou výzdobu společných prostor školy, pracují na dlouhodobých ročníkových úkolech a v předjaří se podílejí na předpěstování sadby.

Do tematického okruhu Pěstitelské práce, chovatelství jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

- Svět práce:

Výuka je zaměřena na volbu povolání. Provází ji sebepoznávání žáka, které se děje za pomoci praktických úkolů, dotazníků nebo sebepoznáváním. Hlavní témata jsou věnována správné volbě budoucí školy a v neposlední řadě i budoucího zaměstnání. Žáci se na závěr seznamují i s možnostmi realizovat se v oboru podnikání.

Do tematického okruhu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova (Sebepoznávání, sebeorganizace, Komunikace..), Mediální výchova (práce s inzercí, trh práce, nezaměstnanost)

- Práce s technickými materiály:

Výuka je zaměřena na získávání manuální zručnosti v oboru práce s nástroji a různými materiály. Žáci se učí rozumět návodům, číst a zaznamenávat náčrty. Škola je vybavená i dílnou, ve které se probírá rovněž teoretické učivo.

Do tematického okruhu jsou zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova.

Pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí jsou využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

Učitelé

- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě.
- zařazují různé metody a formy učení, při kterých žáci sami docházejí k řešením a závěrům
- zajímají se o názory a zkušenosti žáků, vedou je ke třídění a propojování informací
- podporují vnímání souvislostí

- zadávají takové úkoly, při kterých žáci uplatňují znalosti z více předmětů a mohou pozorovat svůj pokrok
- kladou otevřené otázky či zadávají problémové úkoly
- vedou žáky k pozitivnímu vztahu k učení a k umění objektivně zhodnotit své výsledky, případně výsledky druhých

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- učí žáky rozpoznat a pochopit problém, zjistit příčiny a najít způsob řešení za použití vlastního úsudku a zkušeností
- vedou žáky k samostatnosti při řešení problémů a učí je volit vhodné způsoby řešení
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem

Kompetence komunikativní

Učitelé

- vedou žáky k výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- učí žáky dodržovat stanovená pravidla konverzace, naslouchat, zapojovat se do diskuze a vhodně obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých žáci spolupracují v různorodých skupinách
- vytvářejí pravidla práce ve skupině a dbají na jejich dodržování
- učí žáky vzájemně si naslouchat, radit si a pomáhat
- upevňují a rozvíjejí dobré mezilidské vztahy
- podporují vytváření zdravé sebedůvěry žáků

Kompetence občanské

Učitelé

- učí žáky chápat souvislosti mezi činností člověka a životním prostředím a vytváří u nich spoluzodpovědnost za jeho ochranu, podněcuje je k aktivnímu zapojení
- pěstují v žácích odpovědnost, dodržování pravidel slušného chování, přesvědčují je o nutnosti vzájemné pomoci zejména v krizových situacích
- učí žáky odmítat útlak a uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí, respektovat názory ostatních

Kompetence pracovní

Učitelé

- vytvářejí u žáků kladný vztah k práci
- vedou žáky ke správnému používání nářadí a k hospodárnému využívání materiálů a vybavení
- kontrolují a vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- vyžadují dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- učí žáky dodržovat pracovní postupy, organizovat svou práci a udržovat pořádek na pracovním místě, po skončení práce si své nářadí očistit a uklidit

Vzdělávací obsah předmětu:

1. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se a pokouší se pracovat s různými materiály ➤ učí se používat prac. pomůcky a vhodné nástroje ➤ při práci se řídí pracovními postupy ➤ seznamuje se s prav. bezpečnosti a hygieny práce ➤ učí se organizovat pracovní plochu ➤ poznává lidové zvyky, řemesla a tradice 	Práce s tradičními a netradičními materiály	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základními stavebnicemi ➤ snaží se sestavit objekt podle jednoduché předlohy nebo vlastní představivosti 	Práce se stavebnicemi	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pod vedením učitele objevuje základní podmínky života rostlin ➤ sleduje pokus klíčení semen, jednoduše zaznamenává výsledky pozorování ➤ pečuje o běžné pokojové rostliny ➤ seznamuje se s nebezpečím jedovatých rostlin 	Pěstitelské práce	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základními pravidly stolování 	Stolování, Příprava pokrmů	

2. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamují se a pracují s různými materiály a objevují jejich vlastnosti ➤ učí se používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky ➤ učí se pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo nákresu ➤ snaží se udržovat pořádek na pracovním místě a organizovat si pracovní plochu ➤ snaží se dodržovat pravidla bezpečnosti práce 	Práce s tradičním i netradičním materiálem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (montáž, demontáž) ➤ snaží se sestavit model dle jednoduchého návodu, předlohy, náčrtku nebo plánu 	Práce se stavebnicemi	

PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává základní podmínky pěstování rostlin ➤ pozoruje, zaznamenává a zhodnocuje výsledky své pěstitelské práce ➤ učí se ošetřovat a pečovat o nenáročné rostliny ➤ seznamuje se s nebezpečím jedovatých rostlin 	<p>Pěstitelské práce Jedovaté rostliny</p>	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s pravidly správného stolování ➤ učí se připravit tabuli pro jednoduché stolování ➤ vhodně se při stolování chová ➤ poznává vhodné potraviny pro přípravu pokrmů ➤ dle pokynů připraví jednoduchý pokrm ➤ při práci dbá na bezpečnost a dodržuje hygienické návyky 	<p>Stolování Příprava pokrmů</p>	

3. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se a pracuje s různými materiály ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a nástroje ➤ učí se pracovat podle slovního návodu i podle předlohy ➤ při práci důsledně dodržuje pravidla bezpečnosti ➤ snaží se udržovat pořádek na svém prac.místě ➤ poznává lidové zvyky, tradice a řemesla a pokouší se je napodobovat 	<p>Práce s tradičním i netradičním materiálem Organizace práce Lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví jednoduchý model ze stavebnice ➤ pracuje podle jednoduchého nákresu, předlohy 	<p>Práce se stavebnicemi</p>	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poznává základní podmínky pěstování rostlin ➤ učí se pečovat o nenáročné rostliny ➤ pozoruje změny rostliny během jejího růstu ➤ svá pozorování si zaznamenává a hodnotí výsledky své pěstitelské práce ➤ seznamuje se s nebezpečím spojeným s jedovatými rostlinami 	<p>Pěstování rostlin Jedovaté rostliny</p>	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se připravit jednoduchou úpravu stolu k různým příležitostem ➤ seznamuje se s pravidly stolování a řídí se jimi ➤ pokouší se připravit jednoduchý pokrm ze studené kuchyně ➤ při práci dbá na bezpečnost a dodržuje hygienické zásady při práci s potravinami 	<p>Stolování Příprava jednoduchého pokrmu</p>	

4. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ snaží se zhotovit výrobky na základě vlastní představivosti ➤ při práci využívá různých materiálů a odhaluje jejich různorodé vlastnosti ➤ učí se rozdělit a naplánovat práci ➤ seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a snaží se jich využít při svých tvořivých činnostech ➤ volí vhodné pomůcky a nástroje pro svoji činnost ➤ snaží se udržovat pořádek na pracovním stole ➤ zvládne ošetřit drobná poranění ➤ snaží se dodržovat hygienické zásady a bezpečnost při práci 	Práce s tradičním i netradičním materiálem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pokouší se provádět montáž a demontáž modelů ze stavebnic ➤ učí se pracovat podle jednoduchého návodu, náčrtu a popisu práce ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ dokáže poskytnout první pomoc při úrazu 	Práce se stavebnicemi	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ má znalosti o základních podmínkách pěstování rostlin ➤ zaznamenává výsl. svých pěstitelských pokusů ➤ učí se pěstovat a ošetřovat rostliny ➤ správně volí vhodné náčiní a nástroje pro pěstování rostlin a péči o ně ➤ seznamuje se s volně rostoucími jedovatými rostlinami a jejich škodlivými účinky ➤ dodržuje hygienu při práci ➤ dokáže poskytnout první pomoc při poranění 	Pěstování rostlin	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se s vybavením školní kuchyně ➤ porovnává vybavení školní kuchyně s vybavením domácí kuchyně ➤ pokouší se připravit jednoduchý pokrm podle návodu a pokynů učitele ➤ po ukončení přípravy pokrmu umyje a uklidí použité nádobí ➤ dbá na pořádek a čistotu při práci v kuchyni ➤ poskytne první pomoc při úrazu ➤ zná a uplatňuje pravidla správného stolování a společenského chování u stolu ➤ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při stolování 	Vybavení kuchyně Příprava jednoduchého pokrmu Pravidla stolování	

5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří výrobky na základě vlastní představivosti ➤ při práci využívá různých materiálů a objevuje jejich vlastnosti ➤ dokáže si práci rozdělit a naplánovat ➤ používá vhodné pomůcky a nástroje pro činnost ➤ dokáže si udržet pořádek na pracovním stole ➤ seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a využívá je při svých tvořivých činnostech ➤ dokáže ošetřit drobná poranění ➤ snaží se dodržovat hygienické zásady a bezpečnost při práci 	Práce s tradičním i netradičním materiálem	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže provést montáž a demontáž modelů ze stavebnic ➤ rozumí a pracuje podle slovního návodu, obrázkové předlohy či náčrtku ➤ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ➤ správně se zachová při úrazu - poskytne sám pomoc nebo pomoc zavolá 	Práce se stavebnicemi	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní podmínky pro pěstování rostlin ➤ snaží se samostatně provádět jednoduché pěstitelské pokusy a výsledky zaznamenávat ➤ snaží se ošetřovat a starat se o pokojové rostliny ➤ při ošetřování rostlin volí správné nástroje a náčiní ➤ seznamuje se s jedovatými rostlinami a jejich účinky ➤ při práci dodržuje hygienu a bezpečnost ➤ poskytne první pomoc při poranění nebo se postará o přivolání pomoci 	Pěstování rostlin	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ je seznámen se školní kuchyní a jejím vybavením ➤ popisuje vybavení školní kuchyně a porovnává ji s vybavením domácí kuchyně ➤ zkusí připravit jednoduchý pokrm podle instrukcí učitele nebo návodu ➤ po ukončení práce v kuchyni dokáže umýt a uklidit použité nádobí ➤ vyjmenuje pravidla správného stolování ➤ dodržuje pravidla chování u stolu ➤ dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch ➤ zná a dodržuje základy hygieny a bezpečnosti ➤ poskytne první pomoc při poranění či úrazu v kuchyni 	Vybavení kuchyně Příprava jednoduchého pokrmu Pravidla správného stolování	

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí reagovat při zranění sebe či spolužáka a poskytne mu v rámci svých možností pomoc ➤ porozumí, jaký je význam zeleně pro ozdravení životního prostředí, vyjmenuje některé negativní činnosti zemědělců pro zdraví člověka a jeho životní prostředí ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc ➤ vysvětlí, jak vzniká půda ➤ porovná základní půdní druhy vzhledem k vlastnostem, úrodnosti a zpracování ➤ na základě pokusu určí půdní druh u neznámého vzorku zeminy ➤ vlastními slovy vyjádří pojmy vzlínání a vsakování vody ➤ vyjádří vlastními slovy, jak vzniká kompost, jeho ošetřování a použití ➤ volí vhodné pracovní postupy, agrotechnické lhůty a vhodné nářadí při pěstování vybraných rostlin nebo si je umí vyhledat ➤ vybaví si význam pěstování zeleniny pro člověka a vyberou vlastnost, podle kterých lze zeleninu rozdělit ➤ vyjádří vlastními slovy vybrané pojmy, vybaví si vzájemné souvislosti, uvede některé příklady a vysvětlí je ➤ shrne způsoby ochrany, vysvětlí jejich význam a klady a zápory ➤ vyjádří vlastními slovy vybrané pojmy, vybaví si vzájemné souvislosti se sklizní a uskladňováním některých zelenin 	<p>Bezpečnost a hygiena práce Zemědělství a životní prostředí Půda a její zpracování Vznik půdy Půdní druhy Určování základních půdních druhů Pohyb vody v půdě Kompost zelenina Význam a rozdělení zeleniny podle konzumní části Pěstování zeleniny ochrana zeleniny před škodlivými činiteli Sklizeň, uskladnění a uchování některých druhů zelenin</p>	<p>OSV ŘPRD EV ZPŽ , ŽP</p>

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí reagovat při zranění a poskytne v rámci svých možností pomoc ➤ zdůvodní, proč je třeba půdu zpracovávat ➤ vyjádří vlastními slovy charakteristiku přirozených a umělých hnojiv 	<p>Bezpečnost a hygiena práce Půda a její zpracování, hnojení půdy Podzimní a jarní zpracování půdy na zahradě Výživa rostlin Okrasné rostliny</p>	<p>OSV ŘPRD EV ZPŽ , ŽP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne PP ➤ volí vhodné pracovní postupy, agrotechnické lhůty a vhodné nářadí při pěstování vybraných rostlin nebo si je umí vyhledat ➤ vybaví si význam pěstování okrasných rostlin pro člověka a vyberou vlastnosti, podle kterých je lze rozdělit, dokáže zařadit OR dle vytvořené šablony ➤ zařadí OR do správné skupiny a vyjádří vlastními slovy charakteristiku ➤ popíše postup při výsadbě OR a vybere hlavní zásady při výsadbě ➤ vybere správný způsob uchovávání ovoce jednotlivých druhů ➤ vyjmenuje některé druhy, popíše správný způsob sušení a uchování LR, uvědomuje si význam pěstování pro zdraví člověka ➤ vyjmenuje některé druhy, popíše správný způsob uchování koření, uvědomuje si význam pěstování pro člověka ➤ prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty 	<p>Význam, rozdělení, charakteristika a pěstování okrasných rostlin</p> <p>Ovocné rostliny</p> <p>druhy a charakteristika ovocných rostlin</p> <p>způsob pěstování</p> <p>uskladnění a zpracování</p> <p>léčivé rostliny a koření</p> <p>Charakteristika, rozdělení, zásady pěstování a význam LR</p> <p>Vybrané druhy koření, zásady pěstování chovatelství</p>	
--	--	--

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
SVĚT PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznámí se významem předmětu volba povolání ➤ uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání – uvede příklady nesprávné profesní volby a zhodnotí možné důsledky této volby pro osobní i profesní život člověka ➤ hodnotí osobní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení ➤ poznává různé odlišné osobní rysy a klasifikuje je do skupin podle temperamentové, konstituční typologie, z nich odvozuje možné předpoklady pro volbu povolání ➤ sepisuje vlastnosti, dovednosti, vědomosti, zájmy a záliby a na jejich základě charakterizuje své osobní kvality ➤ pozná různé typy paměti a myšlení, vybere takové, které mu pomohou při dalším učení ➤ pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují ➤ na základě znalostí vhodných strategií rozhodování rozpozná okolnosti, které mu brání nebo naopak pomáhají v profesním uplatnění ➤ vybírá důležité informace z inzerátů, formuluje vlastní nabídku inzerátu 	<p>SEBEPOZNÁNÍ</p> <p>Vlastnosti</p> <p>Typologie osobnosti</p> <p>Charakteristika</p> <p>Paměť</p> <p>Myšlení</p> <p>Faktory ovlivňují sebepoznání</p> <p>ROZHODOVÁNÍ</p> <p>Inzerát</p> <p>AKČNÍ PLÁNOVÁNÍ</p> <p>ADAPTACE NA ZMĚNY</p> <p>Možnosti absolventa</p> <p>Informační základna</p>	<p>MeV</p> <p>KČPPMS ,</p> <p>IVMSR</p> <p>OSV</p> <p>ŘPRD , SaS ,</p> <p>SRaSO , Ko</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem akční plánování, vysvětlí význam zaznamenávání osobních cílů i jejich průběžného hodnocení ➤ klasifikuje možné způsoby plánování (osobní, profesní, finanční, cestovní..), (krátkodobý, dlouhodobý), zaznamenává kroky akčního plánování (brainstorming, třídění myšlenek, určení klíčových úkolů, kontrola) ➤ zamýšlí se nad změnami, které ho čekají, pozná způsoby, jak se na ně připravit ➤ sestavuje hierarchii vzdělávacího systému ČR, seznamuje se s jednotlivými stupni vzdělání ➤ rozlišuje kvalifikaci a specializaci, profesní a neprofesní typy přípravy ➤ porovnává učební plán a osnovy vybraných středních škol kategorie studijních oborů z hlediska budoucí kvalifikace, profesní návaznosti ➤ porovnává faktory, které ovlivňují vstup na typ střední školy (studijní výsledky, osobní schopnosti, charakterové vlastnosti..) ➤ využívá maximálního množství dostupných informací, orientuje se v nich ➤ aktivně vyhledává informace o možnostech a pracovních příležitostech zvoleného oboru 		
---	--	--

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc ➤ dovede přečíst jednoduchou technickou dokumentaci, načrtne zadaný výrobek, okótuje jednoduchý technický výkres ➤ porozumí stavbě dřeva a dovede popsat jeho vlastnosti, používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technolog.kázeň ➤ změří a orýsuje zadaný výrobek ➤ vhodně upne materiál, volí vhodné nářadí k řezání dřeva ➤ volí vhodné nářadí k rašplování a pilování dřeva, vybaví si souvislost mezi rašplováním a pilováním, rozezná různé druhy pilníků a rašplí 	<p>Bezpečnost a hygiena práce Technické náčrty a výkresy, kótování, technické písmo, měřítko Dřevo- stavba dřeva, fyzikální a mechanické vlastnosti dřeva a jeho obrábění Měření a orýsování Upínání a řezání dřeva Rašplování a pilování</p>	<p>OSV ŘPRD</p>
--	---	-----------------------------------

9. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
SVĚT PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na příkladech prokáže znalost rozdílu mezi povoláním, zaměstnáním a obživou ➤ jmenuje odlišnosti mezi konkrétními příklady zaměstnání, uvědomuje si, které schopnosti na vykonávání práce potřebuje 	<p>Povolání, zaměstnání Znaky povolání (pracovní prostředí, pomůcky, činnosti..) Informační základna, beseda na ÚP</p>	<p>VDO OOSS OSV ŘPRD , SaS , SRaSO , HPPE</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestavuje charakteristiku samostatně vybraného zaměstnání, rozpoznává určité nevýhody frekventovaných povolání, zvažuje, proč ho některá povolání přitahují ➤ seznamuje se s rozmanitými informačními materiály, účastní se besedy s odborníky z oblasti volby povolání, klade vhodné otázky a odpovědi průběžně vyhodnocuje ➤ sepíše si vlastní plán akcí na poslední rok na ZŠ ➤ orientuje se v přehledech a nabídkách škol ➤ učí se vyplňovat dotazníky, tiskopisy, přihlášky na SŠ ➤ objasní pojmy pracovní poměr, zaměstnanec, zaměstnavatel ➤ pochopí význam podmínek pracovní smlouvy, pokusí se sám sestavit pracovní smlouvu ➤ určí vznik a zánik pracovního poměru, vysvětlí pojem zkušební doba ➤ na modelových situacích si zkouší žádat o práci, učí se kultivovaně vystupovat ➤ sestaví svůj životopis, využívá ICT ➤ vyhledává nabídku a poptávku zaměstnání na trhu práce v místě bydliště ➤ pochopí problémy nezaměstnanosti, je seznámen s pravidly pro vyplácení podpory v nezaměstnanosti ➤ zjišťuje z ÚP statistiky a prognózy o zaměstnání ➤ pozná obory podnikání, podmínky pro udělení živnostenského listu ➤ objasní rozdíl mezi obchodní a akciovou společností, vyjmenuje podmínky nutné pro zápis v obchodním rejstříku ➤ pomocí ICT se pokouší sestavit prezentaci firmy podle vlastního výběru 	<p>Vzdělávací systém ČR Možnosti absolventa Tiskopisy Pracovní právo Pracovní smlouva Vznik a zánik pracovního poměru Pohovor Životopis Trh práce Nezaměstnanost Úřad práce Podnikání Obchodní společnost Životní rozhodnutí</p>	
---	--	--

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Plavání

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností
- rozvoj činností podporujících pohybové učení
- rozvoj činností ovlivňujících zdraví
- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Žák také posoudí osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.

- V oblasti činností podporujících pohybové učení žák užívá názvosloví na úrovni plavce a rozhodčího, ovládá základní pravidla plavání. Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví. Žák sleduje své výkony, eviduje je a vyhodnotí, zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody na úrovni školy, zpracuje naměřená data.
- V oblasti činností ovlivňujících zdraví žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí bazénu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita)

Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj (Kooperace a kompetice, Poznávání lidí)

Osobnostní a sociální výchova-morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity, Kulturní diference)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět plavání se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá na bazéně a částečně v tělocvičně na bazéně. Žáci jsou rozděleni do družstev podle výkonnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, skupinová, individuální výuka, závody)

Kompetence k učení

Učitelé

- využívají rozmanité metody a formy učení
- hodnotí žáka tak, aby vnímal a dokázal posoudit vlastní pokrok
- pomáhají žákovi najít nejvhodnější způsob ke zdokonalení se
- vedou žáka k plánování a organizování vlastní činnosti, k osvojování si plaveckého názvosloví a základních pravidel plavání
- vybírají takové činnosti, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- motivují žáka k promýšlení postupu, k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáka k využívání vlastních zkušeností
- vedou žáka k samostatnému rozhodování se
- předkládají dostatek problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých může žák spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni
- vyžadují slušné vyjadřování
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují žákovi zažít úspěch => posilují sebedůvěru žáka
- vedou žáka k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce

- uplatňují individuální přístup
- vedou žáka k ohleduplnosti k druhým, podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáka k respektování názorů ostatních
- respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáka k aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vedou žáka k dodržování pravidel bezpečnosti
- vyžadují plnění dohodnutých postupů

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky ➤ zdokonaluje se v technice jednotlivých plaveckých způsobů ➤ zdokonaluje obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže ➤ zná několik významných plaveckých soutěží a plavců našich i světových 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV SRaSO, PH, EV VČP</p>

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů zvládá obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je, zpracuje naměřená data ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže, závody ➤ zná několik významných plaveckých soutěží a plavců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV ŘPRD ,SRaSO, PH VMEGS OES EV VČP</p>
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV ŘPRD, SRaSO, PH VMEGS OES EV VČP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů zvládá obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je, zpracuje naměřená data ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže, závody ➤ zná několik významných soutěží a sportovců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 		
---	--	--

5.10.2 Volejbal

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností
 - rozvoj činností podporujících pohybové učení
 - rozvoj činností ovlivňujících zdraví
- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Žák také posoudí osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.
 - V oblasti činností podporujících pohybové učení žák užívá názvosloví na úrovni hráče a rozhodčího, ovládá základní pravidla volejbalu. Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví. Žák sleduje své výkony, eviduje je a vyhodnotí, zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni školy, zpracuje naměřená data.
 - V oblasti činností ovlivňujících zdraví žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí tělocvičny hřiště a bazénu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní diference)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět volejbal se vyučuje v 6. - 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně a na hřišti a v bazénu. Žáci jsou rozděleni podle ročníků, ale i do družstev podle výkonnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, skupinová, individuální výuka, závody)

Kompetence k učení

Učitelé

- využívají rozmanité metody a formy učení
- hodnotí žáka tak, aby vnímal a dokázal posoudit vlastní pokrok
- pomáhají žákovi najít nejvhodnější způsob ke zdokonalení se
- vedou žáka k plánování a organizování vlastní činnosti, k osvojování si volejbalového názvosloví a základních pravidel volejbalu
- vybírají takové činnosti, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- motivují žáka k promyšlení postupu, k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáka k využívání vlastních zkušeností
- vedou žáka k samostatnému rozhodování se
- předkládají dostatek problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých může žák spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni
- vyžadují slušné vyjadřování
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují žákovi zažít úspěch => posilují sebedůvěru žáka
- vedou žáka k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- uplatňují individuální přístup
- vedou žáka k ohleduplnosti k druhým, podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáka k respektování názorů ostatních
- respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáka k aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci

- vedou žáka k dodržování pravidel bezpečnosti
- vyžadují plnění dohodnutých postupů

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky ➤ zdokonaluje se v technice jednotlivých herních způsobů ➤ zlepšuje zapojení do herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, vrchní podání (průprava), odbití jednou vrchem (lob), blok, pádová technika (průprava) Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku vybírání do protiútku kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku Motivační hra Volejbalové soutěže Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých herních činností jednotlivce ➤ podle individuálních předpokladů se zdokonaluje v technice jednotlivých herních způsobů ➤ úspěšně se zapojuje do herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ sleduje svou výkonnost a její růst ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, vrchní podání, odbití jednou vrchem (drajv), blok, pádová technika (základní) Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku vybírání do protiútku kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku Motivační hra Modelovaná hra Volejbalové soutěže Historie a současnost sportu</p>	
--	--	--

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně a zodpovědně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých herních činností jednotlivce ➤ podle individuálních předpokladů se zdokonaluje v technice jednotlivých herních způsobů ➤ úspěšně se zapojuje do herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ sleduje svou výkonnost a její růst ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, vrchní podání, odbití jednou vrchem (smeč), blok, pádová technika Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku - vybírání do protiútku - kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku Motivační hra Modelovaná hra Řízená hra Volejbalové soutěže Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče		
---	--	--

5.10.3 Ekologická výchova

Charakteristika volitelného předmětu:

Vzdělávací obor je součástí nabídky volitelných předmětů žákům 2. stupně. Vzdelávací obsah předmětu navazuje na poznatky získané ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda (předměty Přírodopis, Zeměpis, Fyzika), rozšiřuje a upevňuje u žáka celistvý obraz přírodní složky Země. Má převážně praktický charakter.

Cílem předmětu je:

- dovednost ekologicky odpovědného chování žáka
- utvářet schopnost kooperace, komunikace a vyjednávání
- smyslové vnímání přírody
- vyjasňovat životní hodnoty
- rozvíjet schopnost uvažovat v souvislostech

Vyučovací předmět je realizován v 7. a 8. ročníku po 2 vyučovacích hodinách. Výuka probíhá ve třídě, učebně informační a komunikační technologie, dle počasí v terénu. Metody a formy výuky se volí podle podmínek, aktuální potřeby a momentální situace ve třídě.

Pro přehlednost je obsah členěn do těchto tematických okruhů, které se vzájemně doplňují a logicky propojují:

- Přírodní prostředí – Biotické a abiotické podmínky – žáci rozpoznají ekosystémy lokální i globální, regulační mechanismy a podmínky potřebné pro život
- Kulturní prostředí – žáci pracují s prostředím, které vytvořil člověk; hledají pozitivní i negativní zásahy člověka do přírody

Tematický okruh Přírodní prostředí je naplňován v 6. ročníku, okruh Kulturní prostředí je realizován v 7. ročníku.

Vzdelávací obsah předmětu úzce souvisí s vzdělávacím předmětem Přírodopis (hlavně v tematické oblasti Přírodní prostředí), rozvíjí poznatky o zvířatech, rostlinách a různých ekosystémech. Navazující předmět Zeměpis dále prohlubuje znalosti v oblasti neživé přírody, pomocí map, atlasů pracuje s konkrétními oblastmi na Zemi. V praktické části využívá estetických dovedností naučených v předmětu Výtvarná výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

učitelé

- rozšiřují slovní zásobu v oblasti ekologie
- nabízejí pomoc při vyhledávání informací z různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

učitelé

- dbají, aby žáci měli dostatečný prostor k sebevyjádření
- učí je pravidlům diskuse

Kompetence řešení problému

učitelé

- nabízejí žákům možnost vyzkoušet si pomocí různých rolí hledání konsenzu pro řešení ekologických problémů

- vybírají situace, při kterých se žáci učí řešit vzniklé konflikty
- budují zájem o řešení globálních problémů

Kompetence občanská

učitelé

- pomocí různých situací nacvičují se žáky modely chování (např. žádost o získání informací k ochraně životního prostředí ve městě)

Kompetence pracovní

učitelé

- zadávají úkoly, při kterých žáci mohou vybrat svůj postup, nástroje i materiál
- nabízí dostatek pracovních situací, ve kterých učí žáky šetrnosti k životnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

učitelé

- zadávají úkoly pro skupinovou práci, při které dbají na zdravé kolektivní vztahy v rámci skupiny, jednotlivců
- usilují o zapojení všech žáků

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základními ekologickými pojmy, dokáže je používat ➤ klasifikuje životní prostředí, uvádí příklady biotických a abiotických podmínek pro život ➤ pracuje s informacemi z textu nebo jiných informačních zdrojů, vybírá důležitá data ➤ zapisuje a prezentuje zjištěné informace před skupinou ➤ vytváří demonstrační projekty, modely ➤ provádí experimenty a ověřuje si závěry ➤ vysvětlí pojem ekosystém, rozliší různé ekosystémy, hledá příčiny rozdílnosti ➤ procvičí schopnost vnímat prostředí smysly ➤ vnímá změny přírody v ročním období ➤ posoudí vztah člověka k živočichům a rostlinám ➤ rozpozná podmínky potřebné pro život rozličných rostlinných a živočišných druhů 	ABIOTICKÉ PODMÍNKY Slunce Voda Vzduch Země BIOTICKÉ PODMÍNKY Ekosystémy Lokální ekosystémy Kalendář Rostliny, živočichové	OSV ŘPRD, K, MV, HPPE EV E, ZPŽ

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
KULTURNÍ PROSTŘEDÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje s informacemi z textu nebo jiných informačních zdrojů, vybírá důležitá data, ověřuje si jejich správnost ➤ zapisuje a prezentuje zjištěné informace před skupinou 	Lidské sídlo Infrastruktura Systém dopravy Technika a technologie Odpady, recyklace	OSV ŘPRD, K, MV, HPPE EV ŽP, VČP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytváří demonstrační projekty, modely ➤ pomocí hraní rolí pochopí problematiku životního prostředí z různých úhlů pohledu, učí se schopnosti vyjednávání ➤ seznamuje se s různými technologiemi, uvědomuje si dopad techniky na ŽP ➤ pokouší se předvídat zavádění nových technologií a jejich dopad ➤ naučí se rozeznávat recyklovatelné odpady, seznamuje se s možnostmi a metodami recyklace, vyzkouší si metodu recyklace ➤ chápe pojem trvale udržitelný rozvoj, vytváří příklady chování ➤ navrhne svou představu vývoje Země za 40 let 	<p>Trvale udržitelný rozvoj Můj svět, moje budoucnost</p>	
---	---	--

5.10.4 Konverzace v anglickém jazyce

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Konverzace v anglickém jazyce je zařazena jako volitelný předmět v 7. - 9. ročníku a časová dotace předmětu je 2 hodiny týdně. Stejně jako anglický jazyk navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, na vzdělávací obor Cizí jazyk a na vyučovací předmět Anglický jazyk na prvním stupni.

Vzdělávání v anglickém jazyce směřuje k dosažení úrovně A2. Tzn., že žáci rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se jich bezprostředně týkají. Dokáží komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, umí jednoduchým způsobem vyjádřit a formulovat své myšlenky.

Cvičení v anglickém jazyce se soustředí na rozšiřování a prohlubování témat, která jsou probírána v povinném předmětu anglický jazyk (zejména témata jako např. Rodina, já a mé záliby, Volný čas, Bydlení, Realie anglicky mluvících zemí atd.), ale vyučující také může zařadit aktuální témata, pro která v hodinách anglického jazyka nezbyvá čas.

Dovednosti, na které je dáván důraz, jsou receptivní řečové dovednosti, produktivní řečové dovednosti a interaktivní řečové dovednosti.

- V rámci receptivních řečových dovedností žáci čtou nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu. Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky. Žáci rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci. Žáci odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Žáci používají dvojazyčný slovník, vyhledávají informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.
- V rámci produktivních řečových dovedností žáci sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy. Písemně, gramaticky správně žáci tvoří a obměňují jednoduché věty a krátké texty. Žáci stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace. Žáci vyžádají jednoduchou informaci.

- V rámci interaktivních řečových dovedností se žáci jednoduchým způsobem domluví v běžných každodenních situacích.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, které jsou vybaveny moderní technikou (CD přehrávač, DVD, video), nástěnnými tabulemi a mapami doprovázejícími výuku, mono i bilingvními slovníky. V průběhu roku je využívána učebna informatiky, kde jsou k dispozici výukové programy a kde také probíhá on-line výuka na internetu.

Hlavním cílem předmětu je získávání a rozvíjení komunikačních schopností žáků v AJ (zvládnutí gramatických struktur, slovní zásoby a schopnost domluvit se v běžných každodenních situacích) a poznání kulturních tradic anglicky mluvících zemí.

Do vyučovacího předmětu konverzace v anglickém jazyce jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Psychohygiena, Kreativita, Komunikace Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice), Multikulturní výchova (Kulturní diferenciacie, Multikulturalita), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu), Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitelé

- používají odborné termíny, symboly
- uvádějí věci do souvislostí
- vedou k samostatnému pozorování, objevování, zapisování výsledků
- využívají rozmanité metody a formy učení
- zadávají takové úlohy, činnosti, ve kterých žák sám může pozorovat svůj pokrok
- zadávají takové úkoly, které žáci mohou použít v praktickém životě
- vedou žáky ke třídění, propojování informací

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- vedou žáky k orientaci v cizím jazykovém prostředí a k uplatnění znalosti jazyka
- předkládají dostatek problémových situací souvisejících s učivem
- dávají možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů

Kompetence komunikativní

Učitelé

- podporují žáky ve vyjádření myšlenek a názorů v anglickém jazyce v písemné i mluvené formě
- rozšiřují znalost slovní zásoby
- vytváří minisituace, na které musí žáci reagovat
- předkládají různé typy textů a promluv, na které žáci reagují
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě
- používají audio nahrávky s promluvami rodilých mluvčích, ve kterých žáci vyhledávají informace, reagují na otázky vztahující se k ukázkám
- podporují žáky k vyjadřování názorů a postojů v cizím jazyce
- předkládají vzorové situace, promluvy, na základě kterých žáci vytvářejí své promluvy

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- rozdělují žáky do pracovních skupin
- podněcují talentovanější žáky k pomoci méně nadaným žákům
- oceňují snahu, pokrok a výkon všech žáků

- podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- zadávají úkoly, při kterých musí žáci spolupracovat
- vyžadují dodržování pravidel vzájemného chování, dodržování pravidel práce v týmu
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáka k respektování názorů ostatních, ke vzájemnému naslouchání si
- podněcují žáka k aktivnímu zapojování do dění svou účastí
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáka k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vyžadují plnění dohodnutých postupů, termínů a stanovených pravidel
- používají odborné termíny, symboly, vhodné učební pomůcky (slovníky, nástěnné mapy a gramatické tabule) a audiovizuální techniku

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává při poslechu požadované informace ➤ rozumí obsahu jednoduchého textu ➤ čte text (přiměřeného rozsahu) plynule a se správnou výslovností ➤ přeloží text do mateřského jazyka ➤ vyhledává v textu výrazy, fráze, informace ➤ vyhledává nová slova v dvojjazyčném slovníku ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí jednoduchému a přiměřenému poslechu ➤ při jednoduchém psaní a promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ sestaví jednoduchou promluvu či text k jednotlivým tématům ➤ jednoduše reprodukuje přečtený či slyšený text ➤ tvoří jednoduché otázky, vyžádá si potřebné informace ➤ reaguje na základní fráze, jednoduše se dorozumí v běžných situacích 	<p>Receptivní řečové dovednosti: (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)</p> <p>Produktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)</p> <p>Interaktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)</p>	<p>OSV PH, K ,KO MUV KD, MKV VMEGS ESZ, OES VDO OSaŠ</p>

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává při poslechu požadované informace ➤ rozumí obsahu jednoduchého textu ➤ čte text (přiměřeného rozsahu) plynule a se správnou výslovností ➤ přeloží text do mateřského jazyka 	<p>Receptivní řečové dovednosti: (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)</p>	<p>OSV PH, K ,KO MUV KD, MKV</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává v textu výrazy, fráze, informace ➤ vyhledává nová slova v dvojjazyčném slovníku ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí jednoduchému a přiměřenému poslechu ➤ při jednoduchém psaní a promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ sestaví jednoduchou promluvu či text k jednotlivým tématům ➤ jednoduše reprodukuje přečtený či slyšený text ➤ tvoří jednoduché otázky, vyžádá si potřebné informace ➤ reaguje na základní fráze, jednoduše se dorozumí v běžných situacích 	Produktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby) Interaktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)	VMEGS ESZ, OES VDO OSaŠ
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledává při poslechu požadované informace ➤ rozumí obsahu jednoduchého textu ➤ čte text (přiměřeného rozsahu) plynule a se správnou výslovností ➤ přeloží text do mateřského jazyka ➤ vyhledává v textu výrazy, fráze, informace ➤ vyhledává nová slova v dvojjazyčném slovníku ➤ rozšíří si slovní zásobu na dané téma ➤ rozumí jednoduchému a přiměřenému poslechu ➤ při jednoduchém psaní a promluvě se vyjadřuje gramaticky správně ➤ sestaví jednoduchou promluvu či text k jednotlivým tématům ➤ jednoduše reprodukuje přečtený či slyšený text ➤ tvoří jednoduché otázky, vyžádá si potřebné informace ➤ reaguje na základní fráze, jednoduše se dorozumí v běžných situacích 	Receptivní řečové dovednosti: (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby) Produktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby) Interaktivní řečové dovednosti (v rámci každého učiva, okruhy vyučující volí podle potřeby)	OSV PH, K ,KO MUV KD, MKV VMEGS ESZ, OES VDO OSaŠ

5.10.5 Informatika

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu je realizován v 7. až 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Jde o předmět volitelný. Žáci v něm navazují na znalosti a dovednosti získané v předmětu Práce s počítačem, který absolvovali všichni žáci v 5. - 7. ročníku.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software, virová problematika a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami, k tvorbě prezentací, webových stránek a databází. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu, popřípadě jiné komunikační zdroje.

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Informatika splňuje obsah jednoho tematického okruhu:

Zpracování a využití informací - žáci ovládají práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory, využívají vhodné aplikace k vytvoření zadaného úkolu, používají informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocují jednoduché vztahy mezi údaji

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediační výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

učitelé

- zadávanými úkoly žáky vedou k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušenosti s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, učitelé žáky učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- žáky zadáváním úloh a projektů vedou k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

učitelé

- za pomoci učitele se také žáci snaží využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

učitelé

- dohlížejí na to, jak žáci spolupracují v týmu, jsou vedeni ke kolegiální radě či pomoci, rozdělují a naplánují si práci, hlídají časový harmonogram apod.
- dávají žákům prostor pro hodnocení jejich prací – nechá žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci žáky vedou k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

učitelé:

- seznamují žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací žáky vedou ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

učitelé:

- seznamují žáky s bezpečnostními a hygienickými pravidly pro práci s výpočetní technikou a jejich dodržováním
- pomáhají žákům využívat ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PC, HARDWARE, SOFTWARE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přidá novou tiskárnu, přidá či odebere potřebný program a ovladač ➤ upraví nastavení reproduktorů (sluchátek) a mikrofonu ➤ najde kolizní zařízení v počítači, identifikuje závadu a provede základní opatření k odstranění vady ➤ vyhledá soubor, složku podle názvu nebo části názvu ➤ chápe pojem přípona souboru, spustitelný soubor ➤ sestaví adresářový strom, popíše cestu ➤ chápe rozdíl mezi komprimací a dekomprimací, komprimuje uložený objekt, dekomprimuje komprimovaný objekt ➤ orientuje se v prostředí správy počítače ➤ edituje místní zásady skupiny v počítači ➤ provádí dle návodu základní úpravy registrů ➤ používá nástroje pro čištění registrů a počítače, provádí defragmentace disků ➤ rozezná záznamová média, určí jejich kapacitu a princip záznamu a čtení ➤ posoudí výhody i nevýhody jednotlivých tiskáren ➤ antivirová ochrana počítače ➤ prevence virové nákazy 	<p>OS Windows Základní nastavení Windows Okna-popis okna, práce s okny Nástavba OS práce s Comannderem (WinCmd) Komprimace Dekomprimace Záznamová média Technologie tisku Antivirové programy Firewally Druhy virů-spustitelné programy, dokumenty, elektronická pošta, systémové oblasti Šíření virů</p>	<p>OSV K, ŘPRD MeV KČVMS, TMS VMGES OES, ES VDO OSŠ, OOSS EV VČP</p>
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ví, kde se používá vektorová a rastrová grafika ➤ ovládá pravidla písemné a elektronické komunikace ➤ používá pokročilé nástroje Wordu ➤ definuje vlastní tabulátory ➤ využívá hromadnou korespondenci ➤ edituje záhlaví a zápatí dokumentu ➤ vytváří různé typy seznamů ➤ používá nástroj Editor rovnic 	<p>MS Word</p>	<p>OSV K, ŘPRD MeV KČVMS, TMS VMGES OES, ES VDO OSŠ, OOSS EV VČP</p>

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá pokročilé funkce tabulkového editoru ➤ používá pokročilé funkce countif, svyhledat ➤ vytváří vlastní funkce v Excelu a programuje makra v prostředí VB script ➤ vyhledá potřebné informace v databázi, vytvoří jednoduchou databázi ➤ orientuje se v prostředí Wikipedie, edituje, vytváří záznamy ➤ dovede správně nastavit MS Outlook pro přijímání i odesílání pošty, používá automatický podpis, využívá automatického třídění pošty, ➤ používá další nástroje umožňující komunikaci, popíše hardware potřebný k video konferenci ➤ pokročilé práce v grafickém editoru, úprava fotografie, fotomontáž 	<p>MS Excel Pokročilé funkce, programování vlastních funkcí a maker Databázový program MS Access Práce s databází Vyhledávání v databázi Tvorba vlastní databáze Webové prohlížeče Elektronická komunikace Poštovní klient-MS Outlook Webové rozhraní Chat Video konference Počítačová grafika</p>	<p>OSV K, ŘPRD MeV KČVMS, TMS VMGES OES, ES VDO OSŠ, OOSS EV VČP</p>
--	---	---

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše jednotlivé součásti stolního počítače, vysvětlí, k čemu jednotlivé části slouží, jaké jsou soudobé parametry ➤ navrhne počítačovou sestavu s ohledem na vyváženost celé sestavy dle požadovaného účelu užití ➤ demontuje a montuje základní HW, připojí periferie ➤ nakreslí zapojení do hvězdy, rozumí pojmům přístupová práva, správce sítě, uživatel, server ➤ orientuje se v základních principech bezpečnosti počítačových sítí ➤ objasní základní právní normy v oblasti informačních technologií ➤ definuje podstatu algoritmu ➤ používá různé možnosti zápisu algoritmů ➤ vytváří vlastní algoritmy větvené, cyklické ➤ dodržuje strukturu HTML dokumentu, vytvoří pomocí značek vlastní HTML dokument ➤ používá kaskádové formátování ➤ umí zobrazit a dle požadavků upravit stávající dokument HTML ➤ používá základní příkazy jazyka PHP ➤ programuje vlastní jednoduché skripty v PHP ➤ orientuje se v prostředí MySQL ➤ propojuje skripty PHP s databází 	<p>Počítačová sestava Počítačové sítě Topologie sítí-sběrnice, hvězda, kruh Co je třeba k připojení do sítě Přístupová práva Právo v informačních technologiích Editor PSPad Tvorba vlastní WWW stránek HTML PHP, MySQL Validační nástroje</p>	<p>OSV K, Ko MeV KČVMS, TMS VMGES OES, ES VDO OSŠ, OOSS MeV FVMS</p>

5.10.6 Domácnost

Charakteristika volitelného předmětu:

Volitelný předmět Domácnost navazuje na vzdělávací oblast Člověk a svět práce na 1. stupni. Vyučovací předmět se učí 2 hodiny týdně v 8. ročníku 2 hodiny týdně v 9. ročníku

Výuka probíhá v odborné učebně vaření, podle potřeby též v terénu – supermarket, čajovna, výstavy. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se používají formy a metody výuky – samostatná práce, kolektivní činnosti, skupinové vyučování. Ve vyučovacím předmětu domácnost žáci získávají základní pracovní dovednosti a návyky, zejména v činnostech spojených s domácností, zvláště pak v práci v kuchyni. Žáci poznávají zákl. suroviny, jejich nákup, skladování a různé způsoby úpravy. Osvojují si základy organizace a plánování práce, dodržování technologie, hygieny práce a zásad bezpečnosti. Jsou seznámeni s první pomocí při drobnějších úrazech a se způsobem zajištění odborného ošetření. Získávají kladný vztah k manuálním činnostem, uplatňují kreativitu a tvořivost.

V předmětu Domácnost se rozvíjejí tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvíjejí se dobré vztahy a spolupráce mezi spolužáky a tím i s jinými lidmi, rozvíjejí se schopnosti a dovednosti, kreativita

Environmentální výchova - provádějí se konkrétní aktivity ve prospěch životního prostředí, třídí se odpad

Výchova demokratického občana – dbá se na dodržování zásad slušnosti, tolerance, komunikace, spolupráce a na samostatné a odpovědné řešení problémů

Mediální výchova – žáci jsou vedeni k vyhledávání, zpracovávání a využívání poznatků z médií / tisk, rozhlas, televize, internet /

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žáci jsou vedeni k respektování národní identity a rozvíjení vědomí evropské identity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky v teoretických hodinách k vytváření teoretických materiálů a podkladů pro další činnosti i k dalšímu využití pro život
- učí žáky pracovat s odbornou literaturou, např. s kuchařskými knihami
- dohlížejí na organizování práce samotnými žáky a na volbu vhodných postupů
- vedou žáky k poznávání vlastních pokroků a k poučení se z chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- učí žáky promýšlet si pracovní postupy před praktickou činností, učí je chápat, že řada problémů má více vhodných řešení
- vedou je k zájmu o podobné náměty k práci, které vyhledává a porovnává

Kompetence komunikativní

Učitelé

- při komunikaci používají správné názvosloví a trvají na jejich dodržování žáky
- vedou je k získávání nových poznatků a k využívání různých informačních zdrojů
- při úkolech, ve kterých je nutná spolupráce, zapojují vhodně i méně šikovné žáky

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zařazují často práci ve skupinách, spolupráci při řešení problémů a vedou žáky k respektování i odlišných názorů druhých
- trvají na věcné argumentaci a snaží se zapojit do práce celou skupinu

- oceňují úspěchy žáků

Kompetence pracovní

Učitelé

- při práci trvají na dodržování daných pravidel a postupů a na dokončení práce v dohodnuté kvalitě
- při pracovní činnosti vedou žáky ke koncentraci na pracovní činnost a netrpí pracovní nekázeň
- vedou žáky k používání správných nástrojů i jiných věcí vybavení z cvičné kuchyně
- sledují dodržování základních hygienických a bezpečnostních pravidel

Vzdělávací obsah předmětu:

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základním kuchyňským inventářem, orientuje se v kuchyni, ukládá nádobí na své místo ➤ učí se obsluhovat základní elektrické spotřebiče pod dohledem vyučující ➤ učí se správně zacházet s pomůckami, nástroji a nářadím, včetně běžné údržby ➤ získává představu o základních činnostech při přípravě pokrmů, ovládá jednoduché postupy práce při základních činnostech ➤ připraví jednoduché pokrmy dle zásad zdravé výživy, učí se organizovat a plánovat činnost ➤ seznamuje se se základními pravidly obsluhy a chování u stolu, úpravou stolu a se společenským chováním u stolu v rodině i v restauraci ➤ získává znalosti o výživě člověka, o potravě a o zásadách při sestavování jídelníčku ➤ učí se dodržovat základní postupy, hygienu práce a bezpečnost práce, pracuje s návody ke spotřebičům ➤ poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni, umí přivolat pomoc, poznává základní léky podávané bez lékařského předpisu ➤ dodržuje pořádek na svém pracovišti a dodržuje bezpečnostní pravidla, třídí kuchyňský odpad, seznamuje se se základními postupy při běžném úklidu, rozlišuje čisticí prostředky ➤ pracuje s kuchař. knihami, recepty z časopisů, z médií, z internetu 	<p>Základní vybavení kuchyně Bezpečnost a hygiena provozu Elektrospotřebiče v dom. Vybavení dom. dnešní doby, bezpečnost, hygiena a hospodárnost provozu Úprava teplé i studené kuchyně, způsoby tepelné úpravy a základní postupy při přípravě pokrmů Režim dne, životospráva, vhodná sestava jídelníčku, zdravý životní styl Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování Základní druhy potravin a nápojů. Výběr, nákup, skladování, použití Zásady správné výživy Bezpečnost a hygiena provozu. První pomoc při poranění menšího rozsahu v domácnosti, vybavení domácí lékárničky Hygiena provozu dom. - čisticí prostř., odpad a ekolog. likvidace Úklid domácnosti Práce s kuchařskými knihami</p>	<p>VDO PD MuV PM MeV FVM OSV K, KaK VMEGS ES EV ŽP</p>
DOMÁCÍ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ seznamuje se se základy ručního šití, pletení a háčkování, menšími opravami na oděvech, lůžkovinách atd. 	<p>Drobná údržba v domácnosti</p>	<p>VDO PD MuV PM MeV FVM</p>

		OSV K, KaK VMEGS ES, EVŽP
9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se poměrně bezpečně ve cvičné kuchyni, zná základní kuchyňský inventář ➤ používá vybavením kuchyně bez problémů (nástroje a přístroje, včetně běžné údržby) ➤ obsluhuje základní spotřebiče, pracuje s návody ke spotřebičům ➤ orientuje se v základních potravinách, umí je nakoupit, skladovat a používat při vaření, získá znalosti o výživě člověka ➤ připraví samostatně a bez větších problémů jednoduché i složitější pokrmy dle zásad zdravé výživy ➤ sám si naplánuje a zorganizuje činnosti v kuchyni, poté připravuje i složitější pokrmy podle zásad zdravé výživy ➤ dodržuje základní hygienická pravidla při přípravě pokrmů, řídí se pokyny vyučující a zásadami bezpečnosti práce ➤ ošetří běžná poranění / např. popálenina, pořezání / a umí bezpečně přivolat první pomoc při vážnějších poraněních, zná zásady první pomoci ➤ chová se společensky podle zásad pravidel stolování, dbá na estetickou úroveň, používá doplňky k jejímu zvýšení ➤ pracuje s kuchařkami, vyhledává recepty, zakládá si vlastní zásobu osvědčených receptů ➤ běžně používá správné čisticí prostředky, řídí se návody a dodržuje bezpečnost práce, třídí kuchyňský odpad ➤ posoudí možnosti při volbě povolání 	<p>Základní vybavení kuchyně Vybavení domácnosti v dnešní době, bezpečnost, hospodárnost a hygiena provozu. Bezpečnost a hygiena provozu Běžné elektrospotřebiče v domácnosti Základní druhy potravin a nápojů. Výběr, nákup, skladování, použití Úprava teplé i studené kuchyně, způsoby tepelné úpravy a základní postupy při přípravě pokrmů Zdravý životní styl, režim dne, životospráva, sestavení jídelníčku podle zásad zdravé výživy Bezpečnost a hygiena provozu Zásady hygieny při práci, nebezpečí úrazů v domácnosti První pomoc při poranění menšího rozsahu v domácnosti, vybavení lékárničky Úprava stolu, zásady správného stolování v domácnosti i v restauraci Práce s kuchař. knihami Hygiena provozu domácnosti-čisticí prostředky, kuchyň. odpad, jeho ekolog. likvidace Profesní orientace</p>	<p>VDO PD MeV FVM OSV K , KaK EV ŽP , VČP</p>
DOMÁCÍ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pracuje se šicím strojem, provádí jednodušší opravy oděvů i vybavení 	<p>Drobná údržba v domácnosti – práce se šicím strojem, ruční opravy</p>	

5.10.7 Technické činnosti

Charakteristika volitelného předmětu

Vyučovací předmět Technické činnosti se vyučuje jako volitelný předmět v 7. 8. a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 2 hodiny týdně.

Učitel využívá všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, pokus-omyl, frontální, skupinová, individuální výuka). Výuka probíhá většinou ve školní dílně, výjimečně pracujeme v učebně informatiky a terénu.

Obsah předmětu navazuje na učivo z 1. stupně, vzdělávací oblast Člověk a svět práce, vzdělávací obor Člověk a svět práce.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace, plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci, odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti
- osvojení potřebných poznatků významných pro volbu profesního zaměření
- seznámení s historií významných a zajímavých technických vynálezů

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (HPPE, RPRD), Výchova demokratického občana (OSS), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (OES), Environmentální výchova (ŽP, VČP) a Mediální výchova FVMS, IVMSR).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Učitelé

- stanovují dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- hodnotí žáky tak, aby vnímali a dokázali posoudit vlastní pokrok
- zadávají úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vedou žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- vedou žáky k plánování a organizování vlastní činnosti

Kompetence k řešení problému:

Učitelé

- motivují žáky k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáky k využívání jejich vlastních zkušeností
- vedou žáky k samostatnému rozhodování se
- zajímají se o náměty žáků
- kladou otevřené otázky

Kompetence komunikování:

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální:

Učitelé

- umožňují žákům zažít úspěch => pocit sebedůvěry
- vedou žáky k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- uplatňují individuální přístup
- vedou žáky k ohleduplnosti k druhým

- podle potřeby pomáhají žákům
- dodávají žákům sebedůvěru

Kompetence občanské:

Učitelé

- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní:

Učitelé

- vedou žáky k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vedou žáky ke správným způsobům užití materiálu a nástrojů
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Vzdělávací obsah předmětu:

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem ➤ přečte jednoduchou technickou dokumentaci, načrtne zadaný výrobek, okótuje jednoduchý technický výkres ➤ popíše vlastnosti dřeva ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň ➤ změří a orýsuje zadaný výrobek ➤ vhodně upne materiál, volí vhodné nářadí k opracování dřeva ➤ volí vhodné nářadí k rašplování a pilování dřeva, vybaví si souvislost mezi rašplováním a pilováním, rozezná různé druhy pilníků a rašplí 	Bezpečnost a hygiena práce Technické náčrty a výkresy, kótování, technické písmo, měřítko Dřevo- druhy dřeva, fyzikální a mechanické vlastnosti dřeva a jeho obrábění Měření a orýsování Upínání a řezání dřeva Rašplování a pilování	OSV HPPE EV ŽP
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví podle plánu jednoduchý elektrický obvod, navrhne a zapojí jednoduchý elektrický obvod a demontuje jej 	Jednoduché el.obvody Schémata, značky, elektrotechnické součástky, vlastnosti, využití	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v ovládání domácích spotřebičů, dovede je bezpečně použít 	Elektrotechnika a spotřebiče v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, ovládání a užití, ochrana a bezpečnost	

SVĚT PRÁCE		
➤ orientuje se v učebních studijních oborech	Možnosti vzdělání	
8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu, včetně úrazu el. proudem ➤ přečte jednoduchou technickou dokumentaci, načrtne zadaný výrobek, okótuje jednoduchý technický výkres ➤ popíše vlastnosti plastů ➤ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, dodržuje technologickou kázeň ➤ změří a orýsuje zadaný výrobek ➤ vhodně upne materiál, volí vhodné nářadí k opracování plastů ➤ volí vhodné nářadí k rašplování a pilování plastů, vybaví si souvislost mezi rašplováním a pilováním, rozezná různé druhy pilníků a rašplí 	Bezpečnost a hygiena práce Technické náčrtý a výkresy, kótování, technické písmo, měřítko Plasty- druhy plastů, fyzikální a mechanické vlastnosti plastů a jeho obrábění Měření a orýsování Upínání a řezání plastů Rašplování a pilování	OSV HPPE EV ŽP
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví podle plánu jednoduchý elektrický obvod, navrhne a zapojí jednoduchý elektrický obvod a demontuje jej 	Jednoduché elektrické obvody Schémata, značky, elektrotechnické součástky, vlastnosti, využití	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se ve financích potřebných k provozu domácnosti ➤ orientuje se v ovládání domácích spotřebičů, dovede je bezpečně použít 	Finance v domácnosti- rozpočet, příjmy, výdaje, hotovostní a bezhotovostní platební styk Elektrotechnika a spotřebiče v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, ovládání a užití, ochrana a bezpečnost	
SVĚT PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v učebních studijních oborech, dovede si vyhledat informace o přijímacím řízení 	Možnosti vzdělání	

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem ➤ dovede přečíst jednoduchou technickou dokumentaci, načrtne zadaný výrobek, okótuje jednoduchý technický výkres ➤ dovede popsat vlastnosti kovů ➤ změří a orýsuje zadaný výrobek ➤ vhodně upne materiál, volí vhodné nářadí k opracování kovů ➤ volí vhodné nářadí k pilování kovů, rozezná různé druhy pilníků 	Bezpečnost a hygiena práce Technické náčrtý a výkresy, kótování, technické písmo, měřítko Kov- fyzikální a mechanické vlastnosti kovu a jeho obrábění Měření a orýsování Upínání a opracování kovů Pilování	OSV HPPE
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví podle plánu jednoduchý el. obvod, navrhne a zapojí jednoduchý el . obvod a demontuje jej 	Jednoduché elektrické obvody, schémata, značky, elektrotechnické součástky, vlastnosti, využití	
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v ovládní domácích spotřebičů, dovede je bezpečně použít 	Elektrotechnika a spotřebiče v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, ovládní a užití, ochrana a bezpečnost	
SVĚT PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v druzích pracovních činností, dovede vypracovat vlastní životopis 	Druhy pracovních činností- kvalifikační požadavky, zdravotní a osobní požadavky	

5.10.8 Fyzikální a chemický seminář

Charakteristika volitelného předmětu:

Fyzikálně-chemický seminář je součástí nabídky volitelných předmětů žákům 9. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu navazuje na poznatky získané ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda (předměty Chemie, Fyzika). Náplň předmětu se soustředí na rozšiřování a prohlubování témat, která jsou probírána v předmětech Chemie a Fyzika, a vede k provázanosti a upevnění znalostí žáka.

Výuka probíhá v odborné učebně, někdy v učebně informatiky, podle potřeby též v terénu - exkurze, muzea. Metody a formy výuky se volí podle podmínek, aktuální potřeby a momentální situace ve třídě - samostatná práce, kolektivní činnosti, skupinové vyučování. Do výuky jsou rovněž zařazeny laboratorní práce a žákovské pokusy, při kterých si žáci osvojují základy organizace a plánování práce a dodržování zásad bezpečné práce s chemikáliemi. Jsou seznámeni s první pomocí a se způsobem zajištění odborného ošetření.

Obsahově se předmět Fyzikálně-chemický seminář zaměřuje na:

- pozorování, pokus a bezpečnost práce - žáci si osvojují dovednosti spojené s prováděním jednoduchých chemických pokusů a upevňují zásady bezpečné práce
- anorganické sloučeniny – žáci si upevňují a rozšiřují poznatky pravidel názvosloví anorganických sloučenin
- chemické reakce - žáci si procvičují a upevňují zápis chemických reakcí pomocí chemických rovnic
- chemické výpočty - je kladen důraz na zopakování základních chemických veličin a jejich výpočet, stejně jako výpočty z chemických rovnic
- organická chemie - žáci se seznamují s prostorovým uspořádáním organických sloučenin, upevňují a rozšiřují znalosti organického názvosloví, prohlubují znalosti o přírodních látkách
- řešení příkladů a problémových úloh ve fyzice - žáci si upevňují znalosti jednotlivých fyzikálních veličin, jejich značky a jednotky, procvičují výpočty fyzikálních příkladů a odvozování různých veličin z jejich vzorců

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena průřezová témata:

Environmentální výchova - problémy životního prostředí

Osobnost a sociální výchova, Výchova demokratického občana - rozvíjí se spolupráce mezi spolužáky a tím i jinými lidmi, rozvíjí se schopnosti a dovednosti

Mediální výchova - žáci jsou vedeni k vyhledávání, zpracovávání a využívání poznatků z médií (tisk, televize, internet)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitelé

- vedou žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů, zápisů a značek
- dávají žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- vedou žáky k používání odborné literatury, k vyhledávání, třídění a propojování informací, k porovnávání získaných informací a hledání souvislostí mezi nimi
- vedou žáky k používání odborné literatury
- učí měřit fyzikální i chemické vlastnosti látek a těles, zapisovat naměřené hodnoty, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky
- nechávají žáky vysvětlovat pozorované jevy vlastním způsobem, klást si otázky, hledat na ně odpovědi, řešit praktické problémy
- zadávají žákům takové úlohy, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony, svůj pokrok a které mohou použít v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitelé

- dbají na to, aby výuka byla u každé látky, která to umožňuje, praktická a aby žáci měli možnost individuálně experimentovat
- dávají žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vedou žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení, motivují žáky k obhajobě a zdůvodnění jejich postupů
- vyžadují vyslovování domněnek o pozorovaných jevech

Kompetence komunikativní

Učitelé

- učí popisovat situace při experimentování, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, diskutovat se spolužáky, argumentovat, obhajovat, naslouchat upřesněním učitele
- zadávají takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
- vyžadují poznávání nových odborných názvů veličin, jejich jednotek a postupně odborné správné vyjadřování
- vyžadují slušné vyjadřování v ústní i písemné podobě

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- zadávají laboratorní práce, při kterých mohou žáci spolupracovat, a podporují vzájemnou spolupráci
- vytvářejí situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných
- podporují zdravé vztahy ve skupinové práci
- dohlížejí na zařazení všech žáků bez rozdílu do skupinové práce

Kompetence občanská

Učitelé

- podněcují žáky k aktivnímu zapojování
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k zodpovědnému vztahu ke svému zdraví i k přírodě
- vedou žáky k respektování názorů ostatních

Kompetence pracovní

Učitelé

- nabízejí spoustu situací, kde žák může vybírat různé pomůcky, materiály a postupy k řešení
- vedou žáky k organizaci své práce, plánování
- vyžadují šetrné zacházení s pomůckami, chemikáliemi a vybavením
- zdůrazňují bezpečnost při různých činnostech
- vyžadují přemýšlet nad svou prací, rozhodovat se, využívat svých dosavadních znalostí a zkušeností ke koncentraci a soustředění
- vyžadují plnění povinností, postupů, termínů a dodržování vymezených pravidel

Vzdělávací obsah předmětu:

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none">➤ zná zásady bezpečné práce v laboratoři, umí přivolat pomoc➤ rozliší chemický a fyzikální děj➤ rozliší známé látky podle jejich vlastností➤ uvede příklady nebezpečných chemických látek v laboratoři a běžném životě a zásady bezpečné práce s nimi	Bezpečnost při práci v laboratoři Chemický děj Vlastnosti látek	ŽP, MeV, OSV.EV
CHEMICKÉ NÁZVOSLOVÍ		
<ul style="list-style-type: none">➤ používá značky a názvy nejznámějších prvků➤ orientuje se v periodické soustavě prvků	Periodická soustava prvků Oxidy, sulfidy, halogenidy Kyseliny, zásady	EV, ŽP, MeV

<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech, sulfidech, halogenidech, kyselinách, hydroxidech a solích, zapíše vzorce z názvů a naopak názvy ze vzorců 	Soli, hydrogensoli, hydráty solí	
CHEMICKÉ REAKCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší reaktanty a produkty ➤ zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce ➤ využije zákon zachování hmotnosti k vyčíslení jednoduchých rovnic ➤ vysvětlí podstatu neutralizace a zapíše ji chemickou rovnicí ➤ zná a umí vysvětlit pojmy oxidace, redukce, oxidační a redukční činidlo ➤ zná rozdíl mezi endo a exotermickou reakcí 	Chemická reakce Chemická rovnice Neutralizace Redoxní děje Endotermická a exotermická reakce	EV
CHEMICKÉ VÝPOČTY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná pojem látkové množství, molární hmotnost, molární koncentrace, zná jednotky těchto veličin ➤ umí zjistit pomocí tabulek molární hmotnost látek, zná vzorce pro výpočet těchto veličin a umí je vypočítat ➤ vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení 	Molární hmotnost, látkové množství, molární koncentrace Hmotnostní zlomek Výpočty z chemických rovnic	
ORGANICKÁ CHEMIE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší anorganické a organické sloučeniny, zná čtyřvaznost uhlíku ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich názvy a vzorce ➤ umí sestavit modely nejjednodušších uhlovodíků ➤ rozliší pojmy uhlovodíky a deriváty uhlovodíků, uhlovodíkový zbytek, charakteristická skupina ➤ zapíše vzorce a názvy některých derivátů uhlovodíků ➤ rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy a hormony 	Uhlovodíky Deriváty uhlovodíků Přírodní látky	EV, ŽP
ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ A PROBLÉMOVÝCH ÚLOH VE FYZICE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje hlavní fyzikální veličiny a zná jejich jednotky, umí odvodit vztah pro výpočet veličin z různých vzorců ➤ pochopí smysl a úkol laboratorní práce, dovede vyřešit úkol při spolupráci ve skupině 	Fyzikální veličiny, jejich značky, jednotky a vzorce pro jejich výpočet	

5.11 Nepovinné předměty

5.11.1 Plavání

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností
 - rozvoj činností podporujících pohybové učení
 - rozvoj činností ovlivňujících zdraví
-
- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Žák také posoudí osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.
 - V oblasti činností podporujících pohybové učení žák užívá názvosloví na úrovni plavce a rozhodčího, ovládá základní pravidla plavání. Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví. Žák sleduje své výkony, eviduje je a vyhodnotí, zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché závody na úrovni školy, zpracuje naměřená data.
 - V oblasti činností ovlivňujících zdraví žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí bazénu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita)

Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj (Kooperační a kompetice, Poznávání lidí)

Osobnostní a sociální výchova-morální rozvoj (Řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Princip sociálního smíru a solidarity, Kulturní diference)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět plavání se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá na bazéně a částečně v tělocvičně na bazéně. Žáci jsou rozděleni do družstev podle výkonnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, skupinová, individuální výuka, závody)

Kompetence k učení

Učitelé

- využívají rozmanité metody a formy učení
- hodnotí žáky tak, aby vnímal a dokázal posoudit vlastní pokrok
- pomáhají žákům najít nejvhodnější způsob ke zdokonalení se
- vedou žáky k plánování a organizování vlastní činnosti, k osvojování si plaveckého názvosloví a základních pravidel plavání
- vybírají takové činnosti, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- motivují žáka k promyšlení postupu, k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáky k využívání vlastních zkušeností
- vedou žáky k samostatnému rozhodování se
- předkládají dostatek problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni
- vyžadují slušné vyjadřování
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují žákům zažít úspěch => posilují sebedůvěru žáka
- vedou žáky k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- uplatňují individuální přístup
- vedou žáky k ohleduplnosti k druhým, podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- dbá na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k tomu, aby dokázal efektivně zorganizovat svou práci
- vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vyžadují plnění dohodnutých postupů

Vzdělávací obsah předmětu:

5. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none">➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností➤ s pomocí učitele provede správné cviky pro uklidnění po zátěži➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním	Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody	MuV KD OSV SRaSO, PH EV VČP

<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ nacvičuje správnou obrátku a start jednotlivých plaveckých způsobů ➤ učí se sledovat své výkony a evidovat je ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla plavání 		
---	--	--

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ s pomocí učitele využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ nacvičuje správnou obrátku a start jednotlivých plaveckých způsobů ➤ snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ snaží se sledovat své výkony a evidovat je ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla plavání 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody</p>	<p>MuV KD OSV SRaSO, PH EV VČP</p>

7. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV SRaSO, PH EV VČP</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky ➤ zdokonaluje se v technice jednotlivých plaveckých způsobů ➤ zdokonaluje obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže ➤ zná několik významných plaveckých soutěží a plavců našich i světových 		
--	--	--

8. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů zvládá obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je, zpracuje naměřená data ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže, závody ➤ zná několik významných plaveckých soutěží a plavců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV ŘPRD ,SRaSO, PH VMEGS OES EV VČP</p>

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při plavání a pohybových činnostech souvisejících s plaváním ➤ používá vhodný úbor a obuv na bazén ➤ dodržuje základní hygienické návyky související s plaváním ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink, cviky na rozvoj kloubní pohyblivosti ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů zvládá obrátky a starty jednotlivých plaveckých způsobů ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, snaží se vylepšit své nejlepší výkony ➤ sleduje své výkony a eviduje je, zpracuje naměřená data ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla plavání ➤ zorganizuje jednoduché plavecké soutěže, závody ➤ zná několik významných soutěží a sportovců našich i světových, chápe význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj vytrvalosti Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Plavecká gymnastika Kraul, znak, prsa, motýlek Plavecké soutěže, závody Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD OSV ŘPRD, SRaSO, PH VMEGS OES EV VČP</p>

5.11.2. Volejbal

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvoj činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností
- rozvoj činností podporujících pohybové učení
- rozvoj činností ovlivňujících zdraví
- V oblasti činností ovlivňujících úroveň pohybových dovedností žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Žák také posoudí osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.
- V oblasti činností podporujících pohybové učení žák užívá názvosloví na úrovni hráče a rozhodčího, ovládá základní pravidla volejbalu. Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky jako např. čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k soupeři, k opačnému

pohlaví. Žák sleduje své výkony, eviduje je a vyhodnotí, zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché soutěže na úrovni školy, zpracuje získaná data.

- V oblasti činností ovlivňujících zdraví žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti. Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly. Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.

Do vyučovacího předmětu jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Kooperace a kompetice, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika)

Multikulturní výchova (Lidské vztahy, Kulturní diference)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (Objevujeme Evropu a svět)

Časové a organizační vymezení předmětu:

Vyučovací předmět volejbal se vyučuje v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, v bazénu a na hřišti. Žáci jsou rozděleni do družstev podle výkonnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitelé využívají všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí (ukázka, výklad, skupinová, individuální výuka, soutěže)

Kompetence k učení

Učitelé

- využívají rozmanité metody a formy učení
- hodnotí žáky tak, aby vnímal a dokázal posoudit vlastní pokrok
- pomáhají žákům najít nejvhodnější způsob ke zdokonalení se
- vedou žáky k plánování a organizování vlastní činnosti, k osvojování si volejbalového názvosloví a základních pravidel volejbalu
- vybírají takové činnosti, při kterých mohou žáci porovnávat a posuzovat své výkony

Kompetence k řešení problému

Učitelé

- motivují žáky k promýšlení postupu, k hledání optimálního způsobu řešení problému
- vedou žáky k využívání vlastních zkušeností
- vedou žáky k samostatnému rozhodování se
- předkládají dostatek problémových situací

Kompetence komunikativní

Učitelé

- zadávají úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat a komunikovat na odpovídající úrovni
- vyžadují slušné vyjadřování
- učí pravidlům komunikace a vyžadují jejich dodržování

Kompetence sociální a personální

Učitelé

- umožňují žákům zažít úspěch => posilují sebedůvěru žáků
- vedou žáky k dodržování pravidel práce v týmu, ke spolupráci ve skupině
- vyžadují dodržování dohodnutých postupů
- vytvářejí příjemnou atmosféru při výuce
- uplatňují individuální přístup

- vedou žáky k ohleduplnosti k druhým, podporují vzájemnou spolupráci a pomoc
- dbají na zařazení všech bez rozdílu

Kompetence občanské

Učitelé

- vedou žáky k respektování názorů ostatních
- respektují věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vyžadují dodržování pravidel slušného chování
- vedou žáky k aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitelé

- vedou žáky k tomu, aby dokázali efektivně zorganizovat svou práci
- vedou žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- vyžadují plnění dohodnutých postupů

Vzdělávací obsah předmětu:

6. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky ➤ zdokonaluje se v technice jednotlivých herních způsobů ➤ zlepšuje zapojení do herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, průprava na ostatní herní způsoby Základy herních kombinací po dopadu míče na zem u prstů a bez dopadu u bagru Motivační hra po dopadu Rehabilitační plavání a kondiční cvičení zaměřené na doplňkové svalové skupiny a přímivá cvičení Základy strečingu Volejbalové soutěže Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

7. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s pomocí učitele se připraví před pohybovou činností ➤ s pomocí učitele vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozího ročníku, snaží se odstranit nedostatky ➤ zdokonaluje se v technice jednotlivých herních způsobů ➤ zlepšuje zapojení do herních kombinací ➤ zapojuje taktiku do řešení herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem, ➤ soupeří čestně ➤ učí se základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), spodní podání, vrchní podání (průprava), odbití jednou vrchem (lob), průprava na blok, průprava na pádovou techniku Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku vybírání do protiútku kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku Motivační hra Rehabilitační plavání a kondiční cvičení zaměřené na doplňkové svalové skupiny a přímivá cvičení Základy sportovního strečingu Volejbalové soutěže Historie a současnost sportu</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

8. ročník

výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem 	<p>Význam pohybu pro zdraví Zdravotně orientovaná zdatnost Rozvoj všech pohybových schopností Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Základní herní způsoby – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr),</p>	<p>MuV KD, LV OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE VMGES OES</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů se zdokonaluje v technice jednotlivých herních způsobů ➤ úspěšně se zapojuje do herních kombinací ➤ zapojuje taktiku do řešení herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ sleduje svou výkonnost a její růst ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>spodní podání, vrchní podání, odbití jednou vrchem (drajv), blok, pádová technika (základní)</p> <p>Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku</p> <p>- vybírání do protiútku</p> <p>- kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku</p> <p>Motivační hra</p> <p>Modelovaná hra</p> <p>Rehabilitační plavání a kondiční cvičení zaměřené na doplňkové svalové skupiny a přímivá cvičení</p> <p>Sportovní strečing</p> <p>Volejbalové soutěže</p> <p>Historie a současnost sportu</p>	
--	---	--

9. ročník		
výstupy	učivo	průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně a zodpovědně se připraví před pohybovou činností ➤ vybere správné cviky pro uklidnění po zátěži a kompenzaci zátěže ➤ je si vědom, že drogy, alkohol a kouření jsou neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ zlepšuje svou tělesnou zdatnost a rozvíjí pohybové schopnosti ➤ dodržuje základní pravidla bezpečnosti při všech pohybových činnostech ➤ používá vhodný úbor a obuv ➤ dodržuje základní hygienické návyky související se sportem ➤ využívá kompenzační, relaxační, průpravná, dechová cvičení, strečink ➤ rozvíjí učivo z předchozích ročníků, snaží se odstranit nedostatky ➤ podle individuálních předpokladů zvládá techniku jednotlivých plaveckých způsobů ➤ podle individuálních předpokladů se zdokonaluje v technice jednotlivých herních způsobů ➤ úspěšně se zapojuje do herních kombinací ➤ zapojuje taktiku do řešení herních kombinací ➤ rozumí souvislostem mezi správnou technikou a výkonem ➤ sleduje svou výkonnost a její růst ➤ soupeří čestně ➤ zná základní pravidla volejbalu ➤ zorganizuje jednoduché volejbalové soutěže ➤ zná historii volejbalu, naše i světové soutěže a přední hráče 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Zdravotně orientovaná zdatnost</p> <p>Rozvoj všech pohybových schopností</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p> <p>Základní herní způsoby (zdokonalování) – odbití oběma vrchem (prsty) a spodem (bagr), vrchní podání, odbití jednou vrchem (smeč), blok, pádová technika</p> <p>Základní herní kombinace - přihrávka do protiútku</p> <p>- vybírání do protiútku</p> <p>- kombinace obrany na síti a vybírání do protiútku</p> <p>Motivační hra</p> <p>Modelovaná hra</p> <p>Řízená hra</p> <p>Rehabilitační plavání a kondiční cvičení zaměřené na doplňkové svalové skupiny a přímivá cvičení</p> <p>Sportovní strečing</p> <p>Volejbalové soutěže</p>	<p>MuV KD, LV</p> <p>OSV SaS, SraSO, P, K, PL, MV, Ko, KK, ŘPRD, HPPE</p> <p>VMGES OES</p>

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok. Hodnocení vede žáky k tomu, aby si osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické a duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a své profesní uplatnění. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil. Předpokladem úspěšného plnění vytýčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby žák dostával dostatečný prostor ke zvládnutí a osvojení učiva. Učitelé přistupují k průběžnému hodnocení vzdělávacích činností žáka s vědomím motivační funkce hodnocení a jeho formativní funkce. Jako přirozenou součást hodnocení rozvíjejí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Na naší škole využíváme hodnocení pomocí klasifikace.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30/2 zákona č. 561/2004 Sb. je integrální součástí Školního řádu ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5 a obsahuje následující kapitoly:

1. **HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ** /Zákon č. 561/2004 Sb., školský z/
2. **HODNOCENÍ ŽÁKŮ** /Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání/
3. **PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZŠ PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5**
4. **STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE A JEJICH CHARAKTERISTIKA, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ, VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ**
5. **ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ**
6. **ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI**
7. **ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ**
8. **ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ**
9. **KLASIFIKACE ŽÁKA PŘI STŘÍDAVÉ VÝCHOVNÉ PÉČI RODIČŮ**
10. **PRÁVA DÍTĚTE**

1. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ /Zákon č. 561/2004 Sb., školský z/

§ 51

(1) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

(2) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

(3) Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

(4) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.

§ 52

(1) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle odstavce 6 věty třetí. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

(2) Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

(3) Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

(4) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

(5) V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na

základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

§ 53

(1) Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

(2) Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

(3) Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

(4) V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

2. HODNOCENÍ ŽÁKŮ /Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání/

Hodnocení žáků

§ 14

(1) Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

(2) Pravidla hodnocení žáků jsou součástí školního řádu¹²⁾ a obsahují zejména:
a) zásady a způsob hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení,
b) kritéria pro hodnocení.

/12) § 30 odst. 2 školského zákona./

Hodnocení žáků na vysvědčení

§ 15

(1) Při použití klasifikace se chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

(2) Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

(3) Při použití klasifikace se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,

- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

(4) Při hodnocení podle odstavce 3 jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

(5) Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(6) Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

§ 16

(1) Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn²⁰⁾, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)".

(2) Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu²¹⁾, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)".

(3) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a),
- d) nehodnocen(a).

(4) Žák je hodnocen stupněm:

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

²⁰⁾ § 50 odst. 2 školského zákona./

²¹⁾ § 52 odst. 2 a 3 školského zákona./

Výchovná opatření

§ 17

(1) Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

(2) Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

(3) Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

(4) Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

(5) Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

(6) Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

(7) Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy¹⁴⁾. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

/14) § 28 školského zákona./

Komisionální přezkoušení

§ 22

(1) Komisi pro komisionální přezkoušení¹⁵⁾ (dále jen "přezkoušení") jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(3) Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

(4) O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

(5) Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

(6) Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

(7) Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku¹⁶⁾.

/15) § 52 odst. 4 školského zákona./

/16) § 53 školského zákona./

Opravná zkouška

§ 23

(1) Komisi pro opravnou zkoušku¹⁷⁾ jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

(2) Pro složení komise a její činnost platí obdobně ustanovení § 22 odst. 2 až 6.

/17) § 53 odst. 2 školského zákona./

Podrobnosti o konání komisionálních zkoušek na ZŠ Přerov, Velká Dlážka 5

1. Komisionální přezkoušení probíhá podle výše popsaného §22 vyhlášky č.48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění, v těchto případech:
 - na žádost rodičů (zákonných zástupců) žáka – **komisionální přezkoušení**
 - při klasifikaci nedostatečnou na konci školního roku – **opravná zkouška**O průběhu přezkoušení je vyhotoven písemný protokol, který je součástí dokumentace žáka.
2. Přezkoušení v komisi probíhá rovněž v případě **dodatečné klasifikace** při prodloužení klasifikačního období a v případě **přezkoušení podle §18** vyhlášky č.48/2005 Sb. (žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky). O průběhu je vyhotoven písemný zápis, který je součástí dokumentace žáka.
3. Rodiče (zákonní zástupci) jsou písemně informováni o konání zkoušky formou oznámení, které obsahuje:
 - důvod konání zkoušky
 - termín konání zkoušky (místo, čas)
 - obsah zkoušky (rozsah učiva, další požadavky)
 - termíny konzultací s vyučujícím
 - poučení o důsledcích zkoušky
4. Zkušební komisi jmenuje ředitel školy a tvoří ji vyučující (zkoušející), přisedící (učitel téhož nebo podobného předmětu, popřípadě třídní učitel) a ředitel školy.
5. Vlastní zkouška má zpravidla písemnou a ústní část. Písemná část je součástí protokolu.
6. O výsledku zkoušky je žák i rodič (zákonný zástupce) neprodleně a prokazatelně informován.

3. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NA ZŠ PŘEROV, VELKÁ DLÁŽKA 5

3.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

3.1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

Za první i druhé pololetí školního roku vydává škola žákovi vysvědčení, za první pololetí však může škola žákovi vydat výpis vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je na naší škole vyjádřeno klasifikačním stupněm.

Na základě žádosti zákonného zástupce žáka může u dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními rozhodnout ředitel školy o použití slovního hodnocení v předmětech, jež úzce souvisí s jeho speciálními vzdělávacími potřebami. V takovém případě převede dotýčný učitel příslušného předmětu slovní hodnocení do klasifikace pro účely hodnocení stupně prospěl s vyznamenáním, prospěl a neprospěl.

O způsobu hodnocení žáků školy rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Pokud by byl žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo v případě přestupu na jinou školu.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho

vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje rovněž ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech učitel hodnotí převážně úroveň dosažených vědomostí a získaných dovedností, nikoliv chování.

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým a dalším zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.

Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím papírové žákovské knížky,
- průběžně prostřednictvím internetové žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- při pravidelných individuálních konzultacích,
- případně kdykoliv na požádání a po domluvě zákonného zástupce žáka s učitelem.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

Žáci školy, kteří po dobu nemoci, nejméně však čtyři měsíce během klasifikačního období, navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

3.1.2. Zásady pro hodnocení chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního řádu a vnitřního režimu školy během klasifikačního období.

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným kázeňským opatřením se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole, při akcích organizovaných školou a činnostech, které se školou přímo souvisejí.

Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě. Zásadní nedostatky v chování žáků jsou vždy řešeny ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

- průběžně prostřednictvím papírové i internetové žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- při pravidelných individuálních konzultacích,
- okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu nebo zásad slušného chování

3.1.3. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Žáci jsou k sebehodnocení vedeni už od 1. ročníku. Sebehodnocení uplatňují učitelé obvykle při zkoušení žáků a to v ústní podobě. Součástí sebehodnocení je i hodnocení žáka samotným učitelem.

V prvním ročníku probíhá nejčastěji ústně nebo se žáci hodnotí formou značek - smajlíků v rámci jednotlivých předmětů na samostatný pracovní list, kde třídní učitel poskytne i zpětnou vazbu. Ve 2. – 5. ročníku se kromě značek učí žáci již i písemnému vyjádření (nejčastěji 2x ročně). Na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů průběžně ústně a to vždy po ukončení tematického celku. Písemnou podobu sebehodnocení používáme 2x ročně u naukových předmětů a to buď pro skupinu předmětů, nebo zvláště pro jednotlivé předměty. K písemnému sebehodnocení žáků se vyjadřují rodiče.

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci o chybě s žáky hovoří, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

Při sebehodnocení se žák snaží v oblastech vědomostí, chování, spolupráce a vzájemných vztahů popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.

Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

4. STUPNĚ HODNOCENÍ PROSPĚCHU A CHOVÁNÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ KLASIFIKACE A JEJICH CHARAKTERISTIKA, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ, VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

4.1. Stupně hodnocení prospěchu

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Ve vyučovacích předmětech výchovného charakteru se při klasifikaci nepřihlíží k míře talentu, nýbrž ke schopnosti a motivaci žáka využít vlastních možností v rámci osobních mezí. Vyučující přiměřeně zohledňuje míru zájmu a aktivního přístupu žáka k plnění úkolů zejména v oblasti praktických činností.

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti

je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

4.2. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

O jednotlivých klasifikačních stupních hodnocení chování žáka rozhoduje třídní učitel po projednání v pedagogické radě.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu a vnitřního režimu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu a vnitřního režimu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku

třídního učitele či i ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

4.3. Výchovná opatření

Za výborné studijní výsledky, reprezentaci školy v soutěžích a na kulturních vystoupeních a významné činy např. v oblasti ochrany zdraví a života osob, za významný přínos v práci pro třídní kolektiv nebo celou školu, může být žákovi udělena **pochvala třídního učitele** nebo **pochvala ředitele školy**.

Při porušení povinností stanovených školním řádem a podle závažnosti provinění mohou být žákům uložena tato výchovná opatření k posílení kázně:

a) napomenutí a důtka třídního učitele

Uděljuje třídní učitel dle svého uvážení a s přihlédnutím k názoru dalších vyučujících zejména za drobná, popř. opakovaná porušení školního řádu nebo pravidel slušného chování. O udělení důtky třídního učitele informuje třídní učitel neprodleně ředitele školy.

b) důtka ředitele školy

Uděljuje ředitel školy zejména za závažná porušení školního řádu, pravidel slušného chování nebo v případě, že předchozí výchovná opatření nebyla účinná. Toto výchovné opatření lze uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

O výše uvedených výchovných opatřeních je vždy prokazatelným způsobem informován žák a jeho zákonný zástupce.

5. ZPŮSOB ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň tři známky za každé pololetí (toto se netýká předmětů výchovného charakteru).

Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen u žáků s SVP, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě ze ŠPZ.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské a internetové žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné práce, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci psát maximálně 2 práce uvedeného charakteru. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní, zkoušení, písemné,..). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogických radách, a to zpravidla v polovině listopadu a v polovině dubna. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo osobních pohovorech, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace.

Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se proti ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat. V případě žáků s odloženou klasifikací až do počátku října, v případě nesouhlasu s klasifikací do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení (§52, odst.3, 4 zákona 561/2004 Sb.).

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- nevyžadují dopisování látky do sešitů za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- při zkoušení účelně nehledají mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotí to, co umí,
- klasifikují jen probrané učivo,
- před prověřováním znalostí ponechají žákům dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádějí až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením ŠPZ, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6. ZPŮSOB HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

6.1 Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a

školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení. Na základě odborného posudku ŠPZ vytváří TU ve spolupráci s VP, dalšími pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáka plán pedagogické podpory (PLPP) nebo individuální vzdělávací plán (IVP), který se pak realizuje a vyhodnocuje.

Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalostí příčin a projevů SVP a doporučení ŠPZ a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se SVP žáka projevují. Takovým žákům je třeba věnovat pozornost a uplatňovat speciálně pedagogické přístupy a zřetele po celou dobu jeho školní docházky.

Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

Učitel klade důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon.

Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s příslušnými vyučujícími poté, co o slovní hodnocení konkrétního předmětu požádá zákonný zástupce žáka. O jeho použití rozhodne ředitel školy.

Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Při slovním hodnocení se uvádí:

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopustil
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

6.2 Hodnocení žáků nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje se ŠPZ a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje, realizuje a vyhodnocuje IVP. Při hodnocení nadaného nebo mimořádně nadaného žáka se tedy přihlíží k jeho SVP a doporučením ŠPZ.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy

Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.

7. ZÁSADY PRO POUŽÍVÁNÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, VČETNĚ PŘEDEM STANOVENÝCH KRITÉRIÍ

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s priznanými podpůrnými opatřeními rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

8. ZÁSADY PRO STANOVENÍ CELKOVÉHO HODNOCENÍ ŽÁKA NA VYSVĚDČENÍ V PŘÍPADĚ POUŽITÍ SLOVNÍHO HODNOCENÍ

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá

Úroveň myšlení

1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení

5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré. Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 – uspokojivé. Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku TU i ŘŠ dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 – neuspokojivé. Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ŘŠ či i již sníženou známku z chování dopouští dalších přestupků.

9. KLASIFIKACE ŽÁKA PŘI STŘÍDAVÉ VÝCHOVNÉ PÉČI RODIČŮ

Upravuje se součinnost základních škol, které navštěvuje dítě svěřené do střídavé rodičovské péče rozvedených rodičů. §49 odst.4 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání druhou školou. Ředitelé škol, v nichž se žák podle věty první vzdělává, mezi sebou dohodnou pravidla spolupráce škol při vzdělávání žáka. Rozhoduje-li ředitel ve věcech uvedených v § 165 odst.2, vyžádá si před rozhodnutím vyjádření ředitele druhé školy. Rozhodování ve věcech podle § 41, přísluší pouze řediteli základní školy, která vydává žákovi vysvědčení.

10. PRÁVA DÍTĚTE

(naše škola se řídí zásadami formulovanými v Úmluvě o právech dítěte platné pro ČR od 6. 2. 1991)

1. Rodiče mají primární odpovědnost za výchovu a vývoj dítěte.
2. Základní vzdělání je bezplatné a povinné.
3. Každé dítě má právo na svobodu projevu, myšlení a náboženství.
Žákům je dána možnost vyjádření se k obsahu i způsobu výuky.
4. Kázeň ve škole musí být zajišťována způsobem slučitelným s lidskou důstojností.
5. Výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte při zdůraznění respektu k lidským právům, ke vzájemnému porozumění, k míru a toleranci.
6. Děti mají právo na odpočinek a volný čas, na hru a oddechové činnosti odpovídající jejich věku, jakož i na svobodnou účast v kulturním životě a umělecké činnosti.
7. Děti musí být chráněny před používáním drog a nesmí být využívány při výrobě drog nebo jejich distribuci.

